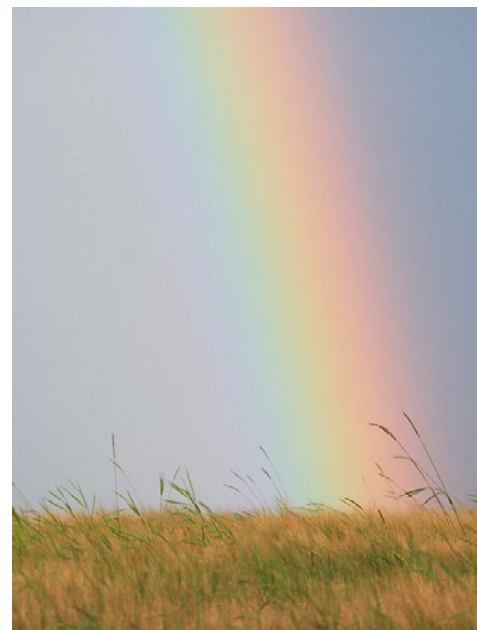

Årsredovisning 2024

Titel: Länsstyrelsen i Västra Götalands län årsredovisning 2024
Utgivare: Länsstyrelsen i Västra Götaland län
Rapportnummer: 2025:10
Diarienummer: 106-6111-2025
Utgivningsår: 2025

Innehåll

LANDSHÖVDINGEN HAR ORDET	5
OM ÅRSREDOVISNINGEN	7
Årsredovisningens kapitelindelning	7
Förklaring av begrepp	8
Bedömningsgrunder.....	8
OM LÄNSSTYRELSEN	10
Våra uppgifter, uppdrag och mål	10
Strategisk styrning och planering	11
Intern styrning och kontroll	12
Organisation	13
MYNDIGHETSÖVERGRIPANDE RESULTATREDOVISNING.....	15
Verksamhetsöversikt	15
Nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	15
Integrering av tvärspektoriella frågor	23
Arbetsmiljö och medarbetare	30
Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan	34
RESULTATREDOVISNING PER VERKSAMHETSOMRÅDE	39
Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	40
Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	46
Regional tillväxt och infrastrukturplanering	51
Hållbar samhällsplanering och boende	57
Energi och klimat.....	65
Kulturmiljö	71
Samhällsskydd och beredskap.....	76
Naturvård och miljöskydd.....	82
Areella näringar.....	93
Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.....	103
ÖVRIG REDOVISNING.....	117
Information av väsentlig betydelse.....	117
Sammanställning av väsentliga uppgifter	118

Avgiftsbelagd verksamhet.....	119
ÅRET I SIFFROR	122
Tabell A – Verksamhetskostnader 2022–2024.....	122
Tabell B– Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet.....	124
Tabell C – Årsarbetskrafter 2022–2024	126
Tabell D – Representation.....	128
Tabell E – Lokaler	129
Tabell F – Redovisning av ärenden 2024.....	130
Tabell G – Överklagade beslut 2024	132
Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2024.....	134
Tabell I – Handläggningstider	136
FINANSIELL REDOVISNING	140
Resultaträkning	140
Balansräkning.....	141
Tilläggsupplysningar och noter	144
LANDSHÖVDINGENS UNDERSKRIFT AV ÅRSREDOVISNINGEN	165
BILAGOR.....	166
Bilaga A Länsstyrelseinstruktionen.....	166
Bilaga B Regleringsbrevsuppdrag.....	169
Bilaga C Övriga uppdrag	171
Bilaga D Redovisas i särskild ordning.....	172
Bilaga E Länsstyrelsegemensamt.....	176

Landshövdingen har ordet

I december samlade vi flera av de många parter vi mött under året för en adventskaffe i länsresidenset. Där fanns företrädare för länets kommuner, näringslivet, statliga myndigheter, universitet och högskolor, riksdagsledamöter och ytterligare sektorer och organisationer. Det blev ett tillfälle att gemensamt summera året, sammanföra parter och tillsammans fundera över framtida utmaningar. Vid ett sådant här tillfälle blir det ovanligt tydligt att nästan allt Länsstyrelsen gör, det gör vi ihop med andra.

Vi märker att det finns en väldig kraft att förändra när aktörer från flera samhällssektorer i länet arbetar tillsammans mot gemensamma mål. Det såg vi inte minst när Länsstyrelsen strax före sommaren fick regeringsuppdraget att sondera förutsättningarna för ny järnväg mellan Göteborg och Borås. Lagom till jul hade alla berörda parter sagt ja till överenskommelsen och avtalet om finansiering och en av Sveriges största och viktigaste infrastrukturinvesteringar kan nu inledas. Det är fantastiskt glädjande för Västsverige.

Men för Länsstyrelsen är det också väldigt positivt att vi visat förmåga till snabb riktningförflyttning. Uppdraget kom med kort varsel och flera i vår organisation fick under några intensiva månader ställa annat arbete på paus eller disponera om sin tid. Det tror jag att vi kommer se mer av i framtiden och jag tror att vi fortsatt behöver utveckla vår förmåga att hantera snabb förändring.

Några ytterligare axplock kring vad vi har gjort under 2024:

- Den gröna omställningen för regionalt klimat, biologisk mångfald, tillväxt och social hållbarhet är ett starkt fokus för Länsstyrelsens arbete. Under 2024 har två tillståndsprövningar för vindkraftsparker till havs gjorts, varav en, Poseidon, nyligen fick ja av regeringen, samtidigt som 13 havsvindsparker i Östersjön fick nej. Året avslutades med rapportering av regeringsuppdraget med att ta fram en handlingsplan för storskalig elektrifiering i Västra Götaland.
- Länsstyrelsen skyddar och förvaltar också naturen i vårt län. Länet har fått nya och utökade naturreservat, varav fler våtmarker och fler vattenskyddsområden. Vi har arbetat mot invasiva arter och för att regler kring olika farliga ämnen följs. Länsstyrelsen har också växlat upp arbetet med att främja blå näringar och hållbart vattenbruk på västkusten.
- Länsstyrelsen är en del av totalförsvaret, högst ansvarig regional myndighet för det civila försvaret och ansvarig för Västra civilområdet som också omfattar Hallands län. Arbetet har påbörjats med att ta fram en inriktning för förmågeplanering i Västra civilområdet. I november bjöds alla länets samverkande aktörer in till den årliga konferensen Krissamverkan Västra Götaland och 350 personer deltog. Vi genomförde också en civilområdesdag i september med fokus på försvarsvilja. En rad övningar, bland annat HRLTÖ (högre regional ledningsträningsovning), för att stärka länets robusthet och motståndskraft i kris och krig har genomförts, med ett brett deltagande av andra myndigheter. Arbetet med världlandsstöd har utvecklats och ökat förmågan att kunna ta emot inkommande militära resurser.
- Länsstyrelsen är regional valmyndighet och under några intensiva veckor i juni räknades rösterna i EU-valet i myndighetens Göteborgskontor. Demokrati är ett kärnuppdrag för Länsstyrelsen och myndigheten deltog som vanligt i West Pride. Länsstyrelsen bjöd också in myndighetschefer till residenset för HBTQ-utbildning.

Länsstyrelsen är också delansvarig för genomförandet av Samling för demokrati, som arrangeras årligen den 27 januari för att uppmärksamma Förintelsens minnesdag. Och i augusti deltog Länsstyrelsen för tredje året i rad på Frihamnsdagarna, en mötesplats för frågor om demokrati, ungas inflytande och hållbarhet.

- I april tog Länsstyrelsen emot statsbesöket från Finland, vilket var en stor händelse för länet och landet. Förutom statsbesöket har Länsstyrelsen tagit emot 15 ambassadörer, ett antal statsråd, sex besök från medlemmar i den Kungliga familjen. Vi har också tagit emot besök från Nederländernas parlament och Lettlands premiärminister.
- I enlighet med vår uppgift att till regeringen rapportera om sådant som är viktigt att veta om länet, har länsledningen skrivit till regeringen vid flera tillfällen, bland annat om hur vi arbetar med att effektivisera vår miljöprövning i syfte att stödja elektrifiering och regional tillväxt.

När vi nu summerar kan vi konstatera att det är ett år som verkligen vittnar om vilken kraft det finns i att Västsverige kommer samman för att driva utveckling för framtiden.

Om årsredovisningen

Syftet med det här avsnittet är att informera om årsredovisningens upplägg och disposition samt att beskriva de huvudsakliga begrepp samt mät- och värderingsmetoder som vi använder. Redovisningsprinciper för finansiella delar, tabeller och ärendestatistik redovisas under rubriken Tilläggsupplysningar och noter i avsnittet Finansiell redovisning.

Årsredovisningens kapitelindelning

Länsstyrelsens årsredovisning är uppbyggd för att motsvara kraven i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB). Den består av följande delar:

- Landshövdingen har ordet
- Om årsredovisningen
- Om Länsstyrelsen
- Myndighetsövergripande resultatredovisning
- Resultatredovisning per verksamhetsområde
- Övrig redovisning
- Året i siffror
- Finansiell redovisning
- Landshövdingens underskrift av årsredovisningen
- Bilagor

Avsnittet Om Länsstyrelsen beskriver Länsstyrelsens övergripande uppgift, hur vi arbetar med den strategiska styrningen, verksamhets- och organisationsutveckling samt de länsstyrelsegemensamma stödverksamheterna. Resultatredovisningen innehåller bland annat en myndighetsövergripande redovisning och en redovisning per verksamhetsområde, som utgår från den länsstyrelsegemensamma verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS).

Redovisningen per verksamhetsområde inleds med en tabell med instruktionsuppgifter, regleringsbrevsuppdrag och andra återrapporteringsgrunder som redovisas i avsnittet. Efter det redogör vi för verksamhetsområdets uppgifter, uppdrag och mål samt beskriver hur vi genomför verksamheten. Sedan kommer resultatredovisningen med en resultatbedömning.

Under avsnitt Övrig redovisning beskrivs information och uppgifter av väsentlig betydelse samt avgiftsbelagd verksamhet. Året i siffror innehåller bland annat statistik avseende verksamhetskostnader, årsarbetskrafter (ÅA) och ärendehantering, fördelade enligt länsstyrelsernas koder för verksamhets- och ärendestruktur (VÄS). Den finansiella redovisningen innehåller resultaträkning, balansräkning, anslagsredovisningen samt tilläggsupplysningar och noter.

Bilaga A-C beskriver vilka paragrafer i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion,

regleringsbrevsuppdrag och övriga uppdrag som ingår i resultatredovisningen samt var i årsredovisningen de redovisas. Bilaga D tydliggör vilka regleringsbrevsuppdrag som redovisas i särskild ordning. Bilaga E innehåller länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag och funktioner som samordnas. För de länsstyrelser som omfattas av förordningen om intern styrning och kontroll redovisas eventuella underlag för ledningens bedömning i bilaga F.

Förklaring av begrepp

Här förklarar vi några av de begrepp som vi använder oss av i resultatredovisningen.

Uppgifter utgår i regel från förordningar, till största delen från det som står i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion.

Uppdrag utgår till största delen från tidsatta uppdrag som regeringen angett i regleringsbrevet eller i något annat beslut.

Länsstyrelsens verksamhet styrs av att vi i utförandet av våra uppgifter och uppdrag ska bidra till att nationella och mer övergripande mål får genomslag i länet och där Länsstyrelsens insatser i olika grad påverkar måluppfyllelsen.

I enlighet med Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 3 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) använder Länsstyrelsen resultatindikatorer som stöd för bedömningar av måluppfyllelsen och resultaten.

Det finns flera områden i resultatredovisningen som Länsstyrelsen inte redovisar indikatorer för. Skälen till det är bland annat svårigheter inom vissa områden att definiera relevanta indikatorer som påvisar eller indikerar en resultatutveckling utifrån uppdraget.

Resultat vi redovisar kan bestå av både prestationer och effekter. Resultatbedömningen är den samlade bedömningen av resultatet av Länsstyrelsens insatser inom verksamheten.

Bedömningsgrunder

I årsredovisningen används bedömningsgrunder i form av nyckeltal, indikatorer, statistik (exempelvis året i siffror) och övriga resultatbeskrivningar.

För varje verksamhetsområde bedöms resultatet i förhållande till verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål. Resultatet bedöms också i förhållande till redovisade förändringar, skillnader och tillstånd.

För respektive avsnitt i årsredovisningen görs en motiverad sammanvägd bedömning av resultatet. I de fall verksamheten i avsnittet är omfattande kan den kompletteras med en motiverad bedömning per delverksamhet.

De nivåer och omdömen som vi använder för resultatbedömningen är:

- Otillfredsställande: Resultaten når inte upp till målen eller når endast i begränsad omfattning de uppsatta målen.

- Utvecklingsbehov: Resultaten når delvis upp till de uppsatta målen, men inte i tillräcklig omfattning.
- Gott: Resultaten når i all väsentlighet de uppsatta målen.
- Utmärkt: Resultaten når i alla delar de uppsatta målen med god marginal.

Om Länsstyrelsen

I förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion (länsstyrelseinstruktionen) anges att i varje län finns en länsstyrelse som ansvarar för den statliga förvaltningen i länet, om det inte finns någon annan myndighet som ansvarar för särskilda förvaltningsuppgifter.

Som regeringens ombud i länet är länsstyrelsen en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion

Våra uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelseinstruktionen anger övergripande inom vilka områden länsstyrelsen har uppgifter och hur länsstyrelsen ska styras och organiseras. Länsstyrelsernas uppdrag ges via lag av riksdagen och via förordningar eller beslut av regeringen, främst i vårt regleringsbrev. Även EU:s direktiv och förordningar styr länsstyrelsernas verksamhet.

Länsstyrelsen arbetar för ett hållbart samhälle. Utifrån de tre dimensionerna social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet arbetar vi för en hållbar utveckling i länet. Länsstyrelsen ansvarar för att beslut från riksdagen och regeringen får regionalt genomslag och vi samordnar den statliga verksamheten. Vi ska ta tillvara både individens och samhällets intressen i utvecklingen av länet. Vi bedriver verksamhet inom flera olika samhällsområden och vi ska vara en kunskapsorganisation som har förmågan att arbeta sektorsövergripande i många frågor.

Det saknas ett övergripande riksdagsbundet mål för länsstyrelserna som helhet. Övergripande ska dock länsstyrelserna verka för att nationella mål ska få genomslag i länen, samtidigt som hänsyn tas till regionala förhållanden och förutsättningar. Detta omfattar samtliga län, oavsett ansvars- och uppgiftsfördelning mellan staten, kommunerna och regionerna. I redovisningen av respektive verksamhetsområde knyter vi an till relevanta nationella och regionala mål som uppgifterna och uppdragen ska bidra till att uppnå.

Länsstyrelsen finansieras från flera olika källor. Finansieringen sker till största delen av anslag på statens budget. Till stor del består dessa anslag av det så kallade förvaltningsanslaget. Förvaltningsanslaget utgör i genomsnitt ungefär 50 procent av länsstyrelsernas totala intäkter. Utöver förvaltningsanslaget har länsstyrelsen riktade medel i form av så kallade sakanslag. En annan finansieringskälla är bidragsfinansiering som kommer från andra myndigheter och organisationer. Utöver det bedriver länsstyrelsen avgiftsfinansierad verksamhet och tar in avgifter från organisationer och individer.

Strategisk styrning och planering

Vår verksamhet styrs till största del genom lagar och förordningar, men också genom uppdrag och mål som regeringen anger. Internt behöver vi omhänderta och omsätta denna styrning. Länsledningen leder och styr verksamheten genom att sätta ramar och ange riktning för Länsstyrelsen. Till stöd i arbetet med att strategiskt och långsiktigt planera, leda, följa upp och utveckla verksamheten på Länsstyrelsen har vi styrdokumentet "Vår ledning och styrning". I dokumentet beskrivs de övergripande strukturerna och systematiken för styrningen på Länsstyrelsen.

Extern styrning – nationella mål, uppgifter och uppdrag

På en övergripande nivå framgår Länsstyrelsens uppgifter i länsstyrelseinstruktionen (förordning 2017:868). Som regeringens företrädare i länet bedriver vi en bred och differentierad verksamhet och vi styrs därmed av lagar och förordningar inom flera olika samhällsområden. Regeringens årliga styrning framgår av länsstyrelsernas regleringsbrev där våra uppdrag och återrapporteringskrav framgår. Regeringen kan också fatta beslut om särskilda uppdrag. Dessa är inte årsbundna och kan beslutas när som helst under året.

Intern styrning

Syftet med den interna styrningen är i första hand att skapa en struktur för att omhänderta och omsätta den externa styrningen. Det handlar om frågor som Länsstyrelsen måste genomföra och förhålla sig till enligt lagar, förordningar och uppdrag. Men det handlar också om vad vi vill och kan genomföra utifrån egna målsättningar och Länsstyrelsens rådighet. En förutsättning för att vi ska lyckas omsätta extern styrning i vår interna styrning är att vi har en kultur som samverkar med den struktur vi skapat.

Länsstyrelsens mål

Länsstyrelsen behöver driva arbetet för hållbar utveckling samordnat och med helhetssyn. Därför utgår vår verksamhetsplanering ifrån fem strategiska mål. De strategiska målen är formulerade för att spegla ett regionalt och nationellt såväl som globalt perspektiv på Länsstyrelsens verksamhet och uppdrag. De strategiska målen är viktiga i vår omsättning av den externa styrningen och de beskriver ett önskat framtida tillstånd i Västra Götalands län. Regionalt ska de strategiska målen möta länets förhållanden och nationellt ska de, på en övergripande nivå, svara mot nationella mål. Precis som de globala målen är våra strategiska mål odelbara och de ställer höga krav på vår förmåga att väga in relevanta perspektiv av hållbar utveckling i våra beslut, åtgärder och insatser.

Hela organisationen har ett ansvar att integrera de strategiska målen i sin verksamhet och kopplat till de strategiska målen finns 15 gemensamma delmål. Länsledningens prioriterade områden regional utveckling och grön omställning, civilt försvar samt demokrati

genomsyrar vårt arbete relaterat till de strategiska målen.

De strategiska målen är:

- ett jämlikt och jämställt Västra Götaland
- ett hållbart samhällsbyggande
- ett robust och motståndskraftigt län
- hela länet har kraft att verka och utvecklas
- ett samhälle med begränsad klimatpåverkan och god miljö kvalitet

Omvärldsbevakning

Omvärldsanalysen, tillsammans med den löpande omvärldsbevakningen och tematiska analyser, följer läget i vår omvärld och i vårt län. Förändringar i vår omvärld påverkar kontinuerligt myndigheten och vår förmåga att hantera dem. Genom att följa händelser som är betydelsefulla för länet kan vi skaffa oss en bättre kunskap, beredskap och förståelse för hur vi ska lyckas med våra uppdrag. I omvärldsanalysen undersöks trender, analyser och bedömningar av tillståndet i Västra Götalands län. Omvärldsanalysen har 2024 identifierat ett antal strategiska skeenden som utgör ett underlag för att precisera, pröva och revidera vår styrning både under året och till kommande års verksamhetsplanering.

Intern styrning och kontroll

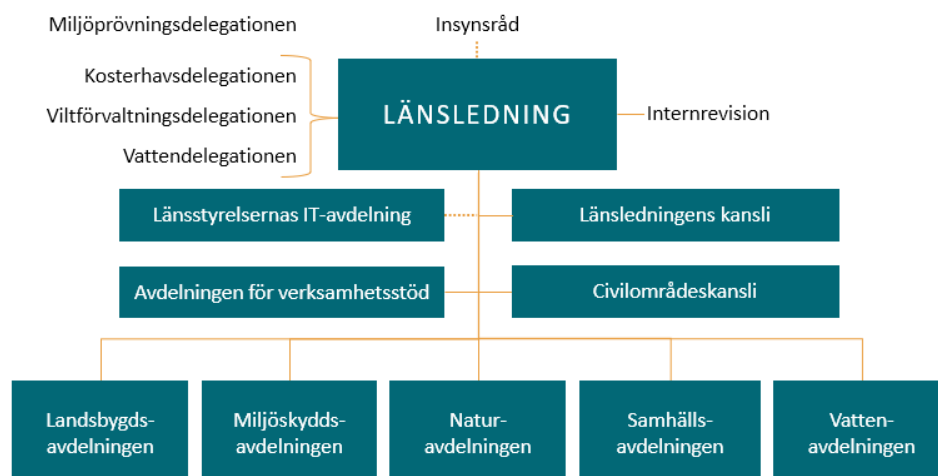
Intern styrning och kontroll är en integrerad del av myndighetens styrning. Vi har i Verksamhetsplan 2024, fastställt åtta myndighetsgemensamma risker inom sex riskområden för att täcka all verksamhet. Riskerna är gemensamma och riktar sig till alla våra avdelningar. Syftet med riskarbetet är att stärka vår interna miljö. Riskerna finns i vår verksamhetsplan och kontrollplanen för riskerna finns som en bilaga till verksamhetsplanen med utpekade ansvar för både risker och åtgärder/kontrollmoment. Risker och kontrollplan följs upp i våra tertialrapporteringar.

I riskarbetet omhändertas såväl de begrepp som framgår i EU:s regelverk, korruption, bedrägerier, dubbelfinansiering och intressekonflikter, som i Förordning för intern styrning och kontroll, korruption, bedrägerier, dubbelfinansiering och intressekonflikter. De ingår även i våra uppdaterade Etisk riktlinjer (se nedan).

I det förebyggande arbetet ingår bland annat utbildning, kommunikation och tillämpning av våra nya etiska riktlinjer (2023-12-11). I det dagliga arbetet ska chefer och medarbetare leva som de lär och uppdatera sig om de etiska riktlinjerna årligen för att hålla dem levande och därmed bidra till en robust kultur. I en del av länsstyrelsens riskanalys analyseras och värderas förebygga korruption, bedrägerier, dubbelfinansiering och intressekonflikter.

Vi har en etablerad visselblåsarfunktion och arbetar med en pågående översyn och uppdatering av vår Riktlinje för intern styrning och kontroll som kommer att beslutas första halvåret 2025.

Organisation

Vår länsstyrelse leds av länsledningen som består av landshövding och länsöverdirektör. Vid varje länsstyrelse ska det finnas ett Insynsråd där landshövdingen ska vara ordförande och hålla rådet informerat om verksamheten. Det ska även finnas en Internrevision som lyder direkt under landshövdingen.

Inom Länsstyrelsen finns tre delegationer som är ett särskilt beslutsorgan, miljöprövningsdelegationen, viltförvaltningsdelegationen och vattendelegationen. Detta innebär att delegationerna är självständiga i förhållande till Länsstyrelsen. Landshövdingen är ordförande i viltförvaltningsdelegationen och vattendelegationen. Sen finns även Kosterhavsdelegationen som inrättades med uppdrag att förvalta Kosterhavets nationalpark och Kosteröarnas naturreservat i enlighet med fastställda skötselplaner och föreskrifter.

I vårt organisationsschema framgår att det finns två kanslier. Det ena är länsledningens kansli som är ett samlat stabstöd för länsledningen och det andra är civilområdeskansliet. Länsstyrelsen är en av sex civilområdesansvariga länsstyrelser och har ansvar och uppgifter inom civilområdet som omfattar Länsstyrelserna i Hallands och Västra Götalands län (västra civilområdet). De civilområdesansvariga länsstyrelserna har ett geografiskt områdesansvar för sitt område när det gäller uppgifter inför och vid fredstida krissituationer och höjd beredskap.

Länsstyrelsen består av sju avdelningar som utöver IT-avdelningen och Avdelningen för verksamhetsstöd är organiserade utifrån huvudsaklig sakverksamhet. Länsstyrelsen är värmyndighet för länsstyrelsernas gemensamma IT-verksamhet. IT-avdelningens ansvar är att tillhandahålla ett hållbart och effektivt IT-stöd som bidrar till att Länsstyrelserna utvecklas. Avdelningens personal är lokaliserad till flera orter i landet

Avdelningen för verksamhetsstöd finns för att stödja Länsstyrelsens ledning och verksamhet och ansvarar för uppgifter som är gemensamma för myndigheten.

Länsstyrelsegemensamma stödverksamheter

Ett antal av länsstyrelsernas stödverksamheter har inordnats i nationella funktioner med hemvist vid en länsstyrelse. Redovisning av länsstyrelsegemensamma stödverksamheter finns samlad i bilaga E.

Dessa är:

- IT-avdelningen (värdlän Västra Götaland)
- Telefonistorganisation (värdlän Kronoberg)
- Samordnad löneservice (värdlän Kronoberg)
- Ekonomiadministration LstEA (värdlän Örebro)
- Dataskydd och informationssäkerhet (värdlän Stockholm)
- Gemensamma kansliet (värdlän Västmanland)

Myndighetsövergripande resultatredovisning

I det här avsnittet redovisar vi resultat av övergripande verksamhet som berör flera verksamhetsområden eller som inte kan placeras i ett enskilt verksamhetsområde.

Verksamhetsöversikt

Nyckeltal: Verksamhetsöversikt	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	929,3	924,7	928,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	540,1	545,7	547,9
Antal årsarbetskrafter män	389,1	379,0	380,4
Antal ärenden, inkomna och upprättade	90 174	88 630	91 996
Antal beslutade ärenden	100 801	73 690	100 095
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	862	819	879
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	1 381 779	1 306 822	1 270 358
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	672 359	486 642	387 134

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Ökningen av lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen beror främst på ökande utbetalningar inom lönegaranti där både antalet konkurser och antalet rekonstruktioner ökat.

Nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2§ p1 Verka för att nationella mål får genomslag	Länsstyrelseinstruktion
2§ p2 Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Länsstyrelseinstruktion
2§ p3 Främja länets utveckling och följa tillståndet	Länsstyrelseinstruktion
2§ p4 Främja samverkan	Länsstyrelseinstruktion
2§ p5 Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Länsstyrelseinstruktion
2§ p6 Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Länsstyrelseinstruktion

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
6S Generationsmål för miljöarbetet och riksdagens miljö kvalitetsmål (övergripande)	Länsstyrelseinstruktion
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Regleringsbrev
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Regleringsbrev
1D7 Effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Nationella mål och Strategisk inriktning

Vår verksamhetsplan tar sin utgångspunkt i fem strategiska mål med tillhörande delmål. Syftet med målen är att stimulera till helhetsperspektiv samt ett strategiskt och tvärsektoriellt arbete på hela myndigheten. Länsstyrelsens övergripande verksamhet präglas även av våra tre utpekade prioriteringar (regional utveckling/grön omställning, civilt försvar och demokrati) som också främjar tvärsektoriellt arbete och gemensamma förhållningssätt. Inom ramen för våra strategiska mål och våra prioriteringar omsätts det nationella målarbetet.

Organisering och arbetsätt

Sedan flera år finns så kallade ”tvärgrupper” som bemannas av medarbetare från olika avdelningar och enheter på Länsstyrelsen. Tvärgrupp för hållbar utveckling samordnar vårt interna arbete i miljömålsuppdragen samt externt arbete med Agenda 2030 och har en egen budget. Tvärgruppen för civilt försvar syftar till att bygga upp Länsstyrelsens förmåga som högsta civila totalförsvarsmyndighet. Gruppen för regional utveckling omhändertar strategiska frågor som rör regional tillväxt/utveckling. Vi har även tvärgrupper kring bland annat hantering av havsbaserad vindkraft, vindkraft på land, vattenförsörjning och vattenkriser, solceller, våtmarker samt havsbruk. Det finns även fem strukturerade beredningsgrupper med geografisk anknytning inom fysisk planering: Fyrbodal, Sjuhärad, Göteborg, Göteborgsregionen och Skaraborg. Ärenden som bereds i dessa tvärsektoriella beredningsgrupper kan vara detaljplaner, energiplaner, prövning av vissa dispensärenden som berör en specifik kommun.

Vi har även ett antal beredningsorgan för tvärsektoriella beredningar i specifika frågor. I ”Länsstyrelseberedningen” hanteras länsövergripande ärenden av strategisk karaktär. Vi har fortsatt vårt utvecklingsarbete att stärka berednings- och beslutsarbete genom att verka för helhetsbedömningar med avvägningar mellan olika aspekter av hållbarhet.

Samordna samhällsintressen och främja samverkan

Länsstyrelsen arbetar på flera olika sätt, inom i stort sett alla verksamhetsområden, med att samordna samhällsintressen och främja samverkan och det beskriver vi således på flera ställen i årsredovisningen. Här följer några exempel på mer tvärgående samordningsarbete.

Kommunsektorn i länet

Länsstyrelsen har sedan flera år en struktur där ansvar för kontakter med länets 49 kommuner fördelats på chefer i ledningsgruppen. Det finns emellertid också flera särskilt inrättade samverkansfora.

Nätverk för mindre kommuner

Syftet med det återstartade nätverket för mindre kommuner är att erbjuda en plattform för länets mindre kommuner att samlas kring frågor av särskild relevans. Målgrupp för nätverket är kommunstyrelsens ordförande och kommundirektör för kommuner i länet med upp till 15 000 invånare. Länsstyrelsen har genomfört två möten, ett i januari och ett i september. Vid det första möte diskuterades civilt försvar, brottsförebyggande arbete och energiplanering. Vid det andra möte diskuterades infrastruktur och civil försvar.

Möten med länets kommunalförbund

Vi har inrättat en ny struktur för möte mellan länsöverdirektören och länets kommunalförbund. Ambitionen är att träffa respektive av länets fyra kommunalförbund två gånger per år. Vi träffar förbundsdirektören och samtliga kommunchefer, den politiska ledningen är inte med. Innehållet i mötena är inte alltid förbestämt, även om samordning kring civilt försvar varit ett stående ämne hittills.

Samverkan med Västra Götalandsregionen

Länsstyrelsen har sedan flera år en särskilt inrättad struktur för samverkan med Västra Götalandsregionen, med återkommande möten både på lednings och chefsnivå. Samarbetet har fokuserat på elektrifiering, infrastruktur och civil beredskap. En rad andra frågor har dock tagits upp som "Kultur, kulturarv och demokrati", klimatanpassning, samverkan inom analysområdet samt kompetensförsörjning och arbetsmarknadsintegration.

Möten med statliga myndigheter i länet

Landshövdingen bjuder in till samordningsmöten fyra gånger per år med de högsta representanterna för de omkring 50 statliga myndigheterna i länet och företrädare för Västra Götalandsregionen (VGR). Tema för mötena har bland annat varit samverkan förvaltning och akademi i länet, HBTQI+-perspektivet för statliga myndigheter och säkerhetskultur vid myndigheter.

Främja länets utveckling och följa tillståndet i länet

När det gäller att främja länets utveckling är den enskilt största händelsen under året framgången med det sonderingsuppdrag kring ny järnväg Göteborg-Borås som Länsstyrelsen och framförallt landshövdingen avrapporterat till regeringen den 30 augusti.

I mars kallade landshövdingen till ett samverkansmöte med parterna kring Västra stambanan för att skapa överblick kring utmaningarna. Länsstyrelsen fortsätter att vara

aktiv i frågan.

Länsstyrelsen har organiserat det första av vad som är tänkt att bli återkommande möten kring våra länsgränser, i det här fallet den mot Värmland. Landshövdingarna i de båda länen bjöd i mars in kommunledningar och kommunstyrelsepresidier i Säffle, Årjäng, Bengtsfors, Dals-Ed och Åmål samt regionledningarna i Västra Götaland och Värmland för att föra dialog om gemensamma aktuella frågor och initiativ som påverkar utveckling i Värmlands och Västra Götalands län.

Landshövdingen har bjudit in till en middag med seniora företagsledare och unga entreprenörer, där de senare fick presentera sina idéer för att få stöd och vägledning. Bland de seniora ledarna fanns flera av de största namnen i västsvenskt näringsliv. Arrangemanget återkommer redan nästa år. Länsstyrelsen har också varit aktiv tillsammans med utmärkelsen årets nybyggare för att sätta näringslivets villkor i fokus.

Inom ramen för samverkansarenan ACCEL (Accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland), som länsstyrelsen driver tillsammans med Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät, verkar vi för en utökad elnätskapacitet i länet. Landshövdingen leder tillsammans med regionstyrelsens ordförande rådet för industrins omställning som fokuserat på elektrifieringen för att göra industrins omställning möjlig.

Varje år arrangerar vi uppskattade träffar för länets företag om miljöprövning tillsammans med Västsvenska handelskammaren där vi bjuder in till dialog. Länsstyrelsen samverkar också med Svenskt Näringsliv. Vi har tillsammans genomfört workshoppar för Länsstyrelsemedarbetare som har företagskontakter.

1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter

Länsstyrelsen arbetar för att frågor om tillväxt ska beaktas vid målkonflikter. Länsledningen har beslutat tre prioriterade områden för Länsstyrelsens arbete, varav regional utveckling är en. Den prioriteringen ligger till grund för ett strategiskt arbete med tillväxt- och utvecklingsperspektivet. En avdelningschef är ansvarig för arbetet, en senior strateg har tillsatts och till sitt stöd har de en grupp för regional utveckling med chefer från alla avdelningar – en viktig plattform för att utveckla och förankra av arbetet. Vi har också tagit fram hållbarhetsbedömningar som bland annat beskriver hur vi i strategisk ärendeberedning ska beakta det ekonomiska perspektivet.

Protokollära besök

Den protokollära verksamheten syftar bland annat till att marknadsföra länet. Årets stora händelse var att Länsstyrelsen tillsammans med UD och Kungahuset, planerade och genomförde sista dagen av ett statsbesök från Finlands president Alexander Stubb, den 24 april. Två dagar senare tog vi emot Lettlands premiärminister, Evika Silina. Vi har arrangerat sex besök av medlemmar från den Kungliga familjen, däribland besök av H.K.H. Kronprinsessan på Veterandagen och H.M. Konungen vid återinvigningen av E6 efter skredet i Stenungsund. Landshövdingen har varit värd för 15 ambassadörsbesök, ett dussintal besök av statsråd och ett besök av talman och ledamöter från Nederländernas

parlament.

Följa länets utveckling och rapportera till regeringen

Länsstyrelsen har tagit fram presentationer kring våra prioriterade områden grön omställning, civilt försvar och demokrati. Presentationen om grön omställning har fått nationell uppmärksamhet och finns både i en svensk och engelsk version. Den har uppskattningsvis använts vid drygt hundra tillfällen för att medvetandegöra och skapa förståelse för det som pågår i vårt län.

Vi beskriver också länets utveckling i vår årliga omvärldsanalys, som är en del av vår verksamhetsplanering och som publiceras på Länsstyrelsens externa webbsida.

Länsledningen har i särskild ordning vänt sig till regeringen med skrivelser vid fyra tillfällen. Det första avsåg behovet av redundans i det västsvenska fossilgasnätet, där avsändarna var landshövdingarna i Västra Götaland, Halland och Skåne. Landshövdingen har också tillskrivit regeringen med förslag för påskyndad fossilfri elproduktion. Länsöverdirektören har tillsammans med landshövdingar i sydlänen tillskrivit regeringen om behov av och säkerställande av fortsatt kalkning av vattendrag. I slutet av året tillskrev landshövdingen regeringen avseende utvecklade arbetsätt inom miljöprovning i syfte att stödja elektrifiering och regional tillväxt.

Rådet för industrins omställning Västra Götaland är en högnivågrupp bildad inom Klimat 2030 för strategiska diskussioner och påverkansarbete. Rådet leds av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande och har 12 medlemmar från bland annat länets största utsläppare. Rådet gjorde under våren en bedömning av antal arbetstillfällen som står på spel om inte eltillgången i länet ökar, samt ordnade seminarium på Frihamnsdagarna.

Tillsyn

Länsstyrelsen bedriver tillsyn inom många områden och redovisning kring detta återfinns i flera avsnitt av årsredovisningen. Här ges exempel från några sakverksamheter, främst med fokus på utvecklingsarbete avseende effektivitet och enhetlighet. Vår del av redovisningen 1D7 Effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och provning ingår även i nedanstående text.

Naturtillsyn

Vi har fokuserat på att handlägga äldre ärenden som vi tidigare inte hunnit med att handlägga. Denna prioritering har medfört att vi inte kunnat utföra någon planerad strandskydds- eller biotopsskyddstillsyn alls. Vi har med hjälp av externa medel utfört planerad tillsyn på invasiva arter, dock har vi inte utfört tillsyn i den utsträckning vi hade tänkt på grund av hårda prioriteringar och brist på resurser. En av konsekvenserna av för få resurser blir att inkommande tips om tillsyn i naturskyddade områden prioriteras hårt. Endast åtgärder som skadar natur- och friluftsvärdena mest och där det går att ställa krav på rättelse kommer att hanteras. I våra skyddade områden har vi de högsta friluftsvärdena och naturvärdena. Det är därför extra allvarligt att vi inte har möjlighet att bedriva tillsyn i den utsträckning som säkerställer värdena.

Vi har också svårt att hinna med att följa upp våra förelägganden vilket kan leda till att förtroendet för myndigheten minskar.

Det finns också risk för att det inte blir likabehandling för våra medborgare eftersom tillsynen till stor del bygger på inkomna tips, till skillnad från när vi bedriver planerad tillsyn, då vi bedriver tillsyn på flera objekt inom ett visst geografiskt område.

Vattentillsyn

För att anpassa verksamheten efter minskad budget och undvika den övertalighet som förutses inträffa 2025 då satsningen på tillsyn vattenuttag utgår, så har vi planerat och genomfört en fortsatt minskning av all vattentillsyn med cirka 17 procent jämfört med 2023.

Minskad tillsynstid resulterar internt i lägre måluppfyllnad och externt blir effekten av längre handläggningstider och beslut som dröjer märkbar för de som önskar utföra vattenverksamhet. För att bibehålla miljö- och samhällsnytta har vi förberett för möjligheterna att överlåta del av tillsyn vattenverksamhet till kommunerna, där Göteborg blir den första kommunen någonsin i vårt län som vi överlåter tillsynen till.

Vi har i samarbete med RISE tagit fram en behovsanalys för att effektivisera handläggningen av anmälan av vattenverksamhet genom automatisering. Effekter som vi bedömer kan komma av den är bland annat snabbare handläggning samt större enhetlighet och rättssäkerhet.

Vi har haft ett ökat behov av tillsynssamverkan. Miljö kvalitetsnormer (MKN) vatten och PFAS är exempel på stora samhälls- och miljöutmaningar som kräver samverkan och samordning mellan myndigheter och olika expertisområden. Det driver både upp behovet av tillsynsvägledning och operativ tillsyn samt överlåtelse av tillsyn.

Miljöskyddstillsyn

Vi genomför händelsestyrd och planerad tillsyn av gränsöverskridande avfallstransporter samt deltar i nationell och internationell samverkan med andra myndigheter. Vi har tillsammans med andra myndigheter ett uppdrag från regeringen att arbeta sektorsövergripande mot avfallsbrottslighet. Vi har fokuserat på att stötta kommunerna samt informera och kommunicera med politiker, beslutsfattare och inspektörer inom länet.

Vi har prioriterat vår anläggningstillsyn på verksamheter med stor miljöpåverkan, industrier som omfattas av Seveso-lagstiftningen samt på verksamheter som bidrar till den gröna omställningen. Genom vårt arbete har vi ökat anläggningarnas uppfyllande av svensk och europeisk lagstiftning och stärkt deras systematiska arbete för att minska risker och miljöpåverkan. Vi har genom vårt arbete underlättat omställning till grön produktion och har även bidragit till att anläggningarna har fått skärpta villkor i prövningar.

Differensen mellan resursbehov och avsatta resurser för tillsyn är stor vilket leder till kraftiga prioriteringar inom tillsynen av vissa branscher. Den planerade tillsynen uteblir till viss del, vilket leder till långa tillsynsintervall samt stor risk för att brister inte upptäcks och att vi missar "oseriös verksamhet". Resursbristen medför att vissa tillsynsområden länge har varit nedprioriterade, vilket skapat en tillsynskuld.

För att kunna hantera inkommande ärenden på ett effektivare sätt har vi påbörjat en kartläggning av våra arbets sätt för att kunna hitta möjligheter till större enhetlighet och effektivitet och därmed förbättrad arbetsmiljö.

Tillsyn säkerhetsskydd

Tillsynen visar att det finns en del brister och att säkerhetsskyddsarbetet på flera håll är eftersatt. Det handlar framför allt om bristfälliga säkerhetsskyddsanalyser. Vi strävar efter att ge vägledning i våra förelägganden vilket hjälper verksamhetsutövare att lyckas bättre. Länsstyrelserna har gemensamt arbetat med att ta fram "tillsynspaket" inom området i syfte att verka för en "likvärdig och effektiv tillsyn."

Tillsyn enligt penningtvättslagen

Vi har haft dialog med branschorganisationer för att kunna förbättra och förtydliga dels hur myndigheten arbetar, dels hur regelverket ska tolkas och få in värdefull återkoppling från branschen. Syftet är att kunna ge bättre vägledning för att öka kunskapsnivån hos de verksamhetsutövare som omfattas av lagen. Vi har även kommit med uppdaterade föreskrifter på området, som innehåller vissa förtydliganden av regelverken. För att effektivisera tillsynen och rikta tillsynen där den ger mest effekt har vi testkört den periodiska rapporteringen som ska ge oss relevant information för att i nästa steg kunna göra ett mer träffsäkert urval av de verksamheter vi granskar.

Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet

Länsstyrelsen har tagit emot besök av flera regeringsföreträdare. Landshövdingen tog bland annat emot socialtjänstministern i april och i augusti var både infrastruktur- och civilministern på besök och fick bland annat en presentation av läget i länet samt några aktuella frågor för länsstyrelsen. I oktober genomförde landshövdingen och infrastrukturministern en gemensam heldag kring infrastrukturfrågor i länet, med bland annat besök i Uddevalla hamn, företaget GKN Aerospace och Göteborg Stallbacka Airport (tidigare Trollhättan flygplats. Vid det finska statsbesöket i Göteborg under våren medverkade utrikesministern, ministern för civilt försvar och infrastrukturministern i det program som Länsstyrelsen samordnat tillsammans med UD och Kungahuset.

Generationsmålet, miljö kvalitetsmål och Agenda 2030

Länsstyrelsens arbete med generationsmålet, riksdagens miljö kvalitetsmål samt 1A1 Främja arbetet med Agenda 2030

Främjande och samverkan

Länsstyrelsen har aktivt främjat samverkan och drivit på arbetet för att nå generationsmålet, riksdagens miljö kvalitetsmål samt Agenda 2030 och de globala hållbarhetsmålen i enlighet med regleringsbrevsuppdraget 1A1. Vi har stöttat kommunerna och andra aktörer i länet i deras hållbarhetsarbete genom bland annat dialoger, kommunikationsåtgärder samt kompetenshöjande insatser. Inom ramen för miljö kvalitetsmålsuppdraget har vi arbetat med genomförandet av det regionala åtgärdsprogrammet för miljö kvalitetsmålen. Insatserna bedöms ha främjat erfarenhetsutbyte samt skapat genomförandekraft hos regionala aktörer.

Länsstyrelsen har blivit associerad partner till Wexsus, en västsvensk samverkansarena för hållbar utveckling som drivs av Chalmers, Göteborgs universitet samt Högskolan Väst. Arenan verkar för att öka kunskapen och förmågan till hållbar omställning i samhället och Länsstyrelsen har under hösten bidragit till att fördjupa samarbete mellan samverkansarenan och uppsatsskrivande studenter.

Länsstyrelsen har initierat ett nytt internt arbetssätt, hållbarhetsbedömningar, där syftet är att kvalitetssäkra hållbarhetsaspekten i underlag och beslut. Syftet är att det statliga helhetsperspektivet och avvägningar mellan olika hållbarhetsdimensioner ska få tydligare genomslag. Ekonomiska, sociala och miljömässiga konsekvenser ska beaktas i ett långsiktigt perspektiv för att på så sätt öka förmågan och skapa en helhetssyn vid ärendehantering och beslut.

Utvecklingen i länet

Regional årlig uppföljning av miljö tillståndet i länet visar att läget för miljö kvalitetsmålen är kritiskt. Att hejda förlusten av biologisk mångfald, kraftigt minska vår klimatpåverkan och minska den samlade negativa påverkan på länets havsmiljöer kräver kraftfulla åtgärder. För att väga upp den negativa påverkan på länets miljö och natur behöver åtgärder av större omfattning vidtas samtidigt som finansieringen för både miljö övervakning, naturvård och kalkning har minskat. Exempelvis behöver fisketryck och exploatering av kustnära områden minska och utsläpp av marint skräp, miljögifter och näringsämnen reduceras. För att nå flertalet av miljö kvalitetsmålen måste miljö övervakningen och naturvården öka och åtgärdsarbetet prioriteras.

Integrering av tvärsektoriella frågor

Länsstyrelseinstruktionens 5 § tar upp ett antal tvärsektoriella frågor som ska hanteras i vårt myndighetsarbete. Bland annat ingår jämställdhet, könsuppdelad statistik, barnperspektiv, tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning, mänskliga rättigheter, folkhälsa samt att förenkla för företag.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
5§ p1 Integrering av jämställdhetsperspektiv	Länsstyrelseinstruktion
5§ p2 Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Länsstyrelseinstruktion
5§ p3 Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Länsstyrelseinstruktion
5§ p4 Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Länsstyrelseinstruktion
5§ p5 Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Länsstyrelseinstruktion
5§ p6 Beakta folkhälsomålet i arbetet med bl. a regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Länsstyrelseinstruktion
5§ p7 Verka för att förenkla för företag	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Utveckling av tvärsektoriella frågor med social hållbarhet 5§ p.1–6

Struktur för det sektorsövergripande arbetet med social hållbarhet

Myndighetens struktur för arbetet med 5§ p.1–6 syftar till att främja det interna genomslaget i arbetet med social hållbarhet genom ökad systematik och ansvarsfördelning. Strukturen främjar även förverkligandet av Länsstyrelsens interna strategi för jämställdhetsintegrering. Begreppet social hållbarhet används som ett paraplybegrepp för samtliga sakområden som ryms inom 5§ p. 1–6. Strukturen består av

- återkommande dialoger med strategiska funktioner såsom controllers och målansvariga för myndighetsövergripande prioriteringar och målområden
- kontinuerliga träffar för utsedda kontaktpersoner för det sektorsövergripande arbetet med social hållbarhet
- regelbunden information till länsledning och övriga chefer på myndigheten.

Som stöd till utvecklingsarbetet inom 5§ p. 1–6 har vi särskilt prioriterat att kontinuerligt informera chefer om utvecklingsarbetet inom den nya strukturen samt stödja kontaktpersonerna i deras nya roll inom myndigheten. Stödet till kontaktpersonerna har bestått av

- nätverksträffar för kunskapshöjning och erfarenhetsutbyte
- erbjudande om finansiering av deltagaravgift till jämställdhetskonferensen Forum Jämställdhet
- framtagande av stödmaterial för att förankra den egna rollen gentemot avdelningen
- stöd till avdelningarnas verksamhetsplanering inför 2025 med förslag till nya eller förändrade insatser.

Vi ser att strukturen har inneburit stärkta kontaktvägar till chefer för riktad information samt till medarbetare för kunskapshöjande stöd och spridning av goda exempel. Likaså har den stimulerat ökad efterfrågan av verksamhetsspecifikt stöd för att i högre grad integrera social hållbarhet, bland annat från verksamhetsområden såsom vatten, energi och landsbygd.

Länsstyrelsens arbete med jämställdhet, mänskliga rättigheter, barnrätt, tillgänglighet och folkhälsa (5§ p.1-6) har särskilt stärkts genom att fokusera resurser på följande områden:

Civil beredskap

Det pågår stora satsningar på området civil beredskap. Det finns ett stort behov av att den sociala dimensionen integreras i utvecklingsarbetet för att säkerställa att befolkningens olika behov, utsatthet och förutsättningar beaktas för att bland annat kunna värna civilbefolkningen och samhällets funktionalitet.

Länsstyrelsen utvecklar det egna arbetet med att stärka myndighetens kris- och krigsledningsförmåga. Myndighetens krigsstab har därför utökats med sakkunniga inom mänskliga rättigheter och jämställdhet. Dessa frågor har även beaktats i övning av krigsstaben. Länsstyrelsen har vidare identifierat ett utvecklingsområde i att bättre ta vara på kunskap, erfarenhet och de kanaler till olika grupper som finns i civilsamhällets organisationer. Länsstyrelsen arbetar därför med ett initiativ att ingå i en regional pilotsamverkan inom civil beredskap. Samverkan bedöms ha stor potential att höja vår förmåga inför, under och efter samhällsstörningar i hela hotskalan. En avsiktsförklaring är under framtagande, arbetet är ännu ej klart.

Länsstyrelsen utvecklar även arbetet med att belysa och främja integrering av den sociala dimensionen i uppbyggnaden av den civila beredskapen i länet. Arbetet har bland annat handlat om att på konferenser och mötesplatser för nyckelpersoner inom länets beredskap främja deltagande från civilsamhället. Detta i syfte att erbjuda fler organisationer kunskap, kontaktskapande och möjlighet att representera olika behov och livsvillkor på samma arena som andra traditionella aktörer. Vidare har Länsstyrelsen belyst hur offentliga aktörer kan nå barn och unga med information genom en föreläsning om hur Försvarsmakten arbetar med frågan, hur unga kan bidra till totalförsvaret genom ett seminarium på Frihamnsdagarna samt tagit fram och spridit en vägledning om jämlik kriskommunikation.

Inköp och upphandling

Länsstyrelsen vidareutvecklar arbetet med att beakta sociala hållbarhetsaspekter inom upphandling. Det har främst handlat om att uppdatera och vidareutveckla arbetet med hållbarhetsmatrisen för upphandling. Hållbarhetsmatrisens sociala hållbarhetsaspekter är jämställdhet, barnrätt, sysselsättningsfrämjande åtgärder, ansvarsfulla leveranskedjor,

tillgänglighet och arbetsrättsliga villkor. Hållbarhetsmatrisen visar vilka avtalsområden som är mest relevanta att ställa krav på.

Som en del i detta arbete har Länsstyrelsen också sett över inom vilka områden det är möjligt att använda reserverad upphandling i syfte att främja sysselsättning för personer som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Kartläggningen innebär ökade möjligheter att bidra till social hållbarhet genom reserverad upphandling i framtida upphandlingar. Hållbarhetsmatrisen används vid varje upphandling för att identifiera eventuella sociala hållbarhetsaspekter som kan ha koppling till avtalsområdet. Bland annat ställer Länsstyrelsen krav på att våra leverantörer av catering ska ha som främsta syfte att arbeta med social och yrkesmässig integration av personer med funktionsnedsättning och/eller personer som av någon anledning har svårt att komma in på arbetsmarknaden.

Ett sätt att säkerställa att de varor och tjänster som Länsstyrelsen upphandlar möter våra krav på social hållbarhet är genom utbildning. Länsstyrelsen har därför tagit fram en utbildning om våra uppdrag inom området för leverantörer av kommunikationstjänster. Utbildningen har testats internt, reviderats och kommer erbjudas till relevanta leverantörer under 2025.

Intern kunskaps- och kompetenshöjning

Medarbetare på myndigheten erbjuds en utbildning som ett stöd för att använda det rättighetsbaserade arbetssättet och för att integrera §5 p.1-6 i sin verksamhet. Utbildningen riktar sig till nyanställda på Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har detta år erbjudit utbildningen fyra gånger för totalt 82 antal medarbetare.

Länsstyrelsen erbjuder en digital utbildning i mänskliga rättigheter och en grundläggande digital utbildning i barnrätt. Likt utbildningen för det rättighetsbaserade arbetssättet riktar sig dessa utbildningar till nyanställda medarbetare. 124 medarbetare har tagit del av utbildningen i barnrätt. Utbildningen i mänskliga rättigheter tillhandahålls av Uppsala universitet. Utbildningarna inom mänskliga rättigheter och barnrätt syftar till att ge alla medarbetare förutsättningarna att integrera social hållbarhet i sin verksamhet i enlighet med 5§ av länsstyrelseinstruktionen.

För att öka kunskapen om hur social hållbarhet kan integreras i myndighetens verksamheter har vi lyft frågan som tema i det myndighetsövergripande forumet, torsdag på tvären. Många medarbetare från olika delar av verksamheten deltog under tillfället.

Länsstyrelsen har strategiskt samverkan med Västra Götalandsregionen och Göteborgs Stad inom nätverket Västsverige mot rasism. Inom ramen för nätverket erbjuder organisationerna kunskapshöjande insatser inom mänskliga rättigheter, icke-diskriminering och antirasism. Medarbetare inom organisationerna är prioriterad målgrupp. Nätverket uppmärksammar till exempel årligen dagen mot rasism den 21 mars och minnesdagen för avskaffande av den transatlantiska slavhandeln den 9 oktober. 130 deltagare medverkade på programmet den 21 mars på Kulturhuset Bergsjön och 57 tog del av programmet digitalt, som innehöll flertal anföranden och samtal kring rasism. Föreläsningen om Göteborgs koloniala historia som ägde rum på och i samarbete med Världskulturmuseet, den 9 oktober. Det går att ta del av inspelningen i efterhand på Länsstyrelsens intranät samt Världskulturmuseets webbsida.

Stärkt utvecklingsarbete i urval

Ytterligare steg har tagits som bedöms stärka arbetet med att integrera social hållbarhet i myndighetsövergripande och verksamhetsspecifika metoder och processer. Det har bland annat gjorts genom

- framtagande av en myndighetsövergripande rutin för hur medarbetare ska agera vid misstanke om att barn far illa
- utveckling av en myndighetsgemensam vägledning för visuell kommunikation, med särskild tyngd på mångfald och genus
- att länsledningen har utvecklat sitt arbete med att framhäva social hållbarhet som en central del av myndighetens interna styrning, framför allt genom att prioritera området demokrati
- att rättsenheten utvecklar standardskrivningar och exempel på barnkonsekvensanalyser
- ökad samverkan mellan sakområdena mänskliga rättigheter och kulturmiljö, vilket resulterat inbjudan till samråd med berörd minoritet inför fornlämningsförklaring av resandeboplatser
- strategisk samverkan mellan sakområdena mänskliga rättigheter, jämställdhet och HR i syfte att stärka det interna arbetet för inkludering och icke-diskriminering. Samverkan har bland annat resulterat ett gemensamt, pågående arbete med att ta fram ett chefsstöd för dialog om inkluderande arbetsmiljö i myndighetens olika verksamheter. Stödet skall färdigställas under 2025.

Olika verksamhetsområden på Länsstyrelsen redovisar sitt integrerade arbete med social hållbarhet inom ramen för den egna redovisningen, exempelvis inom följande områden:

- Energi och klimat
- Hållbar samhällsplanering och boende

Vi ser även att förändringar i styrning och budget får påverkan på Länsstyrelsens arbete med social hållbarhet. Ett exempel är de minskade anslagen till naturavdelningen som har lett till färre aktiviteter hos naturum och begränsad skötsel av skyddad natur. Halveringen av budgeten har inneburit minskat arbete med tillgänglighet, demokrati och folkhälsa, särskilt avseende satsningar för barn.

Resultatbedömning

Det första hela verksamhetsåret med den beslutade strukturen för det sektorsövergripande arbetet med social hållbarhet har visat att strukturen främjar en långsiktig och hållbar planering, resurseffektivisering samt ökad samverkan mellan sakområdena jämställdhet och mänskliga rättigheter som samordnar arbetet.

Den förstärkta systematiken i det övergripande arbetet med 5§ p.1–6 i kombination med att resurser särskilt fokuserats till strategiska utvecklingsområden såsom civil beredskap, inköp och upphandling samt intern kunskaps- och kompetenshöjning bidrar till måluppfyllelsen för de politiska målen inom jämställdhet, mänskliga rättigheter, barns rättigheter, funktionshinderområdet och folkhälsa samt ett mer socialt hållbart Västra Götaland.

Fortsatta identifierade utvecklingsbehov för Länsstyrelsen är bland annat att

- genomgående redovisa och analysera individbaserad statistik uppdelat på kön
- utveckla integrering av de mänskliga rättigheterna i myndighetens verksamhet, med särskilt fokus på interna mål och riktlinjer utifrån minoritetspolitiken.

Förenkla för företag

Prövningsprocesser med stor samhällspåverkan

För komplex samhällsviktig verksamhet som även ingår i den gröna omställningen har länsstyrelsen infört ett teambaserat arbetssätt där alla berörda sakområden ingår. Syftet är att arbeta med mer rådgivning och samråd tidigt i vissa utvalda prövningsprocesser som har särskilt stor betydelse, för att på så sätt skapa effektiva processer. Arbetssättet har använts vid prövning av två batterifabriker samt i tidigt skede vid två stora omprövningar där processen precis har inletts. Det kräver mer tid från oss, men vi bedömer att det resulterar i bättre förståelse och totalt sett en smidigare process. Med ett teambaserat arbetssätt där alla berörda sakområden ingår, blir ärende gediget genomlyst från början och en del steg kan förkortas eller undvikas. I arbetssättet ingår även att ha förberedande samråd vilket bedöms främja dialog i ett tidigt skede och leda till ökad förståelse för processen och de utredningar som krävs för att ansökan ska kunna behandlas utan omfattande kompletteringar.

Arbetssättet har använts för havsbaserad vind och även prövning av batterifabriker. Arbetssättet utvärderades och kommer att utvecklas vidare för att säkerställa att vi ger teamen rätt organisatoriska förutsättningar. I arbetet med att effektivisera miljöprövningen har vi också haft en uppskattad konferens för företag, konsulter och ombud där nyheter i lagstiftningen gicks igenom samt att vi visade på vikten av att följa länsstyrelsens synpunkter i samrådet. För varje prövning har vi under drygt ett år skickat ut tidplaner till sökanden vilket vi upplever ha tagits emot väl. Dessutom arbetar vi med att skilja på ”stor” och ”liten” miljökonsekvensbeskrivning (MKB) vilket innebär att vi har lägre krav på den lilla MKB:n och därmed går handläggningen fortare. Den årliga enkät vi gör för att få inspel från företag om hur de uppfattar prövningen ligger också till grund för vår effektivisering.

Tillståndsprövningen av miljöfarlig verksamhet

Prövningen har utvecklats under de senaste åren och en tillståndsansökan tar nu knappt åtta månader från inkommen ansökan till beslut som median, jämfört med 10,3 månader som median för alla län. Fokus läggs på samrådet inför ansökan, vilket har medfört färre kompletteringar, samt på att skilja på ”stor” och ”liten” MKB. Vi har dessutom infört tidplaner i alla helprövningar och ändringstillstånd.

Ärenden om solcellsparker

För att hantera inkommande ärenden om solcellsparker har vi bildat en bred handläggargrupp för effektivare handläggning och bred belysning. Strategiska åtgärder innefattar vägledning och dialog, kompetensutveckling, riktlinjer och ställningstaganden. Arbetssättet har lett till snabbare handläggning av ärenden. Vi bedömer att vi har uppnått

bättre kommunikation med verksamhetsutövare och mer välmotiverade avvägningar som underlättar för solcellsparker i länet.

I arbetet med solcellsparker har vi dialogmöten med branschen och enskilda företag för att lyssna in och ge vägledning. Vi har också tillämpat ett kommunikativt arbetssätt i samråden, vilket innebär att vi anstränger oss lite extra i vägledningen för att få verksamhetsutövaren att ge tillräckligt och rätt underlag samt motivera sin verksamhet ur ett samhällsperspektiv. Det underlättar för oss att göra avvägningar som möjliggör solcellsetableringar. Vi har förbättrat vår vägledning på webben, så att det ska vara enkelt att hitta samlad information om solceller på mark och hur man anmäler ärenden.

Ärenden om tillstånd och dispenser inom skyddade områden ges olika prioritering från 1 till 3. Prioriteringsklasserna är definierade så att ärenden med bäring på länsledningens prioriteringar, som grön omställning och regional utveckling, handläggs i första hand och andra allmänna intressen får prioriteringsklass 2. Övriga ärenden tas i sista hand.

Utbildningsinsatser externt och internt

I två år har vi haft utbildning för företag inom miljöprovning tillsammans med Västsvenska handelskammaren. Vid årets tillfälle var det cirka 100 deltagare från Västsverige som fick information om nyheter i lagstiftningen som träder i kraft den 1 januari 2025, hur tillståndsprocessen går till samt hur företagen själva kan underlätta provningen. Utbildningen var mycket uppskattad och en fortsatt framtida dialog önskades.

I samarbete med Svenskt näringsliv har Länsstyrelsen genomfört workshoppar med målgruppen medarbetare som har företagskontakter. En undersökning som Svenskt näringsliv gjorde bland sina medlemmar i länet gav viktigt underlag. Den visar att företagen har en mer positiv uppfattning om Länsstyrelsens bemötande och handläggning än vid den förra undersökningen 2018, men att arbete ändå återstår. Diskussionerna var givande och ledde till slutsatsen att tidig dialog och rådgivning är nyckelfaktorer.

Vattenbruksärenden

För att korta handläggningstiden för ansökningar om nyetablering eller ändring av vattenbruk har länsstyrelsen utvecklat en ny handläggningsprocess där provning enligt miljöbalken och fiskelagen sker samordnat. Den nya processen möjliggör att fler motstående intressen kan beaktas samtidigt och att beslut om tillstyrkande eller avslag kan ske med beaktande av utvecklingen av vattenbruksnäringen på regional nivå. Den nya processen med gemensam ärendehantering har lett till att fler komplicerade ansökningsärenden kunnat hanteras på kortare tid med positivt utfall för sökandesidan.

Som ett led i arbetet med en ny handläggningsprocess har dialogen med näringen intensifierats. Fyra dialogmöten har hållits med branschorganisationens Svenskt vattenbruk och sjömat (SvOS) företrädare där även Jordbruksverket och andra intressenter medverkat. Båda mötena bedömer vi karaktäriseras av en mycket god anda av växande tillit mellan myndigheten och verksamhetsutövarna, något som inte varit självklart under dialogmöten som genomfört tidigare år. Från näringen framförs nu åsikten att länsstyrelsens främjandeuppdrag nu är trovärdigt och i linje med myndighetens uttalade ambition.

Länsstyrelsen har under 2024 också tillsammans med Livsmedelverket och Jordbruksverket medverkat i projektet "One Stop Myndighetsshop" (OSM) som drivs av Tillväxtverket. Syftet är att stärka innovationskraften och därmed utvecklingspotentialen inom det svenska vattenbruket. Olyckligtvis har Jordbruksverket pga. bristande finansiering meddelat att man drar sig ur projektet 2025. Havs- och vattenmyndigheten har trots påstötningar aldrig riktigt medverkat och har meddelat att man inte har för avsikt att medverka framgent heller. Utan de båda myndigheterna, bedömer vi att projektet, som nu pågått i tre år, har mycket små eller inga chanser att nå framgång på nationell nivå.

OSM har emellertid resulterat i arbetsprocesser för särskild handläggning av innovativa ansökningar som Länsstyrelsen kommer försöka integrera och tillämpa i den egna utvecklingen av den interna handlägningsprocessen. Detta kommer leda till större medvetenhet om att behovet av innovation inom den här typen av ärenden ställer krav på hantering i särskild ordning, och därmed ökad chans att innovativa verksamheter kan komma till stånd och bidra till utvecklingen av näringen.

Uppdraget mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Inom uppdraget mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi fortsatt samverka med branschorganisationer i syfte att fånga upp områden eller utmaningar som företagen upplever. Dialogerna ger oss en ökad förståelse för företagens behov av information och vägledning. Vi har tillsammans med övriga medlemmar i Samordningsfunktionen för åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism genomfört informationsinsatser. Syftet är att ge företagen en ökad förståelse för regelverken och de krav som ställs på den som driver verksamhet enligt penningtvättslagen.

Bevakningsföretag

Numera är myndigheten ansluten till Bolagsverkets tjänst Mina ombud, vilket underlättar för företagen. Vi har också lanserat en ny funktion på Mina sidor som underlättar för bevakningsföretag att ta fram sammanställda listor över registrerad personal. Tidigare har bolagen kontaktat länsstyrelsen för att få ut personallistor.

Arbetsmiljö och medarbetare

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Systematiskt arbetsmiljöarbete

Vi arbetar systematiskt med att utveckla och behålla en god arbetsmiljö som omfattar såväl sociala, organisatoriska som fysiska förhållanden. Det systematiska arbetsmiljöarbetet är integrerat i den dagliga verksamheten med fokus på både främjande, förebyggande och rehabiliterande åtgärder.

Medarbetarnas arbetsmiljö har framför allt följts upp i dialog mellan medarbetare och chef på grupp- och individnivå och i våra samverkansgrupper. Vi har även genomfört en medarbetarundersökning. Resultatet visar att de allra flesta upplever att de har bra förutsättningar i arbetet. Medarbetarna upplever arbetet som intressant och stimulerande, närmaste chefen visar förtroende för sina medarbetare och samarbetet med de närmaste kollegorna fungerar bra.

Möjligheten till återhämtning är ett förbättringsområde, där det främst är möjligheten att utföra arbetet utan att under långa perioder vara mycket stressad som fått ett sämre resultat.

I medarbetarundersökningen har vi även tittat på upplevelsen av diskriminering och kränkande särbehandling. 96 procent av medarbetarna har svarat att de inte har upplevt någon form av nedsättande kommentarer eller handlingar utifrån diskrimineringsgrunderna. Det är en förbättring när vi jämför med medarbetarundersökningen 2022.

Vi har gjort en fördjupad analys av sjukfrånvaron på myndigheten. Syftet har varit att få en tydligare bild av vad som ligger till grund för sjukfrånvaron och med utgångspunkt i den ta fram förslag på åtgärder. Det går inte att ge ett enkelt svar på vad som ligger till grund för sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron är högst bland kvinnor och då framför allt kvinnor som är 50 år och äldre. Vi har påbörjat arbetet med att ta fram åtgärder med utgångspunkt i analysen.

Alla medarbetare har fått möjlighet att träffa en ergonom för att lära sig hur man kan ställa in arbetsplatsen så att den passar var och ens förutsättningar. Alla chefer och skyddsombud har fått möjlighet att delta i en grundläggande arbetsmiljöutbildning för att stärka sin förmåga att tillsammans arbeta systematiskt med arbetsmiljöfrågor.

Vi har infört en ny samverkansform, Husam, som tar ett helhetsgrepp kring gemensamma arbetsmiljöfrågor i våra lokaler på våra orter. Syftet är att utveckla och utöka den lokala delaktigheten för att säkerställa en god arbetsmiljö. Arbetet i Husam kommer att följas upp 2025. Vi har även infört en trivselgrupp på varje kontor som ordnar sociala aktiviteter för att bygga gemenskap över organisationsgränser.

Länsstyrelsen har infört en friskvårdstimme. Friskvårdstimmen är ett av flera sätt att jobba med det systematiska arbetsmiljöarbetet med fokus på hälsa och återhämtning.

Kompetensförsörjning

Målbilderna i den statliga arbetsgivarstrategin är:

- våra organisationer möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar
- vi attraherar den kompetens vi behöver
- våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling.

Kompetensförsörjningen tar sin utgångspunkt i verksamhetens uppdrag, utmaningar och mål. Processen ska säkerställa vi har rätt kompetens, på rätt plats och i rätt tid så att våra chefer och medarbetare utvecklas och arbetar på ett sätt som gör att vi löser våra uppdrag och når våra mål.

Vi möter framtida utmaningar och förändrade förutsättningar

I samband med omvärldsanalysen och myndighetens verksamhetsplanering konstaterar vi att det är avgörande viktigt att vi utvecklar vårt tvärsektoriella arbete och vår förmåga till sammanvägda bedömningar och beslut. Det ställer krav på vår kompetensförsörjning och arbetsmiljö på både kort och lång sikt.

Vi har genomfört en kompetenshöjande insats kring tvärsektoriellt arbete och tvärsektoriella team på en chefs- och skyddsombudsdagen. Genom det har vi skapat en gemensam grund för det fortsatta arbetet.

I medarbetarundersökningen ställer vi frågor som riktar sig till medarbetare som ingår i någon typ av tvärgrupp. Resultatet visar på att vi har en lärande kultur (3,5) där vi tryggt kan lyfta olika perspektiv (3,7). På frågan om arbetet är effektivt ligger vi lite lägre (3,3).

Vi har genomfört en rad myndighetsgemensamma utvecklingsaktiviteter de senaste åren och genom det utvecklat vår förmåga att arbeta och leda i förändring. Vi fortsätter att utveckla vår förmåga genom att påminna oss om vad vi har lärt oss, lära av misstag, använda och omsätta vår kunskap i handling.

Vi har utmaningar med kompetensförsörjningen framför allt inom IT-säkerhet där kompetensbehovet växer och där konkurrensen på arbetsmarknaden är hård. IT-avdelningen har fortsatt att utveckla sin organisation och har genomfört insatser i syfte att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare med kompetens inom området. Bland annat har vi ökat vår närvaro på arbetsmarknadsmässor över hela landet för att på så sätt göra Länsstyrelsen mer känd som arbetsgivare inom IT- och säkerhetsområdet. Vi kan se att intresset för praktik på IT-avdelningen vuxit genom att fler har hört av sig än tidigare år.

Säkerhetsläget i vår närhet och i omvärlden är förändrat. Vi som högsta civila försvarsmyndighet i länet arbetar aktivt med att höja vår kompetens och utveckla vår förmåga att hantera händelser vid höjd beredskap. En del i det arbetat har resulterat i att vi har bemannat upp krigsorganisationen med 130 personer som vi också har utbildat och

övat.

Vi har inrättat en ny avdelning för civilt försvar och beredskap som startar den 1 januari 2025. Syftet är bland annat att öka den strategiska kompetensen för dessa frågor i myndighetens ledningsgrupp och att samla kompetens som kan kraftsamla för att utveckla vårt arbete med civilt försvar och beredskap. Vi har rekryterat en avdelningschef som kommer att leda den nya avdelningen.

Vi attraherar den kompetens som vi behöver

Länsstyrelsen jobbar på flera olika sätt med att attrahera den kompetens som vi behöver. Arbetet tar sin utgångspunkt i vår framtagna strategi för att vara och uppfattas som en attraktiv arbetsgivare.

Vi kan se att arbetet med strategin för sociala medier med fokus på LinkedIn ger effekt. Vi har fortsatt ökat antalet följare och kan även se att vårt innehåll på LinkedIn uppskattas.

Vi utvecklar löpande vår rekryteringsprocess och det har bland annat resulterat i ett uppdaterat informationsmaterial till kandidaterna som vi kallar till intervju. Vi har förhandlat fram nya tjänster inom arbetspsykologiska tester vilket har resulterat till att vi testar fler kandidater i rekryteringar med syfte att få mer träffsäkra rekryteringar.

I den senaste medarbetarundersökningen kan vi se att vi har ett bra värde på frågan: På en skala från 0–10, hur troligt är det att du skulle rekommendera vår organisation som arbetsplats till en vän? Ett värde i intervallen 20–30 anses vara mycket bra och vi fick ett värde på 29.

Våra ledare tar ansvar för och driver verksamhetens utveckling

Vi jobbar med ledarskapsutveckling både internt och i samverkan med andra länsstyrelser och offentliga verksamheter. Det har bidragit till en gemensam plattform för ledarskapet i vår organisation. Flertalet av cheferna ingår i någon form av ”lärgrupp” där de utbyter erfarenheter och lyfter dilemman. Det sammantaget har resulterat i att cheferna uttrycker att de är tryggare i sin roll som chef och att de har fått ett större nätverk internt och externt.

I den senaste medarbetarundersökningen som genomfördes ser vi att frågor kopplat till ledarskap får ett bra värde (3,6).

Personalomsättning

År	Nyanställda tills vidare	Avgång tills vidare
2024	8 %	8,3 %
2023	10,8 %	7,4 %
2022	16,8 %	8,8 %

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit 4 Business World

De tidigare åren har antalet nyanställda varit fler än antalet avgångna. Nu ser vi att antalet nyanställda är färre än antalet avgångna. Vi ser också att vi totalt sätt har nyanställd färre personer än tidigare år. Det kan till viss del bero på förändrade uppdrag inom vissa avdelningar och förändrade ekonomiska förutsättningar.

Sjukfrånvaro

Kön och ålder	2024: Antal anställda ¹	2024: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2024: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)	2023: Antal anställda	2023: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2023: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)	2022: Antal anställda	2022: Total sjuk- frånvaro i för- hållande till samman- lagd ordinarie arbetstid (%)	2022: Sjuk- frånvaro 60 dagar och längre i för- hållande till total sjuk- frånvaro (%)
Män ≤ 29 år	20,8	1,6%		21,6	4,8%	54,5%	18,7	2,4%	
Män 30–49 år	192,1	2,7%	60,6%	198,7	2,6%	57,8%	204,5	3,0%	52,6%
Män ≥ 50 år	200,0	2,9%	64,6%	182,3	3,6%	56,4%	171,4	3,0%	50,3%
Män totalt	412,8	2,7%	61,6%	402,6	3,1%	56,8%	394,6	2,9%	50,1%
Kvinnor ≤ 29 år	29,0	3,4%	53,6%	33,7	5,7%	81,0%	42,2	3,3%	29,5%
Kvinnor 30–49 år	348,6	5,3%	68,6%	350,5	4,9%	69,6%	346,1	5,1%	66,4%
Kvinnor ≥ 50 år	233,0	6,4%	80,5%	231,8	7,4%	81,4%	212,2	6,8%	75,9%
Kvinnor totalt	610,6	5,6%	73,7%	615,9	5,9%	75,7%	600,4	5,6%	69,6%
Samtliga ≤ 29 år	49,8	2,6%	43,2%	55,3	5,4%	74,0%	60,9	3,0%	22,2%
Samtliga 30–49 år	540,6	4,3%	67,0%	549,2	4,0%	67,4%	550,5	4,3%	63,6%
Samtliga ≥ 50 år	433,0	4,8%	76,5%	414,1	5,7%	75,4%	383,6	5,1%	69,8%
Samtliga totalt	1023,4	4,4%	71,0%	1018,5	4,8%	71,6%	995,0	4,5%	65,3%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Den totala sjukfrånvaron har minskat jämfört med föregående år. Det är främst korttidsfrånvaron som har minskat medan långtidssjukfrånvaron på 60 dagar eller längre endast har minskat marginellt.

Procentuellt är det fler kvinnor än män som har varit sjukskrivna och det gäller även långtidssjukfrånvaron. Sjukfrånvaron har dock minskat för både kvinnor och män.

Sjukfrånvaron är högst bland kvinnor som är 50 år eller mer. Sjukfrånvaron har minskat i alla åldersgrupper förutom för kvinnor och män i åldrarna 30–49 år.

Långtidssjukfrånvaron har ökat hos män och minskat hos kvinnor, där av den marginella minskningen som vi ser på totalen vad gäller långtidssjukfrånvaron.

¹ Antal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanfattningsvis har sjukfrånvaron minskat något. Den är fortfarande högst bland kvinnor som är 50 år eller mer. Det är ett mönster som har sett likadant ut under många år och som ligger i linje med hur sjukfrånvaron fördelar sig på samhällsnivå.

Länsstyrelsens arbete med nationella stödverksamheter och resurssamverkan

Länsstyrelsen beskriver de verksamheter där länet har ägarskap i form av objektsägare för förvaltningsprojekt eller projektägare för länsstyrelsegemensamma projekt, samt där vi ser att det finns ett värde att särskilt belysa någon insats eller något deltagande.

Länsstyrelsen har deltagit i arbetet (redovisat tid) på verksamhetssidan med:

30,5 (28, 2023) årsarbetskrafter inom förvaltningsobjekten

4,9 (6, 2023) årsarbetskrafter inom utvecklingsprojekten

Nationella stödverksamheter

Länsstyrelsen är värdlän för Länsstyrelsernas IT-avdelning.

Resurssamverkan

Länsstyrelsen är objektägare för fyra förvaltningsobjekt, de viktigaste leveranserna under 2024 rapporterar vi under följande rubriker.

Gemensamt handläggningsstöd

Förvaltningsobjektet har levererat de flesta mål som ligger i verksamhetsplanen för året. Ett av objektets prioriterade mål har varit att säkerställa en god förvaltning av diarieföringssystemet Platina som försörjer samtliga länsstyrelser behov av diarieföring och ärendehantering. Effekten är ett driftsäkert och robust IT-system som under verksamhetsåret har varit mycket stabilt.

Några andra viktiga uppdrag och leveranser:

Säkerställt en god kontinuitetsplanering för objektets produkter i syfte att återställa verksamhetens funktioner så snabbt som möjligt vid ett avbrott. Vi har prioriterat verksamhetskritiska system och applikationer. Arbetet pågår för att fastställa återställningsplaner och återgångsrutiner för respektive applikation.

Genomfört informationssäkerhetsanalyser av förvaltningsetablerade system och applikationer. De syftar till att upptäcka sårbarheter i god tid och säkerställa att vi hanterar känslig information på rätt sätt.

Anslutit länsstyrelserna till det tekniska byggblocket Mina ombud. Mina ombud förvaltas av Bolagsverket och är en standardiserad lösning som möjliggör en helt digital process för företag att utse personer som ombud att företräda dem i länsstyrelsernas digitala tjänster. Detta för att förstärka länsstyrelsernas digitala förmågor och bidrar till enklare digitala

möten för individ och samhälle.

Generellt kartstöd

Förvaltningsobjektet har uppgraderat GIS-portalerna och desktopprogramvaran ArcGIS Pro till nya versioner. Risk- och informationssäkerhetsanalyser har slutförts för våra GIS-portaler samt applikationen Fastighetssök. Förvaltningsobjektet har gått i mål med det omfattande arbetet med tre stora livcykelhanteringarna, webbGIS-mallen, Geodatakatalogen samt tillhandahållande av geodata via karttjänster.

I januari fick vi ett nytt kravställande chefsnätverk där närmsta chef för den samordnande GIS-resursen på varje län representerar.

Förvaltningsobjektet har tagit fram en ny GIS-policy som får stor påverkan på län och förvaltningsobjekt, bland annat genom rekommendationen av tillhandahållande av öppna geodata med licensen CC0.

Samhällsskydd och beredskap

Förvaltningsobjektet samhällsskydd och beredskap har arbetat med flera större strategiska projekt. Den utvecklingsplan som ligger till grund för kommande behov både för FO SoB samt IT har förnyats för period 2025–2030, detta genom workshops med berörda grupper inom länsstyrelsekollektivet. Objektet har, tillsammans med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), tagit fram en konceptbeskrivning för Mobil Ledningsplats och påbörjat projektets resa i den länsstyrelsegemensamma processen. Förvaltningsobjektet har även samarbetat nära Programmet för stärkt digital motståndskraft och dess projekt.

Inom ramen för förvaltningsplanen pågår ett flertal större uppdrag. Förvaltningsobjektet har bland annat påbörjat livscykelhantering av tre viktiga IT-komponenter där två av dem vidareutvecklas för att möta vårt förändrade omvärldsläge. Detta resulterar bland annat i att länsstyrelserna har en stärkt förmåga att samverka i händelse av kris.

Social hållbarhet

Förvaltningsobjektet påbörjade etablering under hösten 2023 och startades upp i januari 2024. Inom förvaltningsobjektet finns fyra förvaltningsprodukter inom området integration. Dessa syftar till att dels ge asylsökande och nyanlända möjlighet att hämta in information om det svenska samhället samt lära sig svenska, och dels stödja hanteringen av och kommunikationen kring Länsstyrelsernas statsbidrag inom integrationsområdet. Inom förvaltningsobjektet förvaltas även en e-tjänst som möjliggör för kommuner att skicka in kommunala beslut gällande alkohol, tobak och nikotinprodukter.

Vi har, förutom att arbeta med vidmakthållande av objektets förvaltningsprodukter, prioriterat att etablera förvaltningsobjektet hos berörda nätverk, samt ta fram en nulägesbild över befintliga IT-komponenter inom området.

Vi har även genomfört insatser inom förvaltningsprodukterna Informationsverige.se guiden till det svenska samhället och Hej svenska språkverktyg där livscykelhanteringen har varit eftersatt. Syftet med insatserna har varit att få upp förvaltningsprodukterna till en nivå som

går att vidmakthålla på ett effektivt sätt.

Resurssamverkan som ägs av annat län än Västra Götaland

Förvaltningsobjektet Miljöskydd

Förvaltningsobjektet har bland annat arbetat vidare med visualiseringar i Vindbrukskollen av Energimyndighetens vindkrafts- och solkraftstatistik. Ett nytt externt Webb-GIS för anläggningar från NikITa (länsstyrelsens register över miljöfarlig verksamhet) har tagits fram. Länsstyrelsens INSPIRE-data har anpassats till EU-direktivet "Värdefulla datamängder" (HVD) och finns nu tillgängliga både på den europeiska dataportalen och på DIGG:s Dataportal.

Vi har arbetat med att uppdatera e-tjänster och nationella mallar samt skapat nya i syfte att ensa rutiner och effektivisera arbetet vilket ger mervärden både internt och externt.

Ett fortsatt förberedande arbete för att ersätta SMP (Svensk Miljörapporterings Portal) med FMR (Företagens miljöinformation och rapportering) pågår. FMR kommer leda till regelförenkling för företagen, effektivisering för myndigheterna och ökad myndighetssamverkan.

Förvaltningsobjekt Förvaltnings och juridik

Länsstyrelsen har bland annat bidragit med utveckling av funktion för automatisk påminnelse för intyg om askspridning samt automatisk överlämning av intygen till Skatteverket. Inom samma område har vi dessutom bidragit i utvecklingen av befintlig e-tjänst och automatisering av vissa beslut. Automatiseringen av beslut har effektiviserat ärendehandläggningen betydligt och cirka 65 procent av alla ärenden som avser askspridning över vatten har automatiserats. Utvecklingen har frigjort tid för snabbare handläggning inom andra ärendetyper.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat LEKS

Länsstyrelsen har deltagit genom att utbyta erfarenheter och arbetssätt för uppdraget att utveckla den regionala energiplaneringen. Vi har medverkat på "pulsmöten" kring teman och frågor relaterat till arbetet med energi- och klimatstrategi samt handlingsplan för elektrifiering. Vi har också deltagit vid LEKS nätverksträffar samt utbytt information och erfarenheter i Klimatklivsarbetet.

Länsstyrelsens deltagande i LEKS bidrar till erfarenhetsutbyte mellan länsstyrelserna, kunskapsinhämtning från andra myndigheter samt ökade möjligheter till samverkan. Effekten av detta bör bli ett bättre arbete med ovan nämnda uppdrag på Länsstyrelsen.

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet - RUS

Länsstyrelsen har deltagit i RUS nätverksträffar, erfarenhetsutbyte mellan länen samt medverkat med representanter i RUS arbetsgrupp. Arbetet har inneburit bidrag till det nationella arbetet med årlig uppföljning av miljömålen samt samverkan och utbyte kring åtgärdsarbeten i länen. Det länsstyrelsegemensamma arbetet med miljö kvalitetsmålen har lett till erfarenhetsutbyte, fördjupad kunskap, omvärldsbevakning samt ökade samverkansmöjligheter.

Projekt och Utvecklingsprojekt

Länsstyrelsen har deltagit i samverkansorgan och ansvarat för projekt som finansierats av den länsstyrelsegemensamma utvecklingsportföljen, se ett urval listade nedan:

Miljösamverkan Sverige

Miljösamverkan Sverige är ett samverkansorgan kring tillsynsvägledning, tillsyn och viss prövning inom miljöbalksområdet och närliggande lagstiftningar. Deltagare är Sveriges länsstyrelser, Naturvårdsverket, Jordbruksverket och Havs- och vattenmyndigheten. Målet är en ökad samsyn mellan länsstyrelserna och en mer enhetlig myndighetsutövning. En viktig del är att arbeta med utveckling av tillsyn och prövning, att bidra till verksamhetsutveckling och att stödja länsstyrelserna i den tillsynsvägledande rollen.

Länsstyrelsen har deltagit i styrgruppen och i sju av de totalt nio projekt som varit igång under året. Därtill är tre av projektledarna anställda vid Länsstyrelsen.

Projekt Grundstruktur för verksamhets- och informationsarkitektur

Projektet har påbörjat arbetet med att ta fram en ny klassificeringsstruktur som kommer att ersätta nuvarande Verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS) med utgångspunkt från den länsstyrelsegemensamma processkartan. Vi har även genomfört omvärldsbevakning hos andra myndigheter som infört verksamhetsbaserad arkivredovisning. Omvärldsbevakningen har skett via digitala möten och inhämtade exempel på klassificeringsstrukturer. Denna spaning har lett till flera viktiga insikter och lärdomar som hjälpt projektet förstå både de potentiella fördelarna och utmaningarna. Lansering planeras under 2025.

Projekt Digital samverkan

Projektet ska etablera valda digitala tjänster för att vi ska kunna samverka digitalt med andra myndigheter och externa parter och erbjuda våra medarbetare ett modernt sätt för digital samverkan. Vi har genomfört omvärldsbevakning hos andra myndigheter, samt deltagit tillsammans med Trafikverket och Skatteverket i deras utredning gällande Teams och eSams, kopplat till området att införa samverkanstjänster. Projektet har utrett och analyserat föreslagna tjänster och genomfört användarfall och tester. Det har resulterat i val av tjänster och uppstart av införandeplanering. Lanseringen planeras under 2025.

Kompetenshöjning digital tillgänglighet

Ett arbete för att öka kunskapen om digital tillgänglighet och klarspråk hos länsstyrelsernas medarbetare har genomförts. Med utbildningar, workshops och dialoger har projektet bidragit till att öka förutsättningarna för att vi ska kunna följa den så kallade DOS-lagen, Lagen om digital offentlig service. Ett av projektarbetets resultat är en vägledning i form av en ansvarskarta för att förtydliga arbetet med digital tillgänglighet. Länsråden har ställt sig bakom ansvarskartan för att säkerställa att olika roller på länsstyrelserna tar rätt ansvar. Utvecklingsprojektet har nu övergått till Gemensam webbförvaltning.

ENZO etapp 1 – Process och informationskartläggning av djurområdet

Under januari 2023 - maj 2024 pågick det länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojektet ENZO etapp 1. Projektet utgör den första delen i den planeringsinriktning som ska generera ett nytt IT-stöd för länsstyrelsernas ärendehandläggning inom djurområdet. Projektet bestod av en process- och informationskartläggning av verksamheterna inom djurområdet och syftade till att ta fram ensade processer som kan ligga till grund för ett nytt IT-stöd. Projektet har genomfört överlämning av processbeskrivningarna till förvaltningsobjekt Landsbygd och djur som ansvarar för att förvalta dessa. Projektet avslutades i maj.

Single Digital Gateway (SDG)

Det länsstyrelsegemensamma projektet Single Digital Gateway (SDG) startades upp igen efter att ha varit pausat sedan 2022. Projektet ska leverera digitaliserade och översatta tjänster som omfattas av SDG-förordningen. Detta görs inledningsvis genom ett analysarbete där det kartläggs vilka av länsstyrelsernas e-tjänster som behöver översättas till engelska. Projektet är försenat men har hunnit påbörja analysarbetet under hösten. Under sommaren och hösten har projektet också bevakat arbetet med den tekniska lösningen för det gränsöverskridande bevisutbytet och svarat på remisser kopplat till det arbetet.

Resultatredovisning per verksamhetsområde

Länsstyrelsen bedriver följande verksamheter.

Verksamhet (VÄS)	Benämning	Resultatbedömning
20–21, 25	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Gott
28	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Utvecklingsbehov
30, 34	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Utvecklingsbehov
40–41	Hållbar samhällsplanering och boende	Gott
42	Energi och klimat	Utvecklingsbehov
43	Kulturmiljö	Gott
45–46	Samhällsskydd och beredskap	Gott
50–58	Naturvård och miljöskydd	Gott
60–62	Areella näringar	Gott
70, 80–85	Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.	Gott

Övrig förvaltning och trafikföreskrifter

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
1§ Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p1 De allmänna valen	Länsstyrelseinstruktion
18§ Viltförvaltningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar många olika uppgifter och uppdrag. Som regionala valmyndigheter ansvarar länsstyrelserna för att planera och genomföra allmänna val, val till Europaparlamentet och nationella folkomröstningar. Mellan valen utses efterträdare för ledamöter och ersättare i region- och kommunfullmäktige som avgår under mandatperioden.

Vidare fattar länsstyrelserna beslut om diverse förordnanden som borgerliga vigsselförrättare. Inom trafikområdet har länsstyrelserna bland annat ansvar för att besluta om lokala vägtrafikföreskrifter i vissa fall. Även tillstånd till tävling på vägar, skyltar och andra anordningar längs vägar samt beslut om sjötrafikföreskrifter ingår i länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag.

När det gäller jakt- och viltvård beslutar länsstyrelserna om licensjakt och skyddsjakt på stora rovdjur, klövdjur och vildsvin, bedriver tillsyn, bildar och upplöser viltvårdsområden, arbetar för att öka den frivilliga jaktsamverkan inom älgförvaltningen, granskar förvaltningsplaner och skötselplaner, beslutar om bidrag ur älgvårdsfonden, informerar om skadeförebyggande åtgärder och beslutar om ersättning för viltskador. Detta sker i samverkan med regionala intressen genom länets viltförvaltningsdelegation, som också fastställer övergripande riktlinjer för verksamhetsområdet.

Det övergripande nationella målet för viltförvaltningen är att alla djur som naturligt lever i Sverige ska finnas kvar på lång sikt i livskraftiga bestånd. Samtidigt ska tamdjurshållningen inte påtagligt försvåras och socioekonomisk hänsyn ska tas. Det nationella målet kompletteras i vissa fall med nationella och regionala mål för specifika arter.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Övrig förvaltning och trafikföreskrifter (20–21, 25)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	45,2	37,9	63,2
Antal årsarbetskrafter kvinnor	33,5	30,5	44,9
Antal årsarbetskrafter män	11,7	7,4	18,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	20 005	18 175	18 509
Antal beslutade ärenden	19 669	18 138	17 967
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	469	406	342
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	55 509	45 175	77 907
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	551 133	344 551	223 705

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Ökningen i antalet årsarbetskrafter och då också verksamhetskostnader mellan åren beror på att vi anställde personal tillfälligt för arbetet med genomförandet av valet till Europaparlamentet under 2024. Under 2022 anställde vi också personal tillfälligt för arbetet med genomförandet av de allmänna valen.

Majoriteten av de äldre öppna ärendena finns inom deponerings- och nedsättningsärenden där vi själva inte avgör hur länge ett ärende står öppet då det styrs av den som deponerat medlen. Ärenden kan stå öppna i tio år och efter det tillfaller medlen staten det elfte året.

Inom lönegarantin har både antalet konkurser och antalet rekonstruktioner ökat och därmed även lämnade bidrag där länsstyrelsen gör utbetalningen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	2024	2023	2022
Andel av länets totala jaktareal som ingår i något älgskötselområde (%)	Ökad samverkan i älgförvaltningen	Jakt och viltvård (218)	JaktAdm ²		83	84	84

Generellt om verksamheten

Vi arbetar ständigt med att förbättra våra arbetssätt för att effektivisera handläggningen. Ett exempel är det arbete vi genomfört för att automatisera handlägningsprocessen för ärenden om spridning av aska, detta har inneburit en stor resurseffektivisering och kortare handläggningstid. Vi har även flyttat resurser mellan verksamheterna för att prioritera de

² Administrationssystem, Länsstyrelsen

ärendegrupper som varit mest angelägna att hantera. Under hösten har vi arbetat övertid för att minska ärendebalanserna. Valet till Europaparlamentet har inneburit förändringar i bemanning och prioritering vilket även haft en påverkan på övriga verksamheter.

Valet till Europaparlamentet

Gällande val till EU-parlamentet har sammanräkning efter detta val genomförts. Under fem arbetsdagar räknades, kontrollerades och rapporterades rösterna från 1 132 valkassar från länets 49 kommuner. Under sammanräkningsperioden deltog cirka 250 medarbetare, där merparten anställdes externt. För att lyckas med uppdraget krävs intensiv planering vad gäller att få personal på plats, hitta rätt lokaler, utforma arbetsmetoder för att få en effektiv verksamhet och rättssäkra hela processen. Arbetet både innan och under sammanräkningen är intensivt men utvärdering efter perioden visar att över 99 procent av de anställda kan rekommendera arbetet till någon i sin närhet, ett kvitto på att vår demokratiska process är och upplevs viktigt.

Skredet i Stenungsund

I september 2023 inträffade ett skred vid E6 i Stenungsund, där Länsstyrelsen beslutade om föreskrifter enligt ordningslagen om förbud att vistas inom bland annat ras- eller riskområden för att skydda liv och hälsa. Beslutet om föreskrifterna upphävdes i början på februari. Ett beslut som föregicks av samverkan och dialog med inblandade parter samt att det behövdes kommunikativa insatser i samband med beslutet.

Samverkan mellan länsstyrelserna

Inom verksamheterna överförmyndare, begravning, stiftelser och bevakningsföretag har vi inom respektive område länsstyrelsegemensamma inriktningar där vi väljer ut vissa delar att fokusera tillsynen på. Inom områdena pågår även ett kontinuerligt arbete för att ensa tillsynen och att vi gör likartade bedömningar. Arbetet har påverkats av koncentrationsförändringen från 2025. Detta har inneburit en minskad ambitionsnivå i det gemensamma arbetet.

Vissa tillsynsuppdrag

Vi påbörjade tillsynsgranskningen av tio krematorier i Västra Götalands och Hallands län under 2023. Tillsynen har samordnats på nationell nivå och samma frågor har skickats till tillsynsobjektet. Krematorierna har fått besvara frågor om eventuell platsbrist och om hålltiderna för gravsättning och kremation efterlevs. Länsstyrelsen har avslutat granskningen under våren och erinrat verksamheterna om bland annat förvaltningslagens bestämmelser och vikten av fungerande rutiner.

Den sammanlagda förmögenheten för stiftelser i Västra Götaland respektive Hallands län uppgår till 112 mdkr (varav pensions- och personalstiftelser utgör 41 mdkr). 27 stiftelser (varav 6 insamlingsstiftelser) har registrerats. Det är en minskning jämfört med tidigare år då 73 stiftelser (varav 8 insamlingsstiftelser) registrerades 2023 och 36 stiftelser (varav 8 insamlingsstiftelser) registrerades 2022. 66 stiftelser avregistrerades, vilket är i ungefär samma nivå som de senaste åren. Vid ingången på 2025 fanns det 3 057 stiftelser registrerade.

Inom tillsynen av stiftelser genomför vi olika granskningar. Vid den så kallade översiktliga granskningen har vi granskat 347 årsredovisningar enligt urval och 136 stiftelser som inte lämnat in årsredovisningen i tid. Utfallet visar att vi vidtar åtgärder i fler ärenden när det gäller de stiftelser som inte lämnat in årsredovisningen i tid. Det ger oss viss indikation på att brist att lämna in årsredovisningen i tid innebär att det kan förekomma andra brister i förvaltningen av stiftelsen. I ett antal av de 347 ärendena har vi fokuserat extra på ändamålsuppfyllelsen och ställt uppföljande frågor. Syftet är att granska att förvaltningen av stiftelsen görs i enlighet med regelverket. Ett arbete som vi avser att fortsätta med då korrekt ändamålsuppfyllelse är grunden för förvaltningen av en stiftelse.

I den återkommande granskningen av insamlingsstiftelser ser vi att framför allt nybildade insamlingsstiftelser inte följer regelverket. Vi gör därför en kontroll efter en period för att se om stiftelsen har vidtagit några åtgärder. Det kan handla om att stiftelsen avregistrerar sig eller det blir en bättre följsamhet. Vi har även en löpande återkontroll av tidigare granskningsärenden för att följa upp att förelägganden eller rättelser följs samt genomför granskningar efter tips. Det ger direkt effekt för regelefterlevnaden inom den aktuella stiftelsen.

Åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Riksrevisionen lämnade i maj rapporten 2024:8 Statens tillsyn för att motverka penningtvätt – bristande omfattning och effektivitet. I rapporten konstaterar revisionen att länsstyrelsernas tillsyn inte är tillräckligt effektiv, och lämnar ett antal iakttagelser och rekommendationer, som bland annat att ta fram en tillsynsstrategi och utveckla uppföljningen av verksamheten. Länsstyrelserna har lämnat ett gemensamt svar till departementet med synpunkter på rapporten, och genomför utvecklingsarbete utifrån rekommendationerna.

Som deltagare i Samordningsfunktionen mot penningtvätt och finansiering av terrorism har vi tagit fram informationsmaterial som riktar sig till verksamhetsutövare som omfattas av penningtvättslagen. Vi har byggt ett allt tätare samarbete med andra myndigheter i att utbyta information för att stärka det statliga arbetet mot organiserad brottslighet. Däribland samverkan med olika brottsutredande myndigheter enligt 4a kap penningtvättslagen och vårt deltagande i regional underrättelsecentrum som leds av polismyndigheten. Under hösten har vi haft ett erfarenhetsutbyte med nordiska tillsynsmyndigheter. Vi har fortsatt vårt samarbete med Länsstyrelserna i Stockholm och Skåne, för ökad rättssäkerhet och kunskapsutbyte. I samverkan har vi också tagit fram uppdaterade föreskrifter som trädde i kraft i juli, påbörjat arbetet med en kommunikationsplan för uppdraget samt utvecklat systemet för periodisk rapportering. Det har också kommit uppdrag genom Regeringskansliet såsom deltagande vid OECD:s granskning, expertis gällande Penningtvättsutredningen och regeringsuppdraget om FATF:s kommande granskning av Sverige samt deras utvärderingar av andra medlemsstater.

Vi har avslutat 538 ärenden varav 391 ärenden var vandelsprövningsärenden. Fokus för året har bland annat varit att arbeta av balanser för att på sikt få en kortare handläggningstid. Vi

har genomfört ett antal återkontroller för att kontrollera verksamhetsutövare som tidigare har granskats och om de följer regelverket.

Trenden från föregående år med att majoriteten av beslut om ingripande med sanktionsavgift har överklagats har minskat. Från att 70 procent av besluten överklagades 2022, 91 procent överklagades 2023 har under året 38 procent överklagats. En förklaring till det kan vara att det nu finns tydlig praxis samt att vi arbetat för att besluten ska vara mer vägledande. Av 7 domar var endast ett avgörande en ändring av vårt beslut, där beloppet på avgiften sattes ned. Även om andelen överklaganden har minskat har vi fortsatt avsatt tid och resurser för de pågående domstolsprocesserna som startat tidigare. Vi har hanterat 7 yttranden i domstol samt deltagit på 6 muntliga förhandlingar.

Vi har fortsatt den uppsökande verksamheten för att få fler verksamheter registrerade i Bolagsverkets register mot penningtvätt samt inlett en fördjupad samverkan med Bolagsverket för att tillsammans se över möjligheterna att utveckla arbetssätt och system.

Lönegaranti

Inflationstakten i Sverige har minskat under året men lågkonjunkturen kvarstår vilket ger fortsatt avtryck på den statliga lönegarantin. Både antalet konkurser och antalet rekonstruktioner har ökat. Totalt har 6 171 personer fått lönegarantiersättning, vilket är en ökning jämfört med 2023 (4 243 personer). Antalet företag som gått i konkurs har ökat från 469 till 486 och rekonstruktionerna har ökat från 21 till 32 stycken. Som en följd av detta har lämnade bidrag ökat till 548 (340) mnkr inom verksamhetsområdet lönegaranti.

I början av april fick de länsstyrelser som berörs ett regeringsuppdrag att förbereda överföringen av uppgiften att vara utbetalande myndighet för lönegarantin till Skatteverket från den 1 februari 2025. Arbetet med uppdraget har pågått tillsammans med berörda länsstyrelser och i dialog med Skatteverket parallellt med ordinarie uppdrag som utbetalande myndighet och vi bedömer att vi står väl förberedda inför överföringen.

Länsstyrelsen har också besvarat en lagrådsremiss avseende ökad kontroll vid utbetalning från den statliga lönegarantin.

Jakt och viltvård samt Viltförvaltningsdelegationen

Systemet att finansiera älgförvaltningen med fällavgifter fungerar inte längre. Älgstammen har minskat kraftigt och därmed även avskjutningen. Både lagkrav och förväntningar på Länsstyrelsen gör att det är angeläget att snabbt få en lösning på finansieringen. Det är stora konflikter gällande klövviltsförvaltningen, varför Länsstyrelsen behöver lägga ner mycket arbete för att leda viltförvaltningen åt rätt håll.

Länsstyrelsen informerar om åtgärder för att skydda jakthundar och tamdjur från angrepp av rovdjur. Beroende på en snabbt ökande vargpopulation i vårt tamdjurstäta län, krävs mycket arbete för att minska konflikterna.

Viltförvaltningsdelegationen har sammanträtt tre gånger, samt även haft en mer informell träff. Delegationen har fått utbildning och information om viltförvaltning, för att kunna föra kunskap vidare i sina organisationer. Synpunkter avseende viltförvaltningen i länet har även framförts till Länsstyrelsen via delegationens medlemmar.

Länet har haft mellan en och två häckningar av kungsörn per år de senaste fyra åren. Dessförinnan har inga häckningar av kungsörn dokumenterats. Inventeringen av lodjur har i många år haft ett stabilt resultat på mellan 12 och 15 föryngringar. Förra årets inventering visade på en liten minskning av antalet lodjursföryngringar, troligen en konsekvens av licensjakt på lo. De flesta lodjuren finns i länets södra del.

Inventeringen av varg visar att vi har fyra revir med genetiskt viktiga vargar i ett område med hög täthet av tamdjur. Totalt finns åtta vargrevir i länet, varav två består av ensamma stationära individer. I januari genomfördes licensjakt i ett revir utan genetiskt viktiga vargar, och i oktober beslutade vi om ytterligare en sådan jakt för januari 2025. Vi har också fattat beslut om fem skyddsjakter efter varg. Ingen varg har fällts med stöd av besluten om skyddsjakt, eftersom det är svårt att hitta och avliva en specifik varg utan spårnö. Arbetet med vilt och rovdjur fokuserar på att skapa förtroende för myndighetens arbete och utan detta arbete vi ser att tilliten till myndigheten hade försämrats.

Resultatbedömning

Området innehåller cirka ett 60-tal olika ärendetyper. Det är därför svårt att lämna en bild av måluppfyllelsen totalt sett. Vår samlade bedömning är dock att resultatet är gott.

Inom tillsynsuppdragen har vi fått göra prioriteringar och därför inte genomfört all planerad tillsyn. Samlat inom verksamheten har vi en något lägre beslutstakt då vi avgör färre ärenden än vad som kommer in. Det innebär att vi kan komma att bygga balanser på sikt, även om vi också arbetar med att se över arbetssätt med mera för att jobba mer effektivt. Vi har fördelat om resurser för att hantera de ärenden som varit mest prioriterade. Inom någon ärendegrupp har ärendena fått längre handläggningstid men generellt sett har vi haft rimliga handläggningstider. För att skapa förtroende för arbetet med vilt har vi kort handläggningstid för ärenden om skyddsjakt samt bidragsärenden för hundvästar och rovdjursavvisande stängsel.

Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Länsstyrelseinstruktion
4 a§ Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Länsstyrelseinstruktion
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet kan delas in i områdena livsmedelskontroll, djurskydd, smittskydd, allmänna veterinära frågor, foder och animaliska biprodukter samt tillsyn av hund och katt.

Tillstånd och prövning, tillsyn och kontroll, samverkan och samordning samt information är de arbetsmetoder som används för att genomföra uppdragen.

Kontroller genomförs av verksamheter som bedriver primärproduktion av livsmedel och/eller foder. Inom livsmedelsområdet har länsstyrelserna ansvar för samordning av kontrollverksamhet inom det egna länet. Länsstyrelserna ansvarar också för kontrollen när det gäller insamling, omlastning och transport av animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är matavfall.

Efterlevnaden av djurskyddsbestämmelser kontrolleras hos både verksamhetsutövare och privatpersoner. Området omfattar även till exempel förprovning av djurstallar, besiktning av djurtransporter och tillståndsprövning.

Smittskyddsområdet omfattar samverkans- och samordningsuppdrag kopplade till bland annat epizooti- och smittskyddslagens sjukdomar, men även hälsoövervakning samt kontroll av seminverksamhet och hygien.

Inom allmänna veterinära frågor bedrivs bland annat tillsyn av djurhälsopersonal, kontroll av läkemedel på gård samt kontroll av hästpass och avelsorganisationer.

Ärenden inom ramen för lagen om tillsyn av hund och katt är händelsestyrda och omfattar i allt väsentligt ärenden där hundar orsakat, eller riskerar att orsaka, skada.

I den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP) finns operativa mål för merparten av områdena.

Regionala prioriteringar och uppdrag

De länsstyrelsegemensamma prioriteringsgrunderna (Civilt försvar, Grön omställning och Demokrati) tillämpas inom enheten på så vis att samtliga verksamhetens delar, uppgifter

och moment prioriteras utifrån störst bäring på främst livsmedelsproduktion och smittskyddsfrågor. De resurser som verksamheten förfogat över har på alla huvudsakliga områden därför haft den gemensamma prioriteringen säkra livsmedel och livsmedelsproducerande djur. Detta innebär att djurskyddskontroll prioriterat det planerade kontrollarbetet gentemot livsmedelsproducerande djur, resurserna på länsveterinärsidan säkra livsmedel och primärproduktionskontrollen säkra livsmedel och säkert foder.

Arbetet med civilt försvar innebär bland annat att 35 procent av en heltidstjänst dedicerats för uppdraget Krigstjänsteveterinär (KTV) för att arbeta i det gemensamma Länsstyrelsearbetet kring kris och krig med primärt fokus på livsmedelsperspektiv och smittskydd. Även arbete inom tvärgrupper med beröring på myndighetens beredskap och kontinuitetsplanering tar denna resurs i anspråk. Verksamheten saknar helt finansiering för detta vilket innebär att annat löpande länsveterinärarbete prioriteras ned i motsvarande omfattning. Arbetet tenderar dessutom att stadigt växa i omfattning.

Verksamheten har en kontinuitetsplan samt formulerat en strategi med tillhörande rutin för särskild händelse. Kontinuitetsplanen omhändertar även prioriteringsordning för verksamhetens olika delar.

Utifrån demokratiperspektivet har enheten arbetat fortlöpande med klartext i såväl intern kommunikation som vid extern kommunikation genom beslut, förelägganden och information. Detta främst genom att pröva texter med hjälp av klartextverktyget "lix.se" men även genom kollegialt stöd i att granska varandras beslut. Verksamheten lägger fortlöpande ner ungefär två årsarbetare på arbete med utlämnande av handlingar vilket sker ofinansierat.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor (28)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	57,0	57,9	48,9
Antal årsarbetskrafter kvinnor	44,9	44,8	37,9
Antal årsarbetskrafter män	12,1	13,1	11,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	9 616	8 761	8 591
Antal beslutade ärenden	9 505	8 770	8 735
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	1	1
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	67 937	65 166	50 167
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	-	-

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Högre kostnader för verkställighet inom djurskyddet, nationella IT-förvaltning samt kostnadsökningar generellt påverkar jämfört 2023.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Andel genomförda normalkontroller (i förväg planerade och riskbaserade kontroller) i förhållande till anmälningskontroller (kvot)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS ³	≥1	1,41	1,25	1
Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur som ingått i planerad normalkontroll (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Djurskydd	DUS	10 %	6,22	5,74	5,8
Andel utförda av tilldelade primärproduktionskontroller (%)	Nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan (NKP)	Livsmedelskontroll	PRIMÖR ⁴	100 %	87	95,3	96

Kommentar nyckeltal: Förändringarna visar på ett positivt sätt hur verksamheten konsekvent arbetat för att effektivisera med stärkt fokus på livsmedelssäkerhet. Resultatet för primärproduktionskontroller förklaras med att målet från Jordbruksverket höjts med 11 procent.

Kvot normalkontroller/anmälningskontroller

Andel genomförda normalkontroller i förhållande till anmälningskontroller uttryckt som kvot ligger på 1,41 vilket är en konsekvens av en medveten satsning på ett ökat livsmedelsfokus och ett tydligare prioriteringsarbete inom verksamheten. Då antalet anmälningar ökat innebär bibehållen kvot en förbättrad arbetsinsats avseende de planerade kontrollinsatserna. Detta har åstadkommit främst genom ett tydligt prioriteringsarbete där anmälningar och klagomål hanterats administrativt i högre grad. Av de klagomålskontroller som genomförts var 37 procent utan anmärkning.

Andel kontrollobjekt med livsmedelsproducerande djur

Andelen 6,22 procent är något bättre jämfört med föregående år. Verksamheten har inte resursmässiga förutsättningar för att omhänderta Jordbruksverkets mål om procentigt kontrolluttag. Resultatet ligger därmed långt under Jordbruksverkets krav på verksamheten men är ändå bättre än förväntat. Rådande resursläge i kombination med resurskonflikt med arbete emot sällskapsdjur (icke livsmedelsproducerande djur) är fortsatt utmanande att hantera för verksamheten. Verksamhetens prioriteringar är tydliga utifrån de uppdrag och mål ("Hela länet har kraft att verka och utvecklas" med tillhörande delmål "Vi arbetar för att

³ Register, Jordbruksverket

⁴ Register, Länsstyrelsen.

livsmedelsproduktionen bibehålls och utvecklas hållbart”) som finns. Arbetet med klagomål och anmälningar riktade mot sällskapsdjur ökar däremot år för år med konsekvensen att mindre och mindre resurser kan läggas på säkra livsmedel. Verksamhetens grundförutsättningar som till exempel omvärldsfaktorer och resurser har i hög grad har påverkat resultatet. För att omhänderta Jordbruksverkets krav på verksamheten krävs en resursökning inom området djurskydd med 59 procent. Nuvarande måluppfyllelse har uppnåtts på bekostnad av insatser på andra verksamhetsområden.

Primärproduktionskontroller

Verksamheten har utfört 87 procent av de (204 av 234) planerade kontrollerna inom primärproduktion livsmedel (foderkontroller medräknade). Primärproduktionskontrollerna har genomgående genomförts i syfte att medvetandegöra primärproducenten om vikten av god hygien och renlighet i alla led i hanteringen med fokus på helheten och på att säkerställa säkra livsmedel.

ABP kontroll

Vi har genomfört 19 kontroller riktade mot animaliska biprodukter (ABP) varav sex resulterade i uppföljning. De vanligaste förekommande anmärkningarna var avsaknad av märkning på behållare och fordon samt ofullständig registerhållning. Inga allvarliga avvikelser i ABP-kontroller har konstaterats där det bedömts ha varit risk för allvarlig brist i livsmedelsproduktionskedjan eller allvarlig smittorisk. Inte heller har medvetna försök att vilseleda observerats bland verksamhetsutövare inom ABP området.

3§ p2 Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar

Verksamheten har hanterat 100 procent av inkomna förprövningsärenden inom utsatt ledtid åtta veckor.

1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan

En kontrollplan har upprättats för verksamhetsåret vilken legat till grund för verksamhetens arbete. Inom primärproduktionskontroll har vi levererat bra resultat. Kontroll av läkemedel på gård (LMPG) och kontroll av villkorad läkemedelsanvändning (vila) har prioriterats i verksamheten och genomförts i enlighet med plan. Kontrollerna har genomförts i samband med primärproduktionskontroll gentemot livsmedel och foder. Verksamheten har genomfört 60 LMPG-kontroller varav 4 var uppföljningar samt 26 ViLA-kontroller av 26 planerade. Kontrollerna har genomförts både som administrativa kontroller och fysiskt på plats ute på gårdarna. En särskilt utsedd länsveterinär har varje vecka genomfört en fördjupad LMPG-kontroll. Inom ramarna för detta kontrollarbete har kontroll av hygienregler för verksamheter inom djurens hälso- och sjukvård även genomförts genom kontroll av djurhälsopersonal (DHP). Verksamheten har konsekvent prioriterat resurserna utifrån en prioriteringsordning där resurskonflikter mellan kontrollobjekt hanteras utifrån kontrollobjektets påverkansgrad mot livsmedelsproduktion. Prioriteringsstrategin innefattar även livsmedelsproduktion utanför animalieområdet.

Detta innebär exempelvis att arbete gentemot sällskapsdjur nedprioriteras till förmån för livsmedelsproducerande djur och annan livsmedelsproduktion. Prioriteringsordningen utgår från att vi enligt regleringsbrev 1D1 ska prioritera aktiviteter som bidrar till att uppfylla de operativa mål som berör vår verksamhet.

Insatser avseende Hot, våld och trakasserier

Hot, våld, trakasserier och försök till otillbörlig påverkan förekommer både riktad mot myndigheten och mot enskilda tjänstepersoner. Detta utgör en försvårande faktor för verksamheten dels på kort sikt utifrån ett arbetsmiljöperspektiv och dels på lång sikt med stora utmaningar inför framtiden vad gäller möjligheten för verksamheten att rekrytera och behålla rätt kompetens.

Konsekvensen utifrån ett resursperspektiv innebär att verksamheten av arbetsmiljöskäl oftare behöver dubbelbemanna vid kontroller, samt avsätta verksamhetstid till annat än produktivt arbete gentemot livsmedelsproduktion såsom uppföljning och arbete med tillbud, arbetsskador och utbildningsinsatser. Det kan även antas att personalomsättningen kan komma att öka på grund av ovanstående vilket medför produktivitetssämring på grund av ökad resursåtgång för frekvent upplärning. Därutöver tillkommer även ökade kostnader för polishandräckning.

Flera incidenter har skett som styrker bilden av en eskalering. Det har ännu ett verksamhetsår förekommit en orimlig mängd hot och trakasserier riktade direkt mot medarbetare i verksamheten samt mot myndigheten som sådan. Antalet tillbud 2024 inom kategorierna Hot och Trakasserier enbart på enheten för Veterinär och djurskydd uppgår till 96 stycken vilket utgör 51 procent av hela myndighetens rapporterade tillbud. Det totala antalet rapporterade tillbud oaktad kategori uppgick till 186 stycken. Av antalet tillbud inom kategorin Hot och Trakasserier har 9 resulterat i polisanmälningar.

Verksamheten kommer att fortsätta sätta medarbetarnas säkerhet i främsta rummet. Om nuvarande utveckling fortgår kan det därför, utifrån ett arbetsmiljöansvar, bli nödvändigt att prioritera bort kontrollarbete som uppenbart är för riskfyllt. Samhällssignalerna av ett sådant förfarande riskerar dessvärre att ytterligare späda på den negativa utvecklingen i och med ett minskat förtroende för myndigheten.

Resultatbedömning

Den sammanvägda bedömningen är att resultatet har utvecklingsbehov. Undantaget är resultatet för förprovning samt för primärproduktion där resultatet bedöms som gott. Verksamheten är mycket välfungerande och effektiv och bedöms prestera mycket väl utifrån nuvarande resurstilldelning. Vi har med andra ord uppnått ett mycket tillfredsställande resultat samt resultatutveckling utifrån tillgängliga resurser.

Regional tillväxt och infrastrukturplanering

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p3 Regional tillväxt	Länsstyrelseinstruktion
3§ p4 Infrastrukturplanering	Länsstyrelseinstruktion
4 § p6 Dalarnas, Värmlands och Västra Götalands län, uppgifter som följer av jordförvärvslagen (1979:230) m.m.	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och skapa förutsättningar för samverkan mellan viktiga aktörer i länet, för att skapa tillväxt i länet.
- Fördela bidrag och stöd för strategiska utvecklingsåtgärder i länet.
- Bidra till planering av vägar och järnvägar genom att tillhandahålla statliga planeringsunderlag, godkänna miljökonsekvensbeskrivningar, samverka med sökanden i processen, besluta om tillstånd enligt miljöbalken och ha tillsyn över kommunala detaljplaner.
- Ingå i strukturfondspartnerskap för de regionala programmen för Europeiska regionala utvecklingsfonden och för de regionala handlingsplanerna för Europeiska socialfonden+.

Målet för den regionala utvecklingspolitiken är utvecklingskraft med stärkt lokal och regional konkurrenskraft för en hållbar utveckling i alla delar av landet, vilket inkluderar statliga myndigheters medverkan i det regionala tillväxtarbetet.

Den regionala utvecklingspolitiken ska även bidra till att nå andra mål:

- Den regionala utvecklingspolitiken ska bidra till att nå det långsiktiga klimatmålet och etappmålen för minskad klimatpåverkan samt bidra till att nå övriga relevanta miljömål.
- Den regionala utvecklingspolitiken har en geografisk utgångspunkt där landsbygder ingår och därför ska den bidra till att uppnå landsbygdspolitikens mål.

Transportpolitikens övergripande mål är att säkerställa en samhällsekonomiskt effektiv och långsiktigt hållbar transportförsörjning för medborgarna och näringslivet i hela landet. Utöver det övergripande målet finns ett funktionsmål om tillgänglighet och ett hänsynsmål om säkerhet, miljö och hälsa.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsledningen har prioriterat regional utveckling. Det ligger till grund för ett strategiskt arbete med tillväxt- och utvecklingsperspektivet. En avdelningschef är ansvarig för arbetet, en senior strateg har tillsatts och till sitt stöd har de en grupp för regional utveckling med

chefer från alla avdelningar – en viktig plattform för att utveckla och förankra arbetet.

Syftet är stärka utvecklingsdimensionen i beslut och ställningstaganden. Samarbetet med Västra Götalandsregionen är betydelsefullt, men vi behöver också egen kompetens i frågor som rör näringsliv, ekonomisk utveckling och förståelsen för samhällsekonomi.

Prioriteringen av regional utveckling handlar i hög grad om att Länsstyrelsen möjliggör trygg energiomställning som påskyndar en konkurrenskraftig elektrifiering av industri- och transportsektorn. Vi främjar också en effektiv användning och distribution av energi. Landshövdingen har till regeringen lyft ett antal förutsättningar för att omställningen ska kunna lyckas och möter kontinuerligt företrädare för industrin och näringslivet med fokus på industrins behov av fossilfri el.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Regional tillväxt och infrastrukturplanering (30, 34)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	2,8	2,8	4,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	1,5	1,3	3,6
Antal årsarbetskrafter män	1,4	1,5	1,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	72	62	1 236
Antal beslutade ärenden	72	56	1 268
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	-	-	-
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	4 294	3 562	5 557
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	176	55	224

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Nya uppdrag inom näringslivsutveckling och personalomkostnader påverkar verksamhetskostnad

Regional utveckling

Länsstyrelsens samarbete med Västra Götalandsregionen är brett och dynamiskt. Det fokuserar för närvarande på grön omställning, särskilt elektrifiering, samt civil beredskap, men berör flera andra ämnesområden. Läns- och regionledningarna träffas minst två gånger om året. Vi har en gemensam chefsgrupp med avdelningscheferna i de två organisationerna som samlas fyra gånger om året.

Landshövdingen gör återkommande besök hos olika företag i länet och möter återkommande företrädare för med Svenskt näringsliv, Företagarna och Västsvenska handelskammaren för dialog kring näringslivets behov i länet. Sonderingsuppdraget där landshövdingen, på regeringens uppdrag, verkade för den nya järnvägen mellan Göteborg

och Borås är ett konkret exempel på sådan samverkan, där nämnda organisationer, tillsammans med regionen och berörda kommuner, ingick i den konstellation som förhandlade fram en lösning.

Västra Götaland är säte för många framgångsrika företag och entreprenörer. Länets unga lovande entreprenörer saknar dock ibland kontakter och nätverk inom näringslivet. För att stimulera entreprenörskap, regional utveckling, nätverk och mentorskap anordnade Länsstyrelsen ett arrangemang för erfarenhetsutbyte och diskussion mellan unga entreprenörer och mer erfarna ledare i det regionala näringslivet.

Behovet av arbetskraft i länet är stort, men glappet mellan behoven på arbetsmarknaden och kompetensen hos dem som står till arbetsmarknadens förfogande är också stort. Inom uppdraget att bidra till regional samverkan i mottagandet av nyanlända flyktingar fokuserar vi därför på arbetsmarknadsintegration. Vi anordnar delregionala och regionala samråd där kommuner, Arbetsförmedlingen och kommunalförbundens arbetsmarknadsnätverk kan mötas kring förbättrad matchning med fokus på utrikes födda. Exempelvis har det handlat om att bidra med arbetskraft till den batterifabrik som planeras i Mariestad.

Vi bidrar också till att rusta utrikes födda för arbetsmarknaden, bland annat via projekt som finansieras av EU:s asyl-, migrations- och integrationsfond (AMIF) Helhetslyftet och Yrkesväg. De arbetar med att integrera teori och praktik i utbildningsinsatser för utrikesfödda med kort utbildningsbakgrund. Dessa projekt har som målsättning att nå nära 2 500 tredje-landsmedborgare i länet mellan 2023 och 2025. Fram till och med december 2024 har 1047 personer nåtts. När vi fördelar statsbidrag för beredskap och kapacitet har vi haft en prioritering på arbetsmarknadsintegration.

I förhoppning att stödja nytänkande kring kompetensförsörjning anordnade vi i maj en workshop där de flesta av länets 49 kommuner deltog. Länets fyra kommunalförbund presenterade satsningar som bland annat handlade om att differentiera arbetsuppgifter och införa nya yrkestitlar. Det är ett sätt att skapa arbete för personer som exempelvis vill jobba inom vård och omsorg men inte riktigt når upp till kompetenskraven. Efter workshopen tog vi initiativ till en undersökning om hur vanligt förekommande det är att arbeta med att differentiera arbetsuppgifter i länet. Vi kommer att arbeta vidare utifrån resultaten i rapporten, som ännu ej är färdigställd, under 2025.

Rådet för industrins omställning Västra Götaland är en högnivågrupp för att stärka industrins klimatomställning och konkurrenskraft. Rådet, som leds av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande, har 12 medlemmar från bland annat länets största utsläppare. En del i arbetet är att bidra till en faktabaserad samsyn i länet kring industrins gröna omställning, bland annat industrins elbehov och potentialen för ökad regional elproduktion. Vi har gjort en analys och bedömning av antalet arbetstillfällen som står på spel om inte tillgången i länet ökar. Bedömningarna har kommunicerats på lokal och nationell nivå.

Inom ramen för det energi- och klimatstrategiska arbetet "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" har flera insatser genomförts tillsammans med Västra Götalandsregionen för att påskynda klimatarbetet. Satsningen "Kommunernas klimatlöften" är ett erbjudande till länets kommuner att anta konkreta klimatåtgärder. Under året påbörjades en ny omgång

för 2024–2026. 48 kommunstyrelser har, av 30 valbara löften, antagit sammanlagt 812. Om alla löften genomförs, beräknas utsläppen minska med 210 000 ton CO₂e (koldioxidekvivalenter). Stödinsatser i form av webinarier genomfördes för vart och ett av de 30 löfterna och mer behovsanpassade insatser görs nu och två år framåt.

Utifrån konceptet ”Kommunernas klimatlöften” genomfördes ”Klimatlöftet företag”, riktat till små och medelstora företag i länet. De fick välja bland 28 klimatlöften; 92 företag antog totalt 619 löften och fick stöd för genomförande under projektledning av Västsvenska Handelskammaren och i samverkan med Klimat 2030 och Företagarna Västra Götaland. Under projektåret genomfördes stödwebbinarier, fysiska träffar, studiebesök med mera. Resultat och erfarenheter analyseras nu, i syfte att lansera ett omarbetat koncept under 2025.

Vi arbetar i samverkan med Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät inom samverkansarenan Accelererad elnätsutveckling i Västra Götaland, ACCEL, en gemensam plattform för långsiktig dialog kring elnätsutvecklingen i länet. Vi tog fram rapporten Framtidens elförsörjning i Västra Götaland, deltog i dialoger i syfte att effektivisera arbetet med ledningsdragningar samt medverkade i processer kring kapacitetsåtgärder.

Regeringsuppdraget att utveckla regional och lokal energiplanering har genomförts och avslutats. Det bygger på kunskapsinhämtning, flera workshops och möten med kommuner, myndigheter och andra aktörer. De mynnade ut i ett antal åtgärdsförslag i rapporten bland annat att utveckla nationell och regional fysisk planering.

Länsstyrelsen deltog i projektet ”Urbana stationssamhällen – realisering av potentialer i stationsnära områden”. Projektet har avslutats och har resulterat i en analys- och utvärderingsmetod med fokus på täthet och tillgänglighet i stationsnära områden. Urban Futures är projektägare medan vi medverkade i projektets samskapande processer samt vid lanseringen av projektresultatet.

Vi har tillsammans med Västra Götalandsregionen, kommunerna i Dalsland och Fyrbodals kommunalförbund arbetat vidare med att stärka utvecklingsförutsättningarna i Dalsland inom ramen för ”Det goda livet i Dalsland”. Ett fokus för arbetet har varit kraftsamling inom fysisk planering. Arbetet har inriktats på att testa, utvärdera och vidareutveckla den modell för sammanvägda bedömningar som togs fram inom ramen för projektet föregående år. Ett arbete har också påbörjats kring att hitta formen för framtida samverkan i Dalsland kring fysisk planering utifrån ett utvecklingsperspektiv.

Infrastruktur

Länsstyrelsen arbetar med att koppla samman de strategiska processerna inom transportinfrastrukturplaneringen med det regionala utvecklingsarbetet. I yttrande över Trafikverkets inriktningsunderlag för infrastrukturen för perioden 2026–2037 har vi lyft betydelsen av investeringar i hållbara transportsystem i förhållande till den gröna omställningen och utvecklingsbehoven i vårt län. En slutsats är att infrastrukturutvecklingen i Göteborgsregionen och Västsverige, främst av järnväg ligger långt efter jämfört med de övriga storstadsregionerna. Transportsystemet i länet påverkas för närvarande av underhållsåtgärder som ger stora störningar på trafiken och pågående projekt som drar ut på tiden. På längre sikt finns omfattande behov av investeringar i hållbara person- och godstransporter och stora osäkerheter kring hur behoven kan mötas.

Året inleddes med en stor osäkerhet kring framtiden för ny järnväg mellan Göteborg och Borås. I maj fick Länsstyrelsen i uppdrag av regeringen att sondera förutsättningar för att genomföra åtgärder i järnvägssystemet i stråket Göteborg-Borås. Uppdraget resulterade i en överenskommelse om en gemensam sträckning för ny järnväg mellan Göteborg och Borås samt en fördjupning kring vad som krävs för att förverkliga några delar av överenskommelsen. Regeringsuppdraget slutredovisades den 30 augusti.

Länsstyrelsen yttrade sig över den kompletterande remissen inför tillåtlighetsprövningen hos regeringen och deltog även i och gav råd vid Trafikverkets olika temamöten för de kommande järnvägsplanerna för sträckan.

Generellt är samarbetet med Trafikverket väl strukturerat när Trafikverket är inne i vårt arbete med detaljplanering och vi i deras arbete med infrastrukturplanering. En årlig planhandläggartäff mellan Länsstyrelsens och Trafikverket Region västs planhandläggare genomförs och anses vara viktig i den kontinuerliga utvecklingen av dialogen mellan våra två myndigheter.

Den 29 augusti tillstyrkte Länsstyrelsen järnvägsplanen för Pilekrogen - uppställningsspår. Projektet innebär att fler tåg kommer kunna trafikera järnvägen i framtiden och därmed kunna möta behovet som uppstår i takt med ett ökat tågresande och fler resenärer. Inte minst när Västlänken, nya tågtunneln under Göteborg, öppnas upp för trafik.

Resultatbedömning

Inom regional utveckling ser vi fortsatta utvecklingsbehov av arbetet, men utvecklingen med nya och förbättrade arbetsätt är positiv. Inom området infrastruktur är läget i länet fortsatt otillfredsställande. Vad gäller vårt eget arbete, så ser vi dock en god utveckling och goda resultat. Den sammanvägda bedömningen blir således utvecklingsbehov.

Regional utveckling

Samarbete med Västra Götalandsregionen har utvecklats ytterligare. En framgångsfaktor är att ha en samarbetsöverenskommelse och en gemensam struktur för samråd och utvecklingsarbete. Vi kan särskilt lyfta arbetet med klimat och elektrifiering som framgångsrikt, med kommunernas och företagens klimatlöften samt arbetet i industrirådet och ACCEL.

Arbetet inom integrationsområdet fokuserar på arbetsmarknadsintegration. Här har vi flera exempel på framgångsrika insatser i samarbete med kommuner, Arbetsförmedlingen och andra aktörer i länet.

Regeringsuppdraget att utveckla regional och lokal energiplanering har inneburit att vi har utvecklat samarbetet med aktörerna, inte minst de fyra delregionala kommunalförbunden. Kunskapsnivån har höjts och konkreta åtgärder tagits fram.

Samarbetet med regionen, kommunerna i Dalsland och Fyrbodals kommunalförbund har resulterat i nya arbetsätt och insikter. Att använda en avgränsad del av länet som testarena för nya samarbeten och metoder, har visat sig framgångsrikt. Vi ser goda möjligheter att sprida erfarenheterna och skala upp dem, bland annat inom ramen för

regeringsuppdraget om regional planering.

Utöver att vi kan och bör arbeta med regional tillväxt och utveckling inom ramen för våra olika uppdrag, så har länsstyrelserna mycket begränsade resurser att arbeta specifikt med regional tillväxt och alla de aspekter som tas upp i olika regerings- och regleringsbrevsuppdrag, som att arbeta för konkurrenskraft, näringslivsutveckling och förutsättningar för fler jobb i fler och växande företag. Länsstyrelserna har framfört till regeringen att de skulle behöva rimliga resurser för att kunna vara en aktiv och seriös partner och samlade företrädare för staten i länet i dessa frågor. Sammanfattningsvis ser vi således fortsatta utvecklingsbehov, men utvecklingen med nya och förbättrade arbetssätt är ändå positiv.

Infrastruktur

I vårt arbete med inriktningsunderlaget för infrastrukturen har vi utvecklat våra arbetsformer internt, bland annat hur vi integrerar det regionala utvecklingsperspektivet och ett bredare samhällsekonomiskt synsätt. Det gav underlag för att, mycket tydligare än tidigare, lyfta att infrastrukturutvecklingen i Göteborgsregionen och Västsverige, främst vad gäller järnväg, ligger långt efter jämfört med de övriga storstadsregionerna samt även vilka åtgärder och förändringar som skulle behövas.

Arbetet med regeringsuppdraget till landshövdingen om en överenskommelse om en gemensam sträckning för ny järnväg mellan Göteborg och Borås samt om vad som krävs för att förverkliga överenskommelsen, blev framgångsrikt och rönkte erkännande av aktörerna i länet.

Läget i länet inom området infrastruktur är fortsatt otillfredsställande. Avsaknaden av regional fysisk planering innebär ett betydande hinder för utvecklingen. Vad gäller vårt eget arbete, så ser vi en god utveckling och goda resultat.

Hållbar samhällsplanering och boende

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p5 Hållbar samhällsplanering och boende	Länsstyrelseinstruktion
5§ p9 Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Länsstyrelseinstruktion
1C2 Bidra till ett ökat bostadsbyggande i samarbete med kommuner	Regleringsbrev
3C7 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna de planeringsunderlag som olika myndigheter tar fram som stöd till kommunens planläggning (natur- och kulturvården, infrastruktur, militära intressen, vattenfrågor).
- Samordna sina uppdrag om rådgivning och vägledning till kommunerna inom ramen för tidig dialog för ökat bostadsbyggande.
- Utveckla sitt arbete med digital samhällsbyggnadsprocess.
- Samordna och ta tillvara statens intressen i den kommunala översiktsplaneringen, detaljplaneringen och framtagande av områdesbestämmelser.
- Granska översikts- och regionplaner, detaljplaner och områdesbestämmelser.
- Pröva detaljplaner, områdesbestämmelser och överklagande av kommuners beslut enligt plan- och bygglagen.
- Vägleda och följa upp enligt plan- och bygglagen.
- Ansvara för att analysera och rapportera hur bostadsmarknaden ser ut i länet, t ex tar vi varje år fram en regional bostadsmarknadsanalys.
- Ge stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter och till bostäder för äldre, samt stöd till energiåtgärder. Länsstyrelserna deltar i genomförande och tillsyn av EU:s återhämtningsplan i stöd till hyresbostäder och bostäder för studenter samt stöd till energiåtgärder i flerbostadshus.
- Samordna arbetet med klimatanpassning, strandskyddsdispenser och havsplanering.

Det övergripande målet för området samhällsplanering, bostadsmarknad, byggande och lantmåteriverksamhet är att ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö. För området bostadsmarknad är målet långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.

Länsstyrelserna ska även verka för genomslag av andra nationella mål, som gestaltad livsmiljö och miljömålet god bebyggd miljö.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen har prioriterat sitt arbete med att tillhandahålla och samordna planeringsunderlag. Länsstyrelsen har hanterat 15 ärende med koppling till detta uppdrag. Samtliga av dessa ärenden är remisser gällande preciseringar, utpekanden eller aktualiseringar av riksintressen.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Hållbar samhällsplanering och boende (40-41)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	55,5	58,1	57,7
Antal årsarbetskrafter kvinnor	36,6	37,5	34,9
Antal årsarbetskrafter män	18,9	20,5	22,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	6 805	7 214	4 656
Antal beslutade ärenden	8 031	5 236	5 254
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	1	2	9
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	68 835	68 295	64 708
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	-	- 162

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till tabellen: Trots något färre antal årsarbetskrafter har vi beslutat i fler antal ärenden jämfört med 2023. Vi har haft något färre antal inkommande ärenden jämfört med 2023.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Antal påbörjade bostäder (st.)	Ge alla människor i alla delar av landet en från social synpunkt god livsmiljö, där en långsiktigt god hushållning med naturresurser och energi främjas samt där bostadsbyggande och ekonomisk utveckling underlättas. Långsiktigt väl fungerande bostadsmarknader, där konsumenternas efterfrågan möter ett utbud av bostäder som svarar mot behoven.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB ⁵	Målvärde saknas	2 822 (kvartal 1-3) Inga helårssiffror finns tillgängliga.	5 657	10 625
Antal färdigställda bostäder (st.)	Se mål ovan.	Årlig analys och rapport om läget i länet på bostadsmarknaden	SCB	Målvärde saknas	6 017 (kvartal 1-3) Inga helårssiffror finns tillgängliga.	11 209	11 179
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel avgjorda inom 80 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina ⁶	75%	92	91	76
Länsstyrelsens handläggningstid för överklagade bygglov för bostäder, dock inte fritidshus; andel ärenden avgjorda inom 120 dagar (%)	Se mål ovan.	Prövning enligt plan- och bygglagen	Platina	90%	96	97	91

⁵ Statistiska centralbyråns statistik: Nybyggnad av bostäder.

⁶ Ärendehanteringssystem, Länsstyrelsen.

Översiktsplanering, havsplanering och detaljplanering

Fem kommuner i länet har antagit nya kommunomfattande översiktsplaner (ÖP). Flera kommuner har tagit fram förslag till nya översiktsplaner eller ändringar av översiktsplan, vilka har samrått med Länsstyrelsen. Totalt har drygt 90 översiktsplaneärenden hanterats.

I år var första året som krav på planeringsstrategi infördes i lagstiftningen, vilket innebär att många kommuner arbetat med detta. Länsstyrelsens rådgivning har därför också varit särskilt inriktad på det i dialogen med kommunerna. Totalt antog 44 kommuner en planeringsstrategi eller en översiktsplan som hann få laga kraft under mandatperioden.

Länsstyrelsen har fortsatt att utveckla och driva det nätverk för översiktsplanering som startades år 2019. I nätverket deltar drygt 35–40 kommuner, Trafikverket, kommunalförbunden, Västra Götalandsregionen och ett par konsultföretag.

Länsstyrelsen har genomfört fyra utbildningar om plan- och bygglagen med tema hållbar mobilitet. Utbildningarna har haft kommunernas planerare som målgrupp och omkring 330 deltagare har medverkat. Av utvärdering framgår att träffarna är mycket uppskattade och att de skapar bättre förutsättningar för kommunerna att bedriva fysisk planering.

När det gäller havsplanering har länsstyrelsen sammanställt ett nationellt planeringsunderlag för marina kulturmiljövärden för samtliga 14 kustlänsstyrelser och redovisat till Regeringen och Havs- och vattenmyndigheten. Länsstyrelsen har skrivit ett granskningsyttrande över förslaget till ny havsplan för Västerhavet (den delen som berör Västra Götaland).

Länsstyrelserna har genom en gemensam grupp "Lst21 GL-team" tagit fram rapporten "Hur Lst21 jobbar med gestaltad livsmiljö" i syfte att synliggöra nuläget, behov och framgångsfaktorerna samt ge inriktningen för det fortsatta arbetet. Vi har också samlat goda exempel på vår samarbetsyta och har hållit föreläsning "Hur Lst21 jobbar med gestaltad livsmiljö" på konferensen "Plan- och bostadsdagarna 2024" i Malmö.

Detaljplaneringen inom länet har innehållit planering för olika typer av ändamål. Inom länet planeras fortfarande för stora industrietableringar men också bostäder. Behovet av rådgivning och koordinering inom såväl detaljplanering som inom tillståndsfrågor har ökat. Dessa nya förutsättningar har ställt högre krav på tidig samverkan och dialog för att möta kommunernas olika behov och förutsättningar. Vi har utökat vår rådgivning i syfte att nå hållbara helhetslösningar. Länsstyrelsen har fortsatt att driva nätverk för kommunala detaljplanehandläggare. Vi har arbetat aktivt med rådgivning till våra kommuner inom geoteknik och klimatanpassningar för att säkerställa människors liv och hälsa. 257 beslut har fattats om att godkänna detaljplaner. Vi har endast upphävt 1 beslut om antagande av detaljplan.

Vi har fortsatt arbetat med våra prioriteringar och arbetsätt. Vi arbetar till viss del med temaärenden och ser kontinuerligt över våra prioriteringar för att kunna avgöra överklagade bygglovsärenden för bostäder inom handläggningstidsmålen. Vi har sett en minskning av antal ärenden från 176 ärenden år 2022, 127 ärenden år 2023 och 97 ärenden 2024.

Verka för att behovet av bostäder tillgodoses

Länsstyrelsen har tagit fram en bostadsmarknadsanalys utifrån kommunernas svar i Boverkets bostadsmarknadsenkät. I den kan vi bland annat konstatera att antalet färdigställda bostäder under 2023 var på fortsatt höga nivåer i länet. Antalet påbörjade bostäder har dock halverats och färre kommuner uppger att det råder ett underskott av bostäder. Det minskade bostadsbyggandet bibehåller en fortsatt ansträngd situation i en majoritet av länets kommuner där hushåll som har en svag ekonomi har det särskilt svårt på bostadsmarknaden.

Länsstyrelsen har samlat in uppgifter från länets allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag som underlag för Boverkets uppföljning av bolagens värdeöverföringar. Totalt 11 bolag gjorde värdeöverföringar som är tillåtna enligt begränsningsregeln.

Länsstyrelsen har publicerat tre filmer om Borås Stads vräkningsförebyggande arbete och ökat kunskapen hos kommuner och andra myndigheter om resultatet av ett vräkningsförebyggande arbete och ett förebyggande arbete för att motverka hemlöshet inom ramen för uppdraget i den nationella hemlöshetsstrategin.

Länsstyrelsen har gett kommunerna råd och stöd i deras arbete med riktlinjer för bostadsförsörjningen. 37 av länets 49 kommuner har antagit riktlinjer för bostadsförsörjningen under innevarande eller föregående mandatperiod. Länsstyrelsens arbete med rådgivning om bostadsförsörjning bidrar till att tillgodose behovet av bostäder i länet genom att bidra till kommunernas arbete med långsiktiga strategier. Dessa kan underlätta prioriteringar och skapa goda förutsättningar för att nå en bostadsförsörjning som möter behov och efterfrågan.

Investeringsstöd

Vi har i investeringsstöden till hyresbostäder och bostäder för studerande betalat ut 65,8 mnkr till 8 färdigställda projekt med 170 lägenheter. I stödet till bostäder för äldre har vi beviljat stöd för 20,29 mnkr till 25 nya projekt med 57 lägenheter och betalat ut 64 mnkr till 26 färdigställda projekt med 313 lägenheter. I stödet till energieffektiviseringar i flerbostadshus har vi betalat ut 46,6 mnkr. Inom stödet för energieffektiviseringar småhus har vi beviljat 1 745 ärende för 55,2 mnkr och betalat ut 47,9 mnkr i totalt 1 514 antal ärende.

Som en del av genomförandet av EU:s återhämtningsplan har Länsstyrelserna från och med 24 jan 2022 lagt till extra villkor i beslut om utbetalning. Dessa omfattar bland annat krav på att synliggöra EU-finansieringen via skyltar vid fastigheten och på hemsidor. Tillsynen kommer genomföras med jämna mellanrum men har inte påbörjats ännu.

1C2 Bidra till ett ökat bostadsbyggande i samarbete med kommuner

Inledning

I årsredovisningen 2023 redovisade Länsstyrelsen resultatet av regleringsbrevsuppdrag 1C5, med liknande formulering och innehåll som detta uppdrag. Länsstyrelsen bedömer att redovisningen kring våra arbetssätt fortfarande är aktuell och relevant även för årets

uppdrag.

I årets rapportering ger Länsstyrelsen tre exempel på samarbeten som syftar till att skapa rätt förutsättningar för planering och byggande.

Det goda livet i Dalsland

Förutsättningarna för bostadsbyggande varierar i länet och kommunerna i Dalsland har särskilda utmaningar, till exempel en åldrande och minskande befolkning samt låga inkomster. Bostadsmarknaden är svag och det är svårt att få ekonomisk bärkraft i byggandet. Rörligheten på bostadsmarknaden minskar och det är också svårt att locka nya invånare när attraktiva boendeantern saknas.

Länsstyrelsen har tillsammans med Västra Götalandsregionen, Fyrbodals kommunalförbund och kommunerna i Dalsland arbetat med den särskilda satsningen "Det goda livet i Dalsland". I arbetet testas nya sätt att samverka på olika nivåer och attraktivt bostadsbyggande är ett av flera fokusområden. Bland annat har en modell för sammanvägda bedömningar tagits fram. De deltagande parterna har därefter vidareutvecklat modellen tillsammans för att den ska fungera som ett stöd i kommunernas fysiska planering.

Gemensam bostadsförsörjningsanalys för Skaraborg

Utifrån ett behov av mellankommunal samverkan kring flera stora näringslivetableringar, har Skaraborgs kommunalförbund tagit fram en gemensam bostadsförsörjningsanalys. Länsstyrelsen har löpande kontakt med kommunalförbundet och deltog inledningsvis i arbetet, som har som huvudmålsättning att delregionens femton kommuner tillsammans ska växa till 300 000 invånare år 2030.

Bostadsförsörjningsanalysen redovisar bland annat vilken bostadsbyggnadsvolym varje kommun bör uppnå för att befolkningsmålet ska vara möjligt att nå. Kommunalförbundets bostadsförsörjningsanalys bidrar med ett delregionalt kunskapsunderlag som kommunerna kan använda i sitt arbete, exempelvis vid framtagandet av riktlinjer för bostadsförsörjning.

Utvecklingspotential i urbana stationssamhällen

Kommunerna i Göteborgsregionen har andra utmaningar, med en växande befolkning som för med sig ett särskilt behov av att skapa hållbara strukturer för utvecklingen. Det finns en stor potential för utveckling och förtätning i stationsnära lägen runt Göteborg, samtidigt som planeringsförutsättningarna är komplexa.

Urban Futures har lett projektet "Urbana stationssamhällen – realisering av potentialer i stationsnära områden". De deltagande aktörerna på lokal, regional och statlig nivå har tillsammans tagit fram och vidareutvecklat en utvärderingsmetod för förtätning i stationsnära lägen. Länsstyrelsen har deltagit i referensgrupp och i projektets samskapande processer.

Gemensamt GIS-arbete

Under första tertialet genomfördes den årliga översynen av myndighetens verksamhetsdata i geodataformat. Sammantaget gick 468 verksamhetsdatamängder

igenom. Insatsen görs bland annat för att bibehålla tillräcklig kvalitet på underlagen samt att identifiera utvecklingsinsatser.

Den gemensamma GIS-arbetsgruppen genomförde i maj månad en övning med fokus på kartproduktion och lägesbild vid skogsbrand. Övningen genomfördes för att bibehålla den kompetens som byggdes upp under föregående år i samband med workshoppar inom det länsstyrelsegemensamma BrandGIS-projektet.

Avtalsförhandlingar med leverantören av länsstyrelsernas GIS- och geodataplattform har gett indikationer på kraftigt höjda kostnader för licenserna till desktopprogramvaran ArcGIS Pro. En översyn av dessa licenser har därför genomförts av respektive avdelning och gått in som ett underlag till IT-avdelningen som genomför avtalsförhandlingen nationellt. Målet har varit att identifiera sällan utnyttjade licenser samt att se över nivåerna på kvarvarande licenser.

Under hösten har myndighetens samtliga karttjänster byggts om enligt nya nationella riktlinjer. De nya karttjänsterna innebär en enklare förvaltning samt är en förutsättning för övergången till den nya webbGIS-mall som släpptes i december 2024. Tack vare ett bra stöd från förvaltningsobjekt Generellt kartstöd i form av användarstöd samt ett väl fungerande samarbete i den gemensamma GIS-arbetsgruppen på myndigheten så kunde arbetet genomföras med betydligt mindre insats än planerat.

3C7 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner

I uppdraget framgår att berörda länsstyrelser tillsammans med Energimarknadsinspektionen (Ei) och Lantmäteriet (LM) ska arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner, för att bidra till en ändamålsenlig utbyggnad av elsystemet utifrån de energipolitiska målen och därmed bidra till näringslivets gröna omställning. Utvecklingsarbetet ska ske inom ramen för faktiska nätutvecklingsprojekt och myndigheterna fick i uppdrag att gemensamt prioritera projekt. 25 projekt valdes ut från norr till söder, varav 4 projekt återfinns i Västra Götaland. Dessa är Skogssäter - Ingelkärr (SVK), Hallsberg - Stenkullen (SVK), Korstorp - Stenkälla (Ellevio), regionnätsförstärkningar Göteborg (Vattenfall). I dessa projekt men även andra prioriterade nätprojekt i länet har Länsstyrelsen ökat sin rådgivning i tidigt skede och under processen för att korta ledtiderna och minimera sena omtag i processen.

Utöver dialog och samverkan i respektive projekt har Ei samordnat referensgrupper för samverkan mellan myndigheterna Ei, LM och länsstyrelserna samt samverkan mellan nätbolagen och myndigheterna. Representanter från Länsstyrelsen i Västra Götaland, Västerbotten och Kronoberg har varit delaktiga i referensgrupperna. Olika åtgärdsförslag har diskuterats och arbetsgrupper har skapats. Ett fokusområde har varit miljökonsekvensbeskrivningens innehåll och avgränsningar. Länsstyrelserna har utifrån utpekade åtgärdsförslag arbetat med att ta fram en rutin för förgranskning av MKB, hur länsöverskridande projekt ska hanteras och hur vi skapar effektiva samråd. Arbetet kommer att fortlöpa även under 2025. Samverkan sker mellan fler län och framtagna rutiner kommer att förankras i nätverket för nätkoncessioner. Åtgärdsförslagen kommer att testats i de utvalda projekten samt runt om på länsstyrelserna efter eget initiativ.

Sedan 2023 finns en länsstyrelsegemensam nationell expertgrupp och nätverk för nätkoncessioner på uppdrag av samhällsbyggnadsnätverket. Länsstyrelsen har en samordnande roll. Genom kontaktnätverket finns det etablerade kontaktvägar för informationsutbyte och möjlighet att ställa frågor dels kopplat till regleringsbrevsuppdraget och dels om Länsstyrelsernas interna arbete. Behovet av medverkan i gemensamma insatser inom uppdraget har framförts, via nätverket och expertgruppen, till länsstyrelserna.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att verksamheten har generellt sett uppnått ett gott resultat för året. Kontinuerlig utveckling av verksamhet och arbetssätt sker på ett positivt sätt. Det finns behov av att fortsätta bedriva ett liknande förbättringsarbete även framgent. Verksamheten har levererat med hög grad av effektivitet och kvalitet i både handläggning av ärenden och mer strategiska uppdrag. Statistik över handläggningstider och återkoppling i enkäter styrker detta.

För arbetet med detaljplaner bedömer vi resultatet som gott med en positiv trend. Under de senaste fyra åren har vi utökat vår rådgivning i tidig dialog kopplad till prövningsgrunderna. En effekt av detta bedömer vi vara att antalet upphävda ärenden har minskat. Vi bedömer resultatet inom gestaltad livsmiljö som att det finns utvecklingsbehov, med en positiv trend. Vi har stärkt det strategiska och sektorsövergripande samarbetet inom gestaltad livsmiljö, framför allt mellan våra länsstyrelser, men också gentemot kommunerna.

För målet om god bebyggd miljö bedömer vi resultatet för vårt eget arbete som gott, samtidigt som situationen i länet inte är tillfredsställande. Målet om god bebyggd miljö är inte uppnått och bedöms svårt att nå till år 2030. Länets glesa bebyggelsestruktur är en utmaning för en effektiv och ändamålsenlig kollektivtrafik samt tillgänglig service. Det sker förtätning men också utglesning av bebyggelse, trots goda ambitioner i översiktsplanerna om närhet till kollektivtrafik och service. Skarpare styrmedel i form av lagstiftning, krav på ett transporteffektivt samhälle, utvecklad regional fysisk planering samt mod i styrning och beslut behövs för att nå en positiv utveckling. Satsningar i nationell och regional infrastrukturplan bidrar till utveckling men investeringstakten möter inte målnivåerna för tåg. Järnvägsnätet i länet är eftersatt och efterfrågan av ökad kapacitet är stor både för person- och godstrafik. Avsaknaden av regionala överenskommelser bidrar till ineffektiva processer och ställningstaganden samt brist på enighet och förutsägbarhet.

Att arbeta för en god bebyggd miljö är viktigt i den snabba omställning som sker i länet i form av stora industrisatsningar, med dess földeffekter för byggande av bostäder och infrastruktur.

Energi och klimat

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p6 Energi och klimat	Länsstyrelseinstruktion
5§ p8 Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Länsstyrelseinstruktion

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Länsstyrelsernas uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet sammanfattas i nedanstående punkter. Länsstyrelserna ska:

- Leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken i syfte att bidra till stärkt näringslivsutveckling, minskad klimatpåverkan, förbättrad energiberedskap och trygg energiförsörjning. Inom uppdraget ska länsstyrelserna bland annat:
  - » Revidera de regionala energi- och klimatstrategierna.
  - » Påbörja arbetet med att ta fram regionala handlingsplaner för elektrifiering och på så sätt utveckla den regionala energiplaneringen.
  - » Erbjuda stöd till, och främja samverkan mellan, kommuner och andra lokala och regionala aktörer i arbetet med energiplanering och klimatåtgärder.
  - » Arbeta för ett ökat genomslag av de nationella energimålen inom sina relevanta verksamhetsområden, till exempel i plan- och tillståndprocesser.
  - » Administrera Klimatklivet och främja tillkomsten av viktiga klimatinvesteringar som kan finansieras genom Klimatklivet.
  - » Vidta åtgärder för att främja utbyggnaden av hemmaladdning för elfordon för hushåll i flerfamiljshus.
- Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat utifrån uppdrag i förordningen om myndigheters klimatanpassningsarbete (2018:1428). Där regeringens övergripande mål i skrivelsen "Nationell strategi och regeringens handlingsplan för klimatanpassning" ska ge stöd och riktning.

Energiolitiken syftar till att förena ekologisk hållbarhet med konkurrenskraft och försörjningstrygghet. Den ska skapa villkoren för en effektiv och hållbar energianvändning och en kostnadseffektiv svensk energiförsörjning med låg negativ påverkan på hälsa, miljö och klimat samt underlätta omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Riksdagen har tagit beslut om två nya energipolitiska mål, ett planeringsmål med bedömningen om 300 TWh elanvändning till 2045 och ett leveranssäkerhetsmål för elsystemet. Sedan tidigare finns målen om 50 procent effektivare energianvändning till 2030 jämfört med 2005 och att elproduktionens sammansättning år 2040 är 100 procent fossilfri.

Det övergripande klimatmålet innebär att Sverige senast år 2045 inte har några

nettoutsläpp av växthusgaser för att därefter uppnå negativa utsläpp, med etappmål 2030 och 2040.

Regeringens mål för samhällets anpassning till ett förändrat klimat är att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter.

Det finns även andra relevanta mål för verksamhetsområdet, t ex under generationsmålet i miljömålssystemet. I årsredovisningen redovisar vi information av väsentlig betydelse i förhållande till dessa mål.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Västra Götalands län har som målsättning att vara en fossiloberoende region till 2030. Det innebär att utsläppen av växthusgaser ska minska med 80 procent från 1990 års nivå till år 2030. Dessutom ska utsläppen av växthusgaser från västsvenskarnas konsumtion, oavsett var i världen de sker, minska med 30 procent jämfört med 2010.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Energi och klimat (42)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	12,5	12,2	11,6
Antal årsarbetskrafter kvinnor	5,6	5,1	5,2
Antal årsarbetskrafter män	6,9	7,1	6,5
Antal ärenden, inkomna och upprättade	232	244	393
Antal beslutade ärenden	247	310	436
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	2	3	4
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	16 494	15 268	14 426
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	-	829

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Vi har löpande ökat upp resurserna (årsarbetskrafter) vi lägger på energiomställningsarbetet, framför allt energiplanering och utökad nätkapacitet, men även Klimat 2030 (Rådet för industrins omställning och Kommunernas Klimatlöften).

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Antal inlämnade ansökningar under året inom Klimatklivet per 10 000 invånare (st.)	Sveriges klimatmål	Stöd till klimatinvesteringar	Naturvårdsverket ⁷	Finns ej	1,1	1,2	1,9

Antalet inkomna ansökningar är avhängigt antalet ansökningsomgångar, och antalet har varierat mellan åren. Vid vissa tillfällen har söktrycket varit högt då det gått lång tid sedan den senaste ansökningsomgången. Vid andra tillfällen har ansökningsomgången endast gällt laddinfrastruktur eller tankstationer för vätgas, vilket är en relativt omogen marknad.

Energi- och klimatstrategiskt arbete

Klimat 2030

Inom ramen för det energi- och klimatstrategiska arbetet "Klimat 2030 – Västra Götaland ställer om" har flera insatser genomförts tillsammans med Västra Götalandsregionen för att påskynda klimatarbetet.

Satsningen "Kommunernas klimatlöften" är ett erbjudande till länets kommuner att anta konkreta klimatåtgärder i form av klimatlöften. Under året påbörjades en ny omgång för genomförande under perioden 2024 – 2026. 48 kommuner har genom beslut i kommunstyrelsen utifrån 30 valbara löften antagit sammanlagt 812 stycken. Om alla löften genomförs så beräknas potentialen att minska utsläppen uppgå till 210 000 ton CO₂e, vilket är en stor effekt utifrån den rådighet kommunerna har. Stödinsatser i form av webinarier genomfördes under våren för vart och ett av de 30 löfterna och mer behovsanpassade insatser görs under hösten och kommande två år. Utifrån konceptet "Kommunernas klimatlöften" har det ettåriga projektet "Klimatlöftet företag" genomförts med avslutning i oktober. Initiativet riktade sig till små och medelstora företag i Västra Götaland som fick välja bland 28 klimatlöften. 92 företag antog totalt 619 löften och fick stöd för genomförande under projektledning av Västsvenska Handelskammaren och i samverkan med Klimat 2030 och Företagarna Västra Götaland. Under projektåret genomfördes stödwebinarier, fysiska träffar, studiebesök med mera. Under hösten analyseras resultat och erfarenheter av Klimatlöftet med syftet att lansera ett omarbetat koncept under 2025.

Rådet för industrins omställning Västra Götaland är en högnivågrupp bildad inom Klimat 2030 för strategiska diskussioner och påverkansarbete. Rådet leds av landshövdingen och regionstyrelsens ordförande och har 12 medlemmar från bland annat länets största utsläppare. Rådets sammansättning förnyas vartannat år, vilket skedde under 2024. Rådet som avgick gjorde under våren en bedömning av antal arbetstillfällen som står på spel om inte eltillgången i länet ökar, samt ordnade seminarium på Frihamnsdagarna. Det nya rådet startade i september och prioriterar påskyndad elektrifiering och gemensamma faktabaserade bedömningar.

⁷ Naturvårdsverkets ärendehanteringssystem

Övriga insatser

Inom Klimatklivet har det varit en utlysning vardera för publika vätgastankstationer och publika laddstationer. Inga anbud inkom för vätgas medan 89 anbud inkom för laddstationer i Västra Götaland. Det har också varit två ordinarie ansökningsomgångar för Klimatklivet då 65 respektive 40 ansökningar inkom. Totalt har Länsstyrelsen hanterat nästan 200 ansökningar inom Klimatklivet. Länsstyrelsen har genomfört flera egna informations-webinarier om Klimatklivet samt arrangerat en träff om hemmaladdning. Därtill har vi deltagit på diverse träffar inom länet, exempelvis inom biogas, transporter och lantbruk.

Vi har i samverkan med Västra Götalandsregionen och Svenska kraftnät arbetat inom samverkansarenan ACCEL (Accelererad elnätskapacitet i Västra Götaland), en gemensam plattform för dialog kring elnätsutbyggnaden i länet. Arbetet är långsiktigt och bland annat har vi tagit fram rapporten Framtidens elförsörjning i Västra Götaland. Därutöver har vi deltagit i dialoger i syfte att effektivisera arbetet med ledningsdragningar samt medverkat i processer kring kapacitetsåtgärder. Vi har även fortsatt jobba relationsbyggande och med ACCEL:s struktur.

Regeringsuppdraget ”Uppdrag att utveckla regional och lokal energiplanering” har genomförts och avslutats. Inom uppdraget har vi ägnat oss åt kunskapsinhämtning genom rapportstudier, hållit flertalet workshops och möten/avstämningar med ett stort antal myndigheter och andra aktörer. Vi har kontinuerligt analyserat och utvärderat resultaten av dessa och det har mynnat ut i ett antal åtgärdsförslag som presenteras i den färdiga rapporten; en regional handlingsplan för elektrifiering.

Inom Greppa Näringen har genomförts och redovisats 52 rådgivningar som direkt rör klimat eller energi. Det är i samma nivå som förra året. Sammanlagt har 522 rådgivningar genomförts och redovisats som direkt eller indirekt bidrar till minskad klimatpåverkan.

I alla nummer av tidningen Jordbiten, som skickas ut till dem som söker stöd inom landsbygdsprogrammet, finns artiklar som rör jordbruket och klimatpåverkan på olika sätt.

Länsstyrelsen deltar i Nätverket för Elektrifieringsomställning och fossilfri Energiförsörjning i Fyrbodalen – NEEF. Nätverkets syfte är utbyta erfarenheter, sprida information, höja kunskapen och öka samverkan och samordning kopplat till elektrifiering och energiomställning. I nätverket ingår även tjänstepersoner från kommunerna i Fyrbodalen, kommunägda energibolag, Västra Götalandsregionen, Energikontor Väst samt kommunalförbundet.

Vi har tillsammans med Länsstyrelsen i Värmlands län lämnat in projektansökan Potential för utbyggnad av vindkraft i Vänern till Energimyndigheten. Målsättningen med projektet är att ta fram ett regionalt planeringsunderlag som redovisar potentiella områden för utbyggnad av vindkraft i Vänern. Om projektet blir beviljat är ambitionen att kommuner och vindkraftsexploater ska kunna nyttja underlaget för att öka den hållbara energiproduktionen i länet.

Klimatanpassning

Länsstyrelsens kompetens och förmåga

Vi har gjort en ny klimat- och sårbarhetsanalys för länet och Länsstyrelsen. Analysen utgör ett underlag för myndighetens nästa handlingsplan för klimatanpassning. Analysen utgör också ett kunskapsunderlag för övrigt arbete med klimatanpassning och beredskap. I analysen belyser vi exempelvis mänskliga rättigheter, jämställdhet och folkhälsa i arbetet med klimatanpassning.

Vi har vidareutvecklat och uppdaterat analys av förorenade områden och miljöfarlig verksamhet med sårbarhet för naturolyckor i Västra Götalands län. Vi har också uppdaterat vår interna vägledning för tillsyn inom detta område. Detta har förbättrat förutsättningarna för att beakta klimatanpassningsperspektivet i prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet och förorenade områden.

Vi har stärkt förmågan att ta hänsyn till klimatanpassning i Länsstyrelsens upphandlingar. Detta har vi gjort genom uppdatering av den matris som ger vägledning kring i vilka typer av Länsstyrelsens upphandlingar som klimatanpassning kan behöva beaktas.

Stöd till kommuner och regionala aktörer

Vi bedömer att vi har bidragit till att utveckla kunskap och kommunernas arbete genom att:

- Tillsammans med SMHI och Folkhälsomyndigheten anordna en utbildning för kommuner om värmebölja och hur kommunen kan arbeta för att skydda barn i förskolan.
- Komplettera planeringsunderlaget för grön infrastruktur i översiktsplan med rådgivning om marina strandängar liksom kantzoner i limniska miljöer (vattendrag). Det material som tillkommit har ett fokus på klimatanpassning. För strandängarna handlar det om hur dessa kan behöva mer utrymme uppåt land då havet stiger. För kantzoner handlar det bland annat om hur vegetation kan skydda mot erosion.
- Uppdatera faktabladet om kusten kopplat till rapporten Stigande vatten - en handbok för fysisk planering i översvämningshotade områden.

Vi har utvecklat klimatanpassningsarbetet tillsammans med andra organisationer genom:

- Interreg-projektet Manabas Coast (Mainstreaming Nature Based Solutions through coastal systems) där vi testar olika naturbaserade lösningar för att skydda salta strandängar mot erosion. Åtgärdsplanerna för våra tre pilotområden är klara. Tillstånd och avtal med markägarna som behövs för att kunna bygga de naturbaserade erosionsskydden är klara. Vi har också utvecklat vår webbplats och gett ut två nyhetsbrev. De tre pilotområdena övervakas nu med drönare och Coast snap. Vi har även genomfört en fågelinventering.
- Deltagande i en nationell grupp med representanter från olika myndigheter. Gruppen har sammanställt en myndighetsgemensam översikt och stöd för att hantera stigande hav och översvämning i bebyggd miljö och vid planläggning. Översikten innehåller information om ansvarsfördelning, förutsättningar och vägledningar samt underlag om framtida extremnivåer.

Avvecklingen av anslaget för klimatanpassning har medfört en kraftig nedprioritering av

klimateffektiviseringsuppdraget. Både antal tjänster som arbetar med uppdraget och medel för att genomföra olika aktiviteter är avsevärt mindre än tidigare år. Detta har medfört färre och mindre insatser inom uppdraget. Framför allt har det påverkat kraften i det strategiska arbetet.

Resultatbedömning

En samlad bedömning för Länsstyrelsens arbete inom energi och klimat är att det finns utvecklingsbehov, men delar av det är gott.

Vi bedömer att Länsstyrelsens arbete med energi- och klimatstrategiska frågor är gott. Arbetet med kraftsamlingen "Klimat 2030" är ambitiöst och fokuserar på de områden vi bedömer är viktigast.

Vi bedömer att Länsstyrelsens arbete med klimatanpassning har utvecklingsbehov. Arbetet med klimatanpassning bedrivs framgångsrikt inom vissa verksamhetsområden, men vi saknar strategisk samordning och inriktning för arbetet. Utvecklingen är negativ, då den interna klimatanpassningsgruppen inom myndigheten avvecklats. Detta har försämrat förutsättningarna för intern samordning.

Kulturmiljö

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p7 Kulturmiljö	Länsstyrelseinstruktion

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamheten består av tillsyn och tillstånd enligt kulturmiljölagen och miljöbalken, samt prövning av kulturmiljöbidrag till vård, information, kunskapsuppbyggnad och tillgänglighetssatsningar. Kulturmiljöhänsyn tas till stor del i annan lagstiftning än i kulturmiljölagen. Samverkan genom dialog är ett viktigt verktyg för att främja, utveckla och förnya kulturmiljöarbetet i samverkan med länets aktörer.

Varje länsstyrelse har tagit fram en kulturmiljöstrategi där prioriteringar anges.

De fyra nationella kulturmiljömålen är:

- Ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas.
- Människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön.
- Ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser.
- En helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas tillvara i samhällsutvecklingen.

Kulturmiljöarbetet utgår också från fyra prioriterade miljö kvalitetsmål: God bebyggd miljö, Levande sjöar och vattendrag, Ett rikt odlingslandskap, Levande skogar.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Inom ramen för den regionala kulturmiljögruppen har det gemensamma ansvaret för olika beredskapsåtgärder uppmärksammas. En samverkan som resulterat i att länsstyrelsen medverkat i det regionala museinätverket och att museerna deltar i arbetet med att både informera fastighetsägare och montera de så kallade blå-vita sköldarna, det internationella kännetecknet för kulturegendom. Bland andra aktiviteter har även en konferens planerats till inledningen av 2025 för att uppmärka 50-årsjubileet av det Europeiska byggnadsvårdsåret 1975.

Från 2024 medverkar Länsstyrelsen som en part i Kulturarsakademin. Vårkonferensen hade fokus mot beredskapsfrågor och Forummötet under hösten, som genomfördes på Hammarkullens folkets hus, mot Hållbar platsutveckling och kulturarv.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Kulturmiljö (43)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	16,8	17,5	19,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	8,6	8,9	8,6
Antal årsarbetskrafter män	8,2	8,6	10,6
Antal ärenden, inkomna och upprättade	2 991	2 661	2 481
Antal beslutade ärenden	2 877	2 748	2 516
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	19	16	21
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	24 330	26 379	28 122
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	16 991	17 738	15 896

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Marginella förändringar, dock en trend med minskade årsarbetskrafter och verksamhetskostnader trots ökad ärendemängd.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	2024	2023	2022
Andel av länets skyddade bebyggelse (byggnadsminnen och kyrkobyggnader) som har tillsynats under året (procent) ¹	Främja ett hållbart samhälle med en mångfald av kulturmiljöer som bevaras, används och utvecklas	Länsstyrelsen har ansvar för det statliga kulturmiljöarbetet i länet	Platina, Bebyggelseregister ²	5%	0,49	0,1	0,29
Andel av kulturmiljöanslaget som har använts till regionala och kommunala kunskapsunderlag (procent) ³	Främja människors delaktighet i kulturmiljöarbetet och möjlighet att förstå och ta ansvar för kulturmiljön -Främja ett inkluderande samhälle med kulturmiljön som gemensam källa till kunskap, bildning och upplevelser	Förordning 2010:1121 om bidrag till förvaltning av värdefulla kulturmiljöer. 9§	Länsstyrelsernas handläggningsstöds ASK-Bidrag	10%	9,7	6	12,7

¹ Anges i % av länets bestånd av skyddad bebyggelse enligt Kulturmiljölagen (1988:950)

² Riksantikvarieämbetets Bebyggelseregister

³ Anges i % av länsstyrelsens utbetalningsram

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Andel av länets riksintressen som har aktualitetsprovats (procent) ¹	Främja en helhetssyn på förvaltningen av landskapet som innebär att kulturmiljön tas till vara i samhällsutvecklingen	Förordning (1998:896) om hushållning med mark- och vattenområden: §§ 2, 4	Platina, förteckning Riksintressen ²	10%	1,09	0	1,08

Kommentarer till resultatindikatorerna: I västra Götalands län finns enligt RAÄ:s Bebyggelseregister BBR 268 (anläggningar) byggnadsminnen enligt KML kap 3 och 746 (anläggningar) kyrkliga kulturminnen. Totalt finns det = 1014 skyddade anläggningar. Målvärdet 5 procent innebär att Länsstyrelsen ska utföra cirka 50 egen- eller anmälningsinitierade tillsynsbesök under ett verksamhetsår. Länsstyrelsen har under åren 2022, 2023 och 2024 inte kunnat prioritera egeninitierad tillsyn av länets skyddade bebyggelse. All tidsredovisad tillsyn av skyddad bebyggelse har i stort sett varit händelsestyrd och det har varit svårt att skilja ut anmälningsärendena. 2023 gjordes en byråmässig genomgång av samtliga byggnadsminnen och det finns en tillsynsplan för länets byggnadsminnen.

Aktualitetsprovning av riksintressen är en resurskrävande uppgift som kräver bred kompetens och förankring. Arbetet är har inte varit prioriterad med anledning av minskade resurser i årsarbetskrafter samtidigt som ordinarie ärendemängd ökat. Länet har dessutom ett ursprung i en sammanslagning av tre län vilket medfört att det är en mycket stor mängd, 184, riksintressen att hantera vilket försvårar hantering av en generell översyn.

Tvärsektoriell samverkan

Kulturmiljöfrågor hanteras inom ramarna för ett stort antal ärendetyper och lagrum. Samverkan mellan kulturmiljö och andra verksamhetsområden sker inom särskilt sammansatta tvärgrupper för fysisk planering/gestaltad livsmiljö, miljömålen/agenda 2030, energi- och livsmedelsproduktion. Ett större tvärsektoriellt ärende med koppling till de framtagna havsplanerna, har varit provningen av havsvindparken Poseidon som Länsstyrelsen föreslog att regeringen skulle lämna tillstånd till.

Tidplanen för den nationella planen för omprövning av moderna miljövillkor för vattenkraft (NAP) har flyttats fram. Pausen har nyttjats till fortsatt samverkan och kunskapsuppbyggnad av vattenanknutna kulturmiljöer. Kraftverksanläggningar i provningsgrupp Sävån har inventerats och värderats ur kulturmiljösynpunkt.

Civil beredskap

Länsstyrelsen har medverkat i tvärgruppen för civilt försvar och i krigsstaben. Länsstyrelsen har varit sammankallande i länsstyrelsernas gemensamma nätverk för arbetet med utmärkning och undanförsel av kulturegendom och medverkat i det nationella

¹ Anges i % av länets riksintressen

² Riksantikvarieämbetets förteckning av riksintressen för kulturmiljövård

Rådet för skydd av kulturarv samt i rådets beredningsgrupp. Samråd med Försvarsmakt och fastighetsägare genomfördes kring den kulturegendom som planerats att märkas ut och uppsättningen av de blå-vita skyltarna/sköldarna påbörjades. Arbetet med undanförelplaneringen pausade i avvaktan på resurser och vägledning.

Kulturlandskap och fornvård

Kulturresevat och vårdade fornlämningsmiljöer har till följd av ett förändrat klimat en förlängd vegetationssäsong och därmed behov av mer omfattande och frekventa vårdinsatser. Markvården bidrar till såväl biologisk mångfald som ökad tillgänglighet och är av stor betydelse för besöksmålsverksamheten. Årets vårdinsatser har varit mer tidskrävande och därmed resulterat i högre kostnader för underhåll av stigar, förstärkningar av parkeringar, slätter, röjningar och andra typer av vegetationsunderhåll.

Fornvården säkerställer förutsättningar för besöksmålsverksamhet och åtgärder för en förbättrad tillgänglighet bidrar till jämlikhet i levnadsvillkor och delaktighet för personer med funktionsnedsättning. Större arbeten har varit färdigställande av kompletterande tillgänglighetsåtgärder vid hållristningslokalerna Aspeberget och Litsleby inom Tanums världsarvsområde. Ett annat viktigt arbete som färdigställts är restaureringen av Varnhems klosterruin, som även förbättrat tillgängligheten till och informationen om ruinen.

Arkeologi och fornlämningar

Inflödet av arkeologiärenden har varit något högre än under föregående år. Ärenden med påverkan på bostads- och energiförsörjningen samt byggande av infrastruktur har prioriterats. Större arkeologiärenden har bland annat varit planeringen inför byggnation av nya slussleder i Göta älv samt utredningar inför ny järnväg Göteborg-Borås.

Särskilt vid större linjeprojekt i urbana miljöer, kan det vara omöjligt att vid anbudsfordrandet fastställa den totala arkeologiska undersökningskostnaden. Beslut med en fast och en rörlig kostnadsdel har därför blivit vanligare, men regelverk och vägledning för länsstyrelsernas ansvar och tillsyn har inte hängt med. De rörliga kostnaderna för arkeologin i samband med den pågående byggnationen av Västlänken i Göteborg är exempel på kostnader som kommit att bli omfattande.

Kostnaderna för arkeologiska undersökningar kan bli höga. Det är viktigt att Länsstyrelsens beslut leder till så stor kulturmiljönytta som möjligt och att ny kunskap om vårt förflutna genereras. Arbetet med länets uppdragsarkeologiska handlingsprogram har fortsatt med workshops och framtagande av kunskapsunderlag för äldre och yngre stenålder, metalltida bebyggelse och maritima fornlämningar.

I samband med att Skogsstyrelsen förändrade sin ärendehantering 2019, har antalet tillstånd till ingrepp i fornlämning i samband med föryngringsavverkningar minskat. Länsstyrelsen har genomfört en GIS-analys där 14 län deltog. Analysen visade en tydlig trend där antalet inkommande ansökningar om föryngringsavverkningar minskade betydligt. År 2015 hanterade länen 93 procent av alla avverkningar inom 30 meter från en fornlämning, medan siffran sjunkit till 37 procent år 2023. Det är därför rimligt att anta att antalet planteringar utan tillstånd till ingrepp i fornlämning ökat avsevärt. Detta innebär att fornlämningar riskerar att skadas och att markägare kan göra sig skyldiga till fornlämningsbrott.

Det byggda kulturarvet

Bebyggelse har ett svagare generellt skydd än fornlämningar och kommunerna skyddar allt färre byggnader genom detaljplaner. Det finns därför ett ökat behov av säkerställande genom byggnadsminnesförklaringar, men Länsstyrelsens möjligheter till utredning och vårdinsatser är begränsande. Länsstyrelsen har beslutat om två nya byggnadsminnen, en hantverksgård från 1800-talet i Lidköping och en äldre, agrarhistorisk intressant gårdsmiljö i Tranemo kommun.

Kulturmiljöanslaget har en stor betydelse för Länsstyrelsens möjligheter att skydda och bidra till vården av länets mest värdefulla bebyggelse. Större bidrag har riktats till den byggnadsminnesförklarade repslagarbanan/arbetslivsmuseet i Älvängen, Ale kommun. Större bidrag har även riktats till byggnadsminnena Palmhuset, Kvibergs kaserner och kv. Korpralen i Göteborg.

Samtidigt som både byggnadsminnesförklaringar och stöd till den mest värdefulla, skyddade bebyggelsen ofta är avgörande, finns det en inlåsningseffekt i lagstiftningens utformning och anslaget begränsning. Det är svårt att utvidga den skyddade bebyggelsen till att omfatta fler kategorier, särskilt av industrisamhällets komplexa bebyggelsearv.

Länsstyrelsens arbete med det kyrkliga kulturarvet är omfattande och under de senaste 5 åren har antalet ärenden ökat med 50 procent. Det råder samtidigt osäkerhet kring tillämpningen av lagstiftningen särskilt vad gäller begravningsplatserna. Under hösten fattade Högsta förvaltningsdomstolen beslut i två ärenden varav det ena gällde begravningsplatser i Västra Götalands län som kan få prejudicerande konsekvenser. Domarna behöver analyseras, men rimligen finns det behov av att förnya föreskrift och vägledning. Preliminärt pekar domsluten mot ökade krav på lagprovning inom begravningsplatser. Länsstyrelsens ansvar att säkerställa kulturhistoriska värden ökar, men handläggningen kommer också bli mer resurskrävande.

Genom ökade krav gällande brandskydd och säkra utrymningsvägar, har beslut som fattas av den lokala räddningstjänsten med krav på ombyggnationer och ändringar blivit en fråga i relation till kulturmiljölagens krav på bevarande. Även när det gäller detta område finns behov av tydligare vägledning. Kulturmiljölagen har skärpts vad gäller begravningsplatsernas gröna kulturarv som också ofta omfattas av biotopskyddet i miljöbalken. Genom spridningen av almsjukan behöver gamla träd ersättas, med dessa kan också utgöra viktiga biotoper för den biologiska mångfalden.

Resultatbedömning

I förhållande till kulturmiljöverksamhetens mål, uppdrag och förutsättningar är det sammanvägda resultatet gott.

Målen för kulturmiljövården förutsätter komplexa, tvärsektoriella dialog- och samrådsprocesser med många parter. Det finns fortsatt långsiktiga behov att utveckla det strategiska arbetet inom kulturmiljöområdet, men också att stärka det utåtriktade arbetet och inrättandet av nya byggnadsminnen. Länsstyrelsen har lyckats hålla fastställda handläggningstider inom givna ramar, men såväl den förebyggande som den uppföljande och egeninitierade tillsynen av såväl fornlämningar som den skyddade bebyggelsen är eftersatt.

Samhällsskydd och beredskap

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p8 Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Länsstyrelseinstruktion
7§ Geografiskt områdesansvar m.m.	Länsstyrelseinstruktion
7 a § Civilområdesansvar, utsedda länsstyrelser	Länsstyrelseinstruktion
7 b § Beredskapsmyndighet	Länsstyrelseinstruktion
Hur medel för att förstärka arbetet med civilt försvar har använts (Fö2023/00751)	Övriga uppdrag
1B3 Redovisa arbetet med civilområdena	Regleringsbrev
1E1 Redovisa utvärdering av det egna informations-säkerhetsarbetet	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Verksamhetsområdet omfattar skydd mot olyckor, krisberedskap och civilt försvar. Nedanstående punkter sammanfattar de viktigaste uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska genom sitt geografiska områdesansvar:

- Vara sammanhållande inom krisberedskapen före, under och efter en kris inom sitt geografiska ansvarsområde och verka för en gemensam inriktning och vidta nödvändiga åtgärder.
- Vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet i händelse av höjd beredskap. Detta innefattar bland annat att samordna de civila försvarsåtgärderna och verka för att sådan verksamhet, hos civila myndigheter och andra civila organ som har betydelse för försvarsansträngningarna, bedrivs med enhetlig inriktning. Vidare ska länsstyrelserna i samråd med Försvarsmakten och med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att det civila och det militära försvaret samordnas.
- I samråd med den länsstyrelse som är civilområdesansvarig verka för att länets tillgångar fördelas och utnyttjas så att försvarsansträngningarna främjas.
- Ansvara för räddningstjänst och sanering efter utsläpp av radioaktiva ämnen från kärnteknisk anläggning.
- Ansvara för att ständigt ha en tjänsteman i beredskap och en förmåga att snabbt upprätta en krisledningsorganisation och vid behov en krigsorganisation.
- Ansvara för uppföljning av kommunernas arbete med krisberedskap och civilt försvar.
- Ansvara för att bevaka riskhänsyn i samhällsplaneringen.
- Hantera uppdrag enligt Sevesolagen.

Uppgifter för civilområdesansvariga länsstyrelser är att:

Verka för länsöverskridande samordning av länsstyrelsernas planering och förberedelser, samt utgöra en gemensam funktion för stöd till länsstyrelsernas hantering av uppkomna fredstida kriser. Civilområdesansvarig länsstyrelse får även under vissa omständigheter ta över ansvaret för kommunal räddningstjänst.

Samordna planeringen inför höjd beredskap med statliga myndigheter och Försvarsmakten, stödja länsstyrelsernas planering och förberedelser inom respektive län, samt samordna civila aspekter av planering för värdlandsstöd.

Under höjd beredskap verka för att största möjliga försvarseffekt uppnås genom att samordna åtgärderna inom det civila försvaret. Civilområdet ska samråda med Försvarsmakten, ge länsstyrelserna vägledning i fråga om prioriteringar samt hålla regeringen informerad. Civilområdet ska under höjd beredskap också samordna den civila delen av värdlandsstödet.

Målet för samhällets totalförsvaret är att ha förmåga att försvara Sverige mot väpnat angrepp och värna vår säkerhet, frihet, självständighet och handlingsfrihet.

Målet för Seveso-tillsynen är att förebygga och begränsa följderna av allvarliga kemikalieolyckor samt att säkerställa en nödvändig skyddsnivå ur miljö- och säkerhetssynpunkt. Att säkerställa att den kommunala räddningstjänsten har kunskap, bemanning och beredskap för Seveso-olyckor är också en viktig målsättning.

Målet för skydd mot olyckor är att, med hänsyn till de lokala förhållandena, i hela landet ge människors liv, hälsa, egendom och miljö ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Målen för samhällets krisberedskap är att:

- Minska risken för olyckor och kriser som hotar vår säkerhet.
- Värna människors liv och hälsa samt grundläggande värden som demokrati, rättssäkerhet och mänskliga fri- och rättigheter genom att upprätthålla samhällsviktig verksamhet och hindra eller begränsa skador på egendom och miljö när olyckor och krissituationer inträffar.

Mål för det civila försvaret är att ha förmåga att:

- Värna civilbefolkningen.
- Säkerställa de viktigaste samhällsfunktionerna.
- Upprätthålla en nödvändig försörjning.
- Bidra till det militära försvarets förmåga vid väpnat angrepp eller krig i vår omvärld.
- Upprätthålla samhällets motståndskraft mot externa påtryckningar och bidra till att stärka försvarsviljan.
- Bidra till att stärka samhällets förmåga att förebygga och hantera svåra påfrestningar på samhället i fred.
- Bidra till förmågan att delta i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser med tillgängliga resurser.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsens ledning har identifierat tre prioriteringar varav civilt försvar är ett. Med civilt försvar menas att vi skapar förutsättningar för robusta och hållbara samhällsfunktioner i hela länet. Vi planerar för att tillsammans med länets aktörer kunna samordna och leda arbetet, vilket leder till en förmåga att möta såväl fredstida kriser som höjd beredskap och krig. Genom ett gemensamt och samordnat arbete inom Länsstyrelsen

skapar vi förmågan att upprätthålla vår verksamhet under samhällsstörningar och höjd beredskap.

Länsstyrelsen har specifikt arbetat med att:

- Besluta, utbilda och öva Länsstyrelsens krigsstab
- Tillsammans med länets aktörer utbilda och öva militärt värdlandsstöd
- Besluta om en ny organisation med en avdelning för civilt försvar och beredskap
- Vidareutveckla Länsstyrelsens kontinuitetshantering och informationssäkerhet

I den regionala jämställdhetsstrategin har Länsstyrelsen pekat ut jämställdhetsintegrering i den civila beredskapen som ett fokusområde.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Samhällsskydd och beredskap (45–46)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	63,0	37,4	35,3
Antal årsarbetskrafter kvinnor	26,3	20,5	19,3
Antal årsarbetskrafter män	36,7	16,8	16,0
Antal ärenden, inkomna och upprättade	770	722	753
Antal beslutade ärenden	700	711	765
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	8	18	9
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	160 804	68 966	70 552
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	-	200	700

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Ökningar både inom personal och verksamhetskostnader kan härledas till en ökning av insatser inom verksamheten. Vi har fullbemannat vårt CIVO-kansli, haft en stor övning/utbildning för vår krigsorganisation och även så har nationella IT-förvaltning ökat mycket inom civilt försvar.

Länsstyrelsen som beredskapsmyndighet

Länsstyrelsen har genomfört en risk och sårbarhetsanalys., vilket används som ett planeringsunderlag för att skapa goda förutsättningar och ökad kunskap i en robust och motståndskraftig samhällsplanering och en god förmåga att hantera våra uppgifter under fredstida krissituationer och höjd beredskap. Utifrån analysen har länsstyrelsen gjort en risk och sårbarhetsbedömning enligt förordning (2022:524).

I rollen som beredskapsmyndighet har länsstyrelsens avdelningar och enheter genomfört kontinuitetsplanering och sammanställt en rapport med förslag på åtgärder och aktiviteter för fortsatt utveckling och beslutat om en policy för kontinuitetshantering. Länsstyrelsen

har en Tjänsteman i beredskap, kommunikatör i beredskap och chef i beredskap, med tillhörande instruktioner. Detta gör oss till en handlingskraftig myndighet. För att bemöta den ökade hotbilden så har vi även bemannat, utbildat och övat vår krigsstab. Krigsstaben skapar förutsättningar för att vara länets högsta civila totalförsvarsmyndighet.

Länsstyrelsen rapporterade den årliga förmågebedömningen enligt (Fö2023/00751). Underlaget är säkerhetsskyddsklassificerat och sekretessbelagt och har skickats till Myndigheten för Samhällsskydd och Beredskap och Regeringskansliet.

Geografiskt områdesansvar och civil beredskap

Inom ramen för länsstyrelsens geografiska områdesansvar har länsstyrelsen genomfört samverkansmöten med frivilliga försvarsorganisationer, privata aktörer inom livsmedelsförsörjningskedjan, fyra träffar med länets regionala råd och en årlig gränssamverkan enligt Nordred-avtalet. Träffarna har skapat goda relationer och förutsättningar för effektiv hantering av händelser. Vidare har länsstyrelsen genomfört sju övningar och minst 12 delregionala träffar/utbildningar med och för aktörer i länet. Dessa kunskapshöjande insatser har lett till ökad aktörförståelse, förmåga till ledning och prioritering under en händelsehantering i länet och till nya rutiner och arbetssätt. Detta noterades även i de utvärderingsenkäter som skickades ut under vårens kommunala delregionala träffar om värdlandsstöd och höstens delregionala träffar om kommunernas hälso-, sjukvård och socialtjänsts beredskap, där 97 procent respektive 90 procent svarade att träffen hade mycket eller ganska bra värde för aktörens fortsatta arbete.

Sevesotillsyn

Länsstyrelsen har genomfört Sevesotillsyn enligt tillsynsplan för Seveso och granskat Sevesoärenden som lämnats in till tillsynsmyndigheten. Vid Sevesotillsyn har vi tagit upp frågor kring nödlägesplanering enligt ett nationellt tillsynsprojekt inom Seveso och vi har följt upp berörda verksamheters utredningar och åtgärder efter inträffade incidenter. Våra tillsynshandläggare har medverkat som observatörer vid flera övningar där verksamheternas och kommunens plan övats i samverkan med räddningstjänsten och berörda Sevesoverksamheter. Vi har arbetat vidare med en tillsynsinsats med inriktning på kommunens skyldighet att lämna Sevesoinformation till allmänheten. Vi samverkar kring Sevesofrågor internt, lokalt, regionalt och nationellt och medverkar under hösten i utveckling av nationell e-tjänst för Sevesoärenden.

Civilområdesansvar (inklusive regleringsbrevsuppdrag 1B3)

Som civilområdesansvarig länsstyrelse har vi ett högre geografiskt områdesansvar och är högsta civila totalförsvarsmyndighet inom vårt civilområde. Inför och vid höjd beredskap ska vi bland annat samordna de civila försvarsåtgärderna och den civila delen av värdlandsstödet samt verka för att det civila och militära försvaret samordnas. Vid höjd beredskap ansvarar vi för att en samlad lägesbild sammanställs och att regeringen hålls informerad om händelseutvecklingen. Vi ska även ge länsstyrelserna inom civilområdet vägledning i fråga om inriktning och prioritering. Vid fredstida kriser ska vi som civilområdesansvarig länsstyrelse ha förmåga att stödja ingående länsstyrelser och kan också ta över ansvaret för kommunal räddningstjänst.

I syfte att främja en aktörsgemensam och sammanhängande totalförsvarsplanering på högre regional nivå har samverkansformer mellan aktörerna i Västra civilområdet etablerats under 2024. Ett civilområdesråd som syftar till att inrikta och prioritera det gemensamma planeringsarbetet för civilt försvar och fredstida länsöverskridande krissituationer har etablerats. Likaså har ett totalförsvarsråd, som syftar till att inrikta och prioritera det gemensamma totalförsvarsplaneringsarbetet för totalförsvaret inom Västra civilområdet etablerats.

Vidare har Kansliet för Västra civilområdet utvecklat förmåga att ta emot, sammanställa och delge information, samt verka inom den nya strukturen genom högre regional ledningsträning. Civilområdeskansliet har bemannat arbetsgrupper inom alla sektorer och andra områden för att verka för att totalförsvaret har en enhetlig inriktning. I Västra civilområdet har planverk för beredskapsplanering på högre regional nivå tagits fram vilken beslutas 2025 för att inrikta och samordna planeringen av det civila försvaret. Planverk för att ta över ansvar för kommunal räddningstjänst har beslutats på högre regional nivå. En plan har fastställts för att utgöra en gemensam funktion för hantering av en fredstida krissituation i syfte att kunna stödja länsstyrelserna inom civilområdet.

Som civilområdesansvarig länsstyrelse har vi utvecklat principer för civilområdeskansliets krigsorganisation för att ha förmåga att ta initiativ till samordning mellan myndigheter och Västra militärregionen. Året har präglats av Sveriges medlemskap i Nato. Natomedlemskapet har bidragit till skapandet av strukturer för värdlandsstöd och tillhörande planläggning. I kompetenshöjande syfte har Natodelegationen besökts och ett möte genomförts med resilienskommittén.

Arbetet med inrättandet av civilområden har fortsatt med högt tempo. Kanslierna har ökat i bemanning från sju medarbetare till elva. Stort fokus har varit på att etablera samverkansstrukturer och former på nationell, högre regional och regional nivå. Arbetet har i stora delar påverkats av nationella utmaningar gällande etablering av ny beredskapsstruktur där ansvar, roller och mandat legat i fokus för beredskapsmyndigheterna. Hur den högre regionala nivån förhåller sig till sektorer och den regionala nivån är ett område som kräver fortsatt utveckling. Arbetet med att stärka kansliets förmåga att verka inom krigsorganisation har påbörjats men kräver fortsatt stort fokus under kommande period. Vi behöver även fortsättningsvis utveckla och stärka vår förmåga att analysera och sammanställa en samlad lägesbild för vårt civilområde.

Informationssäkerhetsarbetet (inklusive regleringsbrevsuppdrag 1E1)

Enligt regleringsbrevsuppdraget har Länsstyrelsen utfört en mognadsutredning med MSB:s kontrollverktyg, "Cybersäkerhetskollen 2024", där "Infosäkkollen" genomförts på länets förmåga och "IT-säkerhetskollen" genomförts centralt. Första Infosäkkollen genomfördes 2021, uppföljningskontrollen genomfördes 2023. IT-säkerhetskollen lades till i kontrollverktyget 2024 vilket ändrat beteckningen för verktyget till "Cybersäkerhetskollen". Kontrollen samt resultat från Länsstyrelsens arbete utifrån ISO2700 standarderna visade utvecklingsbehov i det systematiska och riskbaserade arbete och bekräftade tidigare identifierade områden, där utbildning och processutveckling bör prioriteras.

Även Länsstyrelsens krigsstabsövning vecka 45 tydliggjorde utvecklingsbehov;

Länsstyrelsens informationssäkerhetsarbete måste stärkas i en tid där nya legala krav och ett allvarligt omvärldsläge kräver robusta strukturer och processer för att skapa nödvändiga förutsättningar för att även kunna hantera information korrekt och säker under höjd och högsta beredskap.

Arbetet med informationssäkerhet förstärktes i början på T2. Länsstyrelsens informationssäkerhetssamordnare tillsattes i maj. Tjänsten hade varit vakant sedan halvårsskiftet 2023. I augusti återupptog arbetsgruppen för Informationssäkerhet och Dataskydd sitt arbete. Under T3 har informationssäkerhetssamordnaren riktat sitt stöd till verksamheten utifrån identifierade utvecklingsbehov. Ett förstärkt samarbete med verksamhetsstödfunktioner, Safir och samordnarnätverket är igång för att hantera risker i upphandlingar.

Resultatbedömning

Den samlade bedömningen av uppnått resultat är gott. Med några identifierade utvecklingsbehov och några med utmärkt resultat.

Arbetet inom ramen för länsstyrelsens geografiska områdesansvar och utvecklingen av civil beredskap bedöms vara god med positiv utveckling. Arbetet med att samverka, utbilda, utveckla och öva aktörer i länet har utvecklats.

Arbetet med länsstyrelsens förmåga som beredskapsmyndighet har utvecklats. Framför allt i förhållande till utveckling av krigsorganisation då myndighetens krigsstabsverksamhet har tagit steg framåt, såsom utbildning och övning. Det finns fortsatta utvecklingsbehov i arbetet kontinuitetshantering. Däremot är länsstyrelsens förmåga som krisledningsmyndighet utmärkt, med bemannad tjänsteman, chef och kommunikatör i beredskap.

Resultatet av arbetet med utveckling av civilområdesansvar bedöms vara gott med fortsatta utvecklingsbehov.

Resultatet av arbetet med informationssäkerhet bedöms vara gott med fortsatta utvecklingsbehov.

Resultatet vad gäller Sevesotillsynen bedöms i huvudsak vara gott.

Naturvård och miljöskydd

Avsnittet innehåller redovisningar och åiterrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Länsstyrelseinstruktion
6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Länsstyrelseinstruktion
14§ Miljöprövningsdelegation	Länsstyrelseinstruktion
15§ Vattendelegation	Länsstyrelseinstruktion
1A3 Dricksvatten enligt EU-direktiv	Regleringsbrev
1A4 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Regleringsbrev
1A5 Föreordnade områden inkl. PFAS	Regleringsbrev
1A6 Användande av kunskapsunderlag om kulturmiljö för översyn av miljö kvalitetsnormer inom NAP	Regleringsbrev
1B4 Tillämpning och avvägning av 3 kap. miljöbalken i beslut om skyddade områden	Regleringsbrev
1B5 Redovisa bedömning av kriterier kraftigt modifierade eller konstgjorda vatten	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D. Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Samordna det regionala miljömålsarbetet, utarbeta åtgärdsprogram samt följa upp och redovisa det regionala läget för miljömålen. De ska också utarbeta miljöövervakningsprogram och genomföra miljöövervakning.
- Samordna och stimulera arbetet med de nationella friluftslivsmålen samt samordna, stimulera och lämna bidrag till lokala vattenvårdsprojekt.
- Skydda områden och arter genom bland annat beslut om områdesskydd samt utarbetande av förvaltningsplaner och åtgärdsprogram.
- Bevara och förvalta naturvärden i skyddade områden.
- Besluta om tillstånd och dispenser för naturskydd, skydd för djur och växtarter, terrängkörning och vilthägn samt ansvara för samråd enligt 12 kap 6 § miljöbalken.
- Ansvara för prövning och tillsyn av vattenverksamhet och markavvattning.
- Samordna vattenförvaltningsarbetet genom de fem vattenmyndigheterna.
- Ansvara för samråd, yttranden och tillstånd för mineralfyndigheter, miljöfarlig verksamhet, kemiska produkter och avfall.
- Planera och genomföra tillsyn och ansvara för regional samordning och tillsynsvägledning samt vidareförmedling av statliga bidrag.
- Samordna, följa upp och utvärdera kommunernas tillsynsverksamhet inom miljö- och hälsoskydd.

- Kartlägga, undersöka, utreda och riskklassa förorenade områden.
- Genomföra restaurering av försurade, näringsrika och värdefulla vatten.

Generationsmålet är det övergripande målet för miljöpolitiken och beskriver att vi till nästa generation ska lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att orsaka ökade miljö- och hälsoproblem utanför Sveriges gränser. De 16 miljö kvalitetsmålen beskriver det tillstånd i den svenska miljön som miljöarbetet ska leda till.

Utöver miljömålen och dess preciseringar är nedanstående nationella mål av väsentlig betydelse för länsstyrelsernas miljöarbete:

- Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken.
- Tillsyn ska ske i sådan omfattning att den bidrar till att regelefterlevnaden överlag är god och att alla inkommande ärenden handläggs med tillfredsställande kvalitet.
- En effektiv och enhetlig miljötillsyn är avgörande för att säkerställa att en hållbar utveckling främjas som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö.
- Tillsynsvägledande myndigheter ska aktivt verka för samordning och samverkan i frågor om tillsynsvägledning. Länsstyrelserna ska ge tillsynsvägledning i länet.
- Det övergripande målet för friluftslivspolitikerna är att stödja människors möjligheter att vistas i naturen och utöva friluftsliv med allemansrätten som grund.
- Samtliga omprövningar av vattenkraft ska genomföras fram till 2042.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen tre prioriterade områden - grön omställning, demokrati och civilt försvar genomsyrar arbetssätten i verksamheten. Till exempel har införandet av ett nytt system för ärendeprioritering, satsningar på tvärssektoriella beredningsgrupper och målmedveten kompetensutveckling bidragit till att effektivisera prövningsprocesserna. Detta arbetssätt används bland annat inom områden som havsbaserad vindkraft, solcellsanläggningar och vattenbruk, men också i arbetet med älgförvaltning och inom friluftsuppdraget.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50-58)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	250,7	251,4	254,1
Antal årsarbetskrafter kvinnor	162,3	163,2	163,9
Antal årsarbetskrafter män	88,4	88,2	90,2
Antal ärenden, inkomna och upprättade	9 037	8 839	8 979
Antal beslutade ärenden	8 512	8 780	8 768
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	319	257	233

Nyckeltal: Naturvård och miljöskydd (50–58)	2024	2023	2022
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	376 759	387 550	416 224
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	69 110	96 852	118 446

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Antalet årsarbetskrafter har sjunkit med 3,4 de senaste tre åren på grund av minskad finansiering av ramverksamhet.

Antalet inkomna ärenden har ökat med 198 ärenden jämfört med förra året. Trots löpande effektiviseringar leder det till att mängden ej beslutade ärenden och gamla ärenden ökar.

Nyckeltalet "lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningar (tkr)" har minskat från 96 852 tkr för 2023 till 69 110 tkr. Detta beror bland annat på fortsatt minskande bidrag till kommunala naturvårdssatsningar (LONA) där inga nya projekt beviljas. För delprojekt LONA-våtmarker har utbetalningar tvärtom ökat med drygt två miljoner kronor. Det har betalats ut mindre bidrag till LOVA-projekt (lokala åtgärder för att förbättra havs- och vattenmiljön). Detta på grund av att fler projekt återbetalat medel än vad som var förväntat, orsakerna till detta är bland annat att projekt blivit billigare än planerat samt att bemyndiganderamen är belastad så att längre förlängningar (fleråriga) inte har kunnat beviljats. Rörande nya fleråriga projektansökningar inom LOVA har även vissa av dessa inte kunnat beviljats på grund av hög belastning av bemyndiganderamen. Utbetalningarna till kommuner för nödvattenåtgärder har ökat med en dryg miljon kronor.

Kostnaden hos våra huvudmän har varit mindre för främst åtgärder av förorenade områden jämfört med 2023 och därmed mindre bidrag betalats ut. Att omfattningen skiftar, vilket den kan göra över åren, beror på att åtgärder av förorenade områden genomgår olika faser som är mer eller mindre kostsamma. Delar av pågående åtgärder har varit i faser som varit mindre kostsamma än pågående åtgärder var under 2023. Inga utbetalningar för naturnära jobb har gjorts vilket är en minskning med drygt fyra miljoner kronor jämfört med 2023.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Mål-värde	2024	2023	2022
Antal miljöfarliga verksamheter där ursprungstillståndet är från Miljöskyddslagen (st.)	Alla miljöfarliga verksamheter med tillstånd enligt Miljöskyddslagen ska vara omprövade enligt Miljöbalken	Miljöprövning	NikITA ¹	0	144	166	47

¹ Ärendesystem, Länsstyrelsen

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Areal strikt skyddad natur (nationalparker (NP), naturreservat (NR), naturvårdsavtal (NVA), biotopskyddsområden (BSO)) (ha)	Levande sjöar och vattendrag, Hav i balans samt levande kust och skärgård, Myllrande våtmarker, Levande skogar, Ett rikt odlingslandskap, Storslagen fjällmiljö, Ett rikt växt- och djurliv	Verka för att miljömålen nås (6§ länsstyrelseinstruktionen)	NVR (Naturvårdsregistret) ¹	-	210 176	207 885	205 178

Kommentar till resultatindikatorerna: Länsstyrelsen fattade beslut om en förhållandevis stor areal skogsmark. Det ställdes höga krav på att få ut beslut som kopplade till RRF-medel (EU:s fond för återhämtning efter pandemin). Detta innebar att flera delbeslut om naturreservat fattades. Under kommande år kommer länsstyrelsen att gå vidare och fatta kompletterande reservatsbeslut i dessa områden.

Eftersom antalet överklagade beslut med dom i högre instans är förhållandevis lågt liksom antalet ändrade beslut får enskilda ärenden stort genomslag i statistiken vilket gör att förändringen mellan åren kan framstå som hög. Vi har analyserat alla ändringar för att dra lärdom och vidtar åtgärder om vi ser kvalitetsbrister eller bestående ökning i andelen ändrade beslut. I år liksom tidigare år utgörs ändringarna till allra största delen av ändringar i en mindre andel av de villkor som meddelats i tillståndsärenden vilket innebär att besluten står sig i huvudsak.

3§ p9 Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd

Den gröna omställningen har präglat arbetet. Länsstyrelsen har agerat möjliggörare för förnybar energi i form av att vi har tillstyrkt två havsbaserade vindkraftparker avseende 5,5 TWh (Poseidon) och 12 TWh (Mareld). Ytterligare en havsvindkraftpark är under beredning (Västvind 4 TWh). Vi har även fattat beslut i tre landbaserade vindkraftparker varav en fick tillstånd, ett ärende avskrevs och ett ärende avslogs. Vi har fattat beslut i tre frivilliga tillstånd för solceller. Antalet frivilliga tillstånd ökar ständigt och vi har haft åtta samråd som ännu inte kommit in med ansökan.

Vi har arbetat i en särskild projektorganisation med teambaserat arbetssätt i beredningen av havsbaserade vindkraftparker och för prövningen av batterifabriken i Mariestad. Arbetet med prövningen av solceller sker i två spår, dels via frivilliga tillståndsprövningar, dels via samråd enligt 12 kap 6§ miljöbalken. I arbetet med solceller har vi tagit fram en strategi i syfte att underlätta för nya etableringar genom kommunikation, arbetssätt och kunskap

¹ Utdrag från Naturvårdsverkets system

kring rättstillämpning. Vi har godkänt 1696 MW.

Prövningen av miljöfarlig verksamhet går bra, mediantiden från inkommen ansökan till beslut är knappt åtta månader. Länsstyrelsen har redan för nästan två år sedan implementerat flera av de nyheter som gäller i lagstiftningen från den 1 januari, till exempel: om tidplaner och förenklat underlag för en liten miljökonsekvensbeskrivning.

Två uppseglade miljöproblem är mellanlagring av litiumbatterier och hantering av förorenade massor. Mellanlagringen av batterier i sig är inte tillståndspliktig utan ingår ofta i annan avfallsverksamhet. Vid yttre påverkan eller stötar så kan batterierna börja brinna och branden är mycket svårsläckt. Detta hände i Trollhättan under hösten med stor samhällspåverkan som följd.

Hantering av förorenade massor sker ofta i täkter eller som utfyllnad av ojämnheter i naturen som till exempel vid raviner. Länsstyrelsen har länge av resursskäl tvingats avstå från regelbunden täktillsyn, detta behöver nu högprioriteras på bekostnad av annan tillsyn av miljöfarlig verksamhet.

Vi har inventerat de områden i länet (cirka 2000 objekt) som är kopplade till verksamheter där högflourerade ämnen (PFAS) kan förekomma och har initierat arbetet med att göra en mer djupgående analys av PFAS-förekomsterna på dessa platser samt även genomfört verifierande provtagningar.

Vi har prioriterat ärenden kopplade till grön omställning med konsekvensen att andra ärenden har fått längre handläggningstid. Ärendena har prioriterats både vad gäller handläggningstider och kvalitativ tid för vägledning och hantering av strategiska frågor kopplade till verksamhetsområdet. Vad gäller anmälningsärenden är måluppfyllelsen när det gäller handläggningstid sämre än förra året. Resurserna för att genomföra proaktiva tillsynsinsatser har också minskat kraftigt. Länsstyrelsen har dock tillsammans med andra myndigheter genomfört särskilda informationsinsatser som har riktats mot politiker, beslutsfattare och inspektörer för att öka medvetenheten om att arbeta systematiskt mot avfallsbrottslighet.

Vi har kraftsamlat med fokus på skogliga, marina och limniska miljöer samt reservat kopplade till Sveriges återhämtningsplan inom EU:s återhämtningsfacilitet (RRF-medel). Vi har bildat ett förvaltningsråd för marina miljöer i Västerhavet och haft arbetsmöten. Vi har fattat beslut om naturreservat i samtliga områden kopplade till RRF-medel och totalt har vi lyckats fatta beslut om naturreservat i 14 områden. Inom våtmarksarbetet har vi genomfört återvätning av 10 våtmarker och restaurering av drygt 50 rikkärr. Vi genomför även en förstudie kring återvätning av dikade torvrika jordbruksmarker. Projekt som korallrevsrestaurering, restaurering av ängs- och betesmarker, naturvårdsbränning, grön infrastruktur för träd, lokal innovation och hållbar omställning samt klimatanpassningsåtgärder mot kusterosion har fortsatt genom finansiering från EU-Life eller Interreg-projektet.

De tio friluftslivsmålen har stärkts genom kommunikation både internt och externt, genom regionalt friluftsråd, nyhetsbrev, sociala medier och en tankesmedja för friluftslivsfrågor.

Med minskade skötselanslag har vi dock fått tvingats prioritera kraftigt i vilka skötsel- och restaureringsinsatser vi kan göra inom våra skyddade områden samt avstå från större investeringar. Vi har också fått begränsa öppettider och utbud vid våra Naturum Koster

och Hornborgasjön. Inga nya LONA-ordinarieprojekt beviljades 2024, men vi har granskat 45 slutrapporter och 59 verksamhetsrapporter samt har 70 pågående projekt som fortsätter kommande år. Satsningen LONA-våtmark fick dock medel och därmed beviljade vi 15 nya projekt. Inom LONA-våtmark har vi granskat 18 slutrapporter, 15 verksamhetsrapporter och har 30 pågående våtmarksprojekt som fortsätter kommande år.

Vi har fortsatt arbeta för helhetssyn och utvecklad dialog med berörda aktörer inom viltförvaltningen. Vi har haft ett flertal rovdjursangrepp vilket föranlett 6 skyddsjaktsbeslut där merparten är sammankopplade med varandra. Vi har fattat beslut om att ett revir som ligger i tamdjurstäta Skaraborg kommer att omfattas av licensjakt. Vi har hanterat ansökningar för djurparker för att säkerställa att de uppfyller de lagkrav som finns. På grund av kraftigt minskad älgstam och en fast finansieringsmodell har vi tvingats att kraftigt höja fällavgifterna vilket bedöms äventyra målen med älgförvaltningen.

Vi har vidare deltagit i arbetet genomförandet av regeringsuppdrag om digitalisering av strandskydd. Förutom åtskilliga tillfällen med enskild vägledning via e-post och telefon till kommunhandläggare har vi vid två tillfällen samlat kommunhandläggare i Sjuhärad och Skaraborg för halvdagsutbildning i strandskyddstillsyn. Därutöver har vi gjort ett utskick med vägledningsbrev. Aktiviteterna har bidragit till bättre kunskap hos kommunhandläggare och bättre kontaktnät mellan länsstyrelsen och kommunerna. Vi har även medverkat vid kommunbesök vid fem tillfällen. Granskningen av kommunernas naturtillsyn samt den vägledning som lämnas vid besökstillfällena har lett till bättre följsamhet av miljötillsynsförordningen från kommunernas sida.

Åtgärder mot invasiva arter har genomförts i cirka 70 områden i Västra Götaland, och vi har genomfört flera markägarträffar och rådgivning till allmänhet, kommuner och verksamhetsutövare. Vi förbereder oss även för hantering av den invasiva plattmasken Obama nungara. Planerade tillsynsinsatser har skett på invasiva arter med hjälp av externa medel.

Vi har inte utfört någon planerad tillsynsinsats, det har däremot arbetats med planerad tillsyn eftersom vi har arbetat med våra kampanjärenden från 2022. 18 procent av vår tillsyn har varit planerad och vi når därmed vårt nyckeltal på 15 procent. Naturavdelningen har sammantaget jobbat 33 procent med planerad tillsyn jämfört med händelsestyrd tillsyn. Där når vi vårt interna mål på 25 procent. Vi har inom 12 kap 6§ miljöbalken-samråd arbetat med att utveckla dialogen med verksamhetsutövare inom solcellsbranschen. Två dialogmöten med de två stora branschorganisationerna. Utvecklat vägledning på webben för att underlätta för att anmäla solcellsanläggningar på mark.

6§ Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljökvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling

Tolv av länets femton miljökvalitetsmål bedömer vi inte kommer nås till 2030 och läget bedöms vara allvarligt. De mål som berör klimatet och den biologiska mångfalden är särskilt utsatta. Länsstyrelsen samordnar länets åtgärdsprogram för miljökvalitetsmålen – Utmaningar för ett hållbart Västra Götaland 2022–2025. Insatser inom ramen för

åtgärdsprogrammet som webinarier, digitala forum och framtagande av interaktiva kartstöd bedöms ha bidragit till bättre erfarenhets- och kunskapsutbyte samt ökat engagemang och kännedom för det regionala arbetet med miljö kvalitetsmålen inom kommuner och näringslivet. Tillsammans med Västra Götalandsregionen driver Länsstyrelsen den regionala kraftsamlingen för klimatarbetet, Klimat 2030. Flera insatserna inom "Kommunernas klimatlöften" och "Klimatlöftet företag" har gjorts för länets kommuner och företag, som syfte att påskynda klimatarbetet i länet.

Länsstyrelsen ansvarar för och uppdaterar regelbundet en webbpublicerad sammanställning av stöd och bidragsmöjligheter till åtgärder och insatser för att uppnå miljö kvalitetsmålen, i syfte att underlätta arbetet med miljö kvalitetsmålen för länets aktörer.

För att nå flertalet av miljö kvalitetsmålen behöver kraftfulla åtgärder vidtas. Miljöövervakningen och naturvårdsarbeten behöver öka och åtgärdsarbetet prioriteras. Länsstyrelsen har tagit fram en regional handlingsplan för elektrifiering och i den förordar att regionen utses till regionplaneorgan. En regional planering bedöms ha stor betydelse för omställning till ett hållbart samhälle och en hållbar regional utveckling, vilket kräver vägval och tvärsektorieell hantering av exempelvis mark- och vattenanvändning

14§ Miljöprövningsdelegation

Miljöprövningsdelegationen ansvarar för prövningen av miljöfarlig verksamhet. Vi har beslutat 39 helprövningar och ändringstillstånd. Trots ett högt ärendeflöde klarar vi målet på 180 dagar efter att ärendet är komplett i 97 procent av ärendena. Mediantiden för dessa prövningar från inkommen ansökan till beslut är 7,8 månader.

Arbetet med miljöprövningar har genomgått en ständig verksamhetsutveckling de senaste åren som bland annat innefattar följande åtgärder:

- Vi har genomfört en årlig enkät till företag som fått tillstånd.
- Vi har haft årliga träffar med näringslivet i form av verksamhetsutövare, ombud och konsulter.
- Vi har resurshandläggare för alla helprövningar och ändringstillstånd för att effektivisera och trygga ärendehandläggningen. Över lag har vi ett mycket gott samarbete mellan Miljöprövningsdelegationen och länsstyrelsens medarbetare.
- Vi skiljer på liten miljökonsekvensbeskrivning (MKB) och stor MKB genom att systematiskt använda tidplaner och kravspecifikationer. Detta i kombination med att vi sedan flera år tillbaka prioriterat samråden och skrivit ett omfattande meddelande till sökanden gör att vi redan genomfört flera av de förändringar i lagstiftningen som träder i kraft vid årsskiftet.

15§ Vattendelelegation

Vattendelelegationen i Västerhavet har genomfört 5 sammanträden. Ett av mötena hölls gemensamt med delegater från övriga distrikt i Sverige och ägde rum i Västerås 14–15 oktober. Mötesdeltagarna tog del av kunskapshöjande samtal, utbytte erfarenheter och förde dialog om kommande arbete inom vattenförvaltningen, bland annat hur arbetet med vattenåtgärder efter år 2027 ska bedrivas.

Ett stort fokus för årets sammanträden har varit det fortsatta arbetet om vattenkraftens

omprövning. Arbetet har varierat allt från dialog om enskilda ärenden till diskussioner om behovet av ändrad lagstiftning. Vattendelegationen har arbetat närvarande med frågor som EU-rapporteringen av Sveriges arbete med åtgärderna i vattenförvaltningens åtgärdsprogram, samt även ett antal inriktningsbeslut avseende det kommande arbetet med översyn av normer och åtgärdsprogram inför nästa vattenförvaltningscykel som pågår under perioden 2027–2033.

Delegationen har även fattat beslut om att gå ut på samråd med "Arbetsprogram med tidplan och Översikt över väsentliga frågor (AP/ÖVF).

1A3 Dricksvatten enligt EU-direktiv

Länsstyrelsen har arbetat med genomförandet av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU 2020/2184) om kvaliteten på dricksvatten. Länsstyrelsen arbetar både som en länsstyrelse och som Vattenmyndigheten i Västerhavet. Arbetet har genomförts i ett dricksvattennätverk bestående av länsstyrelserna under ledning av Vattenmyndigheterna.

Länsstyrelsen har deltagit i Vattenmyndigheternas pilotprojekt för avgränsning av tillrinningsområden, identifiering av faror och farliga händelser samt riskbedömningar av tillrinningsområden till uttagspunkter. Pilotprojekten har bidragit till att identifiera problem och möjligheter med olika arbetssätt samt underlättat implementering av dricksvattendirektivet och samordning med vattenförvaltningen.

Eftersom det saknas en fungerande nationell databas för insamling av information kring råvatten har Länsstyrelsen sammanställt och granskat information om Artikel 7-områden, vattentäkter och vattenskyddsområden. Sammanställningen som består av känslig information, visar vilka vattentäkter som omfattas av direktivet och därmed ska riskbedömas.

Länsstyrelsen har genomfört screening av råvatten i vattentäkter, som bidragit till kompetenshöjning om vårt råvatten. Kunskapen är viktig för det fortsatta arbetet med dricksvattendirektivet och vattenproducenterna. Screeningen sammanställs av Vattenmyndigheterna och denna sammanställning är ännu inte färdig.

1A4 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden

Arbetet med att ta fram nya bevarandeplaner för Natura 2000-områden som berörs av den nationella planen för omprövning av vattenkraft (NAP) fortgår. Totalt har vi arbetat med fyra bevarandeplaner. Det är Risbohult vid Mölndalsån som är klar, Arbetet med Hjoån, samt Valekleven-Ombo öar vid Vättern pågår och förväntas att bli klart senast i början av år 2025. Översynen leder till att bevarandeplanerna får en hög kvalitet, då arbetet genomförs tvärssektoriellt i nära samarbete med interna experter på respektive sakområde, detta leder i förlängningen även till att fastställandet av miljö kvalitetsnormer för vatten kan ske utifrån ett bra underlag.

1A5 Utredning och åtgärder av förorenade områden, inklusive arbete med PFAS

Länsstyrelsen har varit i nära kontakt med länets kommuner angående flera prioriterade objekt gällande förorenade områden som behöver undersökas och åtgärdas. Sammanlagt

har 28 objekt hanterats i utrednings- eller åtgärdsskeden med kommun eller Sveriges geologiska undersökning (SGU) som huvudman. Objekten som hanterats i utrednings- och åtgärdsskeden anses vara pågående till dess Naturvårdsverket godkänt inlämnad slutredovisning. Vi har ansökt om bidrag från Naturvårdsverket för totalt 12 utredningar.

Vi har informerat om bidragsmöjligheter för potentiella huvudmän i samband med nyhetsbrev samt informerat miljöchefer inom Fyrbodals samt Skaraborgs miljöchefsnätverk. Vi har också genomfört kommunbesök hos flera kommuner i östra Skaraborg i syfte att utbilda kommunerna att vara huvudmän för undersökning av förorenade områden.

Vi har sett över områden i länet som är kopplade till verksamheter där högflourerade ämnen (PFAS) kan förekomma. Totalt har cirka 2000 områden identifierats i länet som potentiellt förorenade av PFAS. Vi har nu påbörjat arbetet med en mer djupgående analys av PFAS-förekomsten i de identifierade områden. Vidare har vi inlett arbetet med att vägleda kommunerna i den inventering som de ska genomföra på sina tillsynsobjekt. Utöver detta har vi genomfört 35 verifierande provtagningar med avseende på PFAS i utvalda områden där vi identifierat att risk för PFAS-förekomst föreligger.

1A6 Användande av kunskapsunderlag om kulturmiljö för översyn av miljö kvalitetsnormer inom NAP

För att förbättra arbetet med miljö kvalitetsnormer och statusklassning där kunskapsunderlag för kulturmiljö tas tillvara har ett initiativ tagits av berörda chefsnätverk för vatten- och kulturmiljöfrågor till fördjupad diskussion. Fokus för arbetet har legat på vilken kulturmiljöinformation som behövs, när den behöver levereras och vilken form den behöver ha för att kunna fungera som ett verksamt underlag vid normöversyner. Arbetet har stämts av med Riksantikvarieämbetet med syfte att koppla det till den nya vägledningen för bedömning av kulturmiljö vid kraftigt modifierat vatten (KMV) (Rapport 2024:3, Havs- och vattenmyndigheten). Specifika insatser som genomförts av kulturmiljöenheten är:

- utfört en kulturhistorisk värdering av alla vattenförekomster i länet utifrån en fyrgradig skala
- kulturhistoriskt dokumenterat och värderat alla NAP-anläggningar med prövning till och med 2030. Alla uppgifter finns redovisade i vårt WebbGIS, både internt och externt
- utfört områdesbeskrivningar utifrån kulturmiljö över alla åtgärdsområden i länet. Dessa finns tillgängliga i VISS med kulturhistorisk värdering för vattenförekomsterna
- deltagit i samverkan i aktuella prövningsgrupper inom NAP med platsbesök, nulägesbeskrivningar och analyser utifrån kulturmiljö.

Kulturmiljöunderlag har använts av beredningssekretariatet för de prövningsområden som varit aktuella för normöversyn 2024, dessa är för Norra Vättern, Gullspångsälven och Ätran.

1B4 Tillämpning och avvägning av 3 kap. miljöbalken i beslut om skyddade områden

Länsstyrelsen ska återrapportera vilka avvägningar som gjorts i de områden där beslut om formellt skydd fattats gentemot de verksamheter som omnämns i styckena 3.7, 3.8 eller 3.9

i 3 kapitlet Miljöbalken.

Det är formellt endast Örekilsälvens naturreservat (Lst dnr: 37915–2017) i Västra Götalands län som skyddats, som berörs av nämnda stycken i miljöbalken. Området berörs av riksintresse för kommunikation under miljöbalken 3 kap. 8§ eftersom motorväg (E6:an) samt järnväg löper genom reservatet. Föreskrifterna har anpassats så att drift och underhåll av dessa inte försvåras. Förslag till beslut har remitterats till Trafikverket som inte haft något att erinra mot förslaget.

1B5 Redovisa bedömning av kriterier kraftigt modifierade eller konstgjorda vatten

Vattenmyndighetens kansli i Västerhavets distrikt fick 2023 in en begäran om yttrande i november gällande ett 22:13 ärende. I 22 kap. 13 § miljöbalken anges att Mark- och miljödomstolen ska inhämta yttrande från vattenmyndigheten om utredningen ger anledning att anta att

- något förhållande av betydelse för miljö kvalitetsnormgivningen inte överensstämmer med det som lagts till grund för en sådan norm, och
- den bristande överensstämmelsen har betydelse för möjligheten att bestämma rimliga och ändamålsenliga miljövillkor

Vattendelegationen yttrade sig i ärendet i januari genom ett så kallat per capsulam-beslut. Vattendelegationen och domstolen delade likadan bedömning om att den nuvarande vattenförekomstindelningen var inkorrekt, dock skulle en ändring av gällande miljö kvalitetsnorm inte innebära något ändrat åtgärdsbehov för den sökta verksamheten. Vattenmyndigheten valde därför att inte gå vidare med en översyn av gällande norm i nuvarande förvaltningscykel utan genomför en ändring inför nästkommande cykel. Kansliet har inte hört något mer från domstolen i frågan.

Sammanvägande

Med vår kartläggning av högflourerade ämnen (PFAS) får vi mer kunskap om läget avseende denna förorening i länet och kan på ett bättre och mer effektivt sätt arbeta vidare med tillsynen. Vi har ökat vårt stöd och tillgänglighet till kommunerna avseende bidrag- och statsstödsrelaterade frågor och bedömer att vi kommer att kunna se effekterna av detta under kommande år.

Generellt anser Länsstyrelsen att det finns ett behov av att utveckla samverkan och systematik kring hur kulturvården hanteras inom ramen för vattenförvaltningen såväl inom länsstyrelserna som med vattenmyndigheterna. Vi ser även ett större behov av utveckling och översyn gällande våra naturum på Koster och Hornborgasjön som har fått begränsa sina öppettider och utbud på grund av de minskade skötselanslagen. Kraftigt höjda fällavgifter kan ge effekter som att för få eller enbart de största djuren skjuts vilket motverkar syftet med älgförvaltningen och gör att den fungerar otillfredsställande.

Vi har fått prioritera handläggning av äldre ärenden som vi tidigare inte hunnit att handlägga. Denna prioritering har medfört att vi inte kunnat utföra någon planerad strandskydds- eller biotopsskyddstillsyn alls. Vi har utfört planerad tillsyn på invasiva arter, dock har vi inte utfört tillsyn i den utsträckning vi hade tänkt på grund av hårda

prioriteringar och brist på resurser. Vi har även haft svårt att hinna med att följa upp våra förelägganden vilket kan leda till att förtroendet för myndigheten minskar.

Resultatbedömning

Vi bedömer de samlade insatserna inom naturvård samt miljö- och hälsoskydd som gott med hänsyn till tillgängliga resurser. De flesta insatsområdena följer plan och uppnår uppsatta mål utifrån de prioriteringar som gjorts.

De prioriteringar vi gör för att påskynda den gröna omställningen innebär att andra områden får stå tillbaka vilket resulterar i att både naturvårdstillsynen och miljötillsynen är otillfredsställande. Det finns tydliga utvecklingsbehov inom prövningsprocesserna, där ökande ärendebalanser och längre handläggningstider påverkar övriga naturvårds- och miljöprövningar som inte direkt bidrar till den gröna omställningen. Trots detta har vi lyckats uppnå ett utmärkt resultat avseende antalet fattade beslut inom uppsatta tidsramar, med hänsyn tagen till stor ärendegenomströmning och begränsande personalresurser. Situationen är dock inte hållbar i längden; bland annat ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Areella näringar

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p10 Lantbruk och landsbygd	Länsstyrelseinstruktion
3§ p11 Fiske	Länsstyrelseinstruktion
4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Länsstyrelseinstruktion
4§ p3 I utpekade län göra utredningar om allmänna fiskeintresset enligt 22 kap. miljöbalken	Länsstyrelseinstruktion
1A7 Genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Regleringsbrev
1A8 Måloppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Följande punkter sammanfattar delar av uppgifterna och uppdragen inom verksamhetsområdet. Länsstyrelserna ska:

- Besluta om och kontrollera jordbrukarstöd till jordbruksföretagare inom strategisk plan för ny jordbrukspolitik.
- Kontrollera vissa andra stödformer till jordbrukare som Jordbruksverket handlägger, till exempel stöd för djuromsorg.
- Besluta olika projekt- och investeringsstöd inom strategisk plan för nya jordbrukspolitik.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet besluta olika landsbygdsstöd som företagsstöd, miljöinvesteringar och projektstöd och arbeta med samarbetsprojekt kopplat till livsmedelsstrategin.
- Erbjud kompetensutveckling, information och rådgivning till lantbrukare och företagare på landsbygden.
- Ansvara för ångs- och betesmarksinventering.
- Ansvara för behörighetsutbildningar för att yrkesmässigt använda växtskyddsmedel utomhus.
- Ansvara för tillsyn av flyghavre och vissa skadegörare.
- Ansvara för regionalt genomförande av de fiskeripolitiska målen för yrkesfiske och vattenbruk samt hållbar förvaltning och skydd av fiskbestånd.
- Ansvara för handläggning av jordförvärsärenden vid köp av jord- och skogsbruksfastigheter.
- Förordna fisketillsynspersoner och ansvara för olika fiskevårdsåtgärder.
- Handlägga stöd inom Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden (EHFVF).

Målet för areella näringar, landsbygd och livsmedel är att insatserna ska bidra till goda förutsättningar för arbete, tillväxt och välfärd i alla delar av landet. De gröna näringarna ska vara livskraftiga och bidra till klimatomställningen och att naturresurserna används hållbart.

Riksdagen har även beslutat om ett övergripande mål för livsmedelskedjan:

- En konkurrenskraftig livsmedelskedja där den totala livsmedelsproduktionen ökar, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås, i syfte att skapa tillväxt och sysselsättning och bidra till hållbar utveckling i hela landet. Produktionsökningen, både konventionell och ekologisk, bör svara mot konsumenternas efterfrågan. En produktionsökning skulle kunna bidra till en ökad självförsörjningsgrad av livsmedel. Sårbarheten i livsmedelskedjan ska minska.

Det övergripande målet för fiskepolitiken är att bidra till livskraftiga fisk- och skaldjursbestånd, ett hållbart fiske och hälsosamma ekosystem samt att stärka måluppfyllnaden i Maritima strategin och Livsmedelsstrategin.

Regionala prioriteringar och uppdrag

Länsstyrelsen har i sin verksamhetsplan och för sin verksamhet betonat tre prioriterade områden: civilt försvar, regional utveckling och demokrati. Inom länsstyrelsens uppdrag inom areella näringar är kopplingarna till prioriteringarna tydliga och kanske tydligast inom regional utveckling och civilt försvar. För båda är en livskraftig regional livsmedelskedja en av grundförutsättningarna och har varit en tydlig inriktning i arbetet.

Länsstyrelsens omvärldsanalys lyfter också vikten av samarbete mellan aktörer och att länsstyrelsen än mer aktivt tar sin samordnande roll som staten i länet. Denna styrning syns i att tid och resurser läggs på samverkan både med region, näringen och andra aktörer med beröring på livsmedelskedjan.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Areella näringar (60-62)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	93,9	105,1	116,4
Antal årsarbetskrafter kvinnor	64,6	71,9	83,6
Antal årsarbetskrafter män	29,3	33,2	32,8
Antal ärenden, inkomna och upprättade	39 058	40 356	44 262
Antal beslutade ärenden	49 709	27 247	52 169
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	29	98	231
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	117 787	122 617	130 732
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	6 882	2 216	2 496

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP, ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Minskad finansiering påverkar årsarbetskrafter och verksamhetskostnader. Lämnade bidrag påverkas framför allt av bidragsfinansierat nationellt arbete inom jordbrukspolitiken samt ett större bidrag inom förebyggande åtgärder inom fisket säl och skarv. Beslutade ärenden påverkas av den förändrade utbetalningsplanen.

Resultatindikator	Mål	Uppgift eller uppdrag	Källa	Målvärde	2024	2023	2022
Andel ekologisk brukad jordbruksmark (%) ¹	En konkurrenskraftig livsmedelskedja	Jordbrukarstödd Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket ²			24,3	26,2
Areal betesmarker och slåtterängar (ha)	Miljömål Ett rikt odlingslandskap	Jordbrukarstödd Miljöersättningar Kompetensutveckling och rådgivning	Jordbruksverket		66 158	66 492	65 902

1A7 Genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023–2027

Länsstyrelsernas nationella samarbetsstruktur (SamS)

Länsstyrelsernas chefsnätverk för lantbruk och landsbygd, LD21, träffas regelbundet för att tillsammans utveckla genomförandet och samordningen av strategisk plan mellan länsstyrelserna.

Ett sätt för länsstyrelserna att stärka sin samordning av arbetet med Sveriges strategiska plan har varit det arbete som skett inom länsstyrelsernas samarbetsstruktur för effektivt genomförande av strategisk plan inom CAP 2023–2027, SamS. Länsstyrelsen har lagt mycket kraft och resurser i det gemensamma arbetet där fokus för aktiviteterna varit att öka likabehandling och skapa trygghet inom handläggningsprocessen inom projekt- och investeringsstöd såväl som jordbrukarstöd.

På årets SamS-konferens, där länsstyrelserepresentanter för SamS och chefsnätverket LD21 träffas, togs fokusområden inom ökad effektivitet och samordning för strategisk plan 2025 fram och samverkan så långt utvärderades.

Inom projekt- och investeringsstöden har det bland annat arrangerats webinarium för handläggning av åtgärden ökad konkurrenskraft. Vidare har ett arbete mellan länsstyrelserna om ökad synkronisering av ansökningsomgångar inom projekt- och investeringsstöden skett under hösten.

För hanteringen av samtliga ärendetyper inom den strategiska planen har länsstyrelserna skapat forum för frågor och svar för handläggare. För dessa forum finns det en eskaleringsfunktion inom SamS för de frågor som inte får svar eller behöver tas vidare till Jordbruksverket för hantering.

Länsstyrelserna har samordnat sig i en gemensam satsning under 2024 med att arbeta med

¹ Det saknas färdig statistik för 2024 när det gäller ekologiskt brukad mark. I föregående årsredovisning saknades färdig statistik för år 2023. Siffrorna i årsredovisning 2023 skiljer sig därför åt jämfört med årsredovisning 2024.

² Jordbruksverkets statistikdatabas.

de ärendebalanser som fanns inom jordbrukarstöden i landsbygdsprogrammet. Under satsningen gick handläggare från flera länsstyrelser in och arbetade på de länsstyrelser som hade flest ärenden kvar. Satsningen var lyckad och det finns idag betydligt färre ärenden kvar som kommer hanteras på ett liknande sätt första kvartalet 2025. Länsstyrelserna har även startat ett liknande arbete kring avslutandet av projekt- och företagsstöd inom landsbygdsprogrammet. Under hösten har en pool med handläggare skapats för arbete med utbetalningsärenden på enskilda länsstyrelser med behov av stöttning.

Det övergripande målet för SamS är att länsstyrelsens administration ska vara ändamålsenlig, effektiv och likvärdig samt möjliggöra uppfyllandet av både EU-gemensamma och nationella mål för jordbrukspolitikerna. Länsstyrelsens uppfattning är att vi på regional nivå (Sydlänen gemensamt) nått goda resultat genom att börja dela arbetsätt och rutiner på ett strukturerat sätt genom bland annat en gemensam lösning i SharePoint. Vi har också lagt grunden för gemensamma utbildningar under 2025 (Jordbrukarstöden) där vi delar på kostnaderna för framtagande av kursunderlag och använder våra olika kompetenser på ett resurseffektivt sätt. På nationell nivå har vi inte kommit lika långt i samordningen och här återstår arbete att göra innan vi kan se de resultat som Länsstyrelsen vill se. Länsstyrelsen har under andra halvan av året bekostat en heltidsresurs inom SamS Jordbrukarstöd för att öka farten och initiativkraften i samarbetsstrukturen. Insatsen har bland annat gett att SamS Jordbrukarstöd kunnat starta upp en gemensam kommunikationsstruktur nationellt och en ny struktur för dokumentation av fattade beslut via SharePoint. Finansieringen av fortsättningen för denna resurs finns inte för 2025.

Vi har även fortsatt vårt arbete tillsammans med övriga län i länsgrupp Syd samt deltagit som länsgrupp Syds representant i den nationella SamS-gruppen för Projekt- och investeringsstöd. Genom vårt aktiva deltagande i SamS bidrar vi till en effektivare hantering av EU-stöden samt att den nationella måluppfyllelsen kan säkras.

Strategisk plan

Projekt- och investeringsstöd

Vi har fortsatt och utvecklat arbetet med strategisk plan. Genom planering och effektivisering har vi minskat våra balanser. Vi har nått målet om maximalt 180 dagars handläggningstid i 39 procent av våra ärenden som rör ansökan om stöd. Vi har nått målet om maximalt 120 dagars handläggningstid i 88 procent av våra ärenden som rör ansökan om utbetalning. Detta innebär att de sökande har fått bättre förutsättningar att kunna genomföra sina investeringar och projekt, då de i stor utsträckning har fått sin utbetalning inom rimlig tid efter att investeringen genomförts.

En anledning till att vi har kunnat minska våra balanser är att vi har gått in i genomförandefasen av det arbete som vi under förra året gjorde kring planering och utlysningar. Vi har haft färre ansökningsomgångar och mer riktade utlysningar, vilket har säkerställt mindre dubbelarbete och lägre balanser.

Vi har genomfört en utlysning vardera inom de olika inriktningarna för stöden till samarbete och kompetensutveckling. För de utlysningar som gjordes under slutet av förra året har vi handlagt och beslutat 67 procent inom målet på 180 dagar. I de

kompetensutvecklingsprojekt där vi är projektägare har vi genomfört två större upphandlingar av enskild rådgivning inom Greppa näringen och Ekologisk produktion

Inom startstödet har vi beviljat 48 ansökningar för heltidsarbete och 5 ansökningar för halvtidsarbete. Det innebär att sammanlagt 53 unga lantbrukare har fått ekonomiska förutsättningar att ta över eller starta upp en verksamhet inom primärproduktion.

Inom stödet till ökad konkurrenskraft har vi inom delåtgärden för stallar beviljat 35 investeringar, vilket skapar bättre ekonomiska förutsättningar för våra lantbrukare, som har fått beslut om 58 202 529 kronor i stöd och därmed får bättre förutsättningar för sin livsmedelsproduktion genom nya eller moderniserade stallbyggnader. Inom delåtgärden för täckdikning har vi beviljat 80 investeringar med 23 895 849 kronor i stöd, vilket ger dessa lantbrukare bättre möjligheter för en effektiv och klimatanpassad växtodling.

Handläggningsverksamheten och rådgivningsverksamheten har i större utsträckning än tidigare samarbetat för att nå ut med projekt- och investeringsstöden. Inom delåtgärden för täckdikning har rådgivningsverksamheten hållit fyra dräneringskurser med sammanlagt 129 deltagare, skrivit en artikel i vår tidning Jordbiten och deltagit i en artikel i LRF:s nyhetsbrev. Vi har även arbetat med informationsinsatser och marknadsföringsinsatser.

Inom stöden till diversifiering och förädling har vi deltagit i två större informationsinsatser tillsammans med Lokalproducerat i Väst. Vi har mottagit 18 ansökningar om stöd inom diversifieringsåtgärden och 13 ansökningar om stöd inom förädlingsåtgärden.

Även inom övriga åtgärder inom strategisk plan har vi arbetat med såväl informationsinsatser som handläggning.

För att säkerställa kvalitet i handläggningen har vi använt oss av såväl registreringskontroller som handläggningskontroller. Vi har deltagit i ett flertal utbildningar kring strategisk plan. Vi har även deltagit i två utbildningar kring bedrägeri. Vi har dessutom medverkat i ett antal gemensamma kvalitetshöjande åtgärder kopplade till Länsstyrelsernas samverkansstruktur (SamS).

Under perioden har vi mottagit 438 ansökningar om stöd och 131 ansökningar om utbetalning inom strategisk plan. Vi har fattat 434 beslut om stöd och 105 beslut om utbetalning inom strategisk plan.

Jordbrukarstöd

Länsstyrelsen har fortsatt att framgångsrikt utveckla arbetet med den nya strategiska planen inom Jordbrukarstöden.

För andra året i rad har Länsstyrelsen arbetat med det digitala uppföljningssystemet AMS (Area monitoring system), det vill säga uppföljning av jordbruksmark med digital teknik. En nyhet i strategiska planen för 2023–2028. Som en följd av det arbetet krävs att vi gör en kvalitetsbedömning av Sveriges arealbaserade stödhantering, en så kallad QA, som står för quality assessment. Under årets kontrollsäsong har detta arbete tagit mer resurser i anspråk än tidigare år vilket satt våra arbetssätt på prov. Vi har klarat av den ökade mängden kontroller genom att arbeta så mycket vi kan med förenklingar och att flexibelt utnyttja våra resurser på avdelningen och inom myndigheten.

I syfte att motverka kompetensbrist och minska sårbarheten vid personalförändringar har

vi fortsatt haft stort fokus på intern kompetensutveckling som lett till att alla handläggare nu kan handlägga alla stöden till en högre nivå. Detta säkerställer fortsatt en effektiv och korrekt handläggning. Vi har ställt resurser till förfogande åt Jordbruksverket i deras arbete med strategiska planen där vi bidragit med expertis inom exempelvis rutinskapande och utvecklingsarbete.

I samband med ansökningsperioden har vi även i år lagt extra fokus på informationsinsatser. Syftet är att förenkla för och stötta lantbrukarna att göra rätt i ansökningsprocessen genom att informera om de olika stöd som kan sökas och vad lantbruksföretagen behöver vara extra observanta på i sina ansökningar. Informationsinsatserna har skett genom fysiska möten, webinarier och information via Landsbygdsavdelningens sociala medier.

Länsstyrelsen har handlagt, kontrollerat och beslutat om utbetalning av jordbrukarstöd i enlighet med de mål som satts för vår verksamhet av Jordbruksverket i år.

Årets totala stödbelopp för de 10 369 jordbrukarstödsansökningar som inkommit uppgår till 1,7 miljarder.

För att följa upp att de villkor som följer med de sökta stöden uppfylls, görs kontroller i fält hos stödsökande. Jordbruksverket fastställer hur många kontroller som behöver göras i de olika stöden för att i tillräcklig grad garantera efterlevnaden av stöd villkoren. Hos vissa stödsökande har flera stöd kontrollerats vid samma tillfälle. Totalt har vi genomfört drygt 600 kontroller i fält och ytterligare 300 fältbesök.

Vi har totalt beslutat om utbetalning av drygt 1,7 miljarder gällande 2024 års ansökningar. Samtidigt har vi beslutat om utbetalning av drygt 328 miljoner kr hänförliga till stödår 2023 då dessa enligt plan från Jordbruksverket inte skulle betalas ut förrän 2024. Fördröjningen berodde på systemtekniska problem att sjösätta nödvändiga systemstöd under första året i strategisk plan. Antal negativa beslut som inte ger utbetalning är 1500.

Vi har trots minskade personella resurser gjort ett bra resultat och uppfyllt årets mål i beslut om utbetalning, mål som fastställs av SJV.

Länsstyrelsen har precis som tidigare år haft en hög ambition att få med så mycket pengar som möjligt till de första delutbetalningstillfällena i miljöstöden som sker tidigt under hösten. Detta gör vi för att möta lantbruksföretagens behov av ekonomisk stabilitet i deras strävan att kunna leverera livskraftig livsmedelsproduktion. Till första delutbetalningstillfället i miljöstöden beslutade Länsstyrelsen om utbetalning i 94 procent av det totala antalet ärenden som väntade på utbetalning. Det innebar samtidigt att Länsstyrelsen beslutade om utbetalning av drygt 98 procent av de pengar som ska ut i delutbetalning. Vid första direktstödsutbetalningen kunde vi besluta om utbetalning i 96,5 procent av de ärenden som ska erhålla stöd. Vid årets slut hade vi beslutat om slututbetalning i 97 procent av ärendena.

Havs-, fiskeri- och vattenbruksprogrammet

Vi har fått in 114 ansökningar i programmet. Vi har fattat 28 beslut om bifall i ansökan om stöd och 32 bifall i ansökan om utbetalning. Dessa bifallsbeslut har bidragit till att ge yrkesfiskare i Västra Götalands, Hallands, Jönköpings och Värmlands län bättre ekonomiska förutsättningar för att utveckla sin verksamhet. Vi har deltagit i två konferenser för att

säkerställa att vi är uppdaterade så att vår handläggning blir effektiv. Vi har även deltagit i möten med övriga handläggande län för att säkerställa en så likartad och effektiv hantering som möjligt.

Utredningar om det allmänna fiskeintresset – Fiskeutredningsgruppen (FUG)

FUG:s arbete har gett effekt både nationellt och regionalt. FUG har färdigställt en promemoria med nationella riktlinjer för smolt och även anordnat det årliga nationella smoltseminariet riktat till verksamhetsutövare och fiskodlingar. FUG har också som sakkunnig beräknat fiskeavgifter på uppdrag av domstolar. Vidare har FUG stöttat flera länsstyrelser gällande kommande omprövningar, exempelvis genom bedömning av referensförhållande. FUG har också tagit fram förslag till tappningsplan för skonsam drift vid kraftverk. Det generella stödet inom allmänt fiskeintresse har levererats.

3§ p10 Lantbruk och landsbygd

Landsbygdsprogrammet

Vi fokuserat på att driva in och hantera utbetalningar för kvarvarande projekt i landsbygdsprogrammet. Vi har även anställt nya handläggare för nationell räkning för avslutet av landsbygdsprogrammet samt samordnat detta arbete.

Vi har sedan tidigare fattat beslut om samtliga ansökningar om stöd inom landsbygdsprogrammet och har kvar att hantera utbetalningar i 259 ärenden.

Vi har betalat ut 91 procent av budgeten till projektstöd, 90 procent av budgeten till breddbandsinvesteringar, 87 procent av budgeten till företagsstöd och 86 procent av budgeten till miljöinvesteringar.

Vi har slutrapporterat samtliga kompetensutvecklingsprojekt och har uppnått samtliga uppsatta mål. Totalt under programperioden har vi kompetensutvecklat fler än 21 342 (ej unika deltagare)lantbrukare, landsbygdsföretagare och markägare.

3§ p11 – fiske

Förvaltning och skydd

Länsstyrelsen arbetar mycket med förvaltning och skydd inom Samförvaltning fiske i Väner och Samförvaltning fiske Vättern, i projektet Gädda och gös i Väner, samt genom deltagande i Havs- och vattenmyndighetens beredningsgrupp för de stora sjöarna. Länsstyrelsen deltar också i Samförvaltning Norra Bohuslän och i projektet 8+-fjordar i arbete med ekosystembaserad förvaltning i ett större försöksområde i fjordarna i mittr Bohuslän. Länsstyrelsen har också bidragit med skyddsperspektivet för fisk och fiske vid exploateringar, bland annat i anslutning till ansökningar om havsbaserad vindkraft i Skagerrak, samt i samband med omprövningen av miljötillstånden för svenska vattenkraftsanläggningar (NAP).

Samverkan, samordning och kunskapsfrämjande

För fisket och förvaltningen av fisk sker samordning och samverkan med länets berörda

aktörer och genom samverkan med länets fiskevårdsområden. Länsstyrelserna i Västra Götaland och Värmland samarbetar också inom Samförvaltning fiske i Vänern och har börjat arbeta med underlag för förvaltning och skydd för gädda och gös under lektid, samt en översyn av skyddet inom fredningsområden för gösen. Länsstyrelsen Västra Götaland, Länsstyrelsen Jönköping, Länsstyrelsen Östergötland och Länsstyrelsen Örebro samarbetar inom Samförvaltning fiske Vättern för att justera skydd av samt fördela resurser mellan nyttjare. Länsstyrelsen deltar aktivt i Havs- och vattenmyndighetens beredningsgrupp för de stora sjöarna respektive beredningsgrupp väst. Länsstyrelsen har på detta sätt medverkat i flera grupper och nätverk inom fisket och varit aktiv genom att delta på digitala och fysiska konferenser och andra forum som berört fisket i länet.

Fiske

Antalet fiskare med personlig fiskelicens i Vänern är 49 där 37 av dem är inom Västra Götaland län. I Vättern finns idag 19 fiskare varav 8 inom Västra Götalands län. Antalet fiskare i inlandsvattnen kan komma att minska på grund av en hög ålder inom kåren. Länsstyrelsen arbetar för Väners del tillsammans med Länsstyrelsen i Värmlands län och det yrkesmässiga fisket för att underlätta för nyrekrytering. I Vättern bedöms systemet fullbesatt med personliga fiskelicenser sett till tillgänglig resurs och där har intresset att komma in i fisket hittills varit mycket högt på grund av möjligheten till fisket på signalkräfta. På Västra Götalands läns kust finns idag 366 fiskelicenser, vilket inte säger hur många sysselsatta yrkesfiskare det totalt handlar om då licensen är knuten till fartyg.

Samförvaltning Vänern

Länsstyrelsen samordnar Samförvaltning fiske i Vänern vilket i huvudsak har genomförts enligt plan. Inom samförvaltningen har Länsstyrelsen bildat en tävlingsgrupp, med representanter från berörda aktörer. Syftet med gruppen är att samordna fisketävlingarna som genomförs i Vänern. Samförvaltningen har också ansökt om Leader medel till ett projekt "Utbildning och åtgärdsinsatser inom fisket i Vänern 2025–2027" där huvudsyftet är att öka kunskapen och sprida information om fiskeresursen, fisket och regelverket i Vänern. Målgruppen är fiskare, myndigheter och andra intressenter som är aktiva i och kring Vänern, projektet ska också främja samarbete och samverkan mellan olika aktörer inom fisket. Förutom Samförvaltning fiske i Vänern deltar Länsstyrelsen även i Samförvaltning fiske Vättern som har en mycket längre historik och som lett till att förvaltningen av fisket i Vättern bedöms som på god väg till en ekosystembaserad förvaltning (Bryhn et. al. 2021).

Laxdelegationen och Laxfonden

Laxdelegationen för Vänern har haft flera träffar där bland annat Länsstyrelsen, Väners Vattenvårdsförbund, yrkesfiskare, vattenägare, husbehovsfiskare, sportfiskare, Karlstads universitet och Sveriges lantbruksuniversitet medverkat. Länsstyrelsen har liksom tidigare år samarbetat med Laxfond Vänern och upphandlat och samordnat uppköp av smolt för utsättning i Vänern. Länsstyrelsens arbete med inköp av smolt möjliggör ett ökat sportfiske och fisketurism. Utan utsättningarna och de kompensationsutsättningarna som sker via Fortum skulle det inte finnas något lax och öringsfiske i Vänern, då den lax och öring som leker i Klarälven och Gullspångsälven är fredad. Länsstyrelsens samordning av samförvaltning fiske i Vänern har fungerat bra och har resulterat i ökad kommunikation mellan de aktörer som finns inom fisket i Vänern. Det har även resulterat i en ökad kommunikation mellan myndigheter och aktörer, vilket tidigare har efterfrågats från till exempel yrkesfisket. För Vätterns del har Länsstyrelsen via samverkan kring fiskefrågor

Vättern bidragit till att stödja en effektiv fisketillsyn och den långtida samförvaltning av resurserna som görs där. Länsstyrelsen har också genomfört restaureringsåtgärder i ett par av länets vattendrag som tillrinner Vättern för att ytterligare bidra till att öka produktionen av sjölevande Vätteröring som nyttjar dessa bäckar som lek- och uppväxtområden.

Informationsspridning

Länsstyrelsen har arbetat med att kommunicera fiskefrågor och sprida information om verksamheten genom att ta del av allmänhetens frågor, informera på internet och i sociala medier via Länsstyrelsens webbplats och Facebooksidan fiske och fiskevård i Västra Götaland. Länsstyrelsen har en strävan att lägga ut allt som kan vara av allmänt intresse, vilket har gett ett bra resultat och att Länsstyrelsen har fått många följare.

1A8 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin

Omställning till hållbara livsmedelssystem

Länsstyrelsen har tillsammans med Västra Götalandsregionen arbetat med "Agenda för omställning till hållbara livsmedelssystem". Vi har också genom vårt ordförandeskap i Lokalproducerat i Väst AB bidragit till utvecklingen av länets livsmedelsförädlingsföretag. Vi har slutrapporterat projektet Mer lokal mat i offentliga kök. Vi har uppnått målen för projektet.

Civilt försvar

Vi har tillsammans med Livsmedelsverket och inbjudna parter från näringsliv och offentlig sektor genomfört en tvådagars workshop kring Västra Götalands livsmedelsberedskap. Utvärderingsresultatet från workshopen kommer att användas i vårt kortsiktiga och långsiktiga fortsatta arbete kring livsmedelsberedskap.

4§ p1 Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken

Länsstyrelsens tillsyn innefattar bevakning av taxerade lantbruksenheter som ägs av dödsbon. Ett sådant innehav måste avvecklas inom fyra år efter att ägaren avlidit. Vi skickar ut informationsbrev, förelägganden och vitesförelägganden enligt fastställda tidsgränser. Vi svarar även på frågor men hänvisar företrädesvis till externa aktörer som kan hjälpa till med det praktiska genomförandet av ett avvecklingsförfarande.

Länsstyrelsen har fått in sammanlagt 606 bouppteckningar från Skatteverket (till och med 30 november) där dödsbon står som innehavare av lantbruksfastigheter. Utav dessa inkomna bouppteckningar är 291 för personer avlidna år 2024, 265 för personer avlidna år 2023 samt 50 bouppteckningar från personer avlidna mellan år 2020–2022.

Merparten av de dödsboägda lantbruksfastigheterna har avvecklats inom föreskriven tid och avskrivs.

Två dödsbon har förelagts om avveckling av lantbruksfastighet. Utav dessa har en förelagts med vite. Länsstyrelsen har ansökt om utdömmande av vite till Förvaltningsrätten i Göteborg gällande två dödsbon.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att arbetet kring de areella näringarna utförts med stort fokus på extern samverkan, att vi gör rätt åtgärder i rätt tid och att vi levererar ett gott resultat. Det grundar sig i att måluppfyllelsen för regleringsbrevsuppdragen generellt är god och att vi bland annat för EU-stöden kan se att detta är en del av en längre positiv trend.

Inom fisket har Länsstyrelsen varit starkt engagerad inom ett flertal områden som bidragit till en god förvaltning av fisk i länet. Inom fisketillsynen bedöms Länsstyrelsens insatser genom närvaro på sjön och längs stränder bidragit till ett minskat tjuvfiske. En samlad bedömning är att verksamheten har arbetat och deltagit aktivt inom flera områden inom fisket vilket gett bra resultat. Den löpande verksamheten med handläggning av bidrag, dispenser, tillstånd och förordnanden har fungerat bra.

Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m.

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/Uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3§ p12 Folkhälsa	Länsstyrelseinstruktion
3§ p13 Jämställdhet	Länsstyrelseinstruktion
3§ p14 Integration	Länsstyrelseinstruktion
1A2 Redovisa kommuners eventuella medverkan till bosättning i annan kommun	Regleringsbrev
1B2 Webbplatsen informationsverige.se	Regleringsbrev
3B14 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Regleringsbrev
3B15 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring	Regleringsbrev

Länsstyrelsegemensamt arbete redovisas samlat i bilaga E. Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Verksamhetens uppgifter, uppdrag och mål

Uppgifter och uppdrag inom verksamhetsområdet omfattar områdena folkhälsa, jämställdhet, mänskliga rättigheter och integration. Nedanstående punkter sammanfattar uppgifterna och uppdragen. Länsstyrelserna ska:

- Samordna och utveckla det förebyggande arbetet mot alkohol, narkotika, dopning, tobak och spel (ANDTS) i länet. Länsstyrelserna har även ett regionalt tillsynsansvar inom alkohol och tobak.
- Samordna och ge stöd inom jämställdhetsområdet genom att kartlägga och följa utvecklingen av jämställdhet i länet.
- Ansvara för att den nationella strategin för att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor får genomslag i länen.
- Samverka och samordna arbetet med mänskliga rättigheter inklusive stöd till andra aktörer som arbetar med mänskliga rättigheter inom områdena barnets rättigheter och barnkonventionen, funktionshinder, nationella minoriteter och minoritetsspråk.
- Samordna och samverka när det gäller att driva och delta i planering, organisering, genomförande och uppföljning av integrationsinsatser.
- Bevilja statsbidrag till kommuner för personligt ombud.
- Ansvara för att utveckla det brottsförebyggande arbetet på regional nivå.

Följande punkter sammanfattar målen inom verksamhetsområdet.

- Det övergripande målet för folkhälsopolitiken är att skapa samhälleliga förutsättningar för en god och jämlik hälsa i hela befolkningen och sluta de påverkbara hälsoklyftorna inom en generation.
- Målet för alkohol-, narkotika-, dopnings- och tobakspolitiken (ANDT) är ett samhälle fritt från narkotika och dopning, minskade medicinska och sociala skador orsakade av alkohol och ett minskat tobaksbruk.
- Målet för jämställdhetspolitiken är att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Det finns också sex jämställdhetspolitiska delmål.

- Målet för politiken för mänskliga rättigheter är att säkerställa full respekt för Sveriges internationella åtaganden om mänskliga rättigheter.
- Målet för barnrättspolitiken är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.
- Det nationella målet för funktionshinderspolitiken är att, med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning som utgångspunkt, uppnå jämlikhet i levnadsvillkor och full delaktighet för personer med funktionsnedsättning i ett samhälle med mångfald som grund. Målet ska bidra till ökad jämställdhet och till att barnrättsperspektivet ska beaktas.
- Målet för politik mot diskriminering är ett samhälle fritt från diskriminering.
- Målet för politiken avseende nationella minoriteter är att ge skydd för de nationella minoriteterna och stärka deras möjligheter till inflytande samt stödja de historiska minoritetsspråken så att de hålls levande
- Det övergripande målet för integrationspolitiken är att utrikes födda kvinnor och män ska ha samma skyldigheter, rättigheter och möjligheter som den övriga befolkningen att leva ett fritt, värdigt och självständigt liv inom samhällsgemenskapen. Detta förutsätter att den som långvarigt befinner sig i Sverige anstränger sig för att bli en del av det svenska samhället och att samhället både ställer krav och ger möjligheter till integration. Integrationspolitiken ska bidra till social och kulturell, ekonomisk, språklig och demokratisk integration samt att genom utbildning förbättra förutsättningarna för flickor och pojkar med utländsk bakgrund.
- Målet för samhällets insatser mot spelberoende är att minska skadeverkningarna av överdrivet spelande.
- Målet för kriminalpolitiken är att minska brottsligheten och att öka människors trygghet.

Verksamhetens resultat

Nyckeltal: Folkhälsa, jämställdhet, integration m.m. (70, 80–85)	2024	2023	2022
Antal årsarbetskrafter totalt	43,8	45,1	41,5
Antal årsarbetskrafter kvinnor	32,5	33,4	29,2
Antal årsarbetskrafter män	11,2	11,7	12,3
Antal ärenden, inkomna och upprättade	354	210	358
Antal beslutade ärenden	308	287	273
Antal ej beslutade ärenden äldre än två år	9	9	12
Verksamhetskostnad inkl. OH (tkr)	60 327	61 775	59 739
Lämnade bidrag där Länsstyrelsen gör utbetalningen (tkr)	28 068	25 030	25 001

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP och ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentar till resultatindikatorerna: Antalet årsarbetskrafter minskar beroende på

tjänsteledigheter och föräldraledigheter. Ryms inom normal variation.

Fördelning mellan antalet anställda män och kvinnor är fortfarande ojämnt och det är något som vi aktivt försöker att arbeta med vid rekrytering. Antalet beslutade ärenden har ökat något men ryms inom normal variation.

Övergripande arbete inom folkhälsa och jämställdhet

Förra året startade vi upp ett nytt arbetssätt där vi ger ett mer samordnat stöd för att stärka social hållbarhet i kommunerna. Länsstyrelsen bjöd in fem kommuner till samverkan. Vi har tecknat överenskommelser med fyra av dem; Essunga, Färgelanda, Munkedal och Töreboda. I Lysekil har arbetet inletts men överenskommelsen har fördröjts.

På länsstyrelsen bidrar arbetssättet till en ökad samverkan mellan olika områden inom social hållbarhet såsom mänskliga rättigheter, folkhälsa och jämställdhet. Arbetet ska också bidra till ökad jämlikhet och jämställdhet i länet då vi tagit hänsyn till kommuners behov och förutsättningar vid urvalet.

En framgångsfaktor har varit att arbetet förankrats på högsta ledningsnivå i kommunerna. En annan har varit att vi genomfört workshops där yrkesverksamma från olika verksamheter och nivåer i kommunerna har deltagit och bidragit med en fördjupad kunskap om kommunen och befolkningens livsvillkor. Efter bearbetning och analys har kommunen prioriterat olika fokusområden för vår fortsatta samverkan.

Länsstyrelseinstruktionen 3§ p12 Folkhälsa

Länsstyrelsen har enligt instruktionen flera uppdrag inom folkhälsa bland annat inom tillsyn av alkohol och tobaksprodukter, förebygga alkohol, narkotika, tobak, dopning och spel, föräldraskapsstöd och brottsförebyggande arbete.

Social risk- och möjlighetsanalys i Skaraborg

Skaraborg står inför flera stora etableringar som även innebär en ökning av sociala risker kopplat till nya etableringar, tillfällig arbetskraft och en snabbt ökande befolkning. Förra året tecknade Länsstyrelsen och Skaraborgs kommunalförbund ett samverkansavtal som sträcker sig fram till juni 2025. I våras utsågs Mariestads kommun att vara testbädd för arbetet. Till följd av samverkan har beredskapen ökat för att motverka risker som uppstår bland annat genom att Mariestad anställt en projektledare med stöd från länsstyrelsen och polisen har stärkt sitt arbete med en lokalpolis på hundra procent.

Metodstöd Drogfria platser

Länsstyrelsen har tagit fram ett metodstöd www.drogfriplatser.se i nära samverkan med polisregion Väst och andra samverkansaktörer bland andra Länsstyrelsen Halland, Chalmers och Högskolan i Borås. Vi skickade ut en inbjudan som fem kommuner tackade ja till och vi har gett ett fördjupat vägledningsstöd till dessa, Göteborg sydväst, Trollhättan, Lilla Edet, Mölndal och Skara. Detta var andra året vi genomförde detta och nu har runt tio kommuner i länet deltagit totalt.

Metodstödet fokuserar på situationell prevention. Deltagarna "tar med sig" en plats som är problematisk ur droghanteringssynpunkt. Droghantering innebär narkotikabrott genom överlåtelse, förvärvande, innehav och bruk. I de flesta fall handlar det om platser där

narkotika säljs och inte sällan är det också förknippat med mycket annan problematik.

Under genomförandet har vi och berörda kommunpoliserna möten hos de olika deltagarna och besöker de aktuella platserna och teman för de olika mötena följer den kunskapsbaserade arbetsprocessen som innehåller kartläggning, orsaksanalys/platstyper, åtgärder och uppföljning.

Utvärderingen visar att länsstyrelsens metodstöd haft en stödjande roll och att skapa möjlighet till erfarenhetsutbyte mellan kommunerna har varit uppskattat. Kommunerna har uttryckt ett mervärde av att de får träffas och diskutera om både sina utmaningar och möjligheter, och att vi också besöker platserna ger en fördjupad förståelse och öppnar upp för att kunna ge varandra kvalitativt viktiga inspel/medskick.

Brottsförebyggande föräldraskapsstöd

Länsstyrelserna i samverkan med polismyndigheten har tagit fram broschyren Gångsnacket, som även är översatt till nio språk. Vi har tryckt upp, skickat ut och erbjudit kommuner att använda sig av broschyren som riktar sig till föräldrar och är framtagen som hjälp till vuxna för att prata med barn om gäng och kriminalitet. Broschyren har använts i störst utsträckning i Göteborg, Trollhättan och Borås som har särskilt utsatta områden, riskområden och utsatta områden. Broschyren har främst delats ut vid föräldramöten då ämnet tagits upp och har varit ett stöd för såväl yrkesverksamma som föräldrar och bidragit till ökad kunskap om gäng och kriminalitet.

Vi har även haft två workshops för personal som arbetar med föräldraskapsstöd i skola och socialtjänst eller verksamhetsutvecklare/metodutvecklare inom föräldraskapsstöd i utsatta områden i Göteborg, Trollhättan och Borås. Temat har varit hur vi skapar bättre förutsättningar så att fler föräldrar tackar ja till insatser samt hur vi bättre når ut med stöd och insatser till nyanlända föräldrar. Utvärderingarna har visat att workshoparna har gett nya kunskaper som är användbara i deras arbete samt att de har fått inspiration till att tänka nytt, vilket bidrar till att fler föräldrar nås och får stöd i sitt föräldraskap.

Kunskapsbaserat ANDTS (Alkohol, narkotika, dopning, tobak, spel) arbete

I uppdraget ANDTS har vi minskat fokus på att ge kommunerna stöd i kunskapshöjande insatser till ett ökat fokus på stöd i att arbeta mer systematiskt med prevention. Vi har använt oss av EUPC (European Prevention Curriculum) som en grund för utbildning och kompetensutveckling samt arbetsmodellen EDPQS (European Drug Prevention Quality Standards) för kvalitetsstandarder som hjälper kommuner att skapa förebyggande insatser som är kunskapsbaserade, målgruppsanpassade och hållbara över tid. Både EUPC och EDPQS betonar vikten av samarbete mellan olika samhällsaktörer (som skola, socialtjänst och polis) för att stärka insatser. Målet med detta fokus är att skapa en gemensam förståelse för förebyggande arbete inom kommunen, vilket väntas leda till bättre samordning, mer långsiktighet och högre kvalitet i de lokala insatserna.

Utvärderingen visar en övervägande positiv respons från kommunernas strateger, samordnare och förebyggare som deltagit i utbildningsinsatserna. De upplever att kunskapen har gett en större förståelse för vad kvalitetssäkrat förebyggande arbete innebär och motiverat till att arbeta sektorsövergripande och systematiskt med tydliga mål inom

det lokala förebyggande arbetet. De har också fått ökad kännedom om nämnda kunskapsstöd och därmed ökade förutsättningar att använda dem i det lokala preventionsarbetet.

Regleringsbrevsuppdrag 3§ p13 Jämställdhet

Länsstyrelsen har haft särskilt fokus på att utveckla strukturer som syftar till att främja genomförandet av den nya länsövergripande strategin för jämställdhet, Jämställt Västra Götaland 2024–2027. Länsstyrelsen har vidare arbetat för att fördjupa relationerna till länets aktörer och skapa förutsättningar för organisationsöverskridande dialoger som främjar jämställdhetsarbetet i länet. Länsstyrelsen har verkat för att utgöra ett strategiskt och ändamålsenligt stöd till länets aktörer. Samtliga insatser har genomförts i syfte att bidra till att de nationella jämställdhetspolitiska målen uppnås.

Gemensam riktning för jämställdhetsarbetet

Länsstyrelsen har tagit fram en länsövergripande strategi för jämställdhet, Jämställt Västra Götaland 2024–2027. Strategin ska

- bidra till att skapa förutsättningar för en sammanhållen inriktning för arbetet med jämställdhetsintegrering i länet
- vara till hjälp vid prioriteringar och inriktningsbeslut i det egna arbetet med jämställdhetsintegrering hos länets aktörer
- utgöra en nulägesanalys av ojämställdhetsproblem i Västra Götaland
- fungera som ett stöd för länets aktörer i ett lokalt och regionalt förverkligande av de nationella jämställdhetspolitiska delmålen

Upplevelsen av ”trängsel” på policyområden som syftar till att stärka jämställdhet, jämlikhet, social hållbarhet och mänskliga rättigheter på lokal nivå lyfts återkommande till Länsstyrelsen. Därför har Länsstyrelsen valt att ta fram ett anslutningssystem till strategin. Ett anslutningsförfarande tydliggör mandat för ansvarsbärande funktioner att arbeta med frågan i de anslutna organisationerna och förutsätter en beredningsprocess som stärker förankringen internt. 16 aktörer har anslutit sig till strategin, 13 kommuner och tre myndigheter.

Strategin består av 15 regionala mål och aktörer i länet är välkomna att ansluta sig till ett eller flera av dessa mål. Strategins målgrupper är kommuner, region, lärosäten och statliga myndigheter med närvaro i Västra Götaland. Dessa aktörer kan ansluta sig till den länsövergripande strategin. Jämställt Västra Götaland 2024–2027 har fyra prioriterade målområden, ekonomisk jämställdhet, utrikes födda kvinnors etablering på arbetsmarknaden, jämställdhetsintegrering inom civil beredskap samt hedersrelaterat våld och förtryck.

För att samla länets aktörer kring den nya strategin, bidra med kunskap kring de prioriterade målområdena och inspirera till handlingskraft har Länsstyrelsen genomfört en lanseringskonferens. Målgrupp var politiker, chefer och strateger i offentlig verksamhet samt aktiva inom civilsamhället. Konferensen hade cirka 150 deltagare.

För att förankra strategin och bereda möjlighet för länets aktörer att ställa frågor kring strategins innehåll, form, anslutningssystem, uppföljning eller planerade stödinsatser har tre digitala informationsträffar genomförts. Informationsinsatserna har nått drygt 40 olika

aktörer. Länsstyrelsen gör bedömningen att informationsträffarna stärkt förutsättningarna för ett ändamålsenligt förankrings- och beredningsarbete och på så vis bidragit till beslut om anslutning till strategin.

Genomförande av Jämställt Västra Götaland 2024–2027

Aktörers resursmässiga utrymmen, politiska styrning samt konkurrens mellan överlappande sakområden bidrar till att kunskap, kompetens och styrning på jämställdhetsområdet i länet riskerar att prioriteras bort. För att svara upp mot dess utmaningar arbetar Länsstyrelsen fram olika former av stöd som ska stärka förutsättningarna för strategins lokala genomförande.

Generellt stöd

Alla anslutna aktörer erbjuds möjlighet att ta del av ett generellt stöd oavsett vilka målområden aktören har anslutit sig till. Nedan följer exempel på generellt stöd som genomförts eller håller på att utvecklas.

Välkomstintervjuer

Länsstyrelsen erbjuder välkomstintervjuer till samtliga aktörer som ansluter sig till strategin. Intervjuerna är parallellt en metod för att skapa fördjupade och förtroendefulla relationer med länets aktörer liksom ett sätt att undersöka anslutna aktörers stödbehov. Hittills har 8 välkomstintervjuer genomförts. Välkomstintervjuer genomförs löpande i takt med att aktörer ansluter sig till strategin. Länsstyrelsen gör bedömningen att genomförda intervjuer har fungerat relationsstärkande och kunskapshöjande. Välkomstintervjuerna bäddar därmed för god samverkan mellan Länsstyrelsen och de anslutna aktörerna under strategiperioden. Länsstyrelsen bedömer detta forum som en central plats för kollektivt kunskapande och en viktig arena för kollegialt stöd som stärker förutsättningarna för ett proaktivt och ändamålsriktigt jämställdhetsarbete i länet.

Webbaserat metodstöd

För att möta upp återkommande frågor om hur aktörer kan ta sig an jämställdhetsarbetet arbetar Länsstyrelsen med att ta fram metodstöd till samtliga målområden i strategin. Metodstöden kommer att lanseras på webbplatsen, www.jamstalltvastragotaland.se. Medan målen i strategin pekar ut en riktning för arbetet är metodstöden en vägledning för hur arbetet mot måluppfyllelse kan utformas i den egna organisationen.

Utbildning för chefer

Att leda för jämställdhet ställer krav på kunskap, kompetens och förståelse för jämställdhetsutmaningar i den lokala kontexten. Länsstyrelsen arbetar därför med att ta fram en utbildning som riktar sig specifikt till chefer inom offentlig förvaltning. Utbildningen ska bidra med kunskap om jämställdhetspolitiken och jämställdhetsintegrering samt till förståelse för chefens roll i jämställdhetsarbetet.

Nätverksträffar

Organisationsöverskridande dialoger på jämställdhetsområdet liksom forum för nätverkande i länet är efterfrågat. Länsstyrelsen faciliterar ett länsövergripande jämställdhetsnätverk som består av representanter från kommuner, kommunalförbund, myndigheter, lärosäten och det civila samhället. Under 2024 har 4 nätverksträffar genomförts. Nätverksträffarna erbjuder möjlighet till dialog över organisationsgränser, en

plattform för kunskaps-/kompetenshöjande insatser samt informationsutbyte och dialog. Länsstyrelsen bedömer detta forum som en central plats för kollektivt kunskapande och en viktig arena för kollegialt stöd som bidrar med stärkta förutsättningar för ett proaktivt och ändamålsriktigt jämställdhetsarbete i länet.

Nyhetsbrev

Önskemål om samlad information om nationella och regionala nyheter, aktuella konferenser, utbildningar och liknande på jämställdhetsområdet har gjort att Länsstyrelsen även i år tagit fram återkommande nyhetsbrev. Nyhetsbrevet når cirka 125 prenumeranter i länet.

Riktat stöd

Det riktade stödet syftar särskilt till att främja arbetet med de mål som ligger inom de prioriterade områdena. Därför är målgruppen för det riktade stödet aktörer som anslutit sig till prioriterade mål.

Erfarenhetsutbyten

Under strategiperioden planerar Länsstyrelsen att möjliggöra för återkommande erfarenhetsutbyten mellan organisationer som anslutit sig till mål inom strategins prioriterade områden. Syftet är att skapa förutsättningar för ett fördjupat stöd med utgångspunkt i gemensamt lärande. Ett första erfarenhetsutbyte har genomförts i samband med nätverksträffen för det länsövergripande jämställdhetsnätverket i december.

Strategiskt och praktisknära stöd

Länsstyrelsen arbetar fram en struktur för att stödja länets aktörer i framtagande av strategiska dokument samt process- och analysstöd. Även riktade kunskapsinsatser inom de prioriterade områdena ingår i stödstrukturen.

Ekonomiska bidrag för utvecklingsarbete

Jämställdhet görs där beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas. Att integrera jämställdhetsperspektiv i styrning och ledning är därför en viktig aspekt av ett framtidsytande och strategiskt jämställdhetsarbete. Därför har Länsstyrelsen erbjudit sig att finansiera kommuner och regions deltagande i SKR:s modellkoncept för jämställdhet. Två kommuner i länet har visat intresse för att få sin deltagaravgift finansierad, Lerum och Lidköping. Sedan tidigare deltar 6 aktörer i satsningen. Länsstyrelsen bedömer att deltagande i modellkonceptet bidrar till, ökad kunskap om lokala jämställdhetsutmaningar, stärkt kapacitet för arbete med jämställdhetsintegrering som i förlängningen gynnar jämställdheten i länet. Länsstyrelsen har stöttat med kompletterande insatser i form av politikerutbildningar för två olika nämnder i Lilla Edets kommun.

Rapport med nytt kunskapsunderlag

Rätt till arbete och möjlighet till egen försörjning, utmaningar på kompetensförsörjningsområdet samt regeringens särskilda styrning utgör bakgrund till framtagandet av en rapport som undersöker erfarenheter från arbete med differentierade arbetsuppgifter i länet. Rapporten, som ännu ej är färdigställd, kommer att synliggöra pågående satsningar och lärdomar och är tänkt att inspirera till nya eller utvecklade arbetssätt som gynnar utrikes födda kvinnors arbetsmarknadsetablering.

Övriga kunskapshöjande insatser

I samverkan med Länsstyrelsen Skåne och Länsstyrelsen Stockholm har ett webinarium om upphandling som verktyg för ökad jämställdhet genomförts. Webbinariet hade 190 anmälda deltagare från våra tre län.

Länsstrategin och målet om jämställdhetsintegrering av den civila beredskapen utgjorde ett av fokusområdena för den årliga krissamverkanskonferens som Länsstyrelsen arrangerar. För att inspirera och motivera till jämställdhetsintegrering av det civila beredskapssystemet fick deltagarna ta del av en föreläsning om lärdomar från invasionen av Ukraina. På konferensen genomfördes gruppdiskussioner om utmaningar, prioriteringar och avvägningar som kan aktualiseras vid samhällsstörningar utifrån olika behov och livsvillkor. Jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv i beredskapsarbetet kan upplevas som främjande för många och Länsstyrelsen gör bedömningen att konferensen bidragit till att vidga och fördjupa perspektiven i beredskapsarbetet

Jämställdhetsintegrering i myndigheter

Länsstyrelserna har i uppdrag att stödja statliga myndigheters arbete med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå. Myndigheter och lärosäten är målgrupp för länsstrategin och har möjlighet att ansluta sig till strategins olika målområden. Flera av strategins målområden har direkt bäring på myndigheters och lärosätens uppdrag. Myndigheter och lärosäten har även möjlighet att ta del av det stöd som Länsstyrelsen erbjuder länets aktörer såsom nätverksträffar, erfarenhetsutbyten, processtöd, kunskapshöjande insatser med mera.

Länsstyrelseinstruktionen 3§ p14 Integration

Vårt arbete har som tidigare år fokus på att främja samverkan och samordning, att sprida aktuell information, att verka för en långsiktigt hållbar integration samt att stödja en kunskapsbaserad utveckling. Vi bedriver vårt arbete i nära samverkan med länets kommuner, kommunalförbund, Regionen, civilsamhällets organisationer, akademien och statliga myndigheter.

Främja samverkan och samordning

För att främja samverkan mellan berörda aktörer arbetar vi sedan 2008 utifrån en samverkansstruktur som är uppdelad på regional, delregional och lokal nivå. De viktigaste aktörerna inom samverkan är länets 49 kommuner, Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, Statens Servicecenter, Regionen och länets fyra kommunalförbund. Samverkansstrukturen har visat sig hållbar vid förändringar i omvärlden. I och med det minskande mottagandet har vi flyttat fokus från det initiala mottagandet till fokus på långsiktig integration och arbetsmarknadsintegration. Samtidigt har mycket inom samverkan handlat om mottagandet av personer som omfattas av massflyktsdirektivet.

Länsstyrelsen samordnar arbetet regionalt och delregionalt, förutom inom Göteborgsregionen där arbetet samordnas av kommunalförbundet. Vi driver även ett regionalt nätverk inom samhällsorientering samt nätverk med civilsamhällets organisationer. Sammantaget har de 40-talet samråd och nätverksträffar vi anordnat utgjort forum för omvärldsanalys, erfarenhets- och kunskapsutbyte och bedöms bidragit till en bättre beredskap i länet att ta emot asylsökande, nyanlända, ensamkommande barn

och personer som omfattas av massflyktsdirektivet.

Sprida aktuell och korrekt information

I och med det minskande mottagandet så har kommuner och andra aktörer dragit ner på personalstyrkan som arbetar med det initiala mottagandet av nyanlända. Samtidigt fortsätter politikområdena migration och asyl samt integration att präglas av utredningar, remisser, nya uppdrag och förändrad lagstiftning men också av politiska och massmediala utspel. För att stötta kommuner, myndigheter och andra organisationer i länet samlar vi – tillsammans med Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Västra Götalandsregionen – nyheter och annan information i fyra kvartalsvisa Lägesrapporter om migration och integration.

Särskilt utmanande har det varit att förstå regelförändringarna kring folkbokföringen av personer som omfattas av massflyktsdirektivet. I somras kom ett EU-beslut som innebar att flyktingar från Ukraina kunde folkbokföra sig. Varken myndigheter eller kommuner var från början klara över vad detta innebar. Den 1 november kom sedan en ny lag som innebär andra regler för de som folkbokfört sig efter 1 november. Nu gäller två skilda regelverk för folkbokförda flyktingar från Ukraina och ett ytterligare för flyktingar från Ukraina som ännu inte folkbokfört sig. Med det som bakgrund har vi tillsammans med Statens Servicecenter, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen, anordnat tre digitala lunchmöten riktade till länets kommuner Dessa har spelats in och kunnat ses i efterhand. Intresset att delta har varit stort och även kommuner från andra län har tagit del av informationen. Effekten av dessa lunchmöten är ökad kunskap och minskar ryktesspridning kring vad det är som gäller för flyktingar från Ukraina. Vi har fått feedback på att dessa möten varit värdefulla.

Det är även svårt för berörda att hålla sig uppdaterade kring pågående utredningar och remisser, att hålla isär vad som är förslag och vad som är beslutat samt att förstå hur olika förslag förhåller sig till varandra. Länsstyrelsen har därför tillsammans med Migrationsverket bjudit in till två särskilda informationsmöten om vad som är på gång inom de två politikområdena migration och asyl samt integration. Intresset att delta har varit stort och vi får löpande feedback på att dessa möten är uppskattade. Inspelningar av informationsmötena och våra sammanställningar i form av PP har spridits även utanför vårt län. Även nationella aktörer är intresserade. Effekten av dessa informationsmöten är ökad kunskap och minskar ryktesspridning.

Vi informerar därutöver löpande om nyheter på våra samråd och nätverksträffar.

Verka för långsiktig integration

Mot bakgrund av det minskade mottagandet och det ökande behovet av satsningar på kompetensutveckling och kompetensförsörjning anordnade vi den 15 maj en workshop där eftermiddagens tema var arbetsmarknadsintegration. Deltog gjorde representanter från de flesta av länets 49 kommuner. De fyra kommunalförbunden i länet hade valt var sin satsning som presenterades med en efterföljande dialog. En del av dessa handlade om kommuners arbete med att differentiera arbetsuppgifter, men också om att införa nya yrkestitlar och nya system för karriärvägar. Efter det tog vi initiativ till en undersökning om hur vanligt förekommande detta är i länet vilket kommer resultera i en rapport, som ännu ej är färdigställd. Undersökningen preliminära resultat presenterades på årets

Integrationsforum och vi kommer att arbeta vidare utifrån resultaten under 2025.

Länsstyrelsen sitter i styrgrupperna för de AMIF (Asyl- Migrations- och integrationsfonden)-finansierade projekten "Helhetslyftet" och "Yrkesväg" som båda arbetar med att integrera teori och praktik i utbildningsinsatser för utrikes födda med kort utbildningsbakgrund. Länsstyrelsen är en av initiativtagarna till Helhetslyftet och målet för projekten är att tillsammans nå nära 2 400 tredjelandsmedborgare i länet. Inom vårt arbete med regional utveckling och kompetensförsörjning samverkar vi med bland andra näringslivet, regionen och kommunalförbundens arbetsmarknadsnätverk för en förbättrad matchningen mellan arbetssökande och arbetsgivare med fokus på utrikes födda.

För att synliggöra nyanländas utmaningar på bostadsmarknaden, uppmärksammar vi som tidigare nyanländas situation i arbetet mot hemlöshet och i Länsstyrelsens synpunkter på kommunernas bostadsförsörjningsplaner och översiktsplaner. Vi stöttar även nyanländas integration via våra statsbidrag. Vi har beviljat drygt 20 miljoner kronor till insatser inom ramen för utlysningarna Tidiga insatser för asylsökande, samt §§ 37 och 37a. Det är insatser som stärker kommuners initiala mottagande av asylsökande och nyanlända men även verkar för en långsiktigt hållbar integration.

Stödja en kunskapsbaserad utveckling

För att främja en kunskapsbaserad utveckling i länet har vi förutom det som beskrivit ovan bland annat:

- Tillsammans med Göteborgsregionens kommunalförbund och Arbetsförmedlingen i Väst anordnat två temadagar med fokus på länder varifrån det kommer eller tidigare har kommit många flyktingar till Sverige – Iran i mars och Ukraina i november.
- Tillsammans med Arbetsförmedlingen, Migrationsverket och Västra Götalandsregionen –anordnat en konferens med fokus på Arbetsmarknadsintegration. På plats deltog 170 personer (konferensen var fullbokad) och 334 personer var anmälda att lyssna digitalt. 92 procent svarade på en utvärdering att konferensen var mycket eller ganska bra.

Vi strävar sedan lång tid tillbaka efter att koppla den samlade kunskapen och de erfarenheter vi tar del av till vårt stöd, våra insatser och våra beslut om statsbidrag. Vi strävar också hela tiden efter att tänka långsiktigt på vad som kan bidra till en långsiktigt hållbar integration.

Regleringsbrevsuppdrag 3B14 Anvisningsmodell för ensamkommande barn och anvisning av nyanlända

Länsstyrelserna har deltagit i genomförandet av Migrationsverkets uppdrag om anvisning av ensamkommande barn, nyanlända och personer med tillfälligt skydd till kommuner. Den nationella bosättningsgruppen inom länsstyrelsernas integrationsnätverk har representerat länsstyrelserna i Migrationsverkets samråd kring fördelningsmodellen av länstal och bidragit till utvecklingen av modellen. En arbetsgrupp bestående av Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, SKR och länsstyrelserna har löpande haft dialog om länstal, kommunal och årsplaneringar.

Länsstyrelserna har även medverkat i Migrationsverkets samrådsprocess gällande översyn av fördelningsmodellen avseende asylsökande ensamkommande barn samt personer med tillfälligt skydd.

Regleringsbrevsuppdrag 1A2 Redovisa kommuners eventuella medverkan till bosättning i annan kommun

Aktiv medverkan till bosättning i annan kommun ("aktiv medverkan") förekommer inom länet. Det är samtidigt svårt att avgöra hur utbrett arbets sättet är, och att definiera när aktiv medverkan har skett i enskilda fall.

För att undersöka förekomsten av aktiv medverkan har Länsstyrelsen genomfört dialogmöten med representanter för sex kommuner i länet. Mötena har undersökt kommunernas erfarenhet av flyttar till följd av aktiv medverkan, och eventuella arbets sätt som kan generera flyttar till andra kommuner. Vi har även sammanställt tidigare undersökningar och statistik som bekräftar kommunernas bild. Resultatet är samlat i PM aktiv medverkan till bosättning i annan kommun.

Länsstyrelsens dialogmöten bekräftar bilden att problem med flyttar till följd av aktiv medverkan finns i länet, och är som störst i mindre landsbygdskommuner. Dessa kommuner upplever fortsatt inflyttning av hushåll som upplever sig tvingade att flytta. Flyttarna kommer från kommuner i länet och från andra län. Flyttar upplevs som särskilt problematiska då de går till undermåliga bostäder med bristande samhällsservice, eller om de innebär att hushåll tvingats lämna skola, arbete eller pågående insatser för att flytta.

Dialogmötena visar också att flera kommuner har arbets sätt och förhållningssätt som kan generera flyttar till andra kommuner, även om kommunerna i fråga inte säger sig arbeta med aktiv medverkan. Dessa arbets sätt rör främst strukturellt hemlösa hushåll och innebär att:

- Strukturellt hemlösa hushåll inte kan räkna med att få en bostad i sin hemkommun utan förväntas söka boende även i andra kommuner.
- Kommunerna beskriver regionens bostadsmarknad som sammanhängande och ser det som naturligt att hushållen flyttar inom regionen för att få en bostad.
- Hushållen får korta beslut om bistånd för att "lösa tak över huvudet" med hjälp av tillfälliga boenden på till exempel vandrarhem.
- Kommunerna använder sig av boendecoaching, bosökarskolor och liknande insatser som hjälper strukturellt hemlösa hushåll att söka boende i kommunen och i andra kommuner.
- En kommun uppger även att hushåll kan bli av med stöd och hjälp i att söka bostad om de tackar nej till bostadskontrakt.

Dessa arbets sätt kan leda till att hushåll upplever att de endast kan få en bostad genom att flytta till andra kommuner. Även om det är svårt att avgöra om enskilda hushåll tvingas att flytta, kan arbets sätten på ett strukturellt plan ändå antas leda till att fler hushåll behöver lämna kommunen än vad som annars varit fallet. Dessa flyttar kan uppfattas som aktiv medverkan både av hushållen själva och av de mottagande kommunerna.

Kommunerna identifierar den ojämna tillgången på bostäder i länet samt det befintliga beståndets variation i olika kommuner som bidragande faktorer till aktiv medverkan. Arbets sätten växer främst fram i kommuner med brist på hyreslägenheter med låga krav för att få ett kontrakt, och flyttarna går främst till kommuner med relativt sett god tillgång på sådana bostäder.

Dialogmötena med kommunerna indikerar samtidigt att förekomsten av aktiv medverkan kan ha avtagit i länet som helhet. Högt bostadsbyggande i kombination med avtagande befolkningstillväxt kan vara en delförklaring.

Trots detta innebär arbetssätten fortfarande stora problem för flera kommuner. För de drabbade hushållen kan arbetssätten också innebära problem vad gäller arbete, skola och utbildning, integration och tillgång till samhälleligt stöd och service.

Regleringsbrevsuppdrag 3B15 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring

Vi spred information till länets kommuner om Migrationsverkets konferens om frivillig återvandring, och deltog även själva i den samma. Vi har på liknande sätt under året berett möjlighet för Migrationsverket att sprida information kring frivillig återvandring under våra delregionala samråd med länets kommuner samt andra kanaler.

Regleringsbrevsuppdrag 1B2 Webbplatsen Informationsverige.se

Länsstyrelsen har som uppdrag att förvalta länsstyrelsernas gemensamma webbplats Informationsverige.se. Informationsverige.se ger asylsökande och nyanlända personer information om svenska samhället på elva språk. Webbplatsen är även ett stöd och verktyg för de som arbetar med målgruppen. Informationsverige.se bidrar därmed till att stärka individens egenmakt och delaktighet i svenska samhället.

Uppdaterad information till personer från Ukraina

För att ge individen tillförlitlig och relevant information uppdaterar vi informationen på webbplatsen kontinuerligt efter lagändringar, bland annat på migrations-, asyl- och integrationsområdet.

En omfattande uppdatering som gjorts är att vi har anpassat och utvecklat webbplatsens information för personer med uppehållstillstånd med tillfälligt skydd enligt massflyktsdirektivet (personer från Ukraina). Anpassningen var nödvändig dels i samband med att EU förlängde massflyktsdirektivet och målgruppen kunde bli folkbokförda, dels med anledning av de lagändringar som trädde i kraft den 1 november som påverkar målgruppen på flera sätt.

I arbetet med att anpassa informationen har vi samverkat med flera andra myndigheter för att ta fram relevanta och korrekta texter utifrån målgruppens behov. Informationsverige.se fyller en viktig funktion i sammanhanget genom att samla och förmedla olika myndigheters information.

För att sprida information om uppdateringarna deltog Informationsverige.se på en nationell webbsändning för yrkesverksamma anordnad av SKR med cirka 1200 anmälda.

Förbättrad användarvänlighet och tillgänglighet

Baserat på resultat från en tidigare förstudie har vi arbetat med ett projekt för att förbättra webbplatsens användarvänlighet och tillgänglighet. Resultatet är en mer användaranpassad webbplats som bättre lever upp till lagkrav på tillgänglighet.

Vi har också påbörjat en flytt av "Hej svenska språkverktyg" till en ny plattform och arbetar samtidigt med att förbättra tillgängligheten i verktyget för att bättre leva upp till lagkrav på tillgänglighet.

Kommunikationsinsatser för att öka kännedomen om webbplatsen

För att öka kännedomen om Informationsverige.se arbetar vi löpande med kommunikationsinsatser, bland annat digitala presentationer för yrkesverksamma. Cirka 200 personer har deltagit och fått information om hur de kan använda webbplatsen och materialet "Om Sverige" i verksamheter för asylsökande och nyanlända. Vi har också tagit fram och publicerat en informationsfilm på flera språk som ger en överblick över vad som finns på webbplatsen. Filmen kan spridas och användas i verksamheter för målgruppen för att introducera dem till Informationsverige.se.

Vi har också genomfört en nationell informationskampanj med fokus på fysiska besök hos yrkesverksamma. Under kampanjen har cirka 200 personer som möter målgruppen fått information om webbplatsen.

Vi har samverkat med flera aktörer för att sprida information om webbplatsen, bland annat med mediehuset Alkompis, som publicerar delar av innehållet som finns på Informationsverige.se på alkompis.se. Genom samarbetet når vi ut med relevant samhällsinformation till nyanlända som talar arabiska. Vi har också samverkat med Forum för levande historia genom att delar av materialet "Om Sverige" ingår i Demokratistegens resursbank.

Statistik för Informationsverige.se

Kännedomen om Informationsverige.se bland kommuner är mycket hög. I länsstyrelsernas enkät till kommuner svarade 86 procent av 262 kommuner att materialet "Om Sverige" används i samhällsorienteringen för nyanlända.

Informationsverige.se använder ett verktyg för webbanalys som endast samlar in statistik från besökare som godkänt kakor för webbanalys. Det går därmed inte att jämföra statistiken mot tidigare år. Det innebär också att vi inte har möjlighet att mäta webbplatsens totala antal sidvisningar. Under 2024 hade webbplatsen cirka 1,3 miljoner registrerade sidvisningar. Sidvisningarna på andra språk än svenska var 63,2 procent.

Resultatbedömning

Vår samlade bedömning är att vårt arbete genomförts med ett gott resultat. Nedan görs motiverade bedömningar per delverksamhet.

Folkhälsa

Länsstyrelsens bedömning är att arbetet har tydliga ambitioner att förbättra folkhälsan och social hållbarhet genom samordnade, kunskapsbaserade och målinriktade insatser. Det är ett strukturerat arbete som verkar både strategiskt och praktiskt. Några framgångsfaktorer har varit; förankring, brett deltagande och kunskapsbaserade metoder som stärker träffsäkerheten i insatserna.

Testbädden i Mariestad är ett innovativt angreppssätt för att utveckla och utvärdera

metoder och arbetssätt innan bredare implementering sker i alla Skaraborgs kommuner. Metodstödet Drogfria platser, är konkret och målgruppsanpassat, vilket stärker praktiskt genomförande och uppföljning av kommunernas brottsförebyggande insatser. Ett riktat stöd till föräldrar i särskilt utsatta områden bedöms som en välmotiverad prioritering för att stödja lokala aktörer och föräldrar i ett brottsförebyggande föräldraskapsstöd. Länsstyrelsens stöd med ett tydligt fokus på systematiskt och kunskapsbaserat ANDTS-arbete höjer kvaliteten på kommunernas preventiva insatser. Sammantaget bidrar vi till att stärka kommunernas förutsättningar och kapacitet att bemöta komplexa samhällsproblem inom folkhälsoområdet.

Jämställdhet

Länsstyrelsen har i uppdrag att fortsatt genomföra länsstrategin, Jämställt Västra Götaland 2024–2027 i syfte att bidra till uppfyllandet av de jämställdhetspolitiska målen samt att stödja statliga myndigheters arbete med jämställdhetsintegrering på regional och lokal nivå. Med utgångspunkt i detta uppdrag har Länsstyrelsen verkat för ett utökat och ändamålsenligt stöd till länets aktörer som syftar till att bidra till det lokala genomförandet av jämställdhetspolitiken i länet.

Länsstyrelsen gör bedömningen att strategins 15 framtagna målområden och det tillhörande anslutningsförfarandet skapar gynnsamma förutsättningar och stärkta mandat för jämställdhetsarbete hos anslutna aktörer. Den samlade bedömningen är vidare att, genomförda stödinsatser såsom, nätverksträffar, kunskapshöjande aktiviteter, erfarenhetsutbyten, spridning av lärande exempel och individuellt processtöd har bidragit till att höja kunskapen och stärka kapaciteten bland länets aktörer. Länsstyrelsen uppskattar att genomförda insatser och fördjupad dialog med länets aktörer gemensamt stimulerat förmågan att identifiera utvecklingsområden i den egna verksamheten, analysera jämställdhetsutmaningar samt till att modifiera arbetssätt som syftar till att nå ökad jämställdhet i den lokala kontexten.

Integration

Länsstyrelsens bedömning är att länets beredskap och kapacitet att ta emot nyanlända är relativt god. Kommunerna klarar både mottagandet via anvisning och mottagandet via massflyktsdirektivet. Samtidigt finns utmaningar. De är främst kopplade till det minskade mottagandet, många förändringar inom politikområdena samtidigt och bristen på passande bostäder i vissa kommuner. En försvårande faktor är också den ökade förekomsten av politiska och massmediala utspel inom området.

Vår samlade bedömning är att vårt arbete genomförts med ett gott resultat och bidrar till ett fungerande mottagande av nyanlända i länet. Vår samverkansstruktur är hållbar och vi har klarat av att anpassa vårt stöd till kommuner och andra aktörer utifrån förändringar i omvärlden. Att vi via webbplatsen Informationsverige.se bidrar med kortfattad, pålitlig, målgruppsanpassad och enkel information på flera språk direkt till asylsökande, skyddsbehövande utifrån massflyktsdirektivet och nyanlända är en framgångsfaktor. Vår bedömning är också att våra satsningar på snabbt anordnade lunchmöten vid förändringar, fördjupande rapporter, konferenser och temadagar bidragit till ökad kunskap och förbättrat arbetssätt. Att vårt arbete bidrar på ett positivt sätt bekräftas vid återkoppling av insatser och i dialogen med våra samverkansparter.

Övrig redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Avsnittet innehåller information som Länsstyrelsen bedömer är av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning enligt 2 kap. 4 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag samt uppgifter enligt 3 kap. 1§ och 2§ i samma förordning.

Information av väsentlig betydelse

Länsstyrelsen ser stora utmaningar med el- och effektförsörjningen samt nätinfrastrukturen i länet, då prognoserna visar på ett tredubblat elbehov till 2045. Idag produceras endast en tredjedel av den el som används inom länet. I Västra Götaland råder en bred enighet om behovet att öka elproduktionen med minst 15 TWh fram till 2030, vilket skulle öka länets självförsörjningsgrad på el. För att möta denna omställning krävs flera olika åtgärder. Elnätsförstärkningar kommer att behövas på lokal-, regional- och stamnätsnivå. Det kommer också att krävas en kraftigt ökad elproduktion inom länet samt en effektiv och flexibel användning av elen. För att överbrygga det gap mellan tillgänglig och efterfrågad effekt som skulle kunna uppstå redan 2026, är det även av stor vikt att titta på kortsiktiga lösningar som gasturbiner eller andra kapacitetshöjande åtgärder, som genomförs i väntan på elnätsutbyggnad. Svenska kraftnät fattar i december beslut om huruvida de kommer genomföra en pilotstudie för kapacitetsåtgärder i Västra Götaland.

Att etablera de havsbaserade vindkraftparkerna utanför vår kust är av strategisk betydelse. Dessa parker bidrar till att påskynda den gröna omställningen och minska risken för förlorade arbetstillfällen, som annars riskerar att uppstå om investeringar uteblir på grund av bristande energiförsörjning. Detta är särskilt viktigt för flera stora industrisatsningar i länet, såsom etableringen av två stora batterifabriker.

Vidare är en starkare infrastruktur för väg och järnväg avgörande för att vidmakthålla Göteborgsområdet som landets ledande tillväxt- och exportregion. I detta sammanhang är det centralt att utveckla kommunikationerna mellan Göteborg och Stockholm genom fyrspårsutbyggnad mellan Göteborg och Alingsås.

Länsstyrelsen har fått kännedom om två större ersättningsanspråk mot myndigheten och informerar därför om detta i årsredovisningen. Någon förpliktelse är dock inte fastställd för Länsstyrelsen i dagsläget, men om en förändring sker kommer särskild information att lämnas till aktuellt departement/regeringen.

Sammanställning av väsentliga uppgifter

Sammanställningarna är gjorda enligt 2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Belopp angivna i tkr.

Sammanställning väsentliga övriga uppgifter	2024	2023	2022	2021	2020
Beviljad Låneram i Riksgälden	325 000	268 500	115 000	80 500	85 000
Utnyttjad Låneram i Riksgälden	195 432	199 379	80 240	75 475	47 727
Beviljad Räntekontokredit i Riksgälden	28 000	30 000	30 000	30 000	30 000
Utnyttjad Räntekontokredit i Riksgälden	-	-	-	-	-
Ränteintäkter Räntekonto	7 912	8 275	2 568	-	2
Räntekostnader Räntekonto	-	-	-	-	-5
Budget Avgiftsintäkter som disponeras	447 450	425 100	417 744	347 480	331 780
Utfall mot budget Avgiftsintäkter som disponeras	425 263	433 480	384 780	364 526	340 463
Utfall enligt resultaträkning Avgiftsintäkter som disponeras	437 325	449 004	397 365	383 734	354 408
Budget Avgiftsintäkter som inte disponeras	41 300	42 000	42 500	39 600	35 002
Utfall Avgiftsintäkter som inte disponeras	59 356	51 220	40 563	41 638	39 077
Antal årsarbetskrafter ¹	929	925	928	916	833
Medeltal anställda ²	1 023	1 019	995	992	906
Driftkostnad per årsarbetskraft	1 411	1 358	1 321	1 240	1 241
Årets kapitalförändring	-26 835	-397	23 113	-3 700	3 937
Balanserad kapitalförändring	271 440	265 932	233 159	226 929	215 457

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	2024	2023	2022	2021	2020
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	14 793	14 762	13 638	13 328	11 226
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	-	-	-	-	-
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Digital infrastruktur	3 029	-	-	-	-
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Digital infrastruktur	-	-	-	-	-

¹ Med årsarbetskrafter avses antal anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid på 1710 timmar.

² Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100%. Därutöver räknas timanställdas anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagskredit	2024	2023	2022	2021	2020
Beviljad Anslagskredit utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	-	3	35	86	174
Utnyttjad Anslagskredit utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	-	-	-	-	-

Sammanställning väsentliga uppgifter anslagssparande	2024	2023	2022	2021	2020
Summa anslagssparande utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	14 261	14 085	13 091	13 301	12 551
Summa anslagssparande utgiftsområde 01 Rikets styrelse 01 05 001 025 Digital infrastruktur	-	-	-	-	-
Summa anslagssparande utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	-	-	-	-	-

Sammanställning väsentliga uppgifter bemyndigande	2024	2023	2022	2021	2020
Beslutat bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	-	-	200	200	6 000
Åtaganden inom bemyndigande: Utgiftsområde 19 Regional utveckling 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	-	-	-	114	1 343

Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. En stor del av IT-avdelningens lånebehov är kopplat till IT-avdelningens program för att stärka digital motståndskraft och förmåga inom säkerhet och civilt försvar. Justeringar mot ursprungsplaner, vad gäller omfattning av investeringar och val av lösning har medfört vissa förändringar i investeringsbehovet.

Utöver programmet har starttidpunkt för några av planerade utvecklingsprojekten, som beslutas utanför IT avdelningen justerats (Viss 2.0) , pausats (Prozesso) samt starttidpunkt senarelagts (Digital Samarbetsplattform).

Avgiftsbelagd verksamhet

Avgiftsbelagd verksamhet redovisas i enlighet med 3 kap. 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag. Tabellerna i avsnittet visar intäkter, kostnader och utfall för Länsstyrelsens avgiftsbelagda verksamhet, enligt den indelningen för åiterrapportering som framgår av budgeten för avgiftsbelagd verksamhet där intäkterna disponeras i regleringsbrevet.

Belopp angivna i tkr.

Avgifter – Offentligrättsliga avgifter

Verksamhet	2022 Ack. utfall	2023 Utfall intäkter	2023 Utfall kostnader	2023 Netto utfall	2024 Budget intäkter	2024 Utfall intäkter	2024 Budget kostnader	2024 Utfall kostnader	2024 Netto budget	2024 Netto utfall	2024 Ack. utfall
Registreringsavgift för jaktområden	0	463	463	0	500	294	500	294	0	0	0
Djur och lantbruk (avgift för extra kontroller m.m.)	-136	2 101	2 351	-250	2 100	2 191	2 100	1 882	0	309	-77
Delgivning	1 233	506	365	142	350	1 335	200	1 029	150	306	1 680
Övrig offentligrättslig verksamhet	874	3 533	3 238	295	4 500	3 693	4 600	3 327	-100	366	1 536
Summa offentligrättsliga avgifter	1 971	6 603	6 416	186	7 450	7 512	7 400	6 531	50	982	3 139

Avgifter – Uppdragsverksamhet

Verksamhet	2022 Ack. utfall	2023 Utfall intäkter	2023 Utfall kostnader	2023 Netto utfall	2024 Budget intäkter	2024 Utfall intäkter	2024 Budget kostnader	2024 Utfall kostnader	2024 Netto budget	2024 Netto utfall	2024 Ack. utfall
Resurssamordning	57 154	402 240	406 697	-4 456	415 000	393 763	430 000	397 825	-15 000	-4 062	48 636
Övrig uppdragsverksamhet	1 221	24 637	24 976	-339	25 000	23 988	25 500	23 717	-500	271	1 153
Summa avgift uppdragsverksamhet	58 375	426 877	431 673	-4 796	440 000	417 751	455 500	421 542	-15 500	-3 790	49 789

Huvuddelen av uppdragsverksamheten avser avgifterna för länsstyrelsernas resurssamordning inom IT-verksamhet. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 372 (383) mnkr.

Uppbyggnad av säkerhetsförmåga och cybersäkerhet har finansierats genom anslag. (Ingick 2023 i avgiftsfinansierad verksamhet med 30,7 mnkr fakturerad Nov 2022).

Underskottet för IT-avdelningens avgiftsfinansierade verksamhet är lägre än budgeterat, framförallt till följd av framflyttade rekryteringar och uppgår till 3,8 mnkr. Utgående ackumulerat överskott minskar därmed till 48,7 mnkr. Ackumulerat överskott planeras tas i anspråk för fortsatt behov inom förvaltning, och kommer reducera behovet av tillkommande finansiering från länen. För 2025 budgeteras 15 mnkr av överskottet tas i anspråk.

Gällande avgifter Djur och lantbruk har antalet ärenden avseende befarade kundförluster som skickats till Kammarkollegiet (KAM) minskat till följd av en förändrad hanteringsrutin som infördes under året. Den förändrade rutinen innebär att ärendena måste vara delgivna gäldenären innan ärendena kan skickas vidare till KAM. Konsekvensen blir en förskjutning i tid för att redovisa kostnad för kundförlust, varför kostnaderna temporärt är något lägre.

Intäkterna för delgivning har fortsatt att öka. Avgiftsnivån är reglerad i delgivningsförordningen. Under en längre tid har ett överskott upparbetats vilket beror på

ett flertal effektiviseringar inom verksamheten. Bedömningen är fortsatt att det ackumulerade överskottet långsamt kommer öka.

Året i siffror

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
3 kap. 2§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2 kap. 4§ förordning om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Regleringsbrev

Regleringsbrevsuppdrag som ska redovisas i särskild ordning finns listade i bilaga D.

Tabell A – Verksamhetskostnader 2022–2024

Belopp angivna i tkr.

Verksamhetsområde	2024	2023	2022
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning ¹	31 487	32 532	33 821
201 Allmänna val	10 076	1 103	27 307
25 Trafikföreskrifter	2 542	1 583	1 120
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	53 512	50 469	38 928
30 Regional tillväxt	1 794	1 274	1 972
34 Infrastrukturplanering	1 528	1 432	2 470
40 Hållbar samhällsplanering och boende	46 105	45 680	41 951
41 Stöd till boende och energiåtgärder	7 137	6 243	8 157
42 Energi och klimat	13 044	11 868	11 761
43 Kulturmiljö	19 937	21 725	23 526
45 Samhällsskydd och beredskap	130 564	50 790	59 901
46 Civilområde	10 703	6 237	433
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	48 714	49 128	56 445
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	120 058	133 120	165 325
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	13 462	13 468	13 182
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	61 247	64 119	64 186
54 Mineralfyndigheter	21	7	10
55 Miljöfarlig verksamhet	38 279	36 574	33 930
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5 081	5 438	5 251
57 Förorenade områden, efterbehandling	18 752	12 276	12 068
58 Restaurering	5 051	4 327	3 429
60 Lantbruk och landsbygd	78 510	81 662	90 624
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0
62 Fiske	15 372	14 011	13 491

¹ Eftersom allmänna val har inkorporerats i 3 § (3 § p. 1) i förordningen (2017:868) med länsstyrelseinstruktion och därmed jämföras med övriga uppgifter, urskiljs VÄS 201 Allmänna val från Övrig förvaltning (VÄS 20–21) fr o m 2018.

Verksamhetsområde	2024	2023	2022
70 Folkhälsa	13 464	11 098	11 906
80 Jämställdhet	14 715	13 381	13 454
81 Nationella minoriteter	160	126	191
82 Mänskliga rättigheter	3 731	5 299	4 822
85 Integration	16 234	19 632	19 179
10 Myndighetsövergripande verksamhet	41 208	45 393	42 212
11 Administration och intern service	184 470	181 679	162 147
99 Resurssamverkan ¹	374 819	385 148	307 158
20-85 Summa produktion	781 282	694 602	758 842
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	1 006 959	921 674	963 201
10-99 Total verksamhetskostnad ²	1 381 779	1 306 822	1 270 358

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till tabellen

VÄS 201 Allmänna val

Val till Europaparlamentet genomfördes den 9 juni.

VÄS 30 Regional planering

Tre uppdrag inom näringslivsutveckling samt en engångskostnad för deltidspension.

VÄS 45 Samhällsskydd och beredskap

Kostnadsökningen kan härledas till en ökning av insatser inom verksamheten. Vi har haft flera stora övningar/utbildning för både vår krigsorganisation och med andra aktörer. Den nationella IT-förvaltning har också ökat mycket inom civilt försvar.

VÄS 57 Föreordnad områden, efterbehandling

Kostnadsökningen på VÄS 57 kan hänföras flera olika aktiviteter. Vi har genomfört omfattande verifierande provtagningar av PFAS och verifierande provtagningar av förorenade sediment där konsulter upphandlats, fler tillsynsprojekt samt fått ett nytt uppdrag som Nationell samordnare för sediment. Vidare har vi även haft ökade kostnader för Kontrollprogram Ranstad. Samtliga dessa kostnader har finansierats av extern a medel.

¹ Den del av kostnader för resurssamverkan som inte avser den egna länsstyrelsen redovisas på denna rad. Länsstyrelsens egen andel redovisas under relevant verksamhetskod, oftast adm. och intern service (11).

² Totalsumma verksamhetskostnader ska stämma överens med verksamhetskostnader enligt resultaträkningar.

Tabell B– Verksamhetskostnader och myndighetsgemensam verksamhet

Belopp angivna i tkr.

Tabell B1 – Verksamhetskostnader 2024

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH- kostnad (tkr)	OH- kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	31 487	3,13%	8 318	4,84%	39 805	4,18%
201 Allmänna val	10 076	1,00%	2 319	1,35%	12 395	1,30%
25 Trafikföreskrifter	2 542	0,25%	766	0,45%	3 308	0,35%
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	53 512	5,31%	14 425	8,40%	67 937	7,13%
30 Regional tillväxt	1 794	0,18%	512	0,30%	2 306	0,24%
34 Infrastrukturplanering	1 528	0,15%	460	0,27%	1 989	0,21%
40 Hållbar samhällsplanering och boende	46 105	4,58%	13 419	7,81%	59 524	6,25%
41 Stöd till boende och energiåtgärder	7 137	0,71%	2 174	1,27%	9 310	0,98%
42 Energi och klimat	13 044	1,30%	3 450	2,01%	16 494	1,73%
43 Kulturmiljö	19 937	1,98%	4 393	2,56%	24 330	2,55%
45 Samhällsskydd och beredskap	130 564	12,97%	16 477	9,59%	147 041	15,43%
46 Civilområde	10 703	1,06%	3 060	1,78%	13 763	1,44%
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	48 714	4,84%	12 179	7,09%	60 892	6,39%
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	120 058	11,92%	16 628	9,68%	136 686	14,34%
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	13 462	1,34%	4 044	2,35%	17 506	1,84%
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	61 247	6,08%	16 296	9,49%	77 543	8,14%
54 Mineralfyndigheter	21	0,00%	6	0,00%	27	0,00%
55 Miljöfarlig verksamhet	38 279	3,80%	10 446	6,08%	48 725	5,11%
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5 081	0,50%	1 532	0,89%	6 614	0,69%
57 Förorenade områden, efterbehandling	18 752	1,86%	3 892	2,27%	22 644	2,38%
58 Restaurering	5 051	0,50%	1 070	0,62%	6 121	0,64%
60 Lantbruk och landsbygd	78 510	7,80%	20 372	11,86%	98 881	10,37%
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0,00%	0	0,00%	0	0,00%
62 Fiske	15 372	1,53%	3 534	2,06%	18 905	1,98%
70 Folkhälsa	13 464	1,34%	3 423	1,99%	16 887	1,77%

Verksamhetsområde	Kostnad exkl. OH (tkr)	Kostnad exkl. OH (%)	OH-kostnad (tkr)	OH-kostnad (%)	Kostnad inkl. OH (tkr)	Kostnad inkl. OH (%)
80 Jämställdhet	14 715	1,46%	3 689	2,15%	18 404	1,93%
81 Nationella minoriteter	160	0,02%	48	0,03%	208	0,02%
82 Mänskliga rättigheter	3 731	0,37%	969	0,56%	4 700	0,49%
85 Integration	16 234	1,61%	3 893	2,27%	20 127	2,11%
10 Myndighetsövergripande verksamhet	41 208	4,09%				
11 Administration och intern service	184 470	18,32%				
99 Resurssamverkan	374 819		53 884		428 703	
20-85 Summa produktion	781 282	77,59%	171 794	100,00%	953 076	100,00%
20-85 varav personalkostnad kontoklass 4	556 727					
10-85 Summa verksamhetskostnad exkl. resurssamverkan	1 006 959	100,00%			953 076	100,00%
10-99 Total verksamhetskostnad	1 381 779				1 381 779	

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Tabell B2 – Myndighetsgemensam verksamhet 2024

Myndighetsgemensam verksamhet	Kostnad exkl. OH (tkr) ¹	Kostnad exkl. OH(%) ²
113-115 Samkostnad nivå 1 - Utrustning och gem service, lokaler och IT-verksamhet	127 963	22,98%
110-112, 116-119 Samkostnad nivå 2 - Ekonomi- och personaladministration	56 507	10,15%
100-109 Samkostnad nivå 3 - Myndighetsövergripande verksamhet/ledningsfunktion	41 208	7,40%

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

¹ Summan på nivå 1-3 ska överensstämma med summan av Myndighetsövergripande verksamhet och Administration och intern service.

² Den procentuella fördelningen skall visa resp. nivåns andel av personalkostnaderna vht 2-8 (kontoklass 4).

Tabell C – Årsarbetskrafter 2022–2024

Verksamhetsområde	2024 ÅA totalt	2024 ÅA kvinnor	2024 ÅA män	2023 ÅA totalt	2022 ÅA totalt
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	31,9	25,2	6,6	34,9	37,1
201 Allmänna val	10,1	6,3	3,8	1,0	24,5
25 Trafikföreskrifter	3,3	2,0	1,2	2,0	1,7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	57,0	44,9	12,1	57,9	48,9
30 Regional tillväxt	1,1	0,1	1,0	1,1	1,5
34 Infrastrukturplanering	1,8	1,4	0,4	1,7	3,2
40 Hållbar samhällsplanering och boende	47,4	33,2	14,2	50,9	49,8
41 Stöd till boende och energiåtgärder	8,1	3,4	4,7	7,2	7,8
42 Energi och klimat	12,5	5,6	6,9	12,2	11,6
43 Kulturmiljö	16,8	8,6	8,2	17,5	19,3
45 Samhällsskydd och beredskap	54,0	20,4	33,6	31,9	34,9
46 Civilområde	9,0	5,9	3,1	5,5	0,4
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	43,7	33,1	10,6	45,1	47,2
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	64,6	33,8	30,8	66,2	72,5
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	16,4	10,3	6,1	16,4	16,4
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	64,4	41,6	22,9	66,6	61,0
54 Mineralfyndigheter	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
55 Miljöfarlig verksamhet	37,5	28,1	9,4	35,3	36,5
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5,6	4,9	0,7	6,0	6,2
57 Förorenade områden, efterbehandling	14,5	9,5	5,0	12,1	11,4
58 Restaurering	4,0	1,1	2,9	3,6	2,8
60 Lantbruk och landsbygd	80,2	60,0	20,2	88,9	101,5
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
62 Fiske	13,7	4,5	9,2	16,2	14,9
70 Folkhälsa	12,3	9,0	3,2	10,3	8,2
80 Jämställdhet	13,2	11,5	1,8	12,2	11,0
81 Nationella minoriteter	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2
82 Mänskliga rättigheter	3,7	2,0	1,7	5,5	4,9
85 Integration	14,4	9,9	4,5	17,0	17,2
10 Myndighetsövergripande verksamhet	31,3	17,4	14,0	32,2	33,6

Verksamhetsområde	2024 ÅA totalt	2024 ÅA kvinnor	2024 ÅA män	2023 ÅA totalt	2022 ÅA totalt
11 Administration och intern service	67,3	50,6	16,6	70,3	66,1
99 Resurssamverkan	189,4	55,7	133,7	196,8	175,8
20-85 Summa årsarbetskrafter produktion	641,3	416,5	224,8	625,4	652,8
10-85 Summa årsarbetskrafter exkl. resurssamverkan	739,9	484,5	255,4	727,9	752,5
10-99 Summa årsarbetskrafter totalt	929,3	540,1	389,1	924,7	928,4

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP.

Kommentarer till tabell

VÄS 201 Allmänna val

Val till Europaparlamentet genomfördes den 9 juni.

VÄS 45 Samhällsskydd och beredskap

Det är framförallt inom den nationella IT-verksamheten som ökningen finns inom civilt försvar.

VÄS 60 Lantbruk och landsbygd

En lägre bemanning till följd av prioriteringar och minskad finansiering

Tabell D – Representation

Nyckeltal	2024 totalt (tkr)	2024 per ÅA (kr)	2023 totalt (tkr)	2023 per ÅA (kr)	2022 totalt (tkr)	2022 per ÅA (kr)
Intern representation	276	297	109	118	546	588
Extern representation	263	283	957	1 035	864	931

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till tabell

Kostnaderna för intern representation ökar något jämfört med 2023. Orsaken är att vi bjudit vår personal på julbord vilket vi inte gjorde 2023 bland annat till följd av att vi hösten 2023 anordnade en gemensam myndighetsdag för samtlig personal (som klassades som verksamhetskostnad, inte intern representation).

Kostnaderna för Länsledningens externa representation har minskat jämfört med föregående år vilket både beror på en viss minskning i omfattning och på ett ändrat genomförande.

Tabell E – Lokaler

Nyckeltal ¹	Lokal	2024	2023	2022
Lokalkostnader (tkr), VÄS 103 ²	Residens	2 467	2 692	2 396
Lokalyta (m ²)	Residens	1 198	1 198	1 324
Lokalkostnad per m ² (kr)	Residens	2 059	2 247	1 810
Lokalkostnader (tkr), VÄS 113 ³	Lokaler, övriga	57 653	53 348	44 397
Lokalyta (m ²)	Lokaler, övriga	26 330	27 445	28 044
Lokalkostnad per m ² (kr)	Lokaler, övriga	2 190	1 944	1 583
Lokalkostnader per årsarbetskraft (tkr)	Lokaler, övriga	62	58	48
Lokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Lokaler, övriga	28	30	30
Kontorslokalyta (m ²) ⁴	Kontorslokaler	23 800	24 597	25 143
Kontorslokalyta per årsarbetskraft (m ²)	Kontorslokaler	26	27	27
Lokalkostnader (tkr)	Lokaler totalt	60 120	56 040	46 793

Källa: Länsstyrelsens ekonomisystem Unit4 ERP

Kommentarer till tabell

De ökade lokalkostnaderna jämfört föregående år beror främst på ökade bevaknings- och säkerhetskostnader, hyreshöjningar, förberedelser för kommande renoveringar samt ökade avskrivningskostnader för genomförda lokalförändringar.

De nyrenoverade lokalerna ökar kapaciteten för tillgängliga arbets- och mötesplatser och därmed ett minskat behov av tillfälliga lokaler vid kommande renoveringar i Göteborg. Löpande arbete med förtätningar i delar av lokalerna har minskat behovet av lokalytor.

Marknadshyresnivåerna för residenslokaler och kommande lokalanpassningar medför på sikt en ökning av kostnaderna under en period innan kostnadsnivåerna därefter minskar.

¹ Urvalen för lokalkostnaderna som redovisas i denna tabell är inte desamma som de urval som görs för de lokalkostnader som redovisas i resultaträkningen. Dessa tabeller har inte samma definition.

² Residensets lokalkostnader redovisas under VÄS 103 Servicestöd till ledningen.

³ Med lokaler, övriga avses samtliga utrymmen förutom residenset som kontorslokaler, förråd, källare och garage. Med lokalkostnader avses hyra, lokalvård, larm och bevakningskostnader, avskrivningskostnader m.m. Dessa kostnader redovisas under VÄS 113 Lokaler.

⁴ Med kontorslokaler avses ytor ovan mark som kontorsrum, biytor som korridorer, toaletter, trapphus, närarkiv, närförråd etc.

Tabell F – Redovisning av ärenden 2024

(samtliga ärenden oavsett databas)

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
10-11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	121	388	846	1 171	184	4
20-21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	1 496	16 715	2 221	18 636	1 796	462
201 Allmänna val	9	401	7	411	6	0
25 Trafikföreskrifter	299	648	13	622	338	7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	594	6 576	3 040	9 505	705	2
30 Regional tillväxt	4	7	0	6	5	0
34 Infrastrukturplanering	8	63	2	66	7	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	374	4 229	24	4 169	458	1
41 Stöd till boende och energiåtgärder	2 356	2 488	64	3 862	1 046	0
42 Energi och klimat	28	214	18	247	13	2
43 Kulturmiljö	371	2 796	195	2 877	485	19
45 Samhällsskydd och beredskap	218	452	270	680	260	8
46 Civilområde	12	34	14	20	40	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	483	1 259	74	1 163	653	30
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	250	285	264	535	264	82
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	350	2 232	118	2 284	416	7
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	526	1 058	161	1 106	639	61
54 Mineralfyndigheter	2	12	0	12	2	0
55 Miljöfarlig verksamhet	667	1 905	232	2 047	757	58
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	161	1 024	98	1 080	203	28
57 Förorenade områden, efterbehandling	211	218	60	245	244	53
58 Restaurering	11	26	11	40	8	0
60 Lantbruk och landsbygd ¹	14 616	38 277	112	48 998	4 007	25

¹ Under 2024 har huvuddelen av länsstyrelsernas arbete hanterat stöd i den nya strategiska planen för ny jordbrukspolitik där jordbrukarstöd och projekt- och investeringsstöd hanteras i Jordbruksverkets IT-system. I den ingående balansen ingår dock jordbrukarstöd och landsbygdssstöd från ÅR 2023 och tidigare. Helt rättvisande statistik över handlagda ärenden inom området jordbrukarstöd (601) är inte möjliga att hämta ut i sin helhet. Statistik för ansökan om åtaganden och några få mindre stödformer ingår inte. För landsbygdssstöden (602) och projekt- och investeringsstöden (603) redovisas komplett ärendestatistik av både ansökningar om stöd och utbetalningar. Det som redovisas här är den ärendestatistik som hämtas från Länsstyrelsens ärendehandläggningssystem Platina summerat med ärenden från Jordbruksverkets IT-system, BLIS.

Verksamhetsområde	Ingående balans	Antal inkomna ärenden	Antal upprättade ärenden	Antal beslutade ärenden	Utgående balans	Antal ej beslutade ärenden, äldre än två år
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	0	0	0	0
62 Fiske	185	626	43	711	143	4
70 Folkhälsa	123	23	122	135	133	4
80 Jämställdhet	22	89	7	67	51	2
81 Nationella minoriteter	0	3	0	2	1	0
82 Mänskliga rättigheter	15	28	8	27	24	3
85 Integration	22	64	10	77	19	0
10-85 Totalt antal ärenden	23 534	82 140	8 034	100 801	12 907	862

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina och Jordbruksverket.

Kommentarer till tabell

VÄS 41 Stöd till boende och energiåtgärder - ökning av antalet ärende ingående balans

Ökningen beror på att ett nytt stöd infördes under andra halvan av 2023.

VÄS 41 Stöd till boende och energiåtgärder - ökning av antalet beslutade ärenden

VÄS 41 Stöd till boende och energiåtgärder - minskningen av antalet utgående balans

VÄS 41 Stöd till boende och energiåtgärder - minskningen av antalet utgående balans

Mer personal och ökad effektivitet.

VÄS 70 Folkhälsa - ökning av antalet upprättade ärenden

Ökningen avser ärenden inom Personligt ombud är en återgång till normal nivå.

VÄS 80 Jämställdhet - ökning av antalet inkomna ärenden

Ökningen avser en utlysningprocess som vi haft i uppdraget Att förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor.

Tabell G – Överklagade beslut 2024

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut ¹	Antal beslut ²	Andel överklagade beslut ³ (%)
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	3	1 171	0
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	48	18 636	0
201 Allmänna val	3	411	1
25 Trafikföreskrifter	42	622	7
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	203	9 505	2
30 Regional tillväxt	0	6	0
34 Infrastrukturplanering	0	66	0
40 Hållbar samhällsplanering och boende	377	4 169	9
41 Stöd till boende och energiåtgärder	169	2 837	6
42 Energi och klimat	0	247	0
43 Kulturmiljö	5	2 877	0
45 Samhällsskydd och beredskap	17	680	3
46 Civilområde	0	20	0
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	161	1 163	14
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	21	535	4
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	61	2 284	3
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	37	1 106	3
54 Mineralfyndigheter	1	12	8
55 Miljöfarlig verksamhet	17	2 047	1
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	6	1 080	1
57 Förorenade områden, efterbehandling	3	245	1
58 Restaurering	0	40	0
60 Lantbruk och landsbygd	49	48 998	0
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	
62 Fiske	3	711	0
70 Folkhälsa	0	135	0
80 Jämställdhet	0	67	0
81 Nationella minoriteter	0	2	0
82 Mänskliga rättigheter	0	27	0
85 Integration	0	77	0
10–85 Totalt antal ärenden	1 226	99 776	1

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

¹ Avser beslut som överklagats till högre instans 2024, oavsett vilket år som beslutet är fattat.

² Avser beslut som fattats av Länsstyrelsen under 2024.

³ Avser antalet överklagade beslut under 2024 dividerat med antalet beslut under 2024.

Kommentarer till tabell

VÄS 41 Stöd till boende och energiåtgärder – ökat antalet överklagade beslut

Fler avslagsärende fattades under och vissa av dessa överklagas till högre instans.

Tabell H – Överklagade beslut som ändrats i högre instans 2024

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹	varav antal ändrade beslut i högre instans ²	Andel ändrade beslut (%) ³
10–11 Myndighetsövergripande, administration och intern service	2	1	50
20–21 (exkl. 201) Övrig förvaltning	52	5	10
201 Allmänna val	0	0	
25 Trafikföreskrifter	22	4	18
28 Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	159	7	4
30 Regional tillväxt	0	0	
34 Infrastrukturplanering	0	0	
40 Hållbar samhällsplanering och boende	461	78	17
41 Stöd till boende och energiåtgärder	66	7	11
42 Energi och klimat	0	0	
43 Kulturmiljö	6	2	33
45 Samhällsskydd och beredskap	9	0	0
46 Civilområde	0	0	
50 Övergripande och gemensamt för naturvård och miljöskydd	162	30	19
51 Skydd av områden och arter, förvaltning och skötsel av skyddade områden	14	1	7
52 Prövning och tillsyn för skydd av naturen	68	13	19
53 Vattenverksamhet och vattenförvaltning	27	10	37
54 Mineralfyndigheter	2	0	0
55 Miljöfarlig verksamhet	21	11	52
56 Övrigt miljö- och hälsoskydd	5	0	0
57 Förorenade områden, efterbehandling	1	1	100
58 Restaurering	0	0	
60 Lantbruk och landsbygd	58	11	19
61 Rennäring och fjällförvaltning (enbart Dalarnas, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län)	0	0	
62 Fiske	6	0	0
70 Folkhälsa	0	0	
80 Jämställdhet	0	0	
81 Nationella minoriteter	0	0	
82 Mänskliga rättigheter	0	0	
85 Integration	0	0	

¹ Avser antalet beslut som överklagats i högre instans vars domar/beslut inkommit till Länsstyrelsen under 2024.

² Avser beslut som ändrats under 2024 på grund av domar/beslut i högre instans.

³ Antal ändrade beslut i högre instans under 2024 dividerat med antal beslut som överklagats till högre instans med dom/beslut under 2024.

Verksamhetsområde	Antal överklagade beslut med dom i högre instans ¹	varav antal ändrade beslut i högre instans ²	Andel ändrade beslut (%) ³
10-85 Totalt antal ärenden	1 141	181	16

Källa: Ärendehandläggningssystemet Platina.

Kommentarer till tabell

VÄS 55 Miljöfarlig verksamhet – ökning i överklagade beslut som ändrats i högre instans

Eftersom antalet överklagade beslut med dom i högre instans är förhållandevis lågt liksom antalet ändrade beslut får enskilda ärenden stort genomslag i statistiken vilket gör att förändringen mellan åren kan framstå som hög. Vi har analyserat alla ändringar för att dra lärdom och vidtar åtgärder om vi ser kvalitetsbrister eller bestående ökning i andelen ändrade beslut. I år liksom tidigare år utgörs ändringarna till allra största delen av ändringar i en mindre andel av de villkor som meddelats i tillståndsärenden vilket innebär att besluten står sig i huvudsak.

Tabell I – Handläggningstider

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2022-2024	Utfall (%) 2024	Utfall (%) 2023	Utfall (%) 2022	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023	Medel-antal dagar 2022
202 Anmälan om svenskt medborgarskap	45	63	80	92	40	34	24
204 Begravningsfrågor	45	91	93	98	13	21	13
212 Auktorisation av bevakningsföretag	180	-	83	-	-	128	-
282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen	90	95	100	98	31	8	12
282 Ansökan om förprovning djurstall	56	100	99	100	37	39	33
282 Anmälningsärenden djurskydd	90	98	97	98	21	23	22
40321 Överklagande av lov, förhandsbesked	150	72	45	51	111	158	160
40322 Överklagande av bygglov för bostäder, dock ej fritidsbostäder	120	96	97	90	48	49	65
4034 Överklagande av kommuns beslut enligt plan- och bygglagen	180	84	58	35	122	170	247
505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. författn.	180	37	53	53	219	182	238
525 Samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken	42	33	53	83	64	52	35
526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens	21	99	100	99	7	6	9
551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd (konc)	180	97	96	94	166	154	153
555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet	75	67	80	76	101	64	100
562 Prövning av avfall och producentansvar	40	91	90	92	23	30	23
566 Tillsyn av avfall och producentansvar	30	93	97	99	17	8	8
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - företagsstöd	180	75	34	45	218	256	50
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - projektstöd	180	100	77	84	28	119	51
602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - miljöinvesteringar	180	93	94	56	80	73	71
603 Ansökan om stöd i strategisk plan - investeringsstöd	180	38	-	-	214	-	-
603 Ansökan om stöd i strategisk plan -projektstöd	180	67	-	-	214	-	-
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - företagsstöd	180	54	-	87	196	-	110
622 Ansökan om stöd från Fiskerifonden - projektstöd	180	11	-	-	320	-	-
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - företagsstöd	120	89	88	91	83	76	69
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - projektstöd	120	75	73	87	102	99	82
602 Ansökan om utbetalning av stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder - miljöinvesteringar	120	74	60	67	112	123	115
603 Ansökan om utbetalning av stöd i strategisk plan - investeringsstöd	120	92	-	-	66	-	-
603 Ansökan om utbetalning av stöd i strategisk plan - projektstöd	120	44	-	-	111	-	-

VÄS och ärendeslag med gemensamma mål	Mål dagar 2022-2024	Utfall (%) 2024	Utfall (%) 2023	Utfall (%) 2022	Medel-antal dagar 2024	Medel-antal dagar 2023	Medel-antal dagar 2022
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden - företagsstöd	120	87	46	71	86	204	93
622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden - projektstöd	120	25	-	-	135	-	-
623 Ansökan tillstånd flyttning och utsättning av fisk	30	32	70	76	49	25	23
623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman	40	68	91	87	94	23	24

Källa: Ärendehanteringssystemet Platina och Jordbruksverket.

Förklaring till tabellen:

Gällande ärendeslaget 202 Anmälan om svenskt medborgarskap redovisas inkomna ärenden fram till sista september 2024 då verksamheten övergår till Migrationsverket 1 oktober 2024.

Ärendeslagen 202 Anmälan om svenskt medborgarskap, 204 Begravningsfrågor, 212 Auktorisation av bevakningsföretag är koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Östergötlands, Skåne, Västra Götalands, Dalarnas, Västernorrlands och Norrbottens län.

Gällande ärendeslagen 282 Ansökan om tillstånd enligt 6 kap 4§ djurskyddslagen, 282 Ansökan om förprovning djurstall och 551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd är målet satt från komplett ansökan.

Gällande ärendeslaget 526 Granskning av kommunal strandskyddsdispens är det enligt 19 kap 3 b § miljöbalken.

Gällande ärendeslaget 551 Prövning miljöfarlig verksamhet 9 kap. miljöbalken - Ansökan om tillstånd så är det koncentrerat till länsstyrelserna i Stockholms, Uppsala, Östergötlands, Kalmar, Skåne, Hallands, Västra Götalands, Örebro, Dalarnas, Västernorrlands, Västerbottens och Norrbottens län.

Gällande ärendeslagen 602 ,603 och 622 som avser ansökan om stöd gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till att Länsstyrelsen har fattat beslut om stöd. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om stöd ska vara beslutade inom 6 månader.

Gällande ärendeslagen 602 som avser ansökan av stöd hanterade Länsstyrelsen detta i början av året innan landsbygdsprogrammet stängde för beslut på ansökningar.

Gällande ärendeslagen 602,603 och 622 Målet enligt SUSS (Uppföljningssystem i samverkan för LB, SP, Fiskestöden). Underlaget hämtas från Jordbruksverkets uppföljningsverktyg BLIS.

Gällande ärendeslagen 602 ,603 och 622 som avser ansökan om utbetalning gäller att handläggningstiden, mäts från att ansökan kom in till Länsstyrelsen fram till beslut. Målsättning för handläggningstiderna gäller för alla ansökningar oberoende av vilket år de kom in. 90 procent av ansökningarna om utbetalning ska vara beslutade inom 4 månader inom ärendeslagen 602 och 603. Gällande ärendeslagen 622 är motsvarande period 80

dagar.

212 Auktorisation av bevakningsföretag – antal beslut understiger 10st (4st)

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – projektstöd 120 dagar – Utfall för 2023 borde ha utslutits för 2023 års redovisning då antal beslut understiger 10st (3st). Felet upptäcktes i samband med årets årsredovisning därför har det utslutits i år för 2023.

Kommentarer till tabell

202 Anmälan om svenskt medborgarskap

Nedprioritering under stor del av året till förmån för bland annat insats i Europaparlamentsvalet. Verksamheten planerade in en avarbetningsinsats under hösten för att avsluta alla ineliggande ärenden innan 31 december 2024.

40321 Överklagade av lov, förhandsbesked

Vi har fortsatt haft många äldre ineliggande ärenden och när vi avgör dem leder det till en lägre uppfyllnad av handläggningstiderna. Vi har dock avgjort fler ärenden än vad som kommit in under året. Vi ser en klar förbättring jämfört med tidigare år och vi ser löpande över våra arbetssätt för att identifiera om något går att effektivisera ytterligare.

505 Överklagade kommunala beslut miljöbalken m.fl. författn

Resultatet är en konsekvens av för få resurser inom ärendegruppen, bland annat på grund av tjänstledigheter och föräldraledigheter. Vi arbetar huvudsakligen med ärendena i turordning och många av dem är äldre än målet för handläggningstider vilket leder till en låg måluppfyllelse. Vi ser löpande över våra arbetssätt för att identifiera om något går att effektivisera ytterligare.

525 Samråd enligt 12 kap. 6§ miljöbalken

Vi har infört ett prioriteringssystem för samrådsärenden i syfte att arbeta mer med att underlätta för framför allt den gröna omställningen. Det innebär att vi lägger mer tid på solcellsärenden, havsbaserad vindkraft och batterifabriker och mindre tid på andra ärendetyper. Det gör att kötiderna för ärenden som inte är prioriterade ökar.

555 Anmälan ändring tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet

Vi har prioriterat ärenden kopplade till grön omställning med konsekvensen att andra ärenden har fått längre handläggningstid. Vad gäller anmälningsärenden är måluppfyllelsen när det gäller handläggningstid sämre än förra året. Ärendena har prioriterats både vad gäller handläggningstider och kvalitativ tid för vägledning och hantering av strategiska frågor kopplade till verksamhetsområdet.

603 Ansökan om stöd i strategisk plan – investeringsstöd

Nya stöd inom strategisk plan innebär något längre handläggningstider initialt. Utöver det påverkar en lägre bemanning samt prioritering att slutföra stöden för landsbygdsutveckling.

603 Ansökan om stöd i strategisk plan-projektstöd

Nya stöd inom strategisk plan innebär något längre handläggningstider under den initiala upplärningen. Utöver det påverkar även en lägre bemanning samt prioritering att slutföra stöden för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden – företagsstöd

En lägre bemanning påverkar primärt

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden

En lägre bemanning påverkar primärt

602 Ansökan om stöd till landsbygdsutvecklingsåtgärder – företagsstöd

En lägre bemanning påverkar primärt

603 Ansökan om utbetalning av stöd i strategisk plan –projektstöd

Nya stöd inom strategisk plan innebär något längre handläggningstider under den initiala upplärningen. Utöver det påverkar även en lägre bemanning samt prioritering att slutföra stöden för landsbygdsutvecklingsåtgärder.

622 Ansökan om utbetalning av stöd från Fiskerifonden

En lägre bemanning påverkar primärt

623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk

623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman

Gällande ärendeslaget 623 Ansökan tillstånd flyttning och utplantering av fisk och 623 Ansökan om förordnande som fisketillsynsman har handläggningstiden ökat. Anledningen till att ärenden inte når mål, är att ansvarig enhet förlorat två medarbetare med stor betydelse för handläggningen av de aktuella ärendena. Därtill har många av ärendena krävt kompletteringar som dragit ut på tiden. Arbete pågår nu med att försöka förlänga handläggningstidsmålet till 60 dagar, innan detta kunnat ske, samt ersättningsrekrytering, tror vi att problemen kan komma att kvarstå under 2025.

Finansiell redovisning

Avsnittet innehåller redovisningar och återrapporteringar enligt:

Uppgift/uppdrag	Källa till uppgift/uppdrag
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Övriga uppdrag

Resultaträkning

Belopp i tkr.

Resultaträkning	2024	2023	Not
Verksamhetens intäkter			
Intäkter av anslag	586 583	490 698	1
Intäkter av avgifter och andra ersättningar	437 325	449 004	2
Intäkter av bidrag	341 157	349 249	3
Finansiella intäkter	8 062	8 448	4
Summa	1 373 128	1 297 399	
Verksamhetens kostnader			
Kostnader för personal	-820 657	-774 467	5
Kostnader för lokaler	-69 553	-62 003	6
Övriga driftkostnader	-420 832	-419 356	
Finansiella kostnader	-8 132	-4 035	7
Avskrivningar och nedskrivningar	-62 605	-46 960	8
Summa	-1 381 779	-1 306 822	
Verksamhetsutfall	-8 651	-9 423	
Uppbördsverksamhet			
Intäkter av avgifter m.m. som inte disponeras	59 356	51 220	9
Medel som tillförts statens budget från uppbördsverksamhet	-59 356	-51 220	9
Saldo	0	0	
Transfereringar			
Medel som erhållits från statens budget för finansiering av bidrag	0	74	
Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	639 276	439 767	10
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	14 789	54 802	11
Finansiella intäkter	65	58	
Avsättning till/upplösning av fonder m.m. för transfereringsändamål	44	967	12
Lämnade bidrag	-672 359	-486 642	13
Saldo	-18 185	9 026	
Årets kapitalförändring	-26 835	-397	14

Balansräkning

Belopp i tkr.

Tillgångar	2024-12-31	2023-12-31	Not
Immateriella anläggningstillgångar			
Balanserade utgifter för utveckling	52 823	44 228	
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar	34 189	9 908	
Summa	87 011	54 136	15
Materiella anläggningstillgångar			
Byggnader, mark och annan fast egendom	1 076	444	
Förbättringsutgifter på annans fastighet	37 377	42 166	
Maskiner, inventarier, installationer m.m.	100 001	112 783	
Beredskapstillgångar	89		
Summa	138 543	155 392	16
Varulager m.m.			
Fastigheter	1 436	1 436	
Summa	1 436	1 436	
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar	3 450	2 576	
Fordringar hos andra myndigheter	79 723	84 471	
Övriga kortfristiga fordringar	197 093	215 444	17
Summa	280 266	302 491	
Periodavgränsningsposter			
Förutbetalda kostnader	101 702	58 625	
Upplupna bidragsintäkter	53 515	60 336	
Övriga upplupna intäkter	22 235	19 955	
Summa	177 452	138 916	18
Avräkning med statsverket			
Avräkning med statsverket	-14 185	-5 817	
Summa	-14 185	-5 817	19
Kassa och bank			
Behållning räntekonto i Riksgäldskontoret	214 596	225 369	
Övriga tillgodohavanden i Riksgäldskontoret	54 458	59 175	
Kassa och bank	2 595	1 542	
Summa	271 649	286 086	
Summa tillgångar	942 172	932 641	

Kapital och skulder	2024-12-31	2023-12-31	Not
Myndighetskapital			
Statskapital	13 581	12 397	
Balanserad kapitalförändring	271 440	265 932	
Kapitalförändring enligt resultaträkningen	-26 835	-397	
Summa	258 186	277 931	20
Fonder			
Fonder	2 676	2 720	
Summa	2 676	2 720	
Avsättningar			
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	1 639	1 743	21
Övriga avsättningar	8 386	10 616	22
Summa	10 025	12 358	
Skulder m.m.			
Lån i Riksgäldskontoret	195 432	199 379	23
Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	-	-	24
Kortfristiga skulder till andra myndigheter	49 991	45 034	25
Leverantörsskulder	136 488	93 227	26
Övriga kortfristiga skulder	19 703	22 002	27
Depositioner	54 026	59 084	28
Summa	455 639	418 726	
Periodavgränsningsposter			
Upplupna kostnader	73 064	81 152	
Oförbrukade bidrag	122 291	113 307	
Övriga förutbetalda intäkter	20 292	26 447	
Summa	215 647	220 905	29
Summa kapital och skulder	942 172	932 641	

Redovisning mot anslag

Belopp i tkr.

Anslag	Ing. överföringsbelopp	Arets tilldelning enligt regl.brev	Omdisponerade anslagsbelopp	Utnyttjad del av medgivet överskridande	Indragning	Totalt disponibelt belopp	Utgifter	Utgående överföringsbelopp	Not
Utgiftsområde 1 Rikets styrelse									
01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m. Västra Götalands län	14 085	493 099	0	0	0	507 184	-492 922	14 261	30
01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m. Digital infrastruktur	0	101 000	0	0	0	101 000	-93 605	7 395	31
Utgiftsområde 19 Regional utveckling									
19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder Västra Götalands län	11	68	0	0	-11	68	-56	12	32
Summa	14 096	594 167	0	0	-11	608 252	-586 583	21 668	

Redovisning mot inkomsttitel

Belopp i tkr.

Inkomsttitel	Beräknat belopp	Inkomster	Not
2511 008 Expeditions- och ansökningsavgifter	5 600	4 676	
2537 108 Miljöskyddsavgift	27 800	28 517	
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	2 900	2 847	
2552 106 Stiftelser, tillsynsavgift		838	
2552 206 Stiftelser, registerhållningsavgift		1 089	
2552 306 Avgifter enligt avfallsförordningen		919	
2714 Sanktionsavgifter m.m.	4 900	21 831	
2714 106 Sanktionsavgifter		2 644	
2714 542 Brott mot utlänningslagen		1 257	
2714 621 Övriga sanktionsavgifter		17 930	
2811 196 Övriga inkomster	100	1 485	
Summa	41 300	59 356	9

Ökade sanktionsavgifter består till största del av tillsyn gällande åtgärder mot penningtvätt som ökat med 5,8 mkr.

Att förutse nivå för sanktionsavgifter är mycket svårt och de kan variera mycket över tid då detta helt beror på vilka avgifter som respektive tillsynsmyndighet utdömer.

Tilläggsupplysningar och noter

Allmänt

Belopp redovisas i tusentals kronor (tkr) där annat inte anges. De flesta belopp i resultatredovisning och de finansiella delarna är framtagna med hjälp av ett länsstyrelsegemensamt rapportpaket i Excel. Det innebär att talen innehåller decimaler, vilket ger avrundningsdifferenser.

Länsstyrelsens redovisning följer god redovisningssed enligt 6 § förordningen (2000:606) om myndigheters bokföring. Brytdatum, det datum då löpande bokföring på räkenskapsåret avslutas, är den 3 januari 2025.

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag (FÅB) samt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter och allmänna råd till förordningen.

Med årsarbetskrafter avses antalet anställda personer omräknat till heltidsarbetande. Sammanlagd arbetad tid divideras med en länsstyrelsegenomsnittlig möjlig arbetstid = 1 710 timmar. Medeltal anställda beräknas som samtliga månadsanställda reducerat med anställningsperiod samt tjänstledighet om 100 procent. Därutöver räknas timanställda anställningsomfattning utifrån antalet genomförda arbetstimmar under anställningsperioden.

Avvikelser från generella ekonomiadministrativa regler

I regleringsbrevet 2024 har regeringen beslutat om följande undantag från det ekonomiadministrativa regelverket:

- ”Bestämmelsen i 3 kap. 1 § andra stycket förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag om att resultatredovisningen ska omfatta antalet och styckkostnaden för handläggningen av ärendeslag som omfattar ett stort antal ärenden, ska inte tillämpas på länsstyrelserna.”
- årsredovisning och budgetunderlag, ska verksamhetskostnader och årsarbetskrafter redovisas i en för länsstyrelserna enhetlig struktur efter närmare anvisningar från Länsstyrelsen i Örebro län.”

Redovisnings- och värderingsprinciper

Periodavgränsningsposter

Inkomna fakturor t.o.m. brytdag har bokförts. Fakturor som erhålls efter brytdagen redovisas som periodavgränsningsposter. Beloppsgränsen för periodavgränsningsposter har fastställts till 20 tkr.

Löpande periodiseras förutbetalda kostnader som hyror med mera för att kostnaden ska belasta rätt period. Skulder till personalen i form av kompledighet och semesterlöner redovisas månadsvis och värderas i samband med bokslut.

Erhållna bidrag som inte förbrukats periodiseras och redovisas som oförbrukade bidrag. Kostnader motsvarande bidragsbelopp som ännu inte erhållits, periodiseras och redovisas som upplupna bidragsintäkter.

Anläggningstillgångar

Materiella tillgångar med en ekonomisk livslängd om minst 3 år och ett anskaffningsvärde som uppgår till minst ett halvt basbelopp redovisas som anläggningstillgångar. När det gäller förbättringsutgifter på annans fastighet uppgår anskaffningsvärdet till minst 50 tkr samt infrastrukturella tillgångar (naturmiljötillgångar) till minst 250 tkr.

Stationära och bärbara persondatorer kostnadsförs direkt på grund av den tekniska utvecklingen och prisnivån samt för bärbara datorer eftersom de utsätts för extra stort slitage.

För Immateriella tillgångar är anskaffningsvärdet satt till 1 000 tkr.

På anskaffningsvärdet görs linjär avskrivning månadsvis.

Tillgångstyp	Avskrivningsplan
Immateriella anläggningstillgångar	5 år (kan vara annan avskrivningstid men krävs dokumenterad motivering)
Markanläggningar	5 år
Förbättringsutgift på annans fastighet	Högst 7 år
Maskiner	5 år
It-teknisk utrustning	5 år (kan vara annan avskrivningstid men krävs dokumenterad motivering)
Leasingavtal	3 år
Bilar och transportmedel	5 år
Konst	Ingen avskrivning
Övriga inventarier	5 år
Pågående nyanläggningar	Avskrivning startas vid färdigställning och inplacering i anläggningsgrupp

Avskrivningstiden gällande IT-teknisk utrustning har ändrats från 3 till 5 år.

Av 2 kap. 6 § kapitalförsörjningsförordningen (2011:210) följer att naturmiljötillgångar ska finansieras med anslag. Dessa regler gäller för samtliga investeringar i materiella anläggningstillgångar som finansieras från anslag 1:3 Åtgärder för värdefull natur, oavsett om det är Naturvårdsverket eller en annan myndighet som anskaffar tillgångarna. Investeringar i immateriella anläggningstillgångar som görs med medel från anslag 1:3 ska finansieras med lån i Riksgäldskontoret.

Skrivningen innebär att länsstyrelserna inte behöver lånefinansiera anläggningstillgångar som finansieras av 1:3 anslaget.

Under 2024 finns möjligheten att använda årets anslag från 1:3 ap 2 för att finansiera ett slutförande av återstående avskrivningskostnader på sedan tidigare lånefinansierade materiella tillgångar.

Jordfonden

Jordfondens fastigheter värderas till inköpspris, med justering för gjorda åtgärder. Enligt regleringsbrev 2024 avseende utgiftsområde 23 anslag 1:20 anslagspost 2 villkor 6 ska vinst

vid försäljning återinvesteras i Jordfonden.

Lånefordringar

Länsstyrelsen gör bedömning av nedskrivningsbehov inför årsbokslut.

Värdering av fordringar och skulder

Fordringar har tagits upp till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt. Fordringar och skulder i utländsk valuta har värderats till balansdagens kurs.

Lönegarantifordran värderas kollektivt med 88 procent, vilket motsvarar det erfarenhetsmässiga sambandet mellan utbetalningar och utdelningar.

Stora genomslag i den finansiella redovisningen

Verksamhetens intäkter och kostnader

Utöver nedanstående kommentarer till noter finns inget väsentligt att redovisa här.

Transfereringar

Utöver nedanstående kommentarer till noter finns inget väsentligt att redovisa här.

Uppgifter om rådsledamöter enligt 7 kap. 2 § förordningen om årsredovisning och budgetunderlag

Redovisning av skattepliktiga ersättningar och andra förmåner till rådsledamöter och ledande befattningshavare samt uppgift om uppdrag som styrelse- eller rådsledamot i andra statliga myndigheter samt uppdrag som styrelseledamot i aktiebolag.

Namn	Ersättning kronor	Andra uppdrag
Landshövding		
Tolgfors, Sten	1 795 077	Regeringens krishanteringsråd
Länsöverdirektör		
Schultze, Lisbeth	586 592	Göteborgs universitet
Peters, Jörgen	1 060 874	
Insynsråd		
Bonnier, Åke	1 900	BonEstate AB, Pontus Bonnier AB
Cramér, Per	1 900	Draken film AB, Sveriges lantbruksuniversitet
Trouvé, Johan	3 800	Elanders AB, Thomas Concrete AB, Maquire AB, Elof Hansson AB
Kåberger, Thomas	7 600	Persson Invest AB, Hymeth Sweden AB, Celcibus AB
Hederstedt, Peter	5 700	
Holmqvist, Paula	220	
Karlsson, Sofia	7 600	Gunnarstorp Lantbruk AB, Agroväst Livsmedel AB
Alm, Ann-Sofie	1 900	
Johansson, Klas	-	Polismyndigheten, Kustbevakningens insynsråd, Polisutbildningsrådet
Lundberg Nilsson, Helena	-	Ulf Karl Olov Nilsson AB

Noter till resultaträkning

Belopp i tkr.

Not 1

Intäkter av anslag	2024	2023
01 05 001 012 Förvaltningsanslag	492 922	490 641
01 05 001 025 Digital infrastruktur	93 605	-
19 01 001 012 Regionala tillväxtåtgärder	56	57
Summa intäkter av anslag	586 583	490 698

Ny anslagspost gällande Digital infrastruktur

Not 2

Intäkter av avgifter och andra ersättningar	2024	2023
Offentligrättsliga avgifter	9 184	9 539
Försäljning enligt 4 § Avgiftsförordningen	422 763	436 513
Intäkter av andra ersättningar	5 378	2 952
Summa	437 325	449 004
Intäkter av avgifter enligt 4 § Avgiftsförordningen varav		
Intäkter uthyrning	1 368	1 279
Intäkter utbildning/konferenser	5 151	5 813
Intäkter konsultuppdrag	413 558	426 469
Intäkter övriga 4 § avgifter	2 687	2 952
Summa	422 763	436 513

Tabellerna i avsnittet avgiftsbelagd verksamhet är inte jämförbara med denna not. De avser enbart sådan verksamhet som ska ge ett årligt resultat. Övriga intäkter av avgifter har inte motsvarande kostnader och uppvisar inte något resultat utan ingår bland annat i anslagsredovisningen, älgvårdsfond och externa medel gentemot andra myndigheter.

Länsstyrelsernas gemensamma IT-avdelning står för stora delar av Länsstyrelsens avgiftsintäkter. Intäkter av avgifter för IT-avdelningen uppgick till 372 (383) mnr.

Not 3

Intäkter av bidrag	2024	2023
Bidrag från statliga myndigheter varav	331 010	341 555
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	117 656	102 790
<i>Naturvårdsverket</i>	85 698	95 982
<i>Statens jordbruksverk</i>	44 534	53 903
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	33 173	36 698
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	11 168	12 966
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	9 576	9 755
<i>Myndigheten för samhällsskydd och beredskap</i>	8 978	9 703
<i>Kammarkollegiet</i>	4 790	3 579
<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	3 855	4 867
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	3 103	2 949
<i>Statens energimyndighet</i>	1 975	1 750
<i>Övriga myndigheter</i>	6 504	6 613
Bidrag från övriga	10 147	7 694
varav bidrag från EU:s fonder		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	3 578	-
Summa	341 157	349 249

Intäkter av bidrag består till allra största del av bidrag från Länsstyrelsen i Örebro och Naturvårdsverket. Intäkter av bidrag minskar jämfört med 2023 genom minskade bidragsintäkter från Statens jordbruksverk gällande TA-medel och Naturvårdsverket gällande förvaltning av naturreservat. Medan medel från Örebro har ökat på grund av ersättning för valet.

Not 4

Finansiella intäkter	2024	2023
Räntekonto i Riksgälden	7 912	8 275
Övriga finansiella intäkter	150	173
Summa	8 062	8 448

Not 5

Kostnader för personal	2024	2023
Lönekostnader, exkl. arbetsgivaravgifter, pensionspremier och andra avgifter enligt lag och avtal	-540 464	-514 313
varav Lönekostnader för insynsråd och ej anställd personal (uppdragstagare)	-1 486	-1 407
Arbetsgivaravgifter, pensionspremier samt övriga kostnader för personal	-280 192	-260 154
Summa	-820 657	-774 467

De ökade personalkostnaderna består till stor del av nyrekryteringar inom den gemensamma IT-verksamheten samt arbete med valet.

Not 6

Kostnader för lokaler	2024	2023
Kostnader för lokaler	-69 553	-62 003
Summa	-69 553	-62 003

De ökade lokalkostnaderna jämfört föregående år beror på hyreshöjningar enligt årlig indexuppräknning samt ökade lokalkostnader inom IT-verksamheten.

Not 7

Finansiella kostnader	2024	2023
Räntekostnader i Riksgälden	-7 284	-3 356
Övriga finansiella kostnader	-848	-680
Summa	-8 132	-4 035

Högre lån under hela året jämfört med tidigare år då lånet var högre enbart i slutet av året vilket har medfört ökade räntekostnader.

Not 8

Avskrivningar och nedskrivningar	2024	2023
Avskrivningar och nedskrivningar	-62 605	-46 960
Summa	-62 605	-46 960

Ökade avskrivningar till följd av större anskaffningar slutet av år 2023 inom digital infrastruktur.

Not 9

Avgifter m.m. som inte disponeras, inkomsttitel och verksamhet	+/- 2022	+/- 2023	Budget intäkter 2024	Intäkter 2024	Kostnader 2024	+/- 2024	Ackumulerat +/- utgående 2024
Avgifter med bestämt ekonomiskt mål¹							
2511 Expeditions- och ansökningsavgifter	4 029	3 064	5 600	4 676	-1 842	2 834	9 927
2537 Miljöskyddsavgift	12 403	3 439	27 800	28 517	-30 886	-2 369	13 472
2552 Övriga offentligrättsliga avgifter	303	-263	2 900	2 847	-2 813	34	74
- varav avgifter enligt stiftelseförordning	-208	-835		1 928	-2 164	-236	-1 278
- varav avgifter enligt avfallsförordningen	499	564		919	-649	271	1 334
- varav övriga avgifter	12	7		0	0	0	19
Övriga intäkter som inte disponeras och inte har bestämt ekonomiskt mål	4 901	14 947		23 316		23 316	
2394 Övriga ränteinkomster	0	1		0		0	
2714 Sanktionsavgifter m.m.	4 700	13 525	4 900	21 831		21 831	
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetsmiljölagen	2 907	2 711		2 644		2 644	
2714 Särskild avgift enligt utlänningslagen	593	874		1 257		1 257	
2714 Övriga sanktionsavgifter	1 200	8 750		17 500		17 500	
2714 Sanktionsavgifter enligt arbetstidslagen	0	1 190		430		430	
2811 Övriga inkomster	201	1 421	100	1 485		1 485	
Summa avgifter redovisade mot inkomsttitel				59 356			

Uppgifterna speglar tabell 6.2 i Regleringsbrev för budgetåret 2024 avseende länsstyrelserna. Noten är uppdelad på avgifter med bestämt respektive inte bestämt ekonomiskt mål.

Ökade sanktionsavgifter består till största del av tillsyn gällande åtgärder mot penningtvätt som ökat med 5,8 mkr.

Att förutse nivå för sanktionsavgifter är mycket svårt och de kan variera mycket över tid då detta helt beror på vilka avgifter som respektive tillsynsmyndighet utdömer.

¹ Ackumulerat utfall avser åren 2022, 2023 och 2024.

Not 10

Medel som erhållits från myndigheter för finansiering av bidrag	2024	2023
Kammarkollegiet	514 906	294 224
Havs- och vattenmyndigheten	40 397	48 876
Naturvårdsverket	33 609	47 345
Socialstyrelsen	22 527	21 904
Riksantikvarieämbetet	16 991	17 738
Länsstyrelsen i Örebro län	5 391	2 732
Statens jordbruksverk	3 274	997
Länsstyrelsen i Östergötlands län	1 077	-
Länsstyrelsen i Jönköpings län	929	1 318
Post- och telestyrelsen	176	55
Länsstyrelsen i Västerbottens län	-	4 323
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap	-	200
Länsstyrelsen i Västmanlands län	-	45
Länsstyrelsen i Dalarnas län	-	10
Summa	639 276	439 767

Erhållna medel från Kammarkollegiet består av Länsstyrelsens redovisade kostnader för utbetalda lönegarantiersättningar i förhållande till inbetalningar. Lämnade bidrag har ökat till 548 (340) mnkr inom verksamhetsområdet lönegaranti. Totalt har 6 171 personer fått lönegarantiersättning, vilket är en ökning jämfört med 2023 (4 243 personer). Antalet företag som gått i konkurs har ökat från 469 till 486 och rekonstruktionerna har ökat från 21 till 32 stycken.

Minskade bidrag från Havs- och vattenmyndigheten beror på minskade bidrag gällande LOVA-bidrag (lokala vattenvårdsprojekt). Minskade bidrag från Naturvårdsverket beror på minskade bidrag gällande Föreorende områden.

Not 11

Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	2024	2023
Älgvårdsfonden	-473	-988
Bygdemedel	578	529
Lönegaranti konkurser	23 752	46 582
Lönegaranti rekonstruktioner	-9 068	8 679
Summa	14 789	54 802

Medlen finansierar i huvudsak lönegaranti. Saldot för lönegaranti konkurser och lönegaranti rekonstruktioner består av årets utbetalningar, utdelningar, avskrivningar samt en värdering av fordran till 12 procent. Årets utbetalningar har varit större än föregående år, och uppgår till 548 (340) mnkr. Även årets avskrivningar av lönegarantifordringar har ökat från 155 mnkr till 320 mnkr.

Not 12

Avsättning till/upplösning av fonder med mera för transfereringsändamål	2024	2023
Ingående balans	2 720	3 687
Årets förändring	-44	-967
Utgående balans	2 676	2 720
Uppdelat på		
Älgårdsfonden ingående balans	649	1 765
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	-473	-988
Lämnade bidrag	-124	-128
Älgårdsfonden utgående balans	53	649
Bygdemedel ingående balans	2 071	1 921
Övriga erhållna medel för finansiering av bidrag	578	529
Finansiella intäkter	65	58
Lämnade bidrag	-90	-438
Bygdemedel utgående balans	2 623	2 071

Not 13

Lämnade bidrag	2024	2023
Lämnade bidrag till den offentliga sektorn	-102 555	-117 428
Lämnade bidrag till övriga samt periodiseringar	-569 804	-369 214
Summa Lämnade bidrag varav	-672 359	-486 642
Lönegaranti	-547 775	-340 440
Frågor inom mänskliga rättigheter	-22 751	-22 018
Kalkning av försurade vatten	-22 601	-24 757
Efterbehandling av förorenade områden	-20 272	-36 098
Miljömål	-18 760	-33 426
Byggnadsvård	-12 216	-12 658
Jämställdhetsfrågor	-4 209	-1 558
Fornminnes- och kulturlandskapsvård	-3 649	-3 652
Jakt och viltvård	-3 268	-3 600
Allmänt och övergripande inom lantbruk och landsbygd	-3 247	-979
Förvaltning av kvalitén på vattenmiljön	-2 485	-596
Stöd till fisket	-2 193	-751
Allmänt och övergripande inom restaurering	-1 281	-50
Förvaltning och skötsel av skyddade områden	-1 240	-155
Dricksvattenförsörjning	-1 227	-397
Tillsyn av förorenade områden och miljöriskområden	-1 153	-961
Kulturhistoriskt värdefulla miljöer	-1 126	-1 429
Integrationsfrågor	-929	-1 318
Utveckling av jordbruksnäringen och landsbygden	-827	-17
Fiskevård och fritidsfiske	-603	-392
Främjande insatser inom folkhälsoområdet	-179	-117
Kommunikationsplanering	-176	-55
Skydd av områden och arter (exkl. vattenskyddsområden och kulturresevat)	-92	-167
Deponering, administration och fördelning av medel, allmänna arvsfonden m.m.	-90	-438
Övriga ärenden inom fiske	-12	-6
Miljöövervakning	-	-245
Riskhantering och säkerhet	-	-200
Individärenden	-	-74
Stöd till jordbruket enligt EG:s förordningar	-	-45
Övriga ärenden inom lantbruk och landsbygd	-	-25
Allmänt och övergripande inom folkhälsa	-	-20

Lämnade bidrag ökar jämfört med 2023 och det beror främst på ökade bidragsutbetalningar inom verksamheten lönegaranti. Utbetalningarna uppgår till 548 (340) mnkr fördelade på 518 (491) företag. Totalt har 6171 (4243) personer fått lönegarantiersättning.

Not 14

Årets kapitalförändring	2024	2023
Verksamhetsutfall		
Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan	-2 809	-4 609
Avslutade externa medel och ANL RTA	-2 815	979
Avslutade externa medel och ANL SCR	-3 027	-5 798
Semesterlöne- och löneskuld	0	5
Summa verksamhetsutfall	-8 651	-9 423
Uppbörd	0	0
Transfereringar		
Lönegaranti konkurser	-6 153	10 798
Lönegaranti rekonstruktioner	-12 032	-1 772
Summa transfereringar	-18 185	9 026
Summa årets kapitalförändring	-26 835	-397

Saldot som uppstår i transfereringsavsnittet beror till största del på den värdereglering som Länsstyrelsen gör för statens räkning gällande lönegarantin. Avskrivningarna påverkar resultaträkningen genom att värderingen på 12 procent som fordran för dessa företag värderats till, har blivit en konstaterad förlust.

Det negativa verksamhetsutfallet beror dels på underskott inom den avgiftsfinansierade verksamheten. Underskottet för IT-avdelningens avgiftsfinansierade verksamhet uppgår till 3,8 mkr för året och medför att det ackumulerade överskottet nu uppgår till 48,7 mkr.

Noter till balansräkning

Not 15

Immateriella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
Balanserade utgifter för utveckling		
Ingående anskaffningsvärde	106 508	88 426
Årets anskaffning	15 628	19 783
Årets försäljning, utrangering	0	-1 700
Utgående anskaffningsvärde	122 136	106 508
Ingående avskrivningar	-62 280	-61 546
Årets avskrivningar	-7 033	-2 434
Årets försäljning, utrangering	0	1 700
Utgående avskrivningar	-69 314	-62 280
Bokfört värde	52 823	44 228
Rättigheter och andra immateriella anläggningstillgångar		
Ingående anskaffningsvärde	89 240	91 632
Årets anskaffning	32 778	0
Årets försäljning, utrangering	-12 698	-2 393
Utgående anskaffningsvärde	109 320	89 240
Ingående avskrivningar	-79 332	-68 447
Årets avskrivningar	-8 497	-13 278
Årets försäljning, utrangering	12 698	2 393
Utgående avskrivningar	-75 131	-79 332
Bokfört värde	34 189	9 908
Bokfört värde immateriella anläggningstillgångar	87 011	54 136

Ökningen beror till största del på nya investeringar inom digital samarbetsplattform och digital infrastruktur.

Not 16

Materiella anläggningstillgångar	2024-12-31	2023-12-31
Byggnader, mark och annan fast egendom		
Ingående anskaffningsvärde	615	615
Årets anskaffning	790	0
Utgående anskaffningsvärde	1 405	615
Ingående avskrivningar	-171	-48
Årets avskrivningar	-158	-123
Utgående avskrivningar	-329	-171
Bokfört värde	1 076	444
Förbättringsutgifter på annans fastighet		
Ingående anskaffningsvärde	73 462	38 498
Årets anskaffning	4 303	35 636
Årets försäljning, utrangering	-1 046	-672
Utgående anskaffningsvärde	76 719	73 462
Ingående avskrivningar	-31 296	-27 876
Årets avskrivningar	-9 020	-4 092
Årets försäljning, utrangering	975	672
Utgående avskrivningar	-39 342	-31 296
Bokfört värde	37 377	42 166
Maskiner, inventarier, installationer mm.		
Ingående anskaffningsvärde	220 949	153 926
Årets anskaffning	25 129	103 256
Årets försäljning, utrangering	-8 782	-36 232
Utgående anskaffningsvärde	237 296	220 949
Ingående avskrivningar	-108 166	-117 300
Årets avskrivningar	-37 897	-27 034
Årets försäljning, utrangering	8 768	36 168
Utgående avskrivningar	-137 294	-108 166
Bokfört värde	100 001	112 783
Beredskapstillgångar		
Årets anskaffning	89	
Bokfört värde	89	
Bokfört värde materiella anläggningstillgångar	138 543	155 392

Not 17

Övriga kortfristiga fordringar	2024-12-31	2023-12-31
Lönegarantifordringar	192 298	210 483
Uppbördsfordringar	4 640	4 911
Övriga kortfristiga fordringar	155	50
Summa	197 093	215 444

Lönegarantifordringar består av statens fordran på företag som genomgått en

rekonstruktion eller gått i konkurs. Fordran värderegleras utifrån historiska utdelningar och återbetalningar de senaste fem åren 2020–2024. Värderegleringen uppgår till 88 procent, vilket bedöms ge en rättvisande bild av aktuella fordringar. Värderegleringen är en modell som i stor utsträckning tillämpas enhetligt för alla sju län som handlägger lönegarantiärenden.

Den senast utförda avskrivningen gjordes 2024-06-19. Eftersom Länsstyrelsen värdereglerar fordran till 12 procent är det enbart denna del som påverkar den minskade fordran och medför en konstaterad förlust. Kvarstående fordran avser 951 (976) konkurser och rekonstruktioner varav 765 (775) ärenden är slutredovisade till konkursförvaltaren alternativt rekonstruktören. Fordran kvarstår till dess Tingsrätten fattat beslut om avslutad konkurs alternativt att återkrav har reglerats från rekonstruerat företag.

Not 18

Periodavgränsningsposter	2024-12-31	2023-12-31
Förutbetalda kostnader		
Förutbetalda hyror	13 720	13 424
Övriga förutbetalda kostnader	87 982	45 201
Summa förutbetalda kostnader	101 702	58 625
Upplupna bidragsintäkter från andra myndigheter varav	51 248	58 345
<i>Statens jordbruksverk</i>	41 635	50 463
<i>Kammarkollegiet</i>	3 395	2 336
<i>Naturvårdsverket</i>	1 933	693
<i>Länsstyrelsen i Jönköpings län</i>	1 229	1 811
<i>Länsstyrelsen i Västmanlands län</i>	964	1 338
<i>Övriga myndigheter</i>	2 092	1 704
Upplupna bidragsintäkter från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	2 267	1 991
Summa upplupna bidragsintäkter	53 515	60 336
Övriga upplupna intäkter	22 235	19 955
Summa periodavgränsningsposter	177 452	138 916

Differensen gällande övriga förutbetalda kostnader beror på två fakturor gällande ettårslicenser som kom i december men som avser och är periodiserade till 2025. För 2024 kom motsvarande årsfakturor i början på året.

Not 19

Avräkning med statsverket	2024-12-31	2023-12-31
Uppbörd		
Ingående balans	-4 919	-3 559
Redovisat mot inkomstitel (-)	-59 356	-51 220
Uppbördsmedel som betalats till icke räntebärande flöde (+)	59 636	49 860
Skulder avseende uppbörd	-4 639	-4 919
Anslag i icke räntebärande flöde		
Ingående balans	0	71
Redovisat mot anslag (+)	56	57
Medel hänförliga till transfereringar med mera som betalats till icke räntebärande flöde (-)	-56	-128
Fordringar/skulder avseende anslag i icke räntebärande flöde	0	0
Anslag i räntebärande flöde		
Ingående balans	-14 085	-13 091
Redovisat mot anslag (+)	586 527	490 714
Anslagsmedel som tillförts räntekonto (-)	-594 099	-491 708
Skulder avseende anslag i räntebärande flöde	-21 656	-14 085
Övriga fordringar på statens centralkonto		
Ingående balans	13 186	150 542
Inbetalningar i icke räntebärande flöde (+)	1 098 216	803 550
Utbetalningar i icke räntebärande flöde (-)	-1 039 712	-891 174
Betalningar hänförliga till anslag och inkomstitlar (+/-)	-59 580	-49 732
Övriga fordringar på statens centralkonto	12 110	13 186
Summa utgående balans avräkning med statsverket	-14 185	-5 817

Not 20

Förändring av myndighetskapitalet	Statskapital	Donationsskapital	Balanserad kapitalförändring, anslagsfinansierad verksamhet	Balanserad kapitalförändring, avgiftsbelagd verksamhet	Balanserad kapitalförändring, bidragsfinansierad verksamhet	Kapitalförändring enligt resultaträkning	Summa
Utgående balans 2023 varav	12 397	0	0	60 346	205 586	-397	277 931
<i>Ej lånefinansierade inventarier</i>	12 397	0	0	0	0	0	12 397
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan</i>	0	0	0	60 346	0	-4 609	55 737
<i>Avslutade externa medel och ANL RTA</i>	0	0	0	0	3 875	979	4 853
<i>Semesterlöne- och löneskuld</i>	0	0	0	0	-5	5	0
<i>Lönegaranti konkurser</i>	0	0	0	0	111 953	10 798	122 751
<i>Lönegaranti rekonstruktioner</i>	0	0	0	0	89 505	-1 772	87 732
<i>Avsl externa medel och ANL SCR</i>	0	0	0	0	259	-5 798	-5 538
Ingående balans 2024	12 397	0	0	60 346	205 586	-397	277 931
Föregående års kapitalförändring	0	0	0	-4 609	4 212	397	0
Årets förändring varav							
<i>Ej lånefinansierade inventarier</i>	1 184	0	0	0	5 906	0	7 090
<i>Avgiftsfinansierad verksamhet och resurssamverkan</i>	0	0	0	0	0	-2 809	-2 809
<i>Avslutade externa medel och ANL RTA</i>	0	0	0	0	0	-2 815	-2 815
<i>Lönegaranti konkurser</i>	0	0	0	0	0	-6 153	-6 153
<i>Lönegaranti rekonstruktioner</i>	0	0	0	0	0	-12 032	-12 032
<i>Avsl externa medel och ANL SCR</i>	0	0	0	0	0	-3 027	-3 027
Summa årets förändring	1 184	0	0	0	5 906	-26 835	-19 746
Utgående balans 2024	13 581	0	0	55 737	215 704	-26 835	258 186

Kapitalförändringen enligt resultaträkningen består av årets verksamhetsutfall och saldout i transfereringsavsnittet, se not Årets kapitalförändring.

Statskapitalet består av anläggningstillgångar som är finansierade av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps 2:4 anslag, samt naturmiljöstillgångar finansierade av Naturvårdsverkets 1:3 anslag, vilka inte är lånefinansierade utan påförs statskapitalet. Kommande års avskrivningar minskar värdet för dessa anläggningar på statskapitalet.

Not 21

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	2024-12-31	2023-12-31
Ingående avsättningar	1 743	1 054
Årets pensionskostnader	894	1 380
Årets pensionsutbetalningar	-997	-691
Utgående avsättning	1 639	1 743

Avsättningarna består av delpensioner till anställda.

Not 22

Övriga avsättningar	2024-12-31	2023-12-31
Lokalt omställningsarbete årets förändring	-2 230	811
Lokalt omställningsarbete utgående balans	8 386	10 616
Omstruktureringsåtgärder årets förändring	0	0
Summa övriga avsättningar	8 386	10 616

Under året har 1,7 mnkr i avsättning för omställningsmedel gjorts och 4 mnkr har förbrukats. Länsstyrelsen kommer förlänga befintligt avtal och bedömningen är att vi kommer att förbruka cirka 1,5 mnkr under 2025.

Not 23

Lån i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
Ingående balans	199 379	80 240
Under året upptagna lån	58 572	157 311
Årets amorteringar	-62 519	-38 172
Utgående balans	195 432	199 379
Beviljad låneram	325 000	268 500

Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. En stor del av IT-avdelnings lånebehov är kopplat till IT avdelningens program för att stärka digital motståndskraft och förmåga inom säkerhet och civilt försvar. Justeringar mot ursprungsplaner, vad gäller omfattning av investeringar och val av lösning har medfört vissa förändringar i investeringsbehovet.

Utöver programmet har starttidpunkt för några av planerade utvecklingsprojekten, som beslutas utanför IT avdelningen justerats (Viss 2.0) , pausats (Prozesso) samt starttidpunkt senarelagts (Digital Samarbetsplattform).

Not 24

Räntekontokredit i Riksgäldskontoret	2024-12-31	2023-12-31
Utnyttjad kredit	-	-
Beviljad kreditram	28 000	30 000

Not 25

Kortfristiga skulder till andra myndigheter	2024-12-31	2023-12-31
Diverse skulder inkl. leverantörsskulder	21 391	20 065
Lagstadgade arbetsgivaravgifter	22 808	24 321
Premier avtalsförsäkringar	0	-270
Mervärdesskatt	5 792	918
Summa	49 991	45 034

Not 26

Leverantörsskulder	2024-12-31	2023-12-31
Leverantörsskulder	136 488	93 227
Summa	136 488	93 227

Ökad skuld vid årsskiftet beror på två fakturor gällande ettårslicenser som kom i december men som avser och är periodiserade till 2025. För 2024 kom motsvarande årsfakturor i början på året.

Not 27

Övriga kortfristiga skulder	2024-12-31	2023-12-31
Personalens källskatt	12 192	11 400
Övriga kortfristiga skulder	7 511	10 602
Övriga kortfristiga skulder består av		
Preliminärskatt lönegaranti	6 434	9 725
Transfereringar under utbetalning	219	17
Övrigt	859	860
Summa	19 703	22 002

Not 28

Depositioner	2024-12-31	2023-12-31
Depositioner	54 026	59 084
Summa	54 026	59 084

Inbetalt belopp uppgår till 34 (34) mnkr, medan utbetalt belopp uppgår till 38 (26) mnkr. Utbetalning genomförs när gäldenären kräver det eller efter dom i tingsrätt. När detta sker är svårt att bedöma varvid Länsstyrelsen väljer att inte ange någon del av posten som kommer regleras efter mer än 12 månader.

Not 29

Periodavgränsningsposter	2024-12-31	2023-12-31
Upplupna kostnader - Upplupna löner, arvoden inkl social avg	7 405	15 810
Upplupna kostnader - Upplupna semesterlöner inkl social avg	56 486	52 548
Upplupna kostnader - Övriga upplupna kostnader	9 172	12 793
Summa upplupna kostnader	73 064	81 152
Oförbrukade bidrag från annan myndighet varav	121 175	107 218
<i>Naturvårdsverket</i>	50 285	44 510
<i>Statens jordbruksverk</i>	25 295	26 863
<i>Havs- och vattenmyndigheten</i>	13 466	11 782
<i>Länsstyrelsen i Örebro län</i>	11 106	9 351
<i>Länsstyrelsen i Skåne län</i>	7 231	-
<i>Riksantikvarieämbetet</i>	4 941	3 497
<i>Länsstyrelsen i Östergötlands län</i>	2 454	4 153
<i>Övriga myndigheter</i>	6 396	7 062
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas inom tre månader	35 791	28 748
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än tre månader till ett år	53 120	45 618
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mellan mer än ett år till tre år	31 657	32 852
Oförbrukade bidrag från annan myndighet planeras att användas mer än tre år	606	-
Oförbrukade bidrag från ickestatliga organisationer eller privatpersoner	1 116	6 089
<i>varav finansiering genom EU-fonder</i>		
<i>Life - program för miljö- och klimatpolitik</i>	116	-
Summa oförbrukade bidrag	122 291	113 307
Övriga förutbetalda intäkter, inomstatliga	20 292	26 447
Summa förutbetalda intäkter	20 292	26 447
Summa periodavgränsningsposter	215 647	220 905

Förändringen av upplupna löner uppkommer på grund av att förra årets lönerrevision blev försenad och de första utbetalningarna gjordes först i januari 2024. Uppbokningen för lön inklusive sociala avgifter för oktober till december 2023 var 8,6 mkr. Oförbrukade bidrag från Länsstyrelsen i Skåne län beror på ett nytt projekt Improve Aquatic LIFE.

Noter till anslagsredovisning

Not 30

Villkor för anslag 01 05 001 012 Länsstyrelserna m.m., Västra Götalands län	Belopp	Utfall
Anslagskredit	14 793	-
Anslagsbehållning som disponeras	14 793	14 261
Kredit på räntekonto	28 000	-
Låneram för anläggningstillgångar	325 000	195 432
I anslagsposten ingår 775 000 kronor för utveckling av det länsstyrelsegemensamma arbetet avseende it-system, datainsamling och bearbetning för havsplanering. (Västra Götaland)	775	775

Utnyttjad låneram i Riksgälden avviker väsentligt mot tilldelad budget. En stor del av IT-avdelningens lånebehov är kopplat till IT-avdelningens program för att stärka digital motståndskraft och förmåga inom säkerhet och civilt försvar. Justeringar mot ursrungsplaner, vad gäller omfattning av investeringar och val av lösning har medfört vissa förändringar i investeringsbehovet.

Utöver programmet har starttidpunkt för några av planerade utvecklingsprojekten, som beslutas utanför IT avdelningen justerats (Viss 2.0) , pausats (Prozesso) samt starttidpunkt senarelagts (Digital Samarbetsplattform). "

Not 31

Villkor för anslag 01 05 001 025 Länsstyrelserna m.m., Digital infrastruktur	Belopp	Utfall
Anslagskredit	3 029	-
Anslagsbehållning som disponeras	Inget	-
Anslagsposten får användas för att genomföra investeringar i länsstyrelsernas digitala infrastruktur och vidmakthålla förmågor inom krisberedskap och civilt försvar.		

Ny anslagspost.

Not 32

Villkor för anslag 19 01 001 012 Regionala utvecklingsåtgärder, Länsstyrelsen i Västra Götalands län	Belopp	Utfall
Anslagskredit	0	-
Anslagsbehållning som disponeras	Inget	-
Uppföljning och utvärdering	68	56

Landshövdingens underskrift av årsredovisningen

Jag bedömer att den interna styrningen och kontrollen vid myndigheten har varit betryggande under den period som årsredovisningen avser.

Årsredovisningen är beslutad den 17 februari 2025.

Jag intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och myndighetens ekonomiska ställning.

Göteborg den 17 februari 2025

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Sten Tolgfors', written in a cursive style.

Sten Tolgfors

Landshövding

Bilagor

Bilaga A Länsstyrelseinstruktionen

Paragrafer i Förordning (2017:868) med länsstyrelseinstruktion, som redovisas i årsredovisningen

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1§	Länsstyrelsens ansvar för statlig förvaltning i länet	Om Länsstyrelsen Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
2§ p1	Verka för att nationella mål får genomslag	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p2	Arbeta sektorsövergripande och samordna olika samhällsintressen och statliga insatser	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p3	Främja länets utveckling och följa tillståndet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p4	Främja samverkan i länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§ p5	Ansvara för ålagda tillsynsuppgifter	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
2§p6	Vid behov bistå regeringen och Regeringskansliet inom länet	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
3§ p1	De allmänna valen	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län
3§ p2	Livsmedelskontroll, djurskydd, allmänna veterinära frågor samt ledning och samordning av åtgärder mot djursjukdomar	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
3§ p3	Regional tillväxt	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p4	Infrastrukturplanering	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Alla län
3§ p5	Hållbar samhällsplanering och boende	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
3§ p6	Energi och klimat	Energi och klimat	Alla län
3§ p7	Kulturmiljö	Kulturmiljö	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
3§ p8	Skydd mot olyckor, krisberedskap, civilt försvar och höjd beredskap	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
3§ p9	Naturvård, samt miljö- och hälsoskydd	Naturvård och miljöskydd	Alla län
3§ p10	Lantbruk och landsbygd	Areella näringar	Alla län
3§ p11	Fiske	Areella näringar	Alla län
3§ p12	Folkhälsa	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p13	Jämställdhet	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3§ p14	Integration	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
4§ p1	Tillsyn över att fastighetsinnehav avvecklas enligt 18 kap. 7§ ärvdabalken	Areella näringar	Alla län
4§ p3	I utpekade län göra de utredningar om det allmänna fiskeintresset som begärs av andra myndigheter i ansökningsmål enligt 22 kap. miljöbalken	Areella näringar	Norrbottnen, Västernorrland, Västra Götaland
4§ p6	Dalarnas, Värmlands och Västra Götalands län, uppgifter som följer av jordförvärvslagen (1979:230) och jordförvärvsförordningen (2005:522) m.m.	Regional tillväxt och infrastrukturplanering	Dalarna, Värmland, Västra Götaland
4 a§	Utföra de uppgifter som en medlemsstat ska utföra vid Europeiska kommissionens samordning av revisioner enligt artikel 124 m.m.	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
5§ p1	Integrering av jämställdhetsperspektiv	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p2	Individbaserad statistik med kön som fördelningsgrund	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p3	Vid beslut och andra åtgärder som kan röra barn, analysera konsekvenserna och ta särskild hänsyn till barns bästa	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p4	Verka för tillgänglighet och delaktighet för personer med funktionsnedsättning	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p5	Integrera mänskliga rättigheter genom att belysa, analysera och beakta dem, särskilt skyddet mot diskriminering	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p6	Beakta folkhälsomålet i arbetet med bland annat regional tillväxt, samhällsplanering, krishantering samt alkohol och tobak	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p7	Verka för att förenkla för företag	Integrering av tvärssektoriella frågor	Alla län
5§ p8	Samordna arbetet på regional nivå med anpassningen till ett förändrat klimat	Energi och klimat	Alla län
5§ p9	Verka för att behovet av bostäder tillgodoses	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län

Paragraf	Uppgift / Uppdrag	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
6§	Verka för att det generationsmål för miljöarbetet och de miljö kvalitetsmål som riksdagen har fastställt nås och ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030 Naturvård och miljöskydd	Alla län
7§	Geografiskt områdesansvar m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
7 a§	Länsstyrelserna i Norrbottens, Örebro, Stockholms, Östergötlands, Västra Götalands och Skåne län ska vara civilområdesansvariga länsstyrelser enligt förordningen (2022:525) m.m.	Samhällsskydd och beredskap	Norrbotten, Örebro, Stockholm, Östergötland, Västra Götaland, Skåne
7 b§	Beredskapsmyndighet	Samhällsskydd och beredskap	Alla län
14§	Miljöprövningsdelegation	Naturvård och miljöskydd	Stockholm, Uppsala, Östergötland, Kalmar, Skåne, Halland, Västra Götaland, Örebro, Dalarna, Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten
15§	Vattendelegation	Naturvård och miljöskydd	Norrbotten, Västernorrland, Västmanland, Kalmar, Västra Götaland
18§	Viltförvaltningsdelegation enligt förordning (2009:1474)	Övrig förvaltning och trafikföreskrifter	Alla län

Bilaga B Regleringsbrevsuppdrag

Bilagan innehåller åiterrapporteringar och uppdrag som redovisas i årsredovisningen och som framgår av länsstyrelsernas regleringsbrev 2024.

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1A1 Främja arbetet med Agenda 2030	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1A2 Redovisa kommuners eventuella medverkan till bosättning i annan kommun	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
1A3 Dricksvatten enligt EU-direktiv	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A4 Översyn bevarandeplaner Natura 2000-områden	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A5 Föreningade områden inkl. PFAS	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A6 Användande av kunskapsunderlag om kulturmiljö för översyn av miljö-kvalitetsnormer inom NAP	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Naturvård och miljöskydd	Alla län
1A7 Genomförande av den strategiska planen inom jordbrukspolitiken 2023–2027 m.m.	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1A8 Måluppfyllelse inom livsmedelsstrategin	Mål och åiterrapporteringskrav / A. Nationella mål	Areella näringar	Alla län
1B2 Webbplatsen informationsverige.se	Mål och åiterrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Västra Götaland
1B3 Redovisa arbetet med civilområdena	Mål och åiterrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Samhällsskydd och beredskap	Norrbottnen, Örebro, Stockholm, Östergötland, Väst Götaland och Skåne
1B4 Tillämpning och avvägning av 3 kap. miljöbalken i beslut om skyddade områden	Mål och åiterrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Alla län

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område i regleringsbrev	Avsnitt i årsredovisning	Länsstyrelse
1B5 Redovisa bedömning av kriterier kraftigt modifierade eller konstgjorda vatten	Mål och återrapporteringskrav / B. Sektorsövergripande och samordnande	Naturvård och miljöskydd	Län som är vattenmyndigheter
1C1 Redovisa bidrag till tillväxt och beskriv arbete för tillväxt vid målkonflikter	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län
1C2 Bidra till ett ökat bostadsbyggande i samarbete med kommuner	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering och boende	Alla län
1D1 Kontrollplan för livsmedelskedjan	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Livsmedelskontroll, djurskydd och allmänna veterinära frågor	Alla län
1D7 Effektivitet, enhetlighet och handläggningstider vid tillsyn och prövning	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	Övergripande om nationella mål, samverkan, tillsyn, länets utveckling och Agenda 2030	Alla län Lst Västernorrland samordnar
1E1 Redovisa utvärdering av det egna informations-säkerhetsarbetet	Mål och återrapporteringskrav / E. Övriga återrapporteringskrav	Samhällsskydd och beredskap	Alla län Lst Stockholm samordnar
2.1 Årsredovisning i enhetlig struktur, redovisning av statistik m.m.	Organisationsstyrning	Året i siffror	Alla län
3B14 Delta i anvisning av ensamkommande barn och nyanlända	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3B15 Möjliggöra spridning av information om frivillig återvandring	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	Folkhälsa, jämställdhet, integration mm.	Alla län
3C7 Arbeta för kortare ledtider vid prövning av nätkoncessioner	Mål och återrapporteringskrav / C. Främjande av länets utveckling	Hållbar samhällsplanering	Berörda län

Bilaga C Övriga uppdrag

Bilagan innehåller exempel på regeringsuppdrag och hänvisningar till paragrafer i förordningar i vilka det uttryckligen framgår att återrapportering/redovisning ska ske i årsredovisningen.

Uppdrag/Förordning	Område	Avsnitt i årsredovisning
2 kap. 4 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Förhållanden av väsentlig betydelse för regeringens uppföljning och prövning av verksamheten	Övrig redovisning
3 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Information av väsentlig betydelse	Övrig redovisning
3 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Avgiftsfinansierad verksamhet	Övrig redovisning
3 kap. 3§ förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Kompetensförsörjning	Arbetsmiljö och medarbetare
7 kap. 1 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Tilläggsupplysningar som Ekonomistyrningsverket föreskriver	Finansiell redovisning
7 kap. 2 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Skattepliktig ersättning till ledamöter i styrelse, råd utsett av regeringen och myndighetens ledande befattningshavare	Finansiell redovisning
7 kap. 3 § förordning (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag	Frånvaro på grund av sjukdom	Arbetsmiljö och medarbetare
Hur medel för att förstärka arbetet med civilt försvar har använts (Fö2023/00751)	Anvisningar för det civila försvaret för försvarsbeslutsperioden 2021–2025	Samhällsskydd och beredskap

Bilaga D Redovisas i särskild ordning

Bilagan innehåller regleringsbrevsuppdrag i länsstyrelsernas regleringsbrev 2024 som redovisas i särskild ordning.

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
1D6 Utveckla analysen av överklagade beslut som ändras i högre instans	Mål och återrapporteringskrav / D. Tillsyn	2025-01-31	Finansdepartementet Lst Gävleborg samordnar
2.2 Underlag till tabeller i årsredovisningen	Organisationsstyrning	2025-02-22	Lst Örebro
3A1 Energi- och klimatpolitiska målen	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-21	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Dalarna samordnar
3A2 Regionala analyser och kunskapsunderlag samt kontinuitetsplanering för avloppsrening och dricksvattenproduktion	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3A3 Restaurering och anläggning av våtmarker	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Gotland samordnar
3A4 Leda och samordna regionalt arbete med naturvård, biologisk mångfald m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket och Havs- och vattenmyndigheten)
3A5 Uppgifter om strandskyddsbeslut	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A6 Regionala arbetet med friluftspolitiken	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Naturvårdsverket)
3A7 Skydda dricksvattenförsörjningen m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Klimat- och näringslivsdepartementet, Lst Kalmar samordnar
3A8 Kontinuitetsplanering dricksvattenförsörjning, utbildning och stöd m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Jönköping samordnar
3A9 Kostnader för hantering av EU-stöden	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-01	Statens jordbruksverk (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A10 Driva nationellt centrum för mathantverk	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-02-28	Gäller Lst Jämtland Landsbygds- och infrastrukturdepartementet och Tillväxtverket
3A11 Ersättning för skada av vilt på annat än renar, fisk och fiskeredskap	Uppdrag / A. Nationella mål	2024-03-15	Naturvårdsverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3A12 Föregående års fisketillsyn	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-15	Havs- och vattenmyndigheten (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3A13 Tillämpningen av barns rättigheter	Uppdrag / A. Nationella mål	2025-03-01	Socialdepartementet, Lst Dalarna samordnar
3A14 Förstärka tillsynen av försäljning av alkohol, tobak m.m.	Uppdrag / A. Nationella mål	2026-03-31	Socialdepartementet
3B1 Statlig närvaro och service i länet	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-06-14	Finansdepartementet, Lst Örebro samordnar
3B2 Inriktningsmål för överklagade kommunala beslut om lov	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-02-28	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3B3 Kommunernas riktlinjer för ökat bostadsbyggande	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-06-15	Bostadsmarknadsanalys till Boverket enligt 2 § förordningen (2011:1160) (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3B5 Tillämpning av lagen (2009:724) om nationella minoriteter och minoritetsspråk	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-11-15	Kulturdepartementet (kopia till Lst Stockholm och Sametinget)
3B6 Verka för minoritetspolitikens fastställda mål	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-31	Gäller Lst Stockholm Kulturdepartementet
3B7 Främja samverkan, följa upp och genomföra insatser för romsk inkludering	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-31	Gäller Lst Stockholm Kulturdepartementet
3B8 Genomförande av skyddet av tätortsnära natur	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-09-30	Gäller Lst Stockholm, Skåne och Västra Götaland Klimat- och näringslivsdepartementet
3B9 Nationell digital lösning för inlämning av företags- och verksamhetsutövers miljörapportering	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-02-28	Naturvårdsverket redovisar Lst Jämtland samordnar
3B10 Föräldraskapsstöd - utsatta områden, bekämpa och förebygga kriminalitet hos barn och unga m.m.	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-01 2025-03-01 2026-03-01 2027-03-01	Delredovisning Delredovisning Delredovisning Slutredovisning Berörda Lst till Socialdepartementet
3B11 Stödja kommuner och regioner i arbetet med mänskliga rättigheter	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-01	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Dalarna samordnar
3B12 Stödja kommuner och regioner i arbetet med att genomföra funktionshinderspolitiken	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-01	Socialdepartementet

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område	Rapporterings-datum	Rapportering till
3B13 Jämställdhetspolitiska målen och länsstrategier 2024-2027	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2024-03-31 2025-03-01 2028-03-01	Beslutad strategi Delredovisning Slutredovisning Arbetsmarknadsdepartementet (kopia till jämställdhetsmyndigheten)
3B16 Mottagande ensamkommande barn, asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1363 och 2010:1122)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-03	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B17 Insatser för asylsökande m.fl. enligt förordningen (2016:1363 och 2016:1364)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-03	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B18 Statlig ersättning för insatser för vissa utlännningar enligt förordningen (2010:1122)	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-03	Arbetsmarknadsdepartementet Lst Västernorrland samordnar
3B19 Fördela medel till projekt som anordnar utbildningar för nyanlända, asylsökande med flera	Uppdrag / B. Samordnande och sektorsövergripande	2025-03-31	Socialdepartementet Lst Stockholm samordnar
3C1 Hantera målkonflikter vid handläggning av ärenden med anledning av den pågående nyindustrialiseringen	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-11-30 2025-04-10 2026-04-10 2027-02-10	Delredovisning Delredovisning Delredovisning Slutredovisning Gäller Lst Norrbotten och Västerbotten Klimat- och näringslivsdepartementet
3C2 Redovisa arbetet för att stärka svensk konkurrenskraft, näringslivsutveckling m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-05-01	Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Kronoberg samordnar
3C3 Utveckla sitt arbete med att förenkla för företag	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-02-15	Klimat- och näringslivsdepartementet (kopia till Tillväxtverket) Lst Kronoberg samordnar
3C4 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Nord m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-03-27	Gäller Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C5 Redovisa den svenska beslutade och utbetalda medfinansieringen av territoriella program Aurora m.fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-03-27	Gäller Lst Jämtland och Norrbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)

Uppdrag i regleringsbrev 2024	Område	Rapporteringsdatum	Rapportering till
3C6 Redovisa beslutade och utbetalade EU-medel för territoriella program Aurora m. fl.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-03-27	Gäller Lst Jämtland, Norrbotten och Västerbotten Tillväxtverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3C8 Regionala resurscentra hedersrelaterat våld m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-03-01	Gäller Lst Östergötland Arbetsmarknadsdepartementet
3C9 Mäns våld mot kvinnor inkl. kommunernas regionkoordinatorer mot prostitution och människohandel	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2025-03-01	Arbetsmarknadsdepartementet
3C10 Kunskapshöjande insatser och främja erfarenhetsutbyte rörande barn i skyddat boende m.m.	Uppdrag / C. Främjande av länets utveckling	2024-04-30 2026-04-31 2028-04-31	Samlad delredovisning Muntlig delredovisning Samlad slutredovisning Arbetsmarknadsdepartementet. Lst Östergötlands samordnar
3D1 Redovisa uppgifter från byggnadsnämnderna, tillämpning PBL	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-01-31	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3D2 Redovisa byggnadsnämndernas tillsynsarbete – olovlig användning	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-01-31	Boverket (kopia till Landsbygds- och infrastrukturdepartementet)
3D3 Effektivisera tillsyn och tillsynsvägledning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2025-02-15 2026-02-15 2027-02-15	Delredovisning Delredovisning Samlad redovisning Naturvårdsverket Lst Västernorrland samordnar
3D4 Prövning enligt miljöbalken	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-12-31 2025-12-29	Delredovisning Samlad redovisning Klimat- och näringslivsdepartementet Lst Västra Götaland samordnar
3D5 Redovisa avgiftsunderskottet för offentlig kontroll inom djurskyddet	Uppdrag / D. Tillsyn	2024-04-29	Landsbygds- och infrastrukturdepartementet Lst Södermanland samordnar
3E1 Redovisa prognoser	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2024-02-05 2024-04-23 2024-07-26 2024-10-21	Hermes
3E2 Åtgärder för att öka säkerheten i digital infrastruktur	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2024-12-31	Finansdepartementet, Lst Västra Götaland samordnar
3E3 Vidta åtgärder vid dammanläggningen Hackekvarn	Uppdrag / E. Övriga uppdrag	2025-01-31	Gäller Lst Kronoberg Klimat- och näringslivsdepartementet och Finansdepartementet

Bilaga E Länsstyrelsegemensamt

Länsstyrelsegemensam resultatredovisning av uppdrag som samordnas.

Gemensamma kansliet

Gemensamma kansliet är en av länsstyrelsernas gemensamma stödverksamheter med uppdrag att stärka och stödja det länsstyrelsegemensamma utvecklings- och förvaltningsarbetet kopplat till digitalisering. Kansliets arbete syftar till att skapa en enhetlig och effektiv styrning samt en starkt samverkan mellan de 21 länsstyrelserna. Vårdlän för Gemensamma kansliet är Länsstyrelsen i Västmanlands län. Under verksamhetsåret har flera strategiska framsteg uppnåtts, samtidigt som kansliet identifierat och hanterat centrala utmaningar.

Förbättrad kommunikation och samordning

Kansliet har stärkt kommunikationen till förvaltningsobjekten och implementerat tydligare strukturer för informationsflödet. Genom att klargöra beröringspunkter och ansvarsområden i samarbetet med IT-avdelningen har en mer effektiv och ändamålsenlig samordning etablerats och har resulterat i ett starkare strategiskt samarbete. Förvaltningsobjekten har erhållit ett förstärkt stöd genom gemensamma möten och konferenser.

Förtydligad styrning och strukturell utveckling

Arbetet med att tydliggöra den länsstyrelsegemensamma styrningsstrukturen har bidragit till ökad transparens och enhetlighet. Ramar, mandat och strukturer för förvaltningsobjekten har preciserats, vilket skapar tydligare ansvarsområden och förbättrad styrning. Vidare har kansliet tagit viktiga steg i att utveckla en effektivare förvaltningsmodell tillsammans med IT-avdelningen. Dessa initiativ har förutsättningar att stärka länsstyrelsernas gemensamma kapacitet att möta framtida krav.

Starkt verksamhetsutveckling och beslutsstöd

Genom att arbeta enligt etablerade processer har kansliet förbättrat förutsättningarna för att identifiera och bereda behov av gemensam utveckling. Analyser och beslutsunderlag har vidareutvecklats, vilket underlättar för ledningen att fatta välgrundade beslut. Fördjupad förståelse för verksamhetsarkitektur har också stärkt strukturkapitalet och samverkan mellan länsstyrelserna.

Utmaningar och fortsatt arbete

Kansliet har mött utmaningar kopplade till att balansera behovet av strategisk utveckling och operativ hantering av gemensamma uppdrag. Den komplexa samordningen mellan 21 länsstyrelser ställer höga krav på tydlighet i styrning och prioriteringar. Att säkerställa långsiktig ekonomisk hållbarhet och upprätthålla en hög grad av samordning har fortsatt varit en central fråga.

Den ekonomiska samordningen har inneburit hantering av finansiella medel för den länsstyrelsegemensamma utvecklings- och förvaltningsportföljen, vilket inkluderat

utbetalning av ersättningar för nedlagd arbetstid. Detta arbete är avgörande för att säkerställa ekonomisk balans och en transparent redovisning mellan länsstyrelserna.

IT-avdelningen

Länsstyrelsernas IT-avdelning är en nationell verksamhet som arbetar med länsstyrelsegemensamt perspektiv. IT-avdelningen levererar och utvecklar IT-tjänster till alla länsstyrelser. Länsstyrelsen i Västra Götaland är värdlän för IT-avdelningen.

Utvecklingsprogrammet för förstärkt digital motståndskraft har fortgått med målet att genomföra regeringsuppdraget förstärkt säkerhet i länsstyrelsernas digitala infrastruktur.

Länsstyrelsernas IT-avdelning har bidragit i den länsstyrelsegemensamma portföljstyrningen i förvaltning och projekt inom bland annat digitalisering av samhällsbyggnadsprocessen och att ta fram ett nytt system för vatteninformation. IT-avdelningen har bidragit i Projektet Digital Samverkan som är ett länsstyrelsegemensamt projekt som går ut på att etablera en eller flera lämpliga och användarvänliga tjänster för att kunna samverka digitalt inom länsstyrelsen och med andra myndigheter och externa parter.

Telefonistorganisation

Funktionens uppdrag är att hantera samtal för 20 länsstyrelser genom vår gemensamma växel och En väg in (EVI) Kundsupport för jordbrukarstöd. Den övergripande inriktningen för telefonistorganisationen är att bedriva verksamhet med balans mellan kostnadseffektivitet, kvalitet och god service. Värdlän för telefonistorganisationen är länsstyrelsen i Kronobergs län.

Telefonistorganisationen har haft ett balanserat år med till exempel en sommar utan extremväder som påverkat. Under första halvåret ökade samtalstrafiken och därefter har den minskat något.

En stor mängd samtal har fortsatt handla om energieffektiveringsstöd men också inledningsvis varningsmottagare för invånare i kärnkraftslänen.

Under 2023 påbörjades en ny programperiod för jordbrukarstöden och lantbrukarna har nu ett års erfarenhet av förändringarna som infördes vilket har märkts av för Kundsupporten för jordbrukarstöd.

En kontinuitetsplan har tagits fram och är nu grunden i vår beredskap. Den kommer hjälpa oss att stå bättre rustade mot olika typer av scenarion.

Telefonistorganisationen har lagt mycket fokus på förarbetet till utvecklingen att bli en kundtjänst. I slutet av året skickades en behovsinventering till alla län. Vi har börjat planera för stegen i utvecklingsprojektets olika faser.

Vi har tillsammans med IT-avdelningen utvecklat ett anpassat verktyg (Telefonidiariet) som kommer vara källan till att möjliggöra den nya servicenivån.

Samordnad löneservice

Funktionens uppdrag är att hantera löner för samtliga länsstyrelser. Löneservice har även sedan ett antal år en överenskommelse om lönetjänst med Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor, MUCF. Löneservice huvuduppdrag är att hantera löneutbetalningarna och leveranser inom utsatta tider för uppdragsgivarna med hög kvalitet och med god service. Vårdlän för Löneservice är Länsstyrelsen i Kronobergs län.

Under 2024 har Löneservice i snitt hanterat 7 600 löner per månad för länsstyrelserna, vilket är samma snitt som för 2023. I jämförelse med 2022 är snittet 300–400 löner färre per månad. Årets EU-val generade cirka 900 tillfälligt anställda valarbetare som påverkar snittet totalt för året.

Från den 1 januari kom förändringar i Villkorsavtalen samt i det statliga tjänstepensionsavtalet som Löneservice har arbetat med. Från och med 1 juli kom även ändring i Lag om ändring i lagen om sjuklön.

Samordningen bidrar till en enhetlig och kostnadseffektiv hantering av löneutbetalningarna. Samordningen av lönehanteringen underlättar även i kontakt med andra myndigheter till vilka rapportering ska ske, exempelvis pensionsuppgifter, statistik och skatteuppgifter som rapporteras varje månad. Samarbetet i länsstyrelsernas nationella arbete blir enklare avseende lönerelaterade frågor och rutiner.

Ekonomiadministration LstEA

LstEA har i uppdrag att effektivisera och samordna ekonomiadministration och redovisningsmodell så att länsstyrelsernas ekonomiska information är enhetlig, jämförbar och rättvisande. Vårdlän för ekonomiadministrationen är Länsstyrelsen i Örebro län.

LstEA har bland annat gett stöd till länsstyrelsernas ekonomifunktioner samt bidragit till att effektivisera arbetet genom att hantera drygt 1 000 supportfrågor via LstEA supporten, ta fram en gemensam overheadprocent samt leverera uppdaterade handböcker och guider. Genom att göra drygt ett 30-tal centrala utsökningar ur ekonomisystemet för länsstyrelsernas räkning har LstEA också bidragit till ökad kvalitet i den information som lämnats.

LstEA har bidragit till ett ökat riskmedvetande och reservlösningar gällande stödfunktionens ansvarsområden genom kompetenshöjande insatser, kontinuitetsarbete och övningar.

VÄS-förvaltningen har levererat en uppdaterad verksamhets- och ärendestrukturen (VÄS).

Årsredovisningsmallgruppen har utvecklat den länsstyrelsegemensamma årsredovisningsmallen och levererat en mall som ligger till grund för länsstyrelsernas årsredovisningar.

LstEA har bidragit med att utveckla länsstyrelsernas arbete med e-handeln genom support, olika workshops och erfarenhetsutbyten.

Dataskydd och informationssäkerhet

Safirs uppdrag är att främja informationssäkerhet och dataskydd både i det länsstyrelsegemensamma perspektivet och inom varje länsstyrelse. I funktionen ingår länsstyrelsernas dataskyddsombud och den länsstyrelsegemensamma informationssäkerhetssamordnaren. Vårdlän för Safir är Länsstyrelsen i Stockholms län.

Tillsammans med förvaltningsorganisationen, Gemensamma kansliet och IT-avdelningen arbetar Safir systematiskt och riskbaserat med ständiga förbättringar i hanteringen av länsstyrelsernas information. Samverkan med IT:s säkerhetsenhet har fördjupats inom ramen för Utvecklingsprogrammet för stärkt digital motståndskraft, och Safir är regelmässigt involverade i gemensamma utvecklingsinitiativ och insatser på både operativ och strategisk nivå.

Som en följd och del av länsledningarnas beslut om en ny styrmodell för hantering av risker i de länsstyrelsegemensamma portföljerna har Safirs i år inlett sitt nya uppdrag: Vi leder informationssäkerhetsanalyser för förvaltningsobjekten och gemensamma projekt, med förstärkt bemanning. Ett fyrtiotal analyser har genomförts och dessa bidrar påtagligt såväl till riskhanteringen i sig som till ett systematiskt arbetssätt med ökad medvetenhet för hela organisationen. Vidare har Safir samordnat och stöttat länsstyrelsernas i granskning av avtalsvillkor för den stora mängd digitala arbetsredskap och "molntjänster" som de enskilda myndigheterna själva anskaffat.

Genom ovanstående insatser och det löpande stödet till de enskilda länsstyrelserna, inte minst genom informationssäkerhets- och dataskyddssamordnarna, Safir har fortsatt att utveckla förutsättningarna för det länsstyrelsegemensamma ledningssystemet för informationssäkerhet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med Agenda 2030

Det gemensamma arbetet syftar till att stödja länsstyrelserna i regleringsbrevsuppdrag för Agenda 2030. Exempel på prestationer och effekter:

- Det togs ett omtag i arbetet på grund av ett behov av nyorientering. Syftet var att säkra samnyttjande och kopplingar mellan olika uppdrag samt beakta omvärldsfaktorer och regeringens styrsignaler. Detta inleddes med ett arbetsmöte i Karlstad som samlade en bred representation av landshövdingar, länsråd, chefer och strateger. Resultatet remitterades och förslag till fortsatt arbete har tagit fram, med fokus på samhällsutmaningar och arbetssätt. Arbetet ska samtidigt bygga vidare på det tidigare gemensamma arbetet.
- Länsstyrelserna ingår i myndighetsnätverket GD-forum Agenda 2030 och samordnar sedan 2022 GD-forum; dels Lilla GD-gruppen, där landshövdingen i Värmland är ordförande, och den så kallade Operativa gruppen. Arbetet har resulterat i en ny samverkansplan med fokus på kompetens i omställning och krisberedskap. Länsstyrelsen har medverkat i nätverksträff om hur myndigheter kan stärka samverkan med näringslivet.
- Dialog har skett med Regeringskansliet och intervjuer med Riksrevisionen i pågående granskning av regeringens arbete med Agenda 2030.

- Erfarenhetsutbyten har skett avseende hur Agenda 2030 beaktas i beslut och processer, data/analys, kommunikation samt hur komplexa hållbarhetsutmaningar kan hanteras. Möten med länsstyrelsegemensamma grupper i arbetet har genomförts.

Bedömningen är att resultatet är gott och i allt väsentligt uppnår målet för det länsstyrelsegemensamma arbetet.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med könsuppdelad statistik

Individbaserad statistik redovisas inte genomgående könsuppdelat vid länsstyrelsen. Den främsta anledningen till det är att länsstyrelserna saknar systemstöd som möjliggör uppdelning av ärendestatistik efter kön. Tillsammans med de krav som finns på hantering av personuppgifter och att arbetet skulle kräva stora personella och ekonomiska resurser har det bidragit till att arbetet med att vidareutveckla länsstyrelsernas könsuppdelade statistik inte har kunnat prioriteras. Länsstyrelserna har inlett en dialog kring hur utvecklingen av länsstyrelsernas e-tjänster kan ge nya möjligheter att ta fram och redovisa individbaserad statistik könsuppdelad. I och med lagen om användning av myndighetsgemensam infrastruktur för digital post 1 januari 2026 kommer fler ärenden innehålla personnummer, vilket ger nya möjligheter att ta fram könsuppdelad statistik. Det finns även fortsättningsvis behov av att identifiera vilka ärendegrupper som är relevanta att redovisa könsuppdelad statistik inom.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med miljömålen (RUS)

Regional Utveckling och Samverkan i miljömålssystemet (RUS) arbetar med miljömåluppföljning, stöd i åtgärdsarbetet och förstärker länkarna mellan nationell, regional och lokal nivå. Arbetet bedrivs utifrån en verksamhetsplan med mål för 2022–2024. I styrgruppen ingår berörda chefsnätverk på länsstyrelserna, Skogsstyrelsen samt Naturvårdsverket och SKR som adjungerade. I arbetsgruppen ingår medarbetare från flera länsstyrelser. RUS finansieras genom anslag 1:2 Miljöövervakning. Exempel på prestationer:

- Lanserat budskap för att stärka miljömåluppdraget framåt när miljömålen fyllt 25 år. Tillsammans med Naturvårdsverket publicerat film om miljömålen 25 år.
- Samordnat regional årlig uppföljning av miljömålen som underlag för nationell uppföljning och regional kunskap. Sett över hur uppföljningen kan utvecklas i samarbete med Naturvårdsverket. Bidragit i miljöövervakning och miljöinformationsförsörjning.
- Tagit fram vägledning för länsstyrelsernas åtgärdsprogram för miljömålen. Medverkat i förvaltning av Åtgärdswebb för miljömålen. Genomfört olika erfarenhetsutbyten.
- Inom projekten samhällsekonomisk analys, synergier, länstransportplanering och hållbar betesbaserad nötköttsproduktion publicerat rapporter och kommunicerat resultat. Bidragit i myndighetssamarbetet samverkansplattform urban utveckling. Genomfört 10 webinarier om hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi för länsstyrelser, regioner och kommuner.

- Samordnat, medverkat i och kommunicerat arbete inom Miljömålsrådet och Agenda 2030.
- Medarrangerat miljömålsdagarna i Luleå och årligt möte för länsstyrelsernas miljömålsuppdrag.

Bedömningen är att RUS insatser i allt väsentligt bidragit till de uppsatta målen för 2022–2024.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med energi och klimat (LEKS)

Länsstyrelsernas energi- och klimatsamordning (LEKS) har som uppdrag att stödja, effektivisera och bidra till att utveckla länsstyrelsernas arbete med energiomställning och minskad klimatpåverkan. Genom dialog med Regeringskansliet om uppdrag och finansiering, presentation på länsrådsmöte, samt bidragit till en ledningskonferens med temat Strategiska avvägningar och synergier i miljö, klimat och tillväxt, har LEKS stöttat länsledningarna i det utökade uppdraget att leda den regionala energi- och klimatomställningen.

Länsstyrelserna har snabbt fått en gemensam kunskapsgrund och förståelse för det nya deluppdraget kring utvecklad regional energiplanering genom det omfattande stöd som LEKS erbjudit länsstyrelserna genom exempelvis webinarier, nätverksträffar och samarbetsytor. LEKS bedömning är att detta tillsammans med gemensamt kommunikationsmaterial, omvärldsbevakning och framtagna underlag har underlättat, effektiviserat och utvecklat länsstyrelsernas regionala arbete med att leda och samordna det regionala genomförandet av energi- och klimatpolitiken.

LEKS har utvecklat investeringsstöden Klimatklivet (stöd, utbildningar, rutiner, IT-utveckling, kommunikation) tillsammans med Naturvårdsverket och Elektrifieringspiloter (stöd, mallar och rutiner) tillsammans med Energimyndigheten. LEKS har kunnat agera snabbt när det skett förändringar och när uppdrag så som deltagande i genomförandet av Sveriges återhämtningsplan har tillkommit och på så sätt underlättat för länsstyrelserna. LEKS bedömning är att samordningen har bidragit till en mer enhetlig, rättssäker och kostnadseffektiv hantering av stöden.

Dialoger och samarbeten med andra länsstyrelsenätverk bedöms ha stöttat olika sakområden med energi- och klimatintegrering samt hantering av målkonflikter. Dialoger och samarbeten som skett med andra myndigheter, externa nätverk, arbetsgrupper bedöms bidra till ett samordnat och effektivt arbete med genomförandet av länsstyrelsernas uppdrag.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med civilområden

De civilområdessansvariga länsstyrelserna har ett geografiskt områdesansvar och är högsta civila totalförsvarsmyndighet inom respektive civilområde. Inför och vid höjd beredskap ska de civilområdesansvariga länsstyrelserna bland annat samordna de civila försvarsåtgärderna och den civila delen av värdlandsstödet samt verka för att det civila och

militära försvaret samordnas. De ska vidare ansvara för att en samlad lägesbild sammanställs och hålla regeringen informerad om händelseutvecklingen samt ge länsstyrelserna inom civilområdet vägledning i fråga om inriktning och prioritering. Vid frestida kriser ska civilområdesansvariga länsstyrelser ha förmåga att stödja ingående länsstyrelser. Civilområdesansvariga länsstyrelser kan också ta över ansvaret för kommunal räddningstjänst.

Civilområdeskanslierna har vidare bidragit till den nationella beredskapsplaneringen och utvecklat samverkansstrukturer på högre regional nivå och med militärregionerna. Vidare har civilområdeskanslierna utvecklat förmåga att ta emot, sammanställa och delge information, samt verka inom den nya strukturen. Vi behöver fortsättningsvis ytterligare utveckla och stärka vår förmåga att analysera och sammanställa en samlad lägesbild för respektive civilområde. Civilområdeskanslierna har nu bemannade arbetsgrupper inom alla sektorer och andra områden för att verka för att totalförsvaret har en enhetlig inriktning. Effekten av detta kommer att visas i planverk för beredskapsplanering på högre regional nivå. Rutiner finns för samordnad planering och förberedelser för frestida krissituationer, samt för att ta över ansvar för kommunal räddningstjänst. Det finns även en inriktning för att utgöra en gemensam funktion för stöd till länsstyrelsernas hantering av en kris. Civilområdesansvariga länsstyrelser har utvecklat principer för krigsorganisering.

Året har präglats av Sveriges medlemskap i Nato. Civilområdes- och kanslichefer har deltagit i kompetenshöjande insatser i besök till Nato-delegationen och Natos resilienskommitté. Natomedlemskapet har även bidragit till upprättande av strukturer för värdlandsstöd och tillhörande planläggning. Övningsverksamhet har förberetts och genomförts inom samtliga civilområden tillsammans med Försvarsmakten.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1D7 Effektiv och enhetlig tillsyn och prövning

Uppdraget har omfattat inventering, sammanställning och analys inom följande tre frågeställningar:

- Hur har länsstyrelserna utvecklat arbetet med att tillämpa länsstyrelsegemensamma arbetsmetoder?
- Hur har samarbetet vid arbetstoppar utökats?
- Har vidtagna åtgärder inom områden där gemensamma arbetsmetoder tillämpats bidragit till kortare handläggningstider?

Redovisningen baseras på resultat från den enkätundersökning som riktats till förvaltningsobjekt och samverkansorgan, samt kompletterande förfrågningsunderlag till chefsnätverken. Dialog har även förts med länsstyrelsernas HR-nätverk kring arbetstoppar, samt med projektledare för andra uppdrag och utvecklingsinitiativ.

Länsstyrelsernas strategi för att utveckla en effektiv och enhetlig tillsyns- och prövningsverksamhet bygger främst på tre tillvägagångssätt:

- Skapa bättre förutsättningar oavsett verksamhetsområde bland annat genom att:

- » Beskriva vår verksamhet utifrån ett processorienterat perspektiv.
- » Samordna och prioritera gemensamma utvecklingsbehov.
- Fokusera på de regleringsbrevsuppdrag (RU) länsstyrelserna får.
- Driva kontinuerligt förbättringsarbete inom ramen för förvaltningsobjekt, samverkansorgan eller verksamhetsnätverk.

Nyutveckling sker i de allra flesta fall genom länsstyrelsegemensamma utvecklingsprojekt med deltagare från olika länsstyrelser. Nedan följer några exempel på utvecklingsinsatser som har genomförts eller påbörjats, och som syftar till en mer effektiv och enhetlig tillsyns- respektive prövningsverksamhet;

- Miljötillsynsuppdraget (RB 3D3) – Det fleråriga uppdraget syftar till att skapa en effektiv och enhetlig tillsyn samt tillsynsvägledning enligt miljöbalken, samtidigt som dialogen med verksamhetsutövare stärks. Uppdraget redovisas separat.
- Miljöprövningsuppdraget (RB 3D4) – Uppdraget syftar till att skapa en mer effektiv och förutsebar tillståndsprövning enligt miljöbalken. De vidtagna åtgärderna förväntas också leda till kortare handläggningstider, stärkt konkurrenskraft för företag samt främja den industriella klimatomställningen. Uppdraget redovisas separat.
- Särskilda medel kopplat till havsbaserad vindkraft – Länsstyrelserna ska tillsammans utveckla kunskap och samordna arbetet med att hantera ärenden om tillstånd för havsbaserad vindkraft.

Förvaltningsobjekt, samverkansorgan och verksamhetsnätverk har genomfört flera förbättringar som har bidragit till att utveckla länsstyrelsernas tillsyns- och prövningsarbete:

- Införande av automatiserad handläggning
- Utveckling av samarbetsytor samt genomförande av interna dialoger, samsynsdiskussioner och övningar
- Proaktiva informationsinsatser och genomförande av tillsynsprojekt
- Utvecklade bedömnings-, analys- och stödverktyg
- Förbättrade arbetsrutiner, instruktioner och flödesscheman
- Uppdaterade mallar för dokument och rapporter

De fullt implementerade utvecklingsinsatserna förväntas bidra till enklare processer för intressenter, effektivare arbetsätt och mer enhetliga bedömningar. Det är fortfarande för tidigt att dra några slutsatser om effekterna på handläggningstider, men det bedöms att åtgärderna kommer att leda till kortare handläggningstider på sikt. För att ytterligare förkorta handläggningstiderna behöver varje länsstyrelse utvärdera och anpassa sina arbetsätt för att öka både effektivitet och enhetlighet, baserat på de specifika förutsättningarna för varje länsstyrelse och verksamhetsområde.

Den gemensamma utvecklingsresan har lett till ett ökat fokus på både de personer vi är till för och på vår verksamhetsutveckling. En viktig förutsättning för denna gemensamma utveckling är att de enskilda länsstyrelserna har möjlighet att bidra med både resurser och kompetens. Detta har dock beskrivits som en utmaning av vissa länsstyrelser. En annan utmaning som lyfts är de otydliga strukturerna för implementering av genomförd gemensam utveckling, vilket medför en risk för att effekterna inte fullt ut tas tillvara.

Att länsstyrelserna stöttar varandra med kompetensförsörjning vid arbetstoppar är ett effektivt sätt att förvalta gemensamma resurser och samtidigt attrahera, behålla och utveckla kompetens. Genom en gemensam inriktning för personallån har länsstyrelserna ökat sina möjligheter att hjälpa varandra vid arbetstoppar. Arbetet fortsätter med att implementera den gemensamma stöddokumentation som togs fram under 2023.

Med årets insatser har länsstyrelsekollektivet bättre förutsättningar att hantera arbetstoppar på ett mer frekvent, smidigt och effektivt sätt. Genomförda insatser bidrar till:

- Gemensam struktur för länsstyrelserna
- Minskad risk för negativa effekter, såsom förlängda handläggningstider
- Förbättrad förmåga att hantera övertalighet
- Stärkt kompetensöverföring mellan medarbetare och länsstyrelser
- Reducerad sårbarhet inom organisationen

En gemensam struktur för registrering av personallån underlättar uppföljningen av hur många lån som genomförts under ett år. År 2023 registrerades 36 överenskommelser om personallån, medan antalet för 2024 uppgick till 100. Av dessa har 13 lån skett inom tillsynsverksamheten och 26 inom prövningsverksamheten. En stor del av övriga personallån sker på grund av jävssituationer snarare än för att hantera arbetstoppar. Olika felkällor gör det svårt att exakt bedöma hur många personallån som genomförts på grund av en arbetstopp, men trenden tyder på en positiv utveckling.

Länsstyrelsernas gemensamma arbete med uppdrag 1E1 Utvärdering av informationssäkerhetsarbetet

Länsstyrelsen i Stockholm har under 2024 samordnat uppdrag 1E1. Uppdraget syftar till att ta reda på om länsstyrelserna genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet genom något analysverktyg och om åtgärder har vidtagits utifrån resultaten. Uppdraget har genomförts genom en enkätundersökning som samtliga 21 länsstyrelser besvarat.

Länsstyrelser som:	2024
genomfört utvärdering av det egna informationssäkerhetsarbetet	21
vidtagit åtgärder baserat på utvärdering	16
använt analysverktyg vid utvärdering	21
använt MSB:s Infosäk- / Cybersäkerhetskollen	21

Samtliga länsstyrelser uppger att de utvärderat det egna informationssäkerhetsarbetet och alla har använt sig av Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg Infosäkkollen. Dessutom har ett mindre antal länsstyrelser uppgett att de även har utvärderat informationssäkerhetsarbetet med hjälp av nano-learning, internrevision och Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps verktyg Mognadsdialog.

16 länsstyrelser har vidtagit åtgärder utifrån genomförd uppföljning. Majoriteten anger utbildning som främsta åtgärd. Utbildning har varit i form av utbildning till samtliga medarbetare på myndigheten respektive målgruppsanpassad. Även uppföljning av genomförd utbildning har genomförts i enstaka fall.